

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2019
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 5

Inhoud

[Zitting van 16 september 2019](#)

rolnummer 2019/312

rolnummer 2019/335

rolnummer 2019/336

rolnummer 2019/352

[Zitting van 2 oktober 2019](#)

rolnummer 2019/359

rolnummer 2019/377

[Zitting van 14 oktober 2019](#)

rolnummer 2019/465

rolnummer 2019/494

[Zitting van 23 oktober 2019](#)

rolnummer 2019/517

rolnummer 2019/526

rolnummer 2019/547

rolnummer 2019/556

rolnummer 2019/569 (1)

rolnummer 2019/569 (2)

[Zitting van 23 oktober 2019 \(2\)](#)

rolnummer 2019/497

rolnummer 2019/510

rolnummer 2019/527

rolnummer 2019/534

rolnummer 2019/548

rolnummer 2019/568

rolnummer 2019/570

rolnummer 2019/571

rolnummer 2019/573

Zitting van 30 oktober 2019

rolnummer 2019/574

rolnummer 2019/575

rolnummer 2019/581

rolnummer 2019/583

rolnummer 2019/585

rolnummer 2019/589

Zitting van 16 september 2019

Arrest nr. 5.191 van 16 september 2019 in de zaak 2019/312

In zake: Jari ALLEBOSCH
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Van Damme
kantoor houdend te 9230 Wetteren
F. Beernaertsplein 57/11

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sabien Lust en Jacky D’Hoest
kantoor houdend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 juli 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool van 4 juli 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2 Lichamelijke opvoeding’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, advocaat Patrick Soeteweye, die *loco* advocaat Tom Van Damme verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Luc Faes, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs’.

Tot het curriculum van verzoeker behoort het opleidingsonderdeel ‘Praktijk Lichamelijke opvoeding 2’, waarvoor verzoeker een examencijfer van 9/20 bekommt.

Op 1 juli 2019 tekent verzoeker tegen dat examencijfer het volgende intern beroep aan:

“Mijn naam is Jari Allebosch en ik ben student aan de Arteveldehogeschool. Ik volg de richting secundair onderwijs, vakken lichamelijke opvoeding en bewegingsrecreatie. Ik zit gedeeltelijk in het tweede en het derde opleidingsjaar. Van mijn tweede jaar moet ik nog twee vakken hernemen en mijn stage. In het laatste jaar moet ik nog de vakken ‘leraar in dialoog’ en ‘uitdagingen in het onderwijs’ opnemen. Ook mijn eindstage en mijn bachelorproef moet ik nog opnemen.

De reden van mijn brief aan u is de volgende: ik ben voor de tweede maal gebuisd op praktijk lichamelijke opvoeding van het tweede opleidingsjaar. Voor mijn ander vak, namelijk bewegingsrecreatie, was ik vorig jaar van de eerste maal reeds geslaagd. In het eerste jaar was ik vlot geslaagd voor mijn stage. Voor ‘2 praktijk lichamelijke opvoeding’ had ik dit jaar een 9/20, vorig jaar een 7/20. Ik ga niet akkoord met deze beslissing, omwille van verschillende redenen. Vorig jaar deed ik deze stage in stageperiode één en twee, dit jaar deed ik dit in stageperiode twee en drie. In stageperiode één van vorig jaar verliep mijn stage goed, wat ook aan mijn verslag te zien is. In stageperiode twee van vorig jaar verliep dit heel wat minder. Mijn relatie met de vakmentor was niet goed. Hij was een vervangleerkracht, want de vaste leerkracht was ziek. De vakmentor wachtte ook tot op het laatste moment om mij de lesonderwerpen door te sturen. Ik kreeg deze slechts één dag op voorhand. Deze moesten steeds twee dagen op voorhand naar hem doorgestuurd worden. Toch stond er op mijn beoordelingsdocument dat ik deze niet op tijd doorstuurde naar hem. U kan zich dus wel voorstellen dat hij niet objectief was over mij. Ook toen mevrouw [A.D.G.] kwam kijken was mijn les niet goed. Mijn daaropvolgende lessen waren wel steeds beter, maar ook niet top. Er werd niemand gestuurd voor een tweede observatie. Dit resulteerde dus in een 7/20. Mijn stagebegeleider [V.V.D.V.] is dat opleidingsjaar geen enkele maal komen kijken. Ook in stageperiode één is mevrouw [A.D.G.] komen kijken naar mijn les. Ik ben dat jaar dus enkel beoordeeld door haar. Dit opleidingsjaar was zij mijn stagebegeleider. Ik vind het dus al zeer vreemd dat iemand die een groot aandeel heeft in mijn buis van het jaar ervoor, het jaar daarop mijn stagebegeleider is. Ook is het zeer vreemd dat beide vakmentoren mij dit jaar een goede beoordeling gaven en dat ik desondanks toch gebuisd ben voor mijn stage. Op het feedbackgesprek vertelde mevrouw [A.D.G.] dat ik een vooruitgang maakte, maar dat deze niet genoeg was om te slagen. Als ik mijn verslag van haar over stageperiode twee lees is dit beter dan dit in stageperiode drie. Ze spreekt zichzelf dus eigenlijk tegen. Ook is zij tweemaal mijn eerste les komen observeren. Hoe meer naar het einde toe van je stage, hoe beter je lessen zijn. De kans op een betere beoordeling is dus groter. In stageperiode drie is er later wel nog iemand komen observeren. Dit was [D.V.D.V.], die mij het jaar ervoor buisde. Hij vertelde mij dat deze les over het algemeen goed was, op enkele punten na.

De les dat zij in stageperiode drie was komen kijken was inderdaad slecht. Ik geef dat eerlijk toe. Ik was niet goed genoeg voorbereid. Het onderwerp van deze les was

kogelstoten tijdens het eerste lesuur. Het tweede lesuur was dit hockey. Voor kogelstoten had ik zeer weinig materiaal. Ik had enkel tennisballen ter beschikking. Geen kogels of medicineballen, wat normaal nodig is. U kan zich dus voorstellen dat het voor mij zoeken was hoe ik het precies moest aanpassen. Toen mijn stagebegeleider meteen mijn eerste les kwam observeren, had ik dus enorm veel stress. Vandaar mijn onzekerheid. Ik maakte veel fouten die ik anders niet maakte. Ik moest de volgende dag dezelfde onderwerpen geven. Ik had de les helemaal herwerkt. De volgende dag was deze les wel goed gegeven. De vakmentor gaf dit ook aan, wat terug te vinden is op het verslag van die les. Volgens mij is de bedoeling van de stage dat je je fouten verbetert. Ook mijn andere lessen waren veel beter.

Toch lees ik bij de commentaar op mijn eindverslag van mijn stagebegeleider grotendeels bemerkingen van tijdens de eerste les, desondanks dat de vakmentor op de beoordelingsdocumenten aangaf dat deze in mijn latere lessen veel beter waren, of zelfs weggewerkt waren. Toch werd hier geen rekening mee gehouden.

De les dat meneer [V.D.V.] kwam kijken gaf ik het eerste uur gymnastiek en het tweede uur tikspelen. Een punt van bemerking van hem was mijn instructie. Tijdens gymnastiek was deze wel goed. Dit was een duidelijke instructie met de aandachtspunten, gekoppeld aan een demo. Tijdens het onderwerp tikspelen heb ik tweemaal mijn instructie gedaan zonder demo. Ik deed dit omwille van de volgende reden. Deze les was een paralleles en ik had deze reeds gegeven de twee uren voor de geobserveerde uren van meneer [V.D.V.]. Tijdens de eerste les was er geen nood aan deze instructie gekoppeld aan een demo. De leerlingen kenden deze tikspelen namelijk allemaal al. Ik liet dus het tweede lesuur de demo weg omdat ik dacht dat de leerlingen van deze groep deze tikspelen ook allemaal kenden en op deze manier zouden zij meer kunnen bewegen. Dit was niet het geval en ik heb dit na de tweede keer dus aangepast. Ik heb dit bij het gesprek na de les ook tegen meneer [V.D.V.] gezegd. Ik denk dat je tijdens je stage toch dingen moet kunnen uitproberen en aanpassen indien dit niet lukt. Dit was dan ook het geval. In mijn eindverslag staat er dat mijn instructie niet goed is. Dit is wel zo en dat staat zelfs letterlijk in meneer [V.D.V.] zijn verslag. Er stond namelijk: Dit was na de derde maal wel goed. Toch wordt hieruit geconcludeerd dat mijn instructie niet goed is. Dit was tijdens mijn eerste les inderdaad zo, maar in de andere lessen wel in orde. Ik was mijn eerste les ook onzeker, voornamelijk door de stress. Daarna was dit niet meer het geval. Dit was namelijk geen commentaar van meneer [V.D.V.] en de vakmentor. Een andere opmerking was dat er geen goede opbouw zat in mijn les bij het onderwerp gymnastiek. Nochtans had ik de oefeningen voor de opbouw van rad, handenstand en voor- en achterwaartse rol uit de cursus gehaald bij het onderdeel van opbouwende oefeningen. Als dit inderdaad zo is, denk ik dat er fouten staan in de cursus. Ook voor de andere vakken is er een duidelijke opbouw in mijn les. Dit is terug te vinden in mijn lesvoorbereidingen. Het grootste probleem bleek mijn vakkennis en het gericht bijsturen. Dit vertelde zij mij op de feedbackgesprekken op het einde. In stageperiode twee was dit volgens haar niet het grootste probleem. Ineens is dit dan wel zo. Als dit wel zo was had zij mij naar een praktijkseminarie hiervoor moeten sturen. Ik geef in alle eerlijkheid toe dat dit bij sommige vakken inderdaad beter kan voor sommige onderwerpen. Omwille van deze reden had ik ook aan de vakmentoren gevraagd om mij deze onderwerpen te geven, zodat ik hierin kon groeien. Ik denk dat dit ook geslaagd is. Tijdens stageperiode twee was dit aerobics en ropeskipping op muziek. De vakmentor gaf ook duidelijk aan dat ik hier grote progressie had gemaakt. Het tweede semester was dit gymnastiek (grond: rad, handenstand, voor- en achterwaartse rol). De feedback was niet gericht genoeg. Ik had hetzelfde onderwerp reeds gegeven in stageperiode één het jaar ervoor. Dan heb ik deze

opmerking niet gekregen. Ook nu geef ik in alle eerlijkheid toe dat dit wel beter kan. Ik weet van mezelf ook dat ik hier moet aan werken en zal dit ook doen. Bij het onderwerp kogelstoten had ik mij onvoldoende voorbereid. De volgende les dat ik dit onderwerp gaf was dit wel goed en de vakmentor geeft dit ook aan op zijn beoordeling van die les. Ook was het niet makkelijk aangezien ik geen aangepast materiaal had. Ik kan het echter niet alleen hieraan wijten, de grootse fout lag namelijk bij mezelf omdat ik onvoldoende was voorbereid. Ik heb uit mijn fouten geleerd en heb het daarna wel goed gedaan. De tweede les kogelstoten was mijn vakkennis dus wel goed.

Ik moet inderdaad toegeven dat ik mij voor sommige vakken nog moet verbeteren wat betreft vakkennis, desondanks dat ik voor deze vakken reeds veel progressie heb gemaakt. Ik zal dus de cursussen van deze vakken nogmaals instuderen om dit probleem op te lossen. Ik vraag mij af of ik op basis hiervan een tekort moet hebben voor praktisch lichamelijke opvoeding.

Over de andere bemerkingen die in het eindverslag staan uit de eerste les is niets meer terug te vinden in de commentaren van mijn vakmentor en meneer [V.D.V.]. Een aantal keren wordt zelf meegedeeld door hem dat dit wel beter of goed is. Toch staan deze in mijn eindverslag. Dit zijn er heel wat. Ik word dus op heel wat zaken slecht beoordeeld, terwijl dit op het einde van mijn stage niet meer het geval is. U kan zich dus voorstellen dat ik voornamelijk ben beoordeeld op basis van één les. Dit kan volgens mij toch niet! Er moet toch rekening gehouden worden met de progressie. Dit wordt meerdere malen meegedeeld tijdens de opleiding.

Ik ben dus van oordeel dat ik op basis van mijn stage en de progressie die ik gemaakt heb wel geslaagd moet zijn voor praktisch lichamelijke opvoeding van het tweede jaar. Alvast bedankt voor uw tijd om dit verslag door te nemen en ik wacht de conclusie af van de Interne Beroepscommissie Arteveldehogeschool.”

De interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool behandelt verzoekers beroep in zitting van 4 juli 2019 en neemt daarbij de volgende beslissing:

“(…)

2. Ten gronde

Verzoeker stelt in zijn inleiding dat hij het beroep instelt nu hij voor de tweede maal voor dit opleidingsonderdeel faalde. Vorig academiejaar haalde hij 7/20, nu haalde hij 9/20.

Hij haalde aan dat mevrouw [A.D.G.] vorig jaar ook al is komen kijken naar zijn les.

Verder argumenteert hij:

(…) Dit opleidingsjaar was zij mijn stagebegeleider. Ik vind het dus al zeer vreemd dat iemand die een groot aandeel heeft in mijn buis van het jaar ervoor, het jaar daarop mijn stagebegeleider is. Ook is het zeer vreemd dat beide vakmentoren mij dit jaar een goede beoordeling gaven en dat ik desondanks toch gebuisd ben voor mijn stage. Op het feedbackgesprek vertelde mevrouw [D.G.] dat ik een vooruitgang maakte, maar dat deze

niet genoeg was om te slagen. Als ik mijn verslag van haar over stageperiode twee lees is dit beter dan dit in stageperiode drie. Ze spreekt zichzelf dus eigenlijk tegen. Ook is zij tweemaal mijn eerste les komen observeren. Hoe meer naar het einde toe van je stage, hoe beter je lessen zijn. De kans op een betere beoordeling is dus groter. In stageperiode drie is er later wel nog iemand komen observeren. Dit was [D.V.D.V.], die mij het jaar ervoor buisde. Hij vertelde mij dat deze les over het algemeen goed was, op enkele punten na”.

Voor de observatie van zijn les door mevrouw [D.G.] nuanceert hij:

(...) De les dat zij in stageperiode drie was komen kijken was inderdaad slecht. Ik geef dat eerlijk toe. Ik was niet goed genoeg voorbereid. Het onderwerp van deze les was kogelstoten tijdens het eerste lesuur. Het tweede lesuur was dit hockey. Voor kogelstoten had ik zeer weinig materiaal. Ik had enkel tennisballen ter beschikking. Geen kogels of medicineballen, wat normaal nodig is. U kan zich dus voorstellen dat het voor mij zoeken was hoe ik het precies moest aanpassen. Toen mijn stagebegeleider meteen mijn eerste les kwam observeren, had ik dus enorm veel stress. Vandaar mijn onzekerheid. Ik maakte veel fouten die ik anders niet maakte. Ik moest de volgende dag dezelfde onderwerpen geven. Ik had de les helemaal herwerkt. De volgende dag was deze les wel goed gegeven. De vakmentor gaf dit ook aan, wat terug te vinden is op het verslag van die les. Volgens mij is de bedoeling van de stage dat je je fouten verbetert. Ook mijn andere lessen waren veel beter.

Toch lees ik bij de commentaar op mijn eindverslag van mijn stagebegeleider grotendeels bemerkingen van tijdens de eerste les, desondanks dat de vakmentor op de beoordelingsdocumenten aangaf dat deze in mijn latere lessen veel beter waren, of zelfs weggewerkt waren. Toch werd hier geen rekening mee gehouden (...)

Wat de observatie door de heer [V.D.V.] betreft, stelt hij:

“De les dat meneer [V.D.V.] kwam kijken gaf ik het eerste uur gymnastiek en het tweede uur tikspelen. Eén punt van bemerking van hem was mijn instructie. Tijdens gymnastiek was deze wel goed. Dit was een duidelijke instructie met de aandachtspunten, gekoppeld aan een demo. Tijdens het onderwerp tikspelen heb ik tweemaal mijn instructie gedaan zonder demo. Ik deed dit omwille van de volgende reden. Deze les was een paralleles en ik had deze reeds gegeven de twee uren voor de geobserveerde uren van meneer [V.D.V.]. Tijdens de eerste les was er geen nood aan deze instructie gekoppeld aan een demo. De leerlingen kenden deze tikspelen namelijk allemaal al. Ik liet dus het tweede lesuur de demo weg omdat ik dacht dat de leerlingen van deze groep deze tikspelen ook allemaal kenden en op deze manier zouden zij meer kunnen bewegen. Dit was niet het geval en ik heb dit na de tweede keer dus aangepast. Ik heb dit bij het gesprek na de les ook tegen meneer [V.D.V.] gezegd. Ik denk dat je tijdens je stage toch dingen moet kunnen uitproberen en aanpassen indien dit niet lukt. Dit was dan ook het geval. In mijn eindverslag staat er dat mijn instructie niet goed is. Dit is wel zo en dat staat zelfs letterlijk in meneer [V.D.V.] zijn verslag. Er stond namelijk: Dit was na de derde maal wel goed. “Toch wordt hieruit geconcludeerd dat mijn instructie niet goed is. Dit was tijdens mijn eerste les inderdaad zo, maar in de andere lessen wel in orde. Ik was mijn eerste les ook onzeker, voornamelijk door de stress. Daarna was dit niet meer het geval. Dit was namelijk geen commentaar van meneer [V.D.V.] en de vakmentor.”

Inzake de opbouw van zijn les gymnastiek, (vervolg observatie de heer [V.D.V.]) stelt verzoeker:

“Een andere opmerking was dat er geen goede opbouw zat in mijn les bij het onderwerp gymnastiek. Nochtans had ik de oefeningen voor de opbouw van rad, handenstand en voor- en achterwaartse rol uit de cursus gehaald bij het onderdeel van opbouwende oefeningen. Als dit inderdaad zo is, denk ik dat er fouten staan in de cursus”.

Volgens verzoeker bleek het tekort voornamelijk zijn oorsprong te vinden bij een (gebrek aan) vakkennis:

Verzoeker legt dit als volgt uit:

“Het grootste probleem bleek mijn vakkennis en het gericht bijsturen. Dit vertelde zij mij op de feedbackgesprekken op het einde. In stageperiode twee was dit volgens haar niet het grootste probleem. Ineens is dit dan wel zo. Als dit wel zo was had zij mij naar een praktijkseminarie hiervoor moeten sturen. Ik geef in alle eerlijkheid toe dat dit bij sommige vakken inderdaad beter kan voor sommige onderwerpen. Omwille van deze reden had ik ook aan de vakmentoren gevraagd om mij deze onderwerpen te geven, zodat ik hierin kon groeien. Ik denk dat dit ook geslaagd is. Tijdens stageperiode twee was dit aerobics en ropeskipping op muziek. De vakmentor gaf ook duidelijk aan dat ik hier grote progressie had gemaakt. Het tweede semester was dit gymnastiek (grond: rad, handenstand, voor- en achterwaartse rol). De feedback was niet gericht genoeg. Ik had hetzelfde onderwerp reeds gegeven in stageperiode één het jaar ervoor. Dan heb ik deze opmerking niet gekregen. Ook nu geef ik in alle eerlijkheid toe dat dit wel beter kan. Ik weet van mezelf ook dat ik hier moet aan werken en zal dit ook doen. Bij het onderwerp kogelstoten had ik mij onvoldoende voorbereid. De volgende les dat ik dit onderwerp gaf was dit wel goed en de vakmentor geeft dit ook aan op zijn beoordeling van die les. Ook was het niet makkelijk aangezien ik geen aangepast materiaal had. Ik kan het echter niet alleen hieraan wijten, de grootse fout lag namelijk bij mezelf omdat ik onvoldoende was voorbereid. Ik heb uit mijn fouten geleerd en heb het daarna wel goed gedaan. De tweede les kogelstoten was mijn vakkennis dus wel goed”.

Verzoeker besluit:

“Ik moet inderdaad toegeven dat ik mij voor sommige vakken nog moet verbeteren wat betreft vakkennis, desondanks dat ik voor deze vakken reeds veel progressie heb gemaakt. Ik zal dus de cursussen van deze vakken nogmaals instuderen om dit probleem op te lossen. Ik vraag mij af of ik op basis hiervan een tekort moet hebben voor praktijk lichamelijke opvoeding.

Over de andere bemerkingen die in het eindverslag staan uit de eerste les is niets meer terug te vinden in de commentaren van mijn vakmentor en meneer [V.D.V.]. Een aantal keren wordt zelf meegedeeld door hem dat dit wel beter of goed is. Toch staan deze in mijn eindverslag. Dit zijn er heel wat. Ik word dus op heel wat zaken slecht beoordeeld, terwijl dit op het einde van mijn stage niet meer het geval is. U kan zich dus voorstellen dat ik voornamelijk ben beoordeeld op basis van één les. Dit kan volgens mij toch niet! Er moet toch rekening gehouden worden met de progressie. Dit wordt meerdere malen meegedeeld tijdens de opleiding.

Ik ben dus van oordeel dat ik op basis van mijn stage en de progressie die ik gemaakt heb wel geslaagd moet zijn voor praktijk lichamelijke opvoeding van het tweede jaar”

Verwerende partij brengt hier het volgende tegenin:

Werkwijze

In de ‘handleiding voor studenten Praktijk schijf 2 PR2 Doorgroeistage’ (bijlage 3) staat alle concrete informatie m.b.t. de organisatie en de invulling van praktijk in de tweede schijf (PR2 Doorgroeistage). Deze informatie en afspraken zijn bindend en ontving de student ook tijdens de verplichte praktijkbriefings. Deze handleiding is samen met de informatie m.b.t. de opleiding (Dinar > onderwijs en studenten > onderwijs > opleidingsprogramma) en de algemene informatie m.b.t. de stage (Dinar > onderwijs en studenten > onderwijs > praktijk en stage) een aanvulling op het studiecontract van de Arteveldehogeschool.

[...]

Praktijk 2 Doorgroeistage (PR2 Doorgroeistage) bestaat uit twee jaaropleidingsonderdelen (één per onderwijsvak: PR2 OV1 en PR2 OV2) die elk 6 studiepunten bedragen. Beide praktijken van beide onderwijsvakken gaan simultaan door in twee stageperiodes in principe in twee verschillende stagescholen.

Verzoeker slaagde in academiejaar 2017-2018 voor ‘praktijk 2 bewegingsrecreatie’ met 10/20. Voor ‘praktijk 2 lichamelijke opvoeding’ slaagde hij in 2017-2018 niet met 7/20. Hij hernam dit opleidingsonderdeel ‘praktijk 2 lichamelijk opvoeding’ in academiejaar 2018-2019 wat resulteerde in een 9/20 (Bijlage 5 Rapport student).

(...)

“In de ‘handleiding voor studenten Praktijk schijf 2 PR2 Doorgroeistage’ (bijlage 3) staat het volgende betreffende de beoordeling van de student:

De ‘competentiegerichte standaard voor praktijk’ vormt het uitgangspunt voor de beoordeling binnen praktijk. De stagebegeleider bepaalt daarbinnen de beoordeling van de stage op basis van:

- de begeleidingsdocumenten van de vakmentoren
- de eigen begeleidingsdocumenten
- de beoordelingsdocumenten van je vakmentoren
- de feedbackgesprekken
- de gesprekken van de stagebegeleider met de vakmentoren en/of mentor
- de stageopdrachten.

In de eerste week na de eerste stageperiode bereidt de student aan de hand van het document ‘PR2 Doorgroeistage zelfevaluatie en feedback’ het verplicht tussentijds feedbackgesprek met de stagebegeleider. Indien de student een volledige stageperiode opneemt in semester 4 omdat hij/zij een pdt-traject heeft voor stage, spreekt de student zelf af met de stagebegeleider wanneer het tussentijds feedbackgesprek gepland wordt. Jari Allebosch (verzoeker) had een tussentijds feedbackgesprek met stagebegeleider lichamelijke opvoeding [A.D.G.] op 5/4/2019”.

De opleiding vervolgt:

“In het tussentijdse feedbackdocument SP2 (Bijlage 6 Praktijk 2 Doorgroeistage: zelfevaluatie en feedback SP2) geeft stagebegeleider [A.D.G.] aan dat volgende competenties nog onvoldoende zijn. Dit is ook besproken in een feedbackgesprek, de student ondertekende het document en was hiervan dus op de hoogte.

2. De leraar als opvoeder

2.1. In overleg een positief leefklimaat creëren voor de leerlingen in klasverband en op school.

3. De leraar als inhoudelijk expert

3.1. Domeinspecifieke kennis en vaardigheden beheersen, en die verbreden en verdiepen

4. de leraar als organisator

4.1. Een gestructureerd werkklimaat bevorderen

2.

In de begeleidingsdocumenten van de stagebegeleiders van de tweede stageperiode die de student opnam, komen deze opmerkingen voor:

Stagebegeleider lichamelijke opvoeding [A.D.G.] 2/5/19 Kogelstoten:

(Bijlage 9 Praktijk 2 Begeleiding stagebegeleiders SP3)

- Lesdoelen veel te vaag
- Lesbegin kan doelgerichter
- Verschil tussen 2 spelvormen (vakkennis)
- Spelregels onduidelijk (instructies)
- Verschil tussen ‘werpen’ en ‘stoten’ (vakkennis)
- Je kan moeilijk/niet de juiste tips geven (bijsturing)
- Lesopbouw: volgorde oefeningen klopt niet (vakkennis)
- Concrete tips ontbreken (bijsturing)
- Instructies onvolledig/stuntelig
- Stappenplan instructie zorgt voor tijdsverlies
- Overgangen niet efficiënt (organisatie)

Stagebegeleider lichamelijke opvoeding [A.D.G.] 2/5/19 Hockey:

(Bijlage 9 Praktijk 2 Begeleiding stagebegeleiders SP3)

- Lang dezelfde opdracht, sneller variatie inbrengen (organisatie)
- Vakgerichte, vakinhoudelijke bijsturing is er te weinig (vakinhoud, bijsturing)
- Voorbeeld van een leerling niet bijsturen (meisje dat niet deelneemt) (bijsturing)
- Uitdelen/opbergen materiaal kan efficiënter (organisatie)
- Instructie vaak onvolledig
- Overgangen en organisatie te weinig efficiënt

Stagebegeleider lichamelijke opvoeding [D.V.D.V.] 8/5/19 Gymnastiek:

(Bijlage 9 Praktijk 2 Begeleiding stagebegeleiders SP3)

- Lesdoelen concreter formuleren
- Je geeft individuele feedback, maar dit mag nog gericht (bijsturing)
- Opbouw is niet duidelijk op lesvoorbereiding (organisatie)
- Demo volledig laten uitvoeren (instructie)
- Blijf coachen, kan gericht (bijsturing)
- Bij inhoudelijk expert: te weinig leerrendement (vakinhoud)
- Niet duidelijk wat ze leren bij elke post ivm het einddoel (vakinhoud, organisatie)
- Tracht te differentiëren, maar er is geen stappenplan (organisatie)
- AP (aandachtspunt) niet duidelijk welk AP het accent is per post (leerinhoud)

- De instructie zonder demonstratie wordt niet begrepen! (instructie)
- Je verliest verschillende keren tijd omdat je 2x moet uitleggen. (organisatie)

3.

Volgende bemerkingen komen uit de beoordeling SP3 van vakmentor lichamelijke opvoeding [H.G.] 14/05/19:

(Bijlage 10 Praktijk 2 Beoordeling vakmentor lichamelijk opvoeding SP3)

...hij moet zich meer verdiepen en meer opzoeken over hoe je de techniek van sommige sporten stapsgewijs kunt aanleren. (vakinhoud)

- Het is misschien goed om tegen de leerlingen te zeggen wat je met hen wilt bereiken. Je benoemt wel de aandachtspunten maar wat moeten ze zeker kunnen? (instructie, vakinhoud) - Hij moet proberen om meer oog te hebben voor differentiatie. (vakkennis, bijsturing)

- Bij een onderwerp als kogelstoten mag hij op voorhand goed nadenken over de aanpak van zijn les. (vakkennis)

4.

De begeleidingsdocumenten van de stagebegeleiders, samen met de begeleidings- en beoordelingsdocumenten van de vakmentor werden door de stagebegeleider samengevat in het document 'Bijlage 7 Praktijk 2 Doorgroeistage: zelfevaluatie en feedback SP3'.

De tekorten worden expliciet benoemd door de stagebegeleider in de eindbeoordeling van de student (bijlage 8).

Daarnaast geeft de student in zijn verzoekschrift zelf een aantal keren toe dat bepaalde competenties nog een probleem vormen. Hij schrijft: 'De feedback was niet gericht genoeg. ... Ook nu geef ik in alle eerlijkheid toe dat dit beter kan. Ik weet van mezelf ook dat ik hier moet aan werken en zal dit ook doen.' Hij schrijft ook: 'Ik kan het niet alleen hieraan wijten, de grootse (sic) fout lag namelijk bij mezelf omdat ik onvoldoende was voorbereid.' Verder ook: 'Ik moet inderdaad toegeven dat ik mij voor sommige vakken nog moet verbeteren wat betreft vakkennis, desondanks dat ik voor deze vakken reeds veel progressie heb gemaakt.'

Beoordeling door de commissie

1. Met betrekking tot het argument dat mevrouw [A.D.G.] vorig academiejaar ook een les kwam volgen.

Verwerende partij brengt hier niets tegenin, wellicht omdat ze dit als feit zagen, en niet als een te weerleggen argument.

De interne beroepscommissie kwalificeert dit argument als een vraag of een docent die vorig academiejaar reeds (zijdelings) betrokken was bij het volgen van de student – mevrouw [D.G.] was geen stagebegeleider – niet vooringenomen is.

De interne beroepscommissie stelt vast dat dit in elk geval niet gestaafd wordt door argumenten. Verzoeker geeft zo bijvoorbeeld zelf toe dat de les die mevrouw [D.G.] kwam volgen niet zo gelukkig verliep (kogelstoten). Hij geeft zelf toe werkpunten te hebben, waaraan hij zal werken, alleen zou hij zich een voldoende geven voor dit opleidingsonderdeel.

De interne beroepscommissie verwijst hier naar de vaste rechtspraak van de Raad, waar deze uitgaat van een weerlegbaar vermoeden van onpartijdigheid en objectiviteit van de docent. Zie o.m. RvStvb 19 december 2017, nr. 2017/509.

Dit argument van verzoeker kan niet worden gevolgd.

2. Met betrekking tot de les gymnastiek, gevolgd door de heer [V.D.V.].

Ook hier geeft de student aan dat de les zeker niet vlekkeloos verliep, maar dat dit verbeterde naar de latere lessen toe. Ook hier komt het erop neer dat de tekortpunten begrepen worden, maar dat verzoeker zich er moeilijk in kan vinden dat dit globaal leidt tot een tekort.

Verwerende partij verwijst naar het document Doorgroeistage: eindbeoordeling stagebegeleider van 8 mei 2019. Hierin staan inderdaad tal van opmerkingen opgenomen. De beoordeling van de student behoort tot de autonomie van de docent. De student die meent dat hij niet correct beoordeeld werd, dient dit te staven met duidelijke en overtuigende argumenten. Die elementen ontbraken in het verzoek. Het argument kan niet worden gevolgd.

Dit argument van verzoeker is dan ook ongegrond.

3. Met betrekking tot de uiteindelijke beoordeling

Het verzoek komt ook hier weer neer op het begrijpen van de tekortpunten. Alleen wordt de totstandkoming van het punt niet begrepen.

Verwerende partij geeft een opsomming van de werkwijze. Deze zijn gestoffeerd door verschillende documenten, die deel uitmaken van het dossier.

De interne beroepscommissie is van oordeel dat de quotering afdoende gemotiveerd werd.

Het argument wordt verworpen.

Het beroep wordt verworpen.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is, omdat het niet minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren inhoudt en daardoor niet beantwoordt aan het voorschrift van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoeker betwist in zijn wederantwoordnota deze exceptie.

Hij stelt dat hij – op het ogenblik van het indienen van het beroep nog niet bijgestaan door een raadsman – wel degelijk de feitelijke inhoud van zijn bewaren heeft aangegeven, met name dat de beoordeling steunt op lessen die hij gegeven heeft bij aanvang van de stage, zonder rekening te houden met de progressie die hij vervolgens tijdens de stage heeft gemaakt.

Beoordeling

Het kan gewis worden gesteld dat het verzoekschrift slechts een summiere uiteenzetting bevat.

Verzoeker maakt evenwel voldoende duidelijk wat hij tegen de bestreden beslissing als kritiek aanvoert:

“Ik ben het niet eens met de beslissing omdat naar mijn[] inziens ik ben beoordeeld op basis van drie stagelessen en niet op de volledige stageperiode van zes weken. De argumentatie komt letterlijk uit één stageles.

Ik vind dat de beslissing moet zijn: geslaagd voor praktijk 2 LO.”

Die uiteenzetting volstaat voor de Raad – alsook, gelet op de antwoordnota, voor de verwerende partij – om voldoende duidelijk te begrijpen dat verzoeker aan de bestreden beslissing verwijt dat niet met alle elementen in het dossier rekening is gehouden, en dat verzoeker meent voor een credit in aanmerking te komen.

Het enig middel – en dus ook het beroep – is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de beoordeling van het gehele opleidingsonderdeel steunt op drie stagelessen en niet op de gehele stageperiode van zes weken, en dat de motivering letterlijk uit de beoordeling van één stageles is overgenomen.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat het middel niet overtuigt. Zij stipt aan dat de institutionele beroepscommissie het dossier heeft beoordeeld aan de hand van de stukken die door de opleiding ter beschikking waren gesteld en de toelichting die de verantwoordelijken binnen de opleiding hebben gegeven, en dat de beroepscommissie zich in haar beslissing heeft aangesloten bij de motivering van de opleiding, die zij afdoende achtte.

Die beoordeling is volgens verwerende partij helemaal niet gebeurd op basis van louter de drie stagelessen die door de stagebegeleider mee werden gevolgd. Verwerende partij stelt dat uit het verweerschrift van de opleiding, dat de basis van de bestreden beslissing vormt, blijkt dat bij de beoordeling rekening werd gehouden met diverse elementen, waaronder niet alleen de bevindingen uit de drie bijgewoonde stagelessen, maar ook de zelfevaluaties en feedbackdocumenten die tussentijds werden opgemaakt, alsook met de beoordeling van de mentor op de stageplaats. Die beoordeling, zo betoogt verwerende partij, werd door de stagebegeleider mee verwerkt in haar eindbeoordeling.

Verwerende partij erkent dat in de beoordeling op basis van al deze documenten kan worden vastgesteld dat verzoeker vooruitgang heeft geboekt, maar niet in die mate dat hij kon slagen voor het opleidingsonderdeel. Vier eindcompetenties werden immers nog steeds niet bereikt, met name: (i) gericht bijsturen (1.9), (ii) positief leerklimaat (2.1), (iii) domeinspecifieke kennis beheersen en aanwenden (3.1 en 3.2) en (iv) gestructureerd werkklimaat (4.1).

Verwerende partij besluit met erop te wijzen dat verzoeker dit alles niet weerlegt en evenmin aantoonst dat de beoordeling onregelmatig of onredelijk zou zijn, waarbij acht moet worden geslagen op het principe dat wordt uitgegaan van de objectiviteit en deskundigheid van de beoordelaar.

In zijn wederantwoord zet verzoeker omstandig een aantal grieven tegen de bestreden beslissing uiteen:

“(…)

II.2 de beslissing van de interne beroepscommissie is arbitrair, minstens onvoldoende gemotiveerd om tot dergelijke beslissing te kunnen komen waardoor ze onregelmatig minstens onredelijk is.

De argumentatie van dit beroep werd samen met andere argumenten voor de interne beroepscommissie [verder] uitgewerkt in een nota van de hand van verzoeker. Deze nota is opgenomen als bijlage aan de bestreden beslissing.

In de beslissing van de interne beroepscommissie wordt naar deze nota verwezen, maar wordt de inhoud niet weerleg[d]. In de beslissing wordt in essentie verwezen naar de ‘handleiding voor studenten Praktijk’ en de beoordelingen van de stagebegeleiders.

Om tot de gewraakte beslissing te kunnen komen citeert de beroepscommissie het verslag van de vakmentor, diegene die uiteindelijk verzoeker de volledige tijd aan het werk heeft kunnen zien, slechts gedeeltelijk.

Wat weggelaten wordt en ook een belangrijk argument voor verzoeker was in zijn beroep is het feit dat de vakmentor aangeeft dat er duidelijk progressie is vast te stellen in de loop van de stage. Daarnaast blijkt dat er binnen de evaluatieverslagen tegenstrijdigheden zijn.

Dit betekent dat de interne beroepscommissie alleen rekening heeft gehouden met de argumenten van verweerster en in essentie geen repliek heeft gegeven op het argument van verzoeker.

Dergelijke wijze van motiveren dient als arbitrair, minstens subjectief te worden afgewezen. Minstens dient gesteld te worden dat [] het gaat om een gebrekkige motivering nu vooreerst het oordeel van de vakmentor slechts gedeeltelijk in aanmerking wordt genomen en bovendien de commissie zich louter beperkt tot het opnemen van lange en uitvoerig citaten van de neergelegde documenten vanwege verweerster zonder dat hier een beredeneerd besluit wordt aan vastgeknoopt.

De essentie van het beroep van verzoeker bestaat er dus in dat zijn punt van 9/20 gebaseerd was op 1 enkele beoordeling van mevrouw [D.G.]. Verzoeker heeft inderdaad in de loop van de procedure een aantal keren aangegeven dat verschillende zaken beter konden. Dit is echter niet te interpreteren [als] hij akkoord zou gaan met de eindbeoordeling van zijn stagebegeleidster maar wel dat verzoeker open staat voor zelfkritiek. De essentie van [een] stage is het leerproces dat de student [] doormaakt.

Verzoeker toont hierna aan waarin deze evolutie bestaat in welke mate ‘het punt’ onterecht is en de gewraakte beslissing onjuist, onregelmatig en zelfs onredelijk is.

Er wordt in de beslissing van de interne beroepscommissie verwezen naar de les van 2 mei waarbij benadrukt werd dat de vakinhoud niet goed zou zijn geweest (kogelstoten). Los van mogelijke kritiek waren de andere lessen wel goed.

Het aangeven van werkpunten bij een eerste keer dat men een student aan het werk ziet, is niet voldoende om hem nadien hiervoor een onvoldoende te geven.

Verzoeker heeft rekening gehouden met deze punten, zelfs voor de volgende les op 3 mei 2019 waarbij hij dezelfde onderwerpen gaf. Deze keer was de les wel goed.

Dit wordt letterlijk gezegd door de vakmentor in zijn beoordeling van die les (document: ‘Praktijk doorgroei-stage: begeleiding vakmentor’) op het tweede blad (lesnr. 3 & 4). Toch wordt hier geen rekening mee gehouden bij zijn beoordeling.

In het document ‘Praktijk 2 doorgroei-stage: zelfevaluatie en feedback’ uit stageperiode 3 is duidelijk te lezen dat de vakinhoud betreffende kogelstoten niet goed was. De tweede les was dit duidelijk wel in orde.

In de opleiding wordt meerdere malen duidelijk vermeld dat de vooruitgang belangrijk is. Toch wordt er geen rekening [mee] gehouden dat dit de tweede maal wel degelijk het geval was. Het is op zijn minst opmerkelijk, om niet te zeggen arbitrair te noemen.

De stagiair als opvoeder.

In zijn eindbeoordeling wordt gesteld dat verzoeker te onzeker zou zijn. Dit uit zich in zijn lichaamstaal en verbale taal. Het oogcontact zou ontbreken bij instructies.

Bij de geobserveerde les van de heer [V.D.V.] wordt hier helemaal niets over gezegd. Dit is duidelijk terug te vinden in het beoordelingsdocument ‘Praktijk 2 doorgroei-stage stagebegeleider’ van meneer [V.D.V.].

De vakmentor schrijft in het document ‘Praktijk doorgroei-stage: begeleiding vakmentor’ tijdens de les van 3 mei 2019 bij onderdeel (2) De stagiair als opvoeder: “Je komt zelfverzekerder over dan de eerste twee lessen!”

Verzoeker heeft deze competentie dus op het einde van zijn stage bereikt volgens de beoordeling van de vakmentor en de heer [V.D.V.].

Desondanks wordt in zijn eindbeoordeling gesteld dat hij deze competentie toch niet heeft bereikt, wat een tegenstrijdigheid inhoudt.

Vandaar dat verzoeker durft te stellen dat hij voor deze competentie is beoordeeld op basis van de stagelessen dewelke mevrouw [D.G.] heeft geobserveerd en niet representatief zijn voor de gehele stage.

De stagiair als organisator: 4.1 gestructureerd werkklimaat: instructies zijn onvolledig.

Deze competentie heeft verzoeker in het eerste stagejaar reeds bereikt. Dit is duidelijk terug te vinden in de competentiegerichte standaard voor praktijk. Bij beide onderdelen, namelijk de Les/activiteit efficiënt en Doordacht organiseren & duidelijke instructies geven, zijn de drie hokjes alle drie integraal ingekleurd.

Dit wil zeggen dat deze competentie moet bereikt zijn op het einde van het eerste praktijkjaar.

Verzoeker was toen vlot geslaagd voor zijn stage.

Bovendien waren zijn instructies wel goed. De heer [V.D.V.] heeft dit zelf letterlijk geschreven op het beoordelingsdocument van de geobserveerde les: “Instructie in orde”.

De stagiair als inhoudelijk expert:

3.1 en 3.2 Domeinspecifieke kennis beheersen en aanwenden.

De opbouw en nadruk op hoofdzaken kunnen leggen, zouden nog niet beheerst zijn. De vakinhouden beheersen en onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaak is een onderdeel van 3.1.

Ook dit is een competentie die verzoeker in het eerste stagejaar reeds heeft bereikt.

Ook hier zijn de drie hokjes namelijk ingekleurd. Dit is terug te vinden in de competentiegerichte standaard voor praktijk.

Ook hier heeft verzoeker geen commentaren van de vakmentoren over gekregen.

Volgens de heer [V.D.V.] is er tijdens de les die hij is komen observeren geen duidelijke opbouw voorzien. In de lesvoorbereiding van verzoeker is te zien dat dit wel zo is.

De oefeningen die hij gebruikt [heeft] komen namelijk uit de cursus bij het onderdeel leerstofopbouw. Indien de opbouw dus werkelijk niet goed zou zijn, staan er fouten in de cursus. Bovendien heeft de heer [V.D.V.] maar de helft van het eerste lesuur (gymnastiek: grond: variaties op rollen, handenstand en rad) gezien.

Dit is terug te vinden op het beoordelingsdocument van de geobserveerde les door hem. In het begin van de les was er voornamelijk een opbouw voorzien (gemakkelijke opwarmende oefeningen -> moeilijkere oefeningen). Vervolgens werkten de leerlingen in postjes. Per postje was er een leerstofopbouw en ruim voldoende variatie voorzien. Verzoeker heeft bij zijn uitleg ook steeds duidelijk de aandachtspunten gegeven.

De heer [V.D.V.] kan trouwens niet zeggen dat verzoeker de aandachtspunten tijdens de les niet [heeft] gegeven, want hij was nog niet aanwezig op het ogenblik dat [hij] dit gedaan [heeft]. Verzoeker heeft van de vakmentor in stageperiode 3 meneer ([H.G.]) ook nooit enige vorm van kritiek gekregen over de opbouw van [zijn] les.

Ook de vakmentor uit stageperiode 2 ([S.B.]) stelt dat de opbouw van de lessen van verzoeker goed is. Dit is genoteerd in het document 'Praktijk 2 doorgroeistage: begeleiding van de vakmentor'.

In het document 'Praktijk 2 doorgroeistage: beoordeling vakmentor', staat dat bij een onderwerp als kogelstoten verzoeker op voorhand goed had moeten nadenken over de aanpak van zijn les.

De tweede les heeft verzoeker deze opmerkingen ter harte genomen en werd ze wel goed gedaan.

De leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen:

1.9 Gericht bijsturen lukt niet voor vaardigheden met techniciteit.

Bij het onderwerp 'Gymnastiek: piramides bouwen' heeft verzoeker van beide vakmentoren ([S.B.] & [H.G.]) hieromtrent geen commentaar gekregen. Dit is terug te vinden in beide documenten 'Praktijk 2 doorgroeistage: begeleiding vakmentor' van beide heren. Ook bij de onderwerpen 'Rope skipping op muziek' en 'Aerobics' is dit zo. In zijn tweede les ('Rope skipping') bij de heer [B.] staat er zelfs dat dit een positief punt is.

Bij zijn derde les werd er genoteerd dat hij zelfs in spiegelbeeld werkt. Zijn vakinhoudelijke kennis is dus zeker in orde.

Tijdens de eerste les van stageperiode 3 zou verzoeker niet gericht bijgestuurd hebben.

De daaropvolgende les deed hij dit echter wel. Dit is duidelijk terug te vinden in het document 'Praktijk 2 doorgroeistage: begeleiding vakmentor' van meneer [H.G.].

Aangezien hij dit de tweede les wel heeft gedaan kan verzoeker dus ook voor dit onderwerp 'gericht bijsturen'.

In het document 'Praktijk 2 doorgroeistage: begeleiding stagebegeleider' door de heer [V.D.V.] stond er: "Je geeft individuele feedback, maar dit mag nog richter".

Er stond dus met andere woorden niet dat deze les totaal niet gericht was. Hieruit concluderen dat verzoeker niet gericht kan bijsturen is dus onjuist. Bovendien heeft verzoeker hetzelfde onderwerp reeds gegeven in het academiejaar 2017-2018.

Toen vermeldde de toenmalige vakmentor ([G.J.]) reeds bij de eerste les van verzoeker het volgende: "Goede bijsturing bij foutieve uitvoering". Als verzoeker dit toen al kon, waarom zou hij dit dan nu niet meer kunnen? Verzoeker had toen namelijk veel minder vakkennis omtrent gymnastiek aangezien hij slechts in het tweede academiejaar zat en dus de cursus uit het derde academiejaar nog niet bestudeerd had.

Ondertussen is dit wel het geval en is hij in januari dit jaar geslaagd voor dit vak. Aangezien verzoeker dit academiejaar pas in het tweede semester stage [heeft] gedaan

had hij deze kennis al verworven. Hij deed dit jaar namelijk stage in stageperiode 2 en 3 en niet in stageperiode 1 en 2.

Bovendien vermeldt mevrouw [A.D.G.] zelf dat de leerinhoud doelgericht is en dat de vakinhoudelijke kennis op peil is tijdens een les gymnastiek die zij tijdens het academiejaar 2017-2018 is komen observeren.

Ook geeft de vakmentor (de heer [H.G.]) een positieve opmerking over de feedback van verzoeker tijdens de parallellen van gymnastiek grond die hij de twee lesuren daarvoor gaf. Deze is terug te vinden in het document 'Praktijk 2 doorgroei-stage: begeleiding stagebegeleider' van [H.G.].

Indien verzoeker trouwens werkelijk niet voldoende vakkennis zou hebben, hoe valt dan te verklaren dat hij voor bijna alle sportvakken geslaagd [is]?

Slechts gymnastiek en ritmiek van het tweede jaar moet hij hernemen. Deze vakken omvatten geen lesinhouden die hij moest geven tijdens zijn stage.

De beoordelingen van de beide vakmentoren van dit academiejaar ([S.B.] & [H.G.]) [zijn] goed. Hier wordt geen rekening mee gehouden in de beoordeling.

Verzoeker weerlegt zodoende alle elementen dewelke worden aangegeven als motivering om een onvoldoende te geven en tezelfdertijd toont hij aan dat de motieven van betwiste beslissing van de interne beroepscommissie onvoldoende zijn. In tegenstelling tot wat verweerster in haar nota van antwoord stelt, is dit wel degelijk een weerlegging van de beoordeling vanwege verweerster hierin gevolgd door haar interne beroepscommissie."

Beoordeling

De Raad wijst er vooreerst op dat een verzoekende partij haar middelen moet uiteenzetten in haar inleidend verzoekschrift, en dat zij in een later stadium van de procedure slechts nieuwe middelen op ontvankelijke wijze in het debat kan betrekken wanneer die middelen raken aan de openbare orde of steunen op elementen waarvan de verzoekende partij pas met het voor de Raad neergelegde administratief dossier kennis kon nemen.

Dit procedureel voorschrift geldt ook wanneer de verzoekende partij op het ogenblik van het indienen van het beroep (nog) niet is bijgestaan door een raadsman.

Ter zake zij herhaald dat het verzoekschrift van verzoeker beperkt is tot het volgende:

"Ik ben het niet eens met de beslissing omdat naar mijn[] inziens ik ben beoordeeld op basis van drie stagelessen en niet op de volledige stageperiode van zes weken. De argumentatie komt letterlijk uit één stageles.

Ik vind dat de beslissing moet zijn: geslaagd voor praktijk 2 LO."

In contrast met die beknoptheid, gaat verzoeker (pas) in zijn wederantwoordnota uitvoerig in op de motieven van de bestreden beslissing. Daarbij worden verschillende nieuwe grieven

opgeworpen die noch inzake de rechtsgronden, noch wat betreft de feitelijke grondslag kunnen worden teruggevoerd tot de uiteenzetting in het verzoekschrift.

Dit is het geval voor de argumenten dat er tegenstrijdigheden zijn tussen de evaluatieverslagen, dat de bestreden beslissing niet op alle argumenten van verzoeker heeft geantwoord, dat er sprake is van een arbitraire beoordeling, dat de bevindingen van lesobservatie ten onrechte een gemis aan duidelijke opbouw vermelden omdat die wel uit de lesvoorbereiding blijkt, dat de beoordeling van de heer V.D.V. onzorgvuldig tot stand is gekomen omdat hij niet de hele les heeft bijgewoond, dat een onjuiste lezing wordt gegeven aan de beoordeling van stagebegeleider V.D.V. wat competentie 1.9 betreft, dat verzoeker bepaalde competenties in een vorig jaar reeds heeft aangetoond, en dat het verwijt dat verzoeker niet voldoende vakkennis zou hebben op gespannen voet staat met het feit dat hij voor bijna alle sportvakken geslaagd is.

Al deze nieuwe middelen zijn onontvankelijk.

Wat verzoeker in zijn verzoekschrift op ontvankelijke wijze bekritiseert, is dat de beoordeling niet steunt op de volledige stageperiode en dat de motieven van de bestreden beslissing letterlijk uit één stageles zijn overgenomen.

Op grond van de hem voorgelegde stukken kan de Raad vaststellen dat de bestreden beslissing niet enkel steunt op de begeleidingsdocumenten van de stagebegeleiders, maar ook op het tussentijds feedbackgesprek van 5 april 2019 en het daarbij horende feedbackdocument en op de beoordeling van de vakmentor, een en ander gelezen in het licht van de handleidingen die op de stage van toepassing zijn en van wat verzoeker in zijn intern beroep zelf heeft uiteengezet.

Het middel mist in dat opzicht feitelijke grondslag; verzoeker probeert de Raad in zijn verzoekschrift ook niet te overtuigen door concreet aan te voeren welke elementen daarbij ten onrechte buiten beschouwing zijn gebleven.

Voorts is de Raad van oordeel dat er *in casu* voor een stage van tweemaal vier weken (van 18 februari tot 15 maart 2019 en van 23 april tot 10 mei 2019) voldoende beoordelingsmomenten zijn geweest.

Uit welke beoordeling van een stageles de motieven van de bestreden beslissing zijn overgenomen, en waarom dat de beslissing onregelmatig zou maken, verduidelijkt verzoeker niet.

Het staat niet aan de Raad om in de stukken op zoek te gaan naar de door verzoeker bedoelde passage.

Overigens is het niet uitgesloten dat fundamentele opmerkingen die naar aanleiding van een bepaald lesbezoek worden gesignaleerd, ook bij de eindbeoordeling nog relevant en zelfs doorslaggevend zijn.

In acht genomen de draagwijdte van het verzoekschrift zoals de Raad het ontvankelijk acht, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing de materiële motiveringsplicht niet miskent.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 september 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.192 van 16 september 2019 in de zaak 2019/335

In zake: Monica ADAMI
woonplaats kiezend te 1070 Luxemburg (Luxemburg)
Avenue Victor Hugo 90

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 augustus 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 2 augustus 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 13/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master of International Business Economics and Management’.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’.

De promotor van verzoekster, professor M.C., geeft aan dat een eerste versie van de masterproef pas medio april ter lezing werd voorgelegd – waardoor de tijd voor ingrijpende aanpassingen erg kort was – maar dat verzoekster niettemin op belangrijke inhoudelijke en structurele bedenkingen werd gewezen.

Lezing van de masterproef voorafgaand aan de mondelinge verdediging leidt tot scores van 14/20 en 11/20 door respectievelijk de promotor en de assessor, professor J.A.

De mondelinge verdediging vindt plaats op 4 juni 2019. De jury – bestaande uit professor H.D., de promotor en de assessor – quoteert de masterproef met een examencijfer van 13/20.

Tegen dat examencijfer stelt verzoekster op 9 juli 2019 bij de interne beroepsinstantie het volgend intern beroep in:

“I am appealing the result of my Master’s Thesis: Research Project International Business [HME34a] on the grounds that there is evidence of bias and lack of proper assessment in the evaluation of my dissertation on the part of the assessor.

I was unable to get in contact with the assessor. Even though I have sent him two e-mails, I could not get feedback after the publication of the results. Therefore, I will have to refer to the feedback that I got during the defence to explain why I believe I was unfairly marked.

On the contrary, I have managed to get in contact with my supervisor, who told me that he was satisfied with my thesis, my work, and my thesis defence, suggesting that he might have given me a higher grade.

I have received a 13 for my master’s thesis. I believe that this grade is at least in part a consequence of the assessor’s lack of due diligence in the reading of my thesis and of a subjective evaluation on the part of the assessor.

Proof of the lack of the assessor’s due diligence in the reading of my thesis are some of the questions that he asked me. The first question that the assessor asked was about a definition – humanitarian organisations- that he thought was missing. This definition is actually at page 3 of my dissertation. He also asked me where Peepoople – an SME that I cite in my dissertation – was based. When he heard that it was not from the Philippines – my case study – he asked why I had used it to prove my argument about Filipino SMEs, telling me that I should have put it in the ‘Foreign SMEs’ section. I answered that I had indeed used it as an example of a foreign SME. These two exchanges among others make me believe that he had not read my thesis diligently.

Furthermore, he clearly disagreed with my overall argument. He did not think that SMEs’ shared value creation in crisis-affected communities is possible. The conclusion of my

dissertation was that while it is difficult, it is indeed possible, as demonstrated by my research that shows that there are examples on the ground.

As we disagreed about the overall argument, the conversation turned into a non-constructive discussion aimed at proving that my argument was wrong. He asked me why I could not get in contact with Filipino SMEs. As I have written in a paragraph outlining the thesis' limitations, I was ultimately unable to contact Filipino SMEs. However, I have managed to have interviews with UNOCHA, UNDP, and the PDRF (the most important Filipino private-humanitarian network in the Philippines), which have helped me to understand Filipino SMEs and environmental crises. He then criticized my choice of case study, as the Philippines are an 'easy' example to argue in favour of SMEs' shared value creation. I told him that in my view, it seemed the most appropriate one. An UNOCHA officer suggested to me to use the Philippines because it is the best example of what a partnership between the private and the humanitarian sector can achieve. In addition, I specified that I had written in my dissertation that my conclusions referred only to my case study, and not to every country and every humanitarian crisis. Therefore, different and negative results could be found in other contexts. Furthermore, answering to a question asked by my supervisor, I argued that the Philippines is the country with the highest record of SMEs' involvement in partnerships and humanitarian action. While I was answering, the assessor interrupted me to claim that he was right. I did not reply to this comment and merely finished answering my supervisor's question rather than engaging in a circular discussion with the assessor.

Please find below a link in support of my argument:
<https://gar.unisdr.org/chapters/chapter-2-systemicrisks-sendai-framework-and-2030-agenda#Specialcasestudy>

I believe that the difference in the way of thinking between the assessor and myself had an unexpected and unfair detrimental effect on my thesis result and my final grade. Ultimately, my answers were not relevant because of the disagreement about my argument.

I believe that the grounds for my appeal fall within the guidelines set out by the University's academic appeals and complaints procedure.

Thank you for taking the time to consider my request. I am available to answer to any question that you may have."

De drie leden van de jury delen hun opmerkingen omtrent de quotering mee aan de vicerector.

Op 10 juli 2019 schrijft de promotor:

"Ik wil bij deze bevestigen dat de score op de masterproef van Monica Adami op een normale wijze tot stand gekomen is. Hoewel de score op de schriftelijke proef van de verslaggever en van mezelf als promotor 3 punten uit elkaar lagen, zijn we o.c.v. een korte deliberatie na de mondelinge verdediging vlot tot een vergelijk gekomen. De masterproef van Monica Adami heeft volgens mijn beoordeling een goede kwaliteit op een aantal vlakken (literatuur- en case studie), maar wordt tegelijk ook gekenmerkt door

een zwakte, nl. dat ze van bij de aanvang en ook tijdens de verdediging haar hypothese ‘kost wat kost’ wil verdedigen i.p.v. deze kritisch te analyseren. Ik heb haar daar meermaals tijdens de begeleiding en ook nog op de verdediging op gewezen (cf. mijn voorbereiding voor de verdediging in attachment). Haar defensieve houding wordt nogmaals bevestigd door haar uitleg bij het aangetekende beroep.

Op de receptie na de officiële promotie op vrijdag 4 juni heb ik een gesprek gehad met de studente. Zij sprak toen haar ontevredenheid uit over haar score op de masterproef en uitte haar intentie om beroep aan te tekenen. Volgens haar had ze door de matige score op haar masterproef de graad van Grote Onderscheiding op haar masterdiploma nét gemist. Ik heb er haar toen op gewezen dat zij als studente effectief die beroepsmogelijkheid heeft, maar ik heb haar uitgelegd dat beroep slechts aanvaardbaar is als er procedurele fouten gemaakt zijn. In het geval van haar verdediging zijn er echter geen fouten of onregelmatigheden gebeurd. Ik heb haar dan ook expliciet afgeraden om beroep aan te tekenen.

De studente heeft de ambitie om haar masterproef te publiceren in een peer-reviewed internationaal tijdschrift (‘Disaster Management’). Ik denk dat haar thesis hiervoor inderdaad potentieel heeft, en ik heb haar aangeboden om haar hierbij te helpen. Haar beroepsprocedure is daarvoor echter niet behulpzaam. Hopelijk kunnen jullie verder met deze uitleg.”

Op dezelfde datum voegt de voorzitter van de jury daaraan toe dat zij de toelichting van de promotor beaamt waar deze stelt dat de verdediging van de masterproef en de beraadslaging erna op een normale wijze zijn verlopen. Op de inhoudelijke discussie gaat de juryvoorzitter niet in, daar zij op dat domein geen expertise heeft.

De assessor laat op 15 juli 2019 volgende toelichting toekomen:

“This thesis claims/suggests that SME’s can contribute to humanitarian action. In my first question, I asked the student to define ‘humanitarian action’ (and not ‘humanitarian organizations’ as she writes in her appeal – I really know the main humanitarian organizations and support some of them already for decades). I asked this question because the author writes that the best way SME’s can help local populations is by creating jobs and welfare. But then we talk about development policy and not about urgent humanitarian action, e.g. just after an earthquake or the passage of a tropical storm. I simply wanted her to clarify what she understood under humanitarian action, in contrast to ‘conventional’ development or growth policies. Monica Adami did not respond directly to the question.

A more fundamental question related to the figures in her thesis that show that the number of SME’s declines strongly in countries with a severe humanitarian crisis. Many SME’s go bankrupt, stop their activities or disappear because of crisis situations. This is not a surprise. A severe crisis disrupts the economic landscape, often for a long period. Under these circumstances, it is difficult for SME’s to contribute to humanitarian action. I then asked: “When a crisis decimates the number of SME’s – as you write in your thesis –, do you still think SME’s have an important role to play in response to humanitarian crises?” The author however did not see any

problem... I think she did not realize that the figures on the reduction of the number of SME's undermine her main hypothesis.

I also asked a question about the Philippines because this is a rising emerging economy, with a strongly growing economy (and hence number of SME's, total employment, etc). She provided a vague case on the Philippines in her thesis. When the Philippines recently experienced natural disasters, the country can cope without international assistance. This was also the case of the 2005 tsunami. The reason is obvious; this is a country with a sufficient level of welfare to organize itself adequate relief and humanitarian action. SME's contribute to these actions. Once a country is rich enough, it can contract private suppliers when needed. Therefore, this case is 'easy' as she writes. But what about poor countries like Sudan or nowadays Syria? There is no strong government with sufficient resources in those countries to contract SME's. I asked the author: "Can you generalize some findings for a rather rich emerging economy like to Philippines to really poor countries?" No clear answer followed. I did not criticize her case on itself but challenge the universality of her conclusions from the case. That is my role as assessor.

I did carefully read the master thesis and concluded it missed a clear research question. More fundamentally, the institutional context surrounding humanitarian action and development aid is completely missing, and hence leading to a blurred story. Often the author wrote about development policy in general but presented this as humanitarian action. With my questions I offered the author the opportunity to clarify several fundamental issues but she did not convince me at all."

De interne beroepsinstantie hoort verzoekster op 16 juli 2019, en komt vervolgens op 2 augustus 2019 tot de volgende beslissing:

"(...)

Summary of your arguments

In your appeal, as well as during the conference call with the Beroepsinstantie, you explained that you are appealing because of assumed evidence of bias, as well as a lack of proper assessment in the evaluation of your master thesis, by the assessor, prof. dr. [J.A.].

More specifically, two questions that were raised by prof. dr. [J.A.] during the defence of your master thesis, made you believe that your thesis was not read diligently:

- The question about the lack of a definition of 'humanitarian organizations';
- The question about Peepoople, a foreign SME.

Moreover, in your view, prof. dr. [J.A.] disagreed with your overall argument that SME's do create shared value in crisis-affected communities.

- *Summary of the feedback provided by your faculty*

On July, 10th the Beroepsinstantie received the personal Master Thesis Assessment Form from both your promotor and assessor, filled out before the oral defence. The assessment form reverts to the guidelines and awards a score for all relevant components. The

assessment takes place according to the benchmark table of FEB Campus Master's thesis evaluation criteria. The benchmark table is the supporting document for Master thesis evaluations, setting forward the benchmark criteria for jury members to determine the final result.

The table clarifies 6 grade-categories (non-tolerable fail mark <8/20; tolerable fail mark 8-9/20; pass 10-11/20; good 12-14/20; very good 15-17/20 and excellent 18-20/20). For each category, the benchmark table provides clear evaluation criteria that relate to the written work, including the process:

- I. Problem description and theoretic, practical and/or methodological added value
- II. Literature review
- III. Research method
- IV. Results
- V. Discussion and conclusions
- VI. Lay-out
- VII. Scientific integrity

The quality of the oral defence is assessed according to the 'Protocol of the Jury (for the Defence)'. The same document gathers all scores in order to come to a final result.

The promotor awarded an overall score of 14/20, the assessor awarded an overall score of 11/20. Together with the mark of the oral defence (13/20), the total summative mark is a final score of 12,67/20 – which has been rounded up to the final score of 13/20.

--

In his reply, the assessor first of all contradicts formally that he has asked for a definition of 'humanitarian organizations'. He claims to have asked for a definition of 'humanitarian action'. The assessor states that he has been supporting humanitarian organizations for decades already, and that he surely knows what this last concept means. The assessor specifically asked this question because the student writes that the best way SME's can help the local population, is by creating jobs and welfare. According to the assessor, we then talk about 'development policy', and not about 'urgent humanitarian action' – which is the very subject of your master thesis. That was the reason why the assessor asked to clarify the notion of 'humanitarian action': he wanted to hear from the student what you understood under humanitarian action, and he wanted the student to make the clear difference with conventional development or growth policies. In his reply, the assessor states that the student did not respond directly to the question.

--

Secondly, the main criticism of assessor appears to be the lack of a clear research question. In his view, a clear research question could have been: "Can you generalize some findings for a rather rich emerging economy (like The Philippines) to really poor countries (like Sudan or nowadays Syria)?"

More fundamentally, the assessor finds that the institutional context surrounding humanitarian action and development aid is completely missing in the master thesis, and hence leading to a blurred story:

- The figures in the master thesis show that the number of SME's strongly declines in countries with a severe humanitarian crisis: many SME's go bankrupt, stop their

activities or disappear because of crisis situations. This is not a surprise: a severe crisis disrupts the economic landscape, often for a long period. Under these circumstances, it is difficult for SME's to contribute to humanitarian action. The assessor therefore asked: "When a crisis decimates the number of SME's – as you write in the thesis – do you still think SME's have an important role to play in response to humanitarian crises?" You however did not see any problem.

In the assessor's view, you do not realize that the figures on the reduction of the number of SME's undermine your main hypothesis.

- The Philippines is a rising emerging economy with a strongly growing economy (and hence a great number of SME's, total employment, etc). When the Philippines recently experienced natural disasters, the country can cope without international assistance. This was also the case after the 2005 tsunami. The reason is obvious: this is a country with a sufficient level of welfare to organize itself adequate relief and humanitarian action. SME's contribute to these actions. Once a country is rich enough, it can contract private suppliers when needed. Therefore, this case is 'easy' as you write. But what about poor countries like Sudan or nowadays Syria? There is no strong government with sufficient resources in those countries to contract SME's.

The assessor asked you: "Can you generalize some findings for a rather rich emerging economy like to Philippines to really poor countries?"

The assessor states that no clear answer followed.

In the assessor's view, he did not criticize your case on itself, but he challenged the universality of your conclusions from the case – which is his role as assessor.

Decision of the Beroepsinstantie

- Examination of the proceedings

After close examination of all two assessment forms and taking into account the Master's Thesis Regulations FEB Campus Brussels, the Beroepsinstantie comes to the conclusion that from a procedural point of view the assessment process took place in a correct way, flawlessly and fully in line with the Faculty's regulations. Therefore, from a procedural point of view, the overall score of 13/20 is not in the least surprising, in the light of the individual assessment by all professors. The promotor awarded an overall score of 14/20, the assessor awarded an overall score of 11/20. Together with the mark of the oral defence (13/20), the total summative mark is a final score of 12,67/20 — which has been rounded up to the final score of 13/20.

- *Examination of the appeal*

Given the experience of the assessor in the field, and in the light of the main criticism of both assessor and promotor (see above), the Beroepsinstantie takes the view that the answer of the assessor does not appear to be unreasonable nor illogical, as his question on 'humanitarian action' corresponds with his unclear view on your comprehension of this very concept in contrast to the concept of both 'conventional development' and 'growth policies'.

--

The main criticism of the assessor appears to be the lack of a clear research question. The Beroepsinstantie notes that exact the same criticism has been raised by your promotor. In his reply, your promotor states that he has drawn your attention to this issue during different feedback moments over the year. His main critique is that you stick too much to your hypothesis that business has added value for humanitarian action, and you argue to defend this. “However that is not a research thesis”.

This lack of clear research question has brought the assessor to ask you further questions related to this issue on your defence.

The Beroepsinstantie firstly reminds that, as assessor of your master thesis and as a member of the Jury, prof. dr. [J.A.] is evidently entitled to ask you questions during your oral defence to clarify possible uncertainties – this obviously being the very purpose of an oral defence of a written thesis. As a student, and even more so as a master student, one has to realise the importance of oral clarifications given in addition to the written text, as these clarifications are meant to take away any doubt that eventually resides in the mind of a member of the Jury.

In terms of content, given the title of your master thesis ‘Potential and pitfalls of SME’s for humanitarian action’ and given the fact that the number of SME’s normally [~generally~, in most countries] decimate in the event of a humanitarian crisis, it is the view of the Beroepsinstantie that the questions raised by the assessor were legitimate. In searching for added value of business for humanitarian action in only one country (in casu The Philippines), without taking into account its institutional context and without comparing this situation to the situation in other (more poor) countries nor challenging the universality of the conclusions from the case study, the thesis indeed falls short. The fact that an UNOCHA officer suggested you to use The Philippines “because it is the best example of what a partnership between the private and the humanitarian sector can achieve” (see letter of appeal d.d. 09.07.2019) does not change that conclusion, on the contrary. This suggestion rather proves that The Philippines, being the best example, cannot be used as the standard nor as the average. It likewise rather proves that the findings for your case study The Philippines can by definition not be generalized to other countries that are facing a humanitarian crisis.

- *Conclusion*

After careful reconsideration of all elements of your appeal case against the examination result for the course Master Thesis: Research Project International Business (HNE34a), as well as the information provided by all the professors involved, the Beroepsinstantie decides to turn down your appeal.

It is the opinion of the Beroepsinstantie that the master thesis jury has assessed the work in an adequate and justifiable way and motivated the result you obtained in an unbiased and correct manner.

With this decision the KULeuven internal appeal procedure is closed.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet daartoe ambtshalve evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op een miskenning van de zorgvuldigheidsplicht en een subjectieve beoordeling van de masterproef door de assessor.

Standpunt van partijen

Verzoekster is van oordeel dat het toegekende examencijfer van 13/20 minstens gedeeltelijk het gevolg is van een gebrek aan zorgvuldigheid van de assessor bij het lezen van haar scriptie en van een subjectieve evaluatie in zijn hoofd.

Verzoekster zet het volgende uiteen:

“Het bewijs van het gebrek aan zorgvuldigheid van de beoordelaar bij het lezen van mijn proefschrift zijn enkele van de vragen die hij mij stelde. De eerste vraag die de beoordelaar stelde, ging over een definitie - humanitaire organisaties - die volgens hem ontbrak. Deze definitie staat eigenlijk op pagina 3 van mijn proefschrift. Hij vroeg me ook waar Peepoople - een KMO die ik in mijn proefschrift citeer - was gevestigd. Toen hij hoorde dat het niet uit de Filipijnen kwam - mijn casestudy - vroeg hij waarom ik het had gebruikt om mijn argument over [Filipijnse] KMO's te bewijzen en zei hij me dat ik het in de rubriek 'Buitenlandse KMO's' had moeten plaatsen. Ik antwoordde dat ik het inderdaad had gebruikt als voorbeeld van een buitenlandse KMO. Deze twee uitwisselingen doen me geloven dat hij mijn scriptie niet zorgvuldig heeft gelezen.

Bovendien was hij het duidelijk niet eens met mijn algemene argumentatie. Hij dacht niet dat het mogelijk was om in door de crisis getroffen gemeenschappen gezamenlijk waarde te creëren voor het MKB. De conclusie van mijn proefschrift was dat het weliswaar moeilijk is, maar dat het inderdaad mogelijk is, zoals blijkt uit mijn onderzoek dat aantoonde dat er voorbeelden in de praktijk zijn.

Omdat we het niet eens waren over het algemene argument, werd het gesprek een niet-constructieve discussie om aan te tonen dat mijn argument onjuist was. Hij vroeg me

waarom ik niet in contact kon komen met het [Filipijnse] MKB. Zoals ik in een paragraaf heb geschreven waarin de beperkingen van het proefschrift worden uiteengezet, kon ik uiteindelijk geen contact opnemen met het [Filipijnse] MKB. Ik ben er echter in geslaagd om gesprekken te voeren met UNOCHA, UNDP en het PDRF (het belangrijkste [Filipijnse] privaat-humanitaire netwerk in de [Filipijnen]), die mij hebben geholpen om het [Filipijnse] MKB en de milieucrisis te begrijpen. Hij bekritiseerde vervolgens mijn keuze voor een casestudy, omdat de [Filipijnen] een ‘gemakkelijk’ voorbeeld zijn om te pleiten voor gezamenlijke waardecreatie door het MKB. Ik heb hem gezegd dat dit naar mijn mening het meest geschikte voorbeeld is. Een UNOCHA-officier stelde mij voor om de [Filipijnen] te gebruiken omdat dit het beste voorbeeld is van wat een partnerschap tussen de particuliere en de humanitaire sector kan bereiken. Bovendien heb ik aangegeven dat ik in mijn proefschrift had geschreven dat mijn conclusies alleen betrekking hadden op mijn casestudy, en niet op elk land en elke humanitaire crisis. Daarom kunnen er in andere contexten andere en negatieve resultaten worden gevonden. Bovendien heb ik in antwoord op een vraag van mijn supervisor betoogd dat de [Filipijnen] het land is met de hoogste staat van dienst op het gebied van de betrokkenheid van het MKB bij partnerschappen en humanitaire acties. Terwijl ik antwoordde, onderbrak de beoordelaar me om te beweren dat hij gelijk had. Ik heb niet op deze opmerking geantwoord en ben slechts klaar met het beantwoorden van de vraag van mijn supervisor in plaats van een cirkelgesprek met de beoordelaar aan te gaan.

Hieronder vindt u een link ter ondersteuning van mijn argument: <https://gar.unisdr.org/chapters/chapter2-systemic-risks-sendai-framework-and-2030-agenda#Specialcasestudy>

Ik ben van mening dat het verschil in denkwijze tussen de beoordelaar en mijzelf een onverwacht en oneerlijk nadelig effect heeft gehad op mijn scriptie en mijn eindcijfer. Uiteindelijk waren mijn antwoorden niet relevant vanwege de onenigheid over mijn argumentatie.”

In replik op de verantwoording die de assessor naar aanleiding van het intern beroep heeft overgemaakt, stelt verzoekster dat zij niet heeft beargumenteerd dat KMO's de lokale bevolking het beste kunnen helpen door banen en welvaart te creëren, maar dat zij heeft uitgelegd wat zij bedoelt met humanitaire actie, overeenkomstig het standpunt van het ICRK dat zich strikt beperkt tot humanitaire hulp. Daarnaast ziet verzoekster in de stelling van de assessor dat zij geen enkel probleem zou zien in het falen van KMO's een tweede bewijs dat hij haar scriptie niet heeft gelezen of niet voldoende naar haar uiteenzetting heeft geluisterd. Ten slotte stipt verzoekster aan dat de Filipijnen een proefland zijn en dat het pas in de toekomst mogelijk zal zijn om na te gaan of wat zij heeft geschreven ook op andere landen kan worden toegepast.

Verzoekster ziet in de bestreden beslissing vier motieven om het examencijfer te bevestigen: (i) de redelijke twijfel van de assessor over haar begrip van humanitaire actie, (ii) het gebrek aan een duidelijke onderzoeksvraag, (iii) het gegeven dat de assessor vragen mag stellen en (iv) het feit dat de Filipijnen niet als norm of gemiddelde kunnen worden gehanteerd.

Daar zet verzoekster het volgende tegenover:

“1. Ik heb de vraag van de beoordelaar over humanitaire acties tijdens mijn verdediging beantwoord. Ik deed een BSc en een MSc gericht op humanitaire actie. Ik sta ook op het punt om een artikel te publiceren over humanitaire actie voor Disasters Journal. Daarom ben ik me bewust van het verschil tussen humanitaire actie en ontwikkeling. Ik heb hetzelfde antwoord gegeven aan de beoordelaar tijdens de vergadering in het kader van de interne beroepsprocedure. Het antwoord van de commissie intern beroep was dat ik de beoordelaar hetzelfde antwoord had moeten geven. Ik heb [hen] uitgelegd dat ik dat heb gedaan. Dit heeft mijn overtuiging bevestigd dat mijn antwoord duidelijk en volledig was.

2. Mijn onderzoeksvraag is of en hoe KMO's in samenwerking met humanitaire actoren gezamenlijke waarde kunnen creëren. Ik begin mijn inleiding ermee en ik heb in mijn proefschrift een onderdeel getiteld 'onderzoeksvraag'. Ik zou u mijn proefschrift kunnen toesturen, maar het is in het Engels.

3. Ik weet dat het doel van een mondelinge verdediging het beantwoorden van vragen over mijn scriptie is. Ik heb nooit het doel van het mondeling verweer in twijfel getrokken, zoals blijkt uit het antwoord dat ik na mijn intern beroep heb gekregen.

4. Ik zeg in mijn proefschrift meerdere malen dat het gebruik dat ik maak van het begrip 'gedeelde waarde' nieuw is. Ik zeg dat de [Filipijnen] het proefland zijn om te begrijpen of dit concept op andere contexten kan worden toegepast. Mijn scriptie kan niet bekritiseerd worden omdat ik niet veel casestudies bestudeer. Ten eerste is het een masterproef, geen doctoraatsthesis. Daarom zou één casestudy voldoende moeten zijn. Ten tweede, als de [Filipijnen] een proefland zijn, is het noodzakelijk om enkele jaren te wachten alvorens te zien of wat er in de [Filipijnen] gebeurt ook op andere landen kan worden toegepast.”

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat verzoeksters betoog over partijdigheid in hoofde van de assessor niet overtuigt. Zij wijst erop dat datgene wat verzoekster aanhaalt door de assessor formeel wordt tegengesproken, niet alleen in zijn feedback van 15 juli 2019 – zoals hierboven geciteerd – maar nogmaals in een bijkomende schriftelijke toelichting van 21 augustus 2019 naar aanleiding van verzoeksters beroep. Daarin stelt de assessor:

“Graag wil ik hierbij herhalen dat de onderzoeksvraag van deze verhandeling niet goed is afgebakend en dat de auteur continu een fundamentele verwarring creëert door de begrippen 'humanitarian action' de facto te interpreteren als 'economic development' (los van een plotse humanitaire urgentie). Daarom vroeg ik haar om 'humanitarian action' – zoals vermeld in de titel van de masterproef – te definiëren en de link met de rol van SME's toe te lichten. De exacte verwoording van haar antwoord kan ik me niet herinneren maar ze vermeldde kort 'het helpen van mensen' om vervolgens onmiddellijk – ongevraagd – uit te weiden over haar zoektocht naar samenwerking met internationale organisaties die een beroep doen op SME's in vooral Aziatische landen. In haar antwoord gaf ze geen definitie van humanitaire acties en maakte ze geen onderscheid tussen humanitaire acties (bijv. na een natuurramp, bij een epidemie, na een conflict, ...) en 'klassieke' economische ontwikkeling (bijv. verbetering van de infrastructuur,

investerings in huisvesting in onderwijs, ...). Ik denk dat zij dit onderscheid zelf niet maakt, wat voor mij zeer verrassend is.

In haar thesis geeft de studente data over de sterke terugval van het aantal SME's na een humanitaire crisis. Voor de studente hebben SME's een essentiële rol te spelen bij de aanpak van een humanitaire crisis terwijl ze dus zelf schrijft dat vele SME's de crisis niet overleven (wat op zich geen verrassing kan zijn). Ik vroeg of dit geen tegenstrijdigheid was: deze data lijken haar stelling eerder te ondergraven. Maar neen, voor de studente bleek dit helemaal geen probleem te zijn. Einde discussie.

De studenten kreeg informatie aangereikt van medewerkers van internationale instanties en heeft deze gebundeld in een masterproef. Zowel in haar masterproef als tijdens de verdediging gaf zij geen blijk van kritische reflectie over haar onderzoeksvraag, methodologie en argumentatie. In haar mail van 3 juli schrijft ze letterlijk dat ze haar thesis heeft uitgewerkt samen met medewerkers van de UN en dat deze medewerkers de masterproef blijkbaar goedkeurden. Ze vraagt zich dan ook waarom wij dat niet doen. Deze vraag illustreert mooi de basishouding van deze studente.”

Verwerende partij wijst er verder op dat uit zowel het beoordelingsformulier als de voormelde toelichtingen duidelijk blijkt dat de assessor de masterproef wel degelijk goed heeft gelezen. Zij is van oordeel dat de tegenstrijdigheid die de assessor in verzoeksters visie op de rol van KMO's ziet, een bewijs is van een gebrek aan kritische reflectie, die in de bestreden beslissing wordt onderschreven. Verwerende partij brengt onder de aandacht dat de promotor het overigens niet anders zag.

Aangezien de kritiek zoals die in de beoordelingsformulieren wordt gestaafd, raakt aan de essentie van het werk van verzoekster, en rekening houdend met het feit dat de promotor tijdens het academiejaar dezelfde kritiek heeft geuit, is verwerende partij van oordeel dat de score van de assessor (11/20) verre van onredelijk is.

Verzoekster zet in haar wederantwoordnota nog het volgende uiteen:

“1) De keuze van het voorbeeld: de [Filipijnen]

-Ik heb gezegd dat de [Filipijnen] een gemakkelijk land en een proefland zijn. Daarom is op dit moment geen generalisatie mogelijk omdat het een pilootland is voor de gedeelde waardecreatie van kmo's in samenwerking met humanitaire actoren.

-Ik heb mijn masterproef altijd als een startpunt van een diepere analyse gezien, maar deze uitgebreide analyse is alleen mogelijk in de komende jaren. Ik heb andere landen onderzocht. Daarom heb ik tijdens de verdediging gezegd dat de gedeelde waarde van het MKB momenteel niet mogelijk is in Zuid-[Soedan]. Er kon echter geen substantiële

analyse worden gedaan omdat er geen voorbeelden zijn van de gedeelde waarde van het MKB – die ik heb gevonden – in landen als Zuid-[Soedan] en Syrië.

-Wanneer ik de case study noem, geef ik aan dat mijn conclusies alleen betrekking hebben op de [Filipijnen]. Ik heb dit gespecificeerd omdat ik geloof dat generalisaties alleen op algemeen niveau mogelijk zijn en nooit op een bepaald niveau. Daarom zou het theoretische deel van mijn proefschrift kunnen worden toegepast op andere contexten, maar de conclusie over de [Filipijnen] verwijst alleen naar de [Filipijnen].

-In mijn conclusie zeg ik dat er veel redenen zijn om aan te nemen dat de gedeelde waarde van het MKB in samenwerking met humanitaire actoren faalt.

-Ik denk niet dat de mening van drie VN-onderzoekers overeenkomt met de waarheid. Ik denk niet dat de VN onpartijdig is en niet kan worden bekritiseerd. Ik heb ook mijn analyse van de literatuur gebaseerd. Mijn proefschrift is mijn analyse van het hele materiaal dat ik heb gevonden. Als ik het heb over [Filipijnse] MKB-bedrijven, citeer ik de interviews die ik heb gedaan omdat ik geen contact kon krijgen met Filipijnse MKB-bedrijven.

2) Kritischer zijn

-Ik ben het ermee eens dat ik kritischer had moeten zijn in mijn proefschrift. Toch denk ik niet dat ik zo optimistisch was als ik ben afgebeeld.

-De literatuur over MKB's gedeelde waardecreatie is beperkt. De belangrijkste kritiek houdt echter verband met het feit dat het MKB te weinig middelen heeft en externe steun nodig heeft. Ik heb dit in mijn proefschrift in elke afzonderlijke paragraaf geschreven.

-De berichten over de [Filipijnen] zijn positief. Daarom kan ik alleen maar zeggen dat de bevindingen niet konden worden uitgebreid tot andere landen en dat er nog steeds redenen zijn om te twijfelen dat de gedeelde waarde van het MKB zou kunnen mislukken.

- Omdat ik dacht dat ik kritischer had moeten zijn, heb ik mijn kritiek gericht op de toepasbaarheid van het concept van gedeelde waarde op mijn case study. Helaas resulteerde het uit mijn analyse dat het gedeelde waardeconcept kan worden toegepast op de [Filipijnen].

3) Humanitaire actie

-SME's zijn geen humanitaire actoren. Ze kunnen gedeelde waarde creëren in samenwerking met humanitaire actoren. Het is heel belangrijk om niet te geloven dat ik denk dat economische actoren zoals het MKB humanitaire organisaties zijn. Economische actoren kunnen onder andere humanitaire acties ondernemen, maar dit kwalificeert hen niet als humanitaire actoren.

-Ik definieer humanitaire organisaties, het soort hulp dat ze bieden en de principes die ze moeten respecteren. Ik volg de definitie van het ICRC omdat ik een dunantistisch begrip heb van humanitaire actie. Ik geloof dat alleen organisaties die het neutraliteitsbeginsel respecteren – zich niet uitspreken over mensenrechtenschendingen om hun toegang tot

begunstigden te behouden – en hun hulp aan voedsel, medicijnen en opvangcentra beperken, humanitair zijn.

-Wanneer ik zeg dat het MKB pas aan het einde van het proefschrift aan internationale ontwikkeling zou kunnen deelnemen. Ik specificeer mijn strikte definitie van humanitaire actie. Ik zeg alleen dat ze geen humanitaire actoren zijn en daarom niet beperkt hoeven te blijven tot humanitaire acties.

- 4) Gegevens over de sterke daling van het aantal MKB-bedrijven na een humanitaire crisis en de tegenspraak met het feit dat MKB-bedrijven gedeelde waarde kunnen creëren

-De enige economische waarde die [Filipijnse] KMO's ontvangen van de samenwerking met humanitaire, politieke en economische actoren is hun overleving. De enige hulp die ze geven is gekoppeld aan een basisvoorraad voedsel, water en transport.

-Ik gebruik de gegevens over de sterke daling van het aantal MKB-bedrijven om uit te leggen waarom het enige economische voordeel dat MKB-bedrijven uit de samenwerking kunnen halen, hun overleving is. Vanwege de context van een humanitaire crisis en de beperkte middelen die kmo's hebben, kunnen ze alleen overleven en niet profiteren van een samenwerking met nationale ondernemingen, de VN en humanitaire actoren.

- Over het algemeen geloof ik niet dat ik te optimistisch ben geweest over wat ze uit een samenwerking kunnen halen – hun overleving – of wat ze kunnen doen – zorgen voor water, transport en voedsel. Het verstrekken van voedsel, water en vervoer maakt ook deel uit van de definitie van humanitaire actie en niet van internationale ontwikkeling.

- 5) Beschrijving van de politieke, sociale en economische context in de [Filipijnen]

- Het had interessant en nuttig kunnen zijn, maar niet noodzakelijk. Ik heb de humanitaire context en de realiteit van het MKB beschreven.

Helaas, alleen als iemand mijn proefschrift zou lezen, zou er een derde en objectieve mening over kunnen zijn.

Zoals de interne beroepscommissie mij vertelde, is het voor mij extreem moeilijk, zo niet onmogelijk om te winnen. Zoals ik hen echter heb verteld, moest ik doorgaan met het beroep, omdat het voor mij de juiste keuze is. Wanneer je een tweede master doet en je bent al aan je professionele carrière begonnen, begin je geen beroep vanwege een cijfer. Je doet het alleen als je denkt dat een beslissing oneerlijk is geweest.”

Beoordeling

De Raad vestigt er vooreerst de aandacht op dat de initiële examenbeslissing van de jury niet het resultaat is van een mathematische berekening op basis van de scores gegeven door de individuele juryleden – waarin de beoordeling van de assessor als dusdanig zou kunnen doorwegen – maar blijkens de verklaring van de promotor integendeel “op basis van een korte deliberatie na de mondelinge verdediging” als “een vergelijk” tot stand is gekomen. Ook de

juryvoorzitter verklaarde uitdrukkelijk dat “de verdediging van de masterproef [] en ook de beraadslaging erna op een normale wijze zijn verlopen”.

Bovendien gaat de bestreden beslissing uit van de vicerector Studentenbeleid, die blijkens die beslissing op basis van het geheel van het dossier tot een eigen beoordeling is gekomen. Aan de vicerector verwijt verzoekster geen gebrek aan objectiviteit.

Het is niet apert duidelijk hoe de subjectieve beoordeling die verzoekster enkel aan de assessor toedicht, in die omstandigheden het eindresultaat kan hebben beïnvloed. Die bedenking geldt nog meer in het licht van verzoeksters stelling dat zij het examencijfer “ten minste gedeeltelijk” het gevolg acht van de onzorgvuldigheid van de assessor.

Minstens rust op verzoekster in dat geval des te meer de plicht om aan de hand van concrete gegevens de Raad te overtuigen dat de beoordeling niet op een objectieve en onpartijdige wijze tot stand is gekomen en dit tot in de bestreden beslissing heeft kunnen doorwerken. De Raad gaat immers uit van een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de beoordelaren.

Tot dat bewijs komt verzoekster niet. In de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, wordt afdoende concrete verantwoording geboden waarom de assessor – en met hem vervolgens de jury en de interne beroepsinstantie – van oordeel was dat de masterproef geen hogere quoteringsverdiende. De Raad herinnert er daarbij aan dat het hem overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om de beoordeling van de instelling over te doen en zijn appreciatie in de plaats te stellen van deze van de instelling of haar organen.

De Raad voegt daaraan toe dat verzoekster een ruim slaagcijfer als quoteringscijfer kreeg (13/20); wanneer de student aldus in ruime mate de doelstellingen van het opleidingsonderdeel heeft behaald, moet met des te meer precisie worden aangetoond waarom een hoger examencijfer had moeten worden toegekend.

Verzoekster voert aan dat zij bij de mondelinge verdediging daadwerkelijk de toelichting heeft gegeven waarvan de vicerector tijdens het intern beroep aanstipte dat die moest worden gegeven. De Raad kan het verloop van de mondelinge verdediging evenwel niet nagaan. In het

licht van een eensluidende verklaringen van de drie juryleden, ziet de Raad geen bewijs om te besluiten dat die mondelinge verdediging verkeerd begrepen of beoordeeld werd.

Het gegeven dat verzoekster op het punt staat om een artikel te publiceren dat raakt aan het onderwerp van haar masterproef, bewijst – daargelaten dat verzoekster geen daadwerkelijke publicatie voorlegt, noch een peer review die daartoe aanleiding kan geven – niet dat de masterproef onjuist of onredelijk is geciteerd.

Of ten slotte de opmerkingen van de assessor, voor zover hernomen in de bestreden beslissing, op gespannen voet staan met de tekst van de masterthesis zelf, kan de Raad niet nagaan nu geen van de partijen dat stuk heeft neergelegd.

Voor zover het steunt op subjectiviteit in de beoordeling, is het middel niet gegrond.

De Raad leest in verzoeksters betoog geen andere grieven die, los van de plicht tot objectieve beoordeling, aan de bestreden beslissing enige onzorgvuldigheid kunnen verwijten.

Ook wat de zorgvuldigheidsplicht betreft, overtuigt het middel derhalve niet.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 september 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.193 van 16 september 2019 in de zaak 2019/336

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 augustus 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 5 augustus 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard, waarbij de stage voor het opleidingsonderdeel ‘Stage Heelkunde 2’ wordt stopgezet en waarbij hem de verdere toegang tot de stage-onderdelen die deel uitmaken van de masteropleiding Geneeskunde wordt ontzegd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor verzoekende partij, en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Geneeskunde’.

Op 24 juni 2019 beslist de decaan van de faculteit Geneeskunde om ten aanzien van verzoeker een dringende ordemaatregel te nemen, ten gevolge waarvan verzoeker met onmiddellijke ingang en voor onbepaalde tijd wordt geschorst.

Deze maatregel, genomen op basis van een melding van de stagemeeester in het AZ Sint-Lucas Brugge met betrekking tot nieuwe klachten over stalking en grensoverschrijdend gedrag tegenover medestagiairs en assistenten in opleiding, vormt als dusdanig niet het voorwerp van huidig beroep.

Op 4 juli 2019 beslist de examencommissie het volgende:

“De examencommissie steunt unaniem het voorstel [verzoeker] de toegang tot de stages te ontfeggen omwille van ongeschiktheid voor de uitoefening van het beroep. Dit werd door meerdere stagemeeesters vastgesteld. Bindende voorwaarden opgelegd door de decaan, de programmadiirecteur en de facultaire stagecoördinator werden niet nageleefd. Verzwarende omstandigheid is recidiverende stalking van collega stagiairs.”

Er wordt, in toepassing van artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement, een centrale commissie bijeengeroepen ter bekrachtiging van die beslissing. Het verslag van deze centrale commissie van 9/10 juli 2019 luidt als volgt:

“In het kader van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement werd een centrale commissie, met hogervermelde samenstelling, bijeengeroepen voor het bekrachtigen van de beslissing van de Faculteit Geneeskunde om de student [verzoeker], al dan niet de toegang tot de opleidingsonderdelen stage uit de master in de geneeskunde te ontfeggen.

De centrale commissie volgde gezien de hoogdringendheid en de onmogelijkheid om de commissie fysiek samen te laten komen, een schriftelijke procedure (op 9 en 10 juli) op basis van de documenten zoals die door de faculteit bezorgd werden in het kader van de procedure. Daarbij werden via mail de overwegingen van alle commissieleden gedeeld en zette de centrale commissie een aantal argumenten op een rij die hebben bijgedragen tot het formuleren van een beslissing voor de faculteit.

De commissie noteert dat de student in 2018 en 2019 een aantal stages heeft gelopen. De beoordelingen van deze stages door verschillende stagementoren werden ter beschikking gesteld van de commissie. Op basis van deze beoordelingen stelt de commissie het volgende vast:

-In de verslagen wordt melding gemaakt van het problematisch functioneren van de student, in het bijzonder een gebrek aan communicatieve vaardigheden en empathisch vermogen, en een gebrek aan professionaliteit en verantwoordelijkheidszin. De student lijkt niet aan te voelen wat gepast en ongepast gedrag is, noch naar patiënten, noch naar

collega's, noch naar medestudenten. Er worden ook voorbeelden gegeven van gedrag dat een gevaar kan betekenen voor patiënten. Een dergelijke attitude is voor de commissie onaanvaardbaar om als arts te functioneren.

-Deze problemen worden herhaaldelijk en consistent vastgesteld, zowel in het eerste stagejaar (2018) en in de herkansing van dat stagejaar (2019). Dit gebeurt onafhankelijk door verschillende ervaren stagemeesters met een klinische opleiding.

-Ondanks herhaaldelijke feedback verbetert het problematische gedrag van de student niet, en lijkt de student geen inzicht te verwerven in de onaangepastheid van zijn gedrag en communicatie.

Bovenstaande argumenten in acht nemend, gaat de centrale commissie akkoord met de vraag van de faculteit om de student [verzoeker] de toegang tot de stages van de master geneeskunde te ontzeggen, zonder verdere voorwaarden.

Het is de commissie niet volledig duidelijk of, in het lange traject dat de faculteit al met deze student ging, de student al voldoende expliciet werd gewezen op mogelijkheden tot professionele hulp bij het problematisch gedrag en de mogelijkheden van heroriëntering naar een geschikter beroep. Zo niet, dan beveelt de commissie aan om de student hier bij de beslissing van de faculteit op te wijzen."

Op basis hiervan neemt de decaan van de faculteit Geneeskunde op 15 juli 2019 de volgende beslissing:

"De faculteit heeft beslist om u de toegang tot de opleidingsonderdelen stage in de master Geneeskunde te ontzeggen volgens artikel 103 van het geldende onderwijs- en examenreglement. De ontzegging van de toegang betreft meer bepaald de volledige opleidingsonderdelen E0C54B, E0C61B, E0C69A, E0C70A, E0C71A, E0C72A, E0C73A, E0C74A, E0C75A, E0C76A, E0C77A, E0C78A, E0C79A, E0C80A, E0C81A, E0C82A, E0C83A, E0C84A, E0C85A, E0C86A, en ook alle andere opleidingsonderdelen van de master in de geneeskunde waar stage deel van uitmaakt.

Deze beslissing wordt genomen op basis van het feit dat de examencommissie heeft vastgesteld dat u niet aan alle bindende voorwaarden die u op 13 maart 2019 werden opgelegd als voorwaarde om de stage inwendige geneeskunde opnieuw te kunnen opnemen, hebt voldaan. Ik herinner u hier aan de voorwaarden die u werden opgelegd in het gesprek en u nadien per e-mail werden bevestigd:

1. *In contacten met patiënten ligt de focus op de patiënt, niet op uzelf noch op uw persoonlijke interesses. Als niet-limitatief voorbeeld wordt aangehaald dat u dan niet op uw GSM moet bezig zijn (ook niet om iets op te zoeken), dat u uw hoofd niet op tafel kan leggen, of u ostentatief kan uitrekken in het bijzijn van de patiënt,...*

2. *U moet als stagiair functioneren op het niveau dat kan verwacht worden van een stagiair in deze fase van de opleiding. Dit betekent o.a. dat de stagemeester u alleen bij een patiënt moet kunnen laten zonder dat de patiënt hierover klaagt bij de stagemeester of de stagemeester hierbij ongepast gedrag opmerkt; dat u een zekere mate van efficiëntie en volledigheid aan de dag moet kunnen leggen, vooraleer u een patiënt met de stagemeester bespreekt.*

3. *De omgang met collega-stagiairs, stagemeesters en artsen, paramedici, andere medewerkers verloopt collegiaal en professioneel. Mensen mogen zich niet bedreigd of ongemakkelijk voelen wanneer zij met u interageren.*

4. *In de interactie met de stagemeester neemt u een lerende rol aan. U staat open om feedback te aanvaarden van de stagemeester en stagebegeleiders en u bent in staat om succesvol de gegeven feedback te integreren in uw functioneren. Dit betekent onder andere dat het opnieuw vermelden van de vroeger reeds aan u gemelde negatieve feedback of feedback die sterk hierop lijkt, wijst op onvoldoende implementeren van de gewenste verbetering.*

5. *U moet slagen op elke beoordeelde canmedsrol tijdens de volgende stageperiode.*

Er wordt afgesproken dat deze 5 punten tijdens de volgende periode stage geëvalueerd worden door de (zeer ervaren) stagemeester. Op basis van deze evaluatie zal ik beslissen of de opleiding wordt verdergezet. Er wordt nogmaals heel duidelijk gesteld dat dit de laatste kans is.

Meer bepaald stelde de examencommissie vast dat u niet voldaan hebt aan voorwaarde 3 en 5, en dat er ook opmerkingen werden geformuleerd betreffende onvoldoende progressie en mate van functioneren en kennis, vermeld in voorwaarde 4 en 2.”

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 19 juli 2019 het volgend intern beroep in (randnummers zijn weggelaten):

“De student wenst beroep in te stellen tegen de beslissing van de decaan van de faculteit geneeskunde, professor [H.], dd. 15 juli 2019 waarbij de student de toegang wordt ontzegd tot de volledige opleidingsonderdelen EOC54B, EOC61B, EOC69A, EOC70A, EOC71A, EOC72A, EOC73A, EOC74A, EOC75A, EOC76A, EOC77A, EOC78A, EOC79A, EOC80A, EOC81A, EOC82A, EOC83A, EOC84A, EOC85A, EOC86A, en ook alle andere opleidingsonderdelen van de master in de geneeskunde waar stage deel van uitmaakt.

De beslissing is genomen op basis van artikel 103 OER – zoals de beslissing zelf vermeldt.

Behoudens vergissing werd u reeds in een eerder stadium op 19-10-2018 kort van het dossier op de hoogte gesteld door de Decaan, professor [H.].

De bestreden beslissing (zie bijlage) stelt :

[...]

De voorwaarden waarnaar verwezen wordt, werden eerder vastgelegd als volgt (zie bijlage dd. 17/3/2019, men vergist zich wellicht waar men stelt dat de voorwaarden op 13/3 werden opgelegd)) :

“Ik stelde heel duidelijk dat aan u een aantal voorwaarden zullen worden opgelegd voor uw volgende stage. Indien u hieraan niet voldoet, zal uw opleiding tot arts aan de KU Leuven worden gestopt.

De voorwaarden zijn als volgt:

[...]

Er wordt afgesproken dat deze 5 punten tijdens de volgende periode van 6 weken stage geëvalueerd worden door de (zeer ervaren) stagemeester. Op basis van deze evaluatie zal ik beslissen of de opleiding wordt verdergezet. Er wordt nogmaals heel duidelijk gesteld dat dit de laatste kans is."

Er dient reeds opgemerkt te worden dat men blijkbaar de *periode van 6 weken* waarnaar men verwijst het schrijven van 17-03-2019 in het schrijven van 15-07-2019 uit het oog is verloren.

Dit is een ernstige discrepantie. *Uit het feit dat de student verder stage heeft mogen afleggen – ook na deze zes weken - (en uit de mondelinge feedback van de stagemeester) blijkt dat de student aan de extra voorwaarden voldaan had.*

Deze extra voorwaarden uit het schrijven van 17-03-2019 zijn vervolgens – na die zes weken – dan ook niet meer voor de daaropvolgende periode herhaald/opgelegd.

Aangezien die extra voorwaarden niet herhaald zijn, kan men zich daar heden niet meer op beroepen om de student daarop af te rekenen en bovendien betreft het sowieso een periode die buiten de voorziene zes weken valt.

Dit roept vragen op over de juistheid, gegrondheid en motivatie van de beslissing.

In de *stageperiode 2 (25-03-2019 - 05-05-2019)*, waarop de 6 weken betrekking hadden en de student dus onderhevig was aan de opgelegde voorwaarden (ook al waren deze niet rechtmatig – cf. infra) heeft de student (*positieve*) reviews verzameld:

Dokter [F.]:

"Adequate kennis, vlotte briefing tijdens de staf. Voldoende kennis voor een 6e-jaars."

"Communicatie met pati[ë]nten voldoende, anamnese in begin eerder beknopt, op einde van de stageperiode goede systeemamnese. Mooie evolutie. Soms beperkte communicatie met team."

"Akkoord met bovenstaande."

"Heeft domein aanvullen, nota's soms beperkt, maar informatie wel correct. Probeert mee te denken met behandelplan."

"Wetenschappelijk voldoende bagage, probeert hier vooruitgang in te boeken."

"Netwerken en communicatie met andere zorgverleners blijft een werkpunt. Briefing was zeker adequaat en voldoende, m.i. geen werkpunt. Algemene houding soms wat afstandelijk, hoewel de inzet er wel altijd is. Goede vooruitgang."

Dokter [W.]:

"- Kennis gefragmenteerd, wel leergierig en zoekt zaken op. Vooruitgang tijdens stage. Bijtheoretische info nota's maken en breed diagnostisch denken.

- Meer diepgang en uitgebreidheid in (systeem)amnese, was tot nu toe onvoldoende."

"- Meestal zichzelf goed voorgesteld, advies dit altijd te doen.

- Komt naar collega soms stroever over.

- Bl[i]jven oefenen in de praktijk.

- Steeds wachten buiten het bureau van de dokter."

"-Probeert zich zeker nuttig te maken waar mogelijk. Mag nog pro-actiever.

-Zeer stipt aanwezig.

-Vraag actief feedback = positief"

"Timemanagement kan nog beter, ook steeds elke 'To do's' goed noteren en nota's maken in het dossier zodat er geen zaken vergeten worden."

"Inderdaad goede inzet naar onderzoekwerk toe."

“Zeker gunstige evolutie maar nog besproken werkpunten, nog niet 100% klaar voor het werk als assistent.”

Niet alleen blijkt de evolutie gunstig te zijn, maar bovendien blijkt dat er ook helemaal GEEN problemen zijn op het vlak van communicatie of interactie.

Het blijkt dus dat de voorwaarden niet alleen werden vervuld door de student, maar dat deze ook – conform de eigen bewoordingen - geen betrekking meer kunnen hebben op latere stages dan 5/5/2019.

Alleen reeds hierom dient te worden vastgesteld dat de ontzegging van de toegang tot de volledige opleidingsonderdelen EOC54B, EOC61B, EOC69A, EOC70A, EOC71A, EOC72A, EOC73A, EOC74A, EOC75A, EOC76A, EOC77A, EOC78A, EOC79A, EOC80A, EOC81A, EOC82A, EOC83A, EOC84A, EOC85A, EOC86A, en ook alle andere opleidingsonderdelen van de master in de geneeskunde waar stage deel van uitmaakt, onrechtmatig is en foutief gemotiveerd is.

Bovendien blijkt dat de hele constructie die de Decaan heeft opgezet, onrechtmatig is en er zich een heleboel vragen stellen.

Art. 103 OER (versie 2018-2019) stelt immers:

Artikel 103. Ontzeggen van de (verdere) toegang tot een opleidingsonderdeel

De faculteit kan, volgens de hiertoe bepaalde procedure, in bijzondere gevallen en op objectieve gronden, de deelname aan de stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig laten beëindigen als studenten door hun gedragingen blijken hebben gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die zij volgen, hen opleidt en redelijke aanpassingen dat niet kunnen verhelpen.

Studenten van wie de stage of het praktische opleidingsonderdeel met toepassing van het eerste lid is beëindigd, hebben geen recht op een tweede examenkans. Een tweede inschrijving voor dit opleidingsonderdeel wordt hun geweigerd, tenzij zij aan de hun eventueel opgelegde bindende voorwaarden hebben voldaan.

Procedure

De faculteit beslist over het vroegtijdig stopzetten van een opleidingsonderdeel en oordeelt of eventueel bindende voorwaarden opgelegd kunnen worden. De beslissing wordt omstandig gemotiveerd.

Indien de faculteit tot de ontzegging om een opleidingsonderdeel verder te volgen wenst te beslissen, wordt die beslissing slechts definitief na bekrachtiging door een centrale commissie. Die commissie bestaat uit de vicerector Onderwijsbeleid, drie vertegenwoordigers van faculteiten met beleidservaring en drie vertegenwoordigers met deontologie als specialisme (telkens één per Groep), een juridisch adviseur en een medewerker van de Dienst Onderwijsprocessen die als secretaris optreedt.

Studenten die het recht wordt ontzegd om een opleidingsonderdeel verder te volgen

a) ontvangen van de faculteit de mededeling dat het hun ontzegd wordt het opleidingsonderdeel verder te volgen;

b) ontvangen de motivering op grond waarvan deze beslissing wordt genomen;

c) beschikken over een termijn van zeven kalenderdagen om bij de vicerector

Studentenbeleid hiertegen beroep in te stellen overeenkomstig de bepalingen van art. 104.

Zoals uit lezing van dit artikel blijkt, kan een stage – als opleidingsonderdeel – worden stopgezet enkel en alleen om redenen die te maken hebben met de ongeschiktheid voor het uitoefenen van het beroep.

Met betrekking tot de uitzonderlijke procedure die leidt tot een stopzetting van de stage, heeft de decreetgever inderdaad een specifieke regeling uitgewerkt in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs. Het stopzetten van een stage wordt daarin expliciet beschouwd als een beslissing waarbij een studievoortgangmaatregel wordt opgelegd. Het betreffende artikel luidt als volgt:

“Het instellingsbestuur kan in bijzondere gevallen en op objectieve gronden de stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig beëindigen, als de student door zijn gedragingen blijk heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die hij volgt, hem opleidt.

De student van wie de stage of het praktische opleidingsonderdeel met toepassing van het eerste lid is beëindigd, heeft geen recht op een tweede examenkans als vermeld in artikel II.223, tenzij aan de opgelegde bindende voorwaarden is voldaan.

De beslissing om een stage of praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig te beëindigen, wordt omstandig gemotiveerd.”

Bij de totstandkoming van deze bepaling heeft de decreetgever duidelijk aangegeven binnen welke specifieke contouren kan worden besloten tot de stopzetting van een stage – beslissing die blijkens de parlementaire voorbereiding uitzonderlijk dient te blijven en met het oog daarop aan een bijzondere motiveringsplicht is onderworpen (*Parl.St.* VI. Parl. 2013-14, nr. 2399/1, 2627):

“In artikel II.246 wordt eveneens de mogelijkheid ingeschreven om bepaalde opleidingsonderdelen vroegtijdig te beëindigen in welbepaalde gevallen. Door toevoeging van een derde paragraaf aan artikel II.246 wordt het voor het instellingsbestuur mogelijk gemaakt de stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel van een student vroegtijdig te beëindigen, indien de student niet geschikt is om het beroep uit te oefenen waartoe de opleiding hem opleidt.

Het is zeker niet de bedoeling om studenten ab initio te weigeren voor de opleiding omwille van persoonlijkheidsproblemen, het is decretaal niet mogelijk om studenten hierop te screenen bij inschrijving en hen op grond hiervan te weigeren. Wel wordt het mogelijk gemaakt dat instellingen – als er zich duidelijk in de loop van het parcours van een student ernstige problemen voordoen – niet gedwongen worden om bijvoorbeeld stages en practica te moeten blijven doen doorlopen en om ook niet verplicht te zijn een tweede examenkans voor deze studenten te organiseren.

In de praktijk heeft zich onder andere bij de opleidingen Geneeskunde de situatie voorgedaan dat tijdens de opleiding bleek dat de student ongeschikt was voor het beroep van arts. De ongeschiktheid van de student kan blijken uit onprofessioneel gedrag in een fase van de opleiding waar praktijkoefening plaatsvindt. Het probleemgedrag kan worden veroorzaakt door (seksuele) gewelddadigheid, bedreigend optreden of algemeen disfunctioneren ten gevolge van een persoonlijkheidsstoornis.

De vroegtijdige beëindiging kan alleen in uitzonderlijke gevallen en op objectieve gronden.

Het kan bijvoorbeeld in geen geval gaan om onvoldoende inzet of prestaties van studenten. Vroegtijdige beëindiging van een stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel is een zware bevoegdheid die in verhouding moet staan met de zwaarte van de overlast. De instellingen zullen uiterst behoedzaam moeten omspringen met deze bevoegdheid en hun beslissingen omstandig moeten motiveren.

De student kan tegen deze beslissing immers een beroep aantekenen bij de Raad voor

betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. In de beslissing tot het vroegtijdig beëindigen van praktijkonderdelen moet de student, zoals bij alle studievoortgangsbepalingen, gewezen worden op de beroepsmogelijkheden en modaliteiten hiertoe. Het is van groot belang dat het instellingsbestuur zorgvuldig vaststelt in welk geval en op welke gronden men beslist tot een vroegtijdige beëindiging van stages of andere praktische opleidingsonderdelen. Beroepsprofielen en ethische codes kunnen het kader vormen voor de beoordeling van de gedragingen van de student.

De wijze van beoordeling van het gedrag van de student kan op verschillende manieren worden vormgegeven. De instelling kan deze taak toevertrouwen aan de organen of personen die verantwoordelijk zijn voor de bepaling van de studievoortgang. Dit zou ook een gezamenlijke commissie kunnen zijn van enkele instellingen die dezelfde opleidingen aanbieden.

Het tweede lid bepaalt dat een student geen recht heeft op een herkansing, tenzij aan dwingende voorwaarden is voldaan in verband met bijvoorbeeld bijstand.

De instelling moet voorzien in aangepaste maatregelen om de student zo goed mogelijk te heroriënteren en hem hierbij te begeleiden.

Door deze regelgeving worden problemen opgelost waar de instellingen in de praktijk mee worstelen en waarvoor ze genoodzaakt zijn zelf op zoek te gaan naar creatieve oplossingen.

Deze aanpassing creëert meer rechtszekerheid en een betere rechtsbescherming voor de student die zich in deze situatie bevindt.”

Er dient dan ook zeer omzichtig te worden omgesprongen met de toepassing van dergelijke stopzetting en de mogelijkheid daartoe kan dan ook enkel restrictief worden geïnterpreteerd.

In ieder geval wordt op 17-10-2018 (zie bijlage) beslist om de opleidingsonderdeel ‘stage heelkunde’ te stoppen in Heusden-Zolder.

De student heeft omtrent de redenen van deze stopzetting nooit de omstandige motivering verkregen die de decreetgever vereist, zodat de stopzetting en de daaraan gekoppelde voorwaarden ook wat dat betreft onrechtmatig zijn.

Merk ook op dat maatregel in kwestie geen melding maakt van enige beroepsmogelijkheid.

In ieder geval volgt op deze stopzetting dan het opleggen van maatregelen per 17/3/2019 die dan betrekking zouden hebben op de volgende 6 weken stage.

Zowel de Codex Hoger Onderwijs voorzien echter uitdrukkelijk dat de stopzetting betrekking heeft - en moet hebben - op het opleidingsonderdeel (enkelvoud) en dat DIT opleidingsonderdeel niet kan worden hernomen tenzij de voorwaarden vervuld zijn.

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de student voldaan heeft aan de voorwaarden (zowel inhoudelijk als wat betreft de termijn die men daarvoor had voorzien).

Er kan dan ook geen enkele reden meer zijn om *dit* opleidingsonderdeel niet meer te mogen heropenen.

Men heeft echter op 17/3/2019 toch voorwaarden opgelegd voor andere opleidingsonderdelen dan DIT opleidingsonderdeel.

De bestreden beslissing gaat echter nog verder en stelt dat de vermeende schending van de voorwaarden (quod non) ook de toegang tot tal van andere opleidingsonderdelen tot gevolg heeft.

Nochtans kan dit niet.

Het OER voorziet als definitie :

opleidingsonderdeel (OPO): een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en examenactiviteiten; elk opleidingsonderdeel bevat ten minste één onderwijsleeractiviteit;

De Codex Hoger onderwijs voorziet :

49°opleidingsonderdeel : een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes;

De maatregel voorzien in artikel 103 OER kan dan ook enkel betrekking hebben op het opleidingsonderdeel dat werd stopgezet (*Een tweede inschrijving voor dit opleidingsonderdeel wordt hun geweigerd, tenzij zij aan de hun eventueel opgelegde bindende voorwaarden hebben voldaan.*)

Op basis van artikel 103 OER en de Codex Hoger Onderwijs kan men dus enkel de inschrijving weigeren voor het specifieke opleidingsonderdeel dat men heeft stopgezet. Dit zou dan betrekking hebben op het OPO Stage Heelkunde 2 - A (B-KUL-E0C71A). Echter. Niet enkel ligt er momenteel geen stopzetting van enige stage meer voor. Alle andere stages na de stopgezette stage werden volledig uitgevoerd. Bovendien werden alle voorwaarden nageleefd (zowel in de tijd als naar de inhoud), zodat ook voor *dit* specifieke opleidingsonderdeel geen weigering meer kan voorliggen.

Aan de dubbele voorwaarde om de inschrijving te weigeren (1. Stopzetting 2. Niet naleven voorwaarden), is dus niet (meer) voldaan.

De student kan zich dus perfect terug inschrijven voor het OPO Stage Heelkunde 2 - A (BKUL-E0C71A).

Er is echter meer. De bestreden beslissing stelt dat op basis van artikel 103 OER men de toegang ontzegt tot nog tal van andere opleidingsonderdelen dan het opleidingsonderdeel dat werd stopgezet.

Hiervoor bestaat geen rechtsgrond.

Er kunnen geen bindende voorwaarden worden opgelegd voor stages die niet zijn stopgezet op grond van artikel 103 OER, laat staan dat men de toegang daartoe zou kunnen ontzeggen.

De voorwaarden die werden opgelegd op zondag 17 maart 2019 voor de eerste stage inwendige geneeskunde in Brugge (25-03-2019-05-05-2019), door de decaan van de faculteit geneeskunde professor [H.], gaan over een stage die nooit is stopgezet, namelijk inwendige geneeskunde, en deze voorwaarden zijn dan ook onrechtmatig.

Bijgevolg kan men zich daarop dan ook niet beroepen en al zeker niet om de toegang te ontzeggen tot opleidingsonderdelen die zowel verschillen van de eerste stopgezette stage, als de stage waarop de onrechtmatige voorwaarden golden.

Men kan de student dus geen toegang ontzeggen tot toekomstige opleidingsonderdelen.

Van de 3 stages (verschillende OPO's) die volgden op het schrijven van 17-10-2018 heeft de student er 2 van de 3 gehaald. Geen van de 3 is vroegtijdig is stopgezet. De student heeft daarvoor respectievelijk 11, 9 en 10 punten gehaald. Het functioneren was in ieder geval dus niet dermate problematisch dat stages onderbroken moesten worden, hetgeen opnieuw bewijst dat de student de voorwaarden heeft nageleefd.

In het onderwijs en examenreglement (versie 2018) staat dat de beslissing tot stopzetting en opleggen van voorwaarden slechts definitief wordt na bekrachtiging door een centrale commissie die bestaat uit de vicerector onderwijsbeleid, drie vertegenwoordigers van

faculteiten met beleidservaring en drie vertegenwoordigers met deontologie als specialisme (telkens één per groep), een juridisch adviseur en een medewerker van de Dienst Onderwijsprocessen die als secretaris optreedt.

Het is onduidelijk of van enige bekrachtiging door een degelijke centrale commissie ooit sprake is geweest. In het kader van de openbaarheid van bestuur vraagt de student hem hieromtrent de nodige stukken voor te leggen.

Volgens het schrijven van de decaan professor [H.] van 15-07-2019 stelt de examencommissie vast dat de student in stageperiode 2 en 3 (25-03-2019 - 16-06-2019) niet heeft voldaan aan de punten 3 en 5 die hem in het schrijven van 17-03-2019 werden opgelegd. Tevens waren er opmerkingen over punten 2 en 4.

Tot op heden heeft de student hieromtrent nooit enig weerwoord kunnen voeren en werd hem daaromtrent geen enkel bewijs voorgelegd. Alleszins waren de tussentijdse evaluatie in deze stageperiode 3 (06-05-2019 - 16-06-2019), volgende op de periode van 6 weken waarop de bindende voorwaarden betrekking hadden en waar zich geen probleem heeft gesteld, niet slecht :

Dokter [M.]:

“- bij spoedopname soms sociale context vergeten vragen

- na 3 weken had stagiair kennis van problematiek van de patiënten van de afdeling- soms moeite nog moeite met diagnoses te formuleren bij spoedopname, eerder beschrijvend”

“- goede relatie arts-patiënt

- pat[i]ënten erkenden Dr [stagiair] als hun arts”

“geen opmerkingen”

“- Eerlijke houding bij geven van negatieve feedback, wel bij geven van feedback weet ik niet steeds wat dr. Stagiair ervan denkt. Tijdens feedbackgesprek geeft hij aan dit in de toekomst beter te duiden.

- Aangename samenwerking, dr. stagiair was niet storend

- Steeds stipt aanwezig

- Goede werkhouding.”

Tegen de eindevaluatie van periode 3 (06-05-2019 - 16-06-2019) had de student in een eerder stadium beroep kunnen/moeten aantekenen. Hij was echter niet op de hoogte van de mogelijkheid hiertoe. Zo niet had hij dit zeker overwogen gelet op de discrepantie tussen de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie voor deze periode.

Hij stelt zich de vraag of er voor de beschuldigingen van grensoverschrijdend gedrag die plots na het beëindigen van de stage naar boven worden gehaald bewijzen voor handen zijn?

Het spijt de student dat hij zich tot u moet wenden. Tevens heeft hij contact opgenomen met het studentengezondheidscentrum om te vragen of zij de benoemde communicatieve problemen kunnen bevestigen en hem daarin begeleiden.

Hij hoopt dat u een rechtvaardige oplossing zal kunnen bewerkstelligen.

In eerste instantie vraagt hij dat de weigering tot de diverse opleidingsonderdelen zou worden ongedaan gemaakt.”

De vicerector Studentenbeleid hoort, in haar hoedanigheid van interne beroepsinstantie, verzoeker en zijn raadsman op 23 juli 2019.

Op 5 augustus 2019 neemt de vicerector de volgende beslissing:

“Uw argumentatie

De beslissing, zoals u die via een e-mail van de decaan op 15 juli werd meegedeeld, werd genomen op basis van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement van de KU Leuven. In deze beslissing werd o.a. verwezen naar de voorwaarden die de decaan op 13 maart had opgelegd als voorwaarde voor de volgende stage.

U vermeldde op de eerste plaats dat u vermoedde dat in zijn verwijzing naar deze voorwaarden de decaan zich van datum vergist had. De decaan verwees in zijn mail immers naar de voorwaarden die op 13 maart werden opgelegd, terwijl u de e-mail waarbij deze voorwaarden werd opgelegd pas op 17 maart ontving. Reeds tijdens ons gesprek wees ik u erop dat de decaan in zijn e-mail van 17 maart volgende zin vermeldde: *“Zoals afgesproken tijdens het gesprek van 13 maart 2019 op mijn bureel in aanwezigheid van prof. [D.], facultair stagecoördinator, bevestig ik met deze mail de afspraken die gemaakt werden en de maatregelen die ik u heb opgelegd betreffende uw opleiding tot arts”*. Het is dan ook duidelijk dat het hier afspraken betreft die gemaakt werden op 13 maart en die via e-mail bevestigd werden op 17 maart. U erkende dan ook tijdens ons gesprek dat de discussie over deze datum niet het fundamentele punt van discussie is in dit beroep.

U vermeldde dat de voorwaarden werden opgelegd naar aanleiding van de stopgezette stage Heelkunde 2 in het Sint-Franciscusziekenhuis in Heusden-Zolder. U gaf aan de beslissing tot stopzetting van deze specifieke stage niet te willen betwisten. U verwees dan echter naar het feit dat de beslissing van de decaan van 13 maart vermeldde dat tijdens de volgende weken (i.c. de stage ‘Inwendige geneeskunde 1’ in het AZ Sint-Lucas in Brugge) grondig zou worden geëvalueerd of u aan de gestelde voorwaarden al dan niet voldaan had. Naar uw aanvoelen bleek, uit de feedback van dr. [F.], dr. [W.] en dr. [M.] dat dit wel degelijk het geval was. Ook het feit dat u na afloop van deze 6 weken zonder problemen en zonder dat deze voorwaarden herhaald werden op 6 mei 2019 was kunnen starten met de stage Inwendige Geneeskunde 2, vormde voor u de bevestiging dat aan deze voorwaarden voldaan was.

De beslissing van de examencommissie werd genomen op basis van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement, dat uitvoering geeft aan de bepaling van art. II.246 van de Codex Hoger Onderwijs. U verwees naar de wettelijke bepalingen die vermelden dat dit artikel enkel kan worden ingeroepen indien er sprake zou zijn van een ongeschiktheid tot het beroep van arts en dat dit enkel op een zeer omzichtige manier en mits een grondige motivering kon. U verwees ook naar het feit dat het bewuste art. 103 van het OER betrekking heeft op de stopzetting van één (enkel) opleidingsonderdeel. Naar uw aanvoelen was de concrete aanleiding van de voorwaarden de problemen die zich hadden voorgedaan tijdens uw stage Heelkunde 1 en 2 in het Sint-Franciscusziekenhuis in Heusden Zolder. De beslissing van de examencommissie hield echter in dat u de toegang tot alle stages in de masteropleiding Geneeskunde ontzegd werd. U meende dat een

dergelijke veralgemeende maatregel niet kon op basis van het OER en de Codex Hoger Onderwijs.

Verder verwees u naar het feit dat art. 103 bepaalt dat een examencommissie een dergelijke maatregel enkel kan nemen, na bekrachtiging van de beslissing door een externe commissie. Via uw schriftelijk bezwaarschrift vroeg u dan ook om een kopie van het verslag van deze commissie. Bij de uitnodiging voor ons gesprek op 23 juli bezorgde ik u reeds de gevraagde kopie. Tijdens ons gesprek formuleerde u hierover geen bijkomende opmerkingen.

Naast de beslissing van de examencommissie had de decaan u, als ordemaatregel, reeds op 24 juni geschorst. Na deze beslissingen had u via e-mail contact gezocht met de decaan om bijkomende verduidelijking over deze beslissingen te ontvangen. U zei geen enkele aanwijzing te hebben op welke feiten deze gebaseerd waren. U verklaarde dat u tijdens uw stage in Brugge ooit wel eens een medestudent “mee naar de film” gevraagd had. Het was u echter niet duidelijk of dit voorval iets te maken had met de beslissing van de decaan. In Zijn antwoord had decaan verwezen naar het feit dat u niet voldaan had aan de 3de en 5de voorwaarde en dat er ook opmerkingen waren over de 2de en de 4de. U verwees opnieuw naar de reeds eerder geciteerde feedback van dr. [M.] om aan te tonen dat dit niet het geval was.

Op het einde van uw stage in St. Lucas in Brugge had u een gesprek gehad met uw stagemeeester, dr. [V.H.]. Naar uw aanvoelen was dit een “neutraal gesprek” geweest waarbij dr. [V.H.] had laten weten dat hij “geen goede indruk van uw stage had”. U beschouwde dit als een opmerking dat hij weinig gelegenheid gehad had om u persoonlijk mee te maken tijdens deze stage. U vermeldde dat hij tijdens dit gesprek gezegd had dat u een “sfinksachtige indruk” had nagelaten en u gewezen had op het feit dat uw kennis nog kon verbeteren. Dit laatste erkende u, maar u beschouwde dit als een normaal werkpunt voor elke student tijdens een stage.

Tot slot erkende u dat u de eerdere adviezen van uw faculteit om professionele hulp te zoeken voor de vastgestelde problemen te lang genegeerd had. U verklaarde dat u recent, op aanraden van uw advocaat, wel contact gezocht had met de vertrouwenspersoon voor studenten en met een psycholoog. U benadrukte dat Iedereen recht had op een tweede kans

Motivering door uw faculteit

In opvolging van uw beroep heb ik bijkomende motivering gevraagd bij uw faculteit. Prof. [H.] verduidelijkte vanuit zijn functie als decaan en voorzitter van de examencommissie beide genomen beslissingen. De beslissing van de examencommissie was gebaseerd op uw functioneren tijdens de diverse stages die deel uitmaakten van uw masteropleiding in de Geneeskunde en meer specifiek het feit dat uit deze stages bleek dat u bepaalde essentiële vaardigheden miste die nodig waren om adequaat te kunnen functioneren als arts. Op basis van deze vaststelling besliste de examencommissie om u de toegang tot alle stageopleidingsonderdelen die deel uitmaken van deze masteropleiding te ontfeggen. Op 15 juli bracht prof. [P.H.], als voorzitter van deze examencommissie, u hiervan op de hoogte. Eerder reeds (i.c. op 24 juni) had hij, als decaan, een dringende ordemaatregel genomen waardoor u met onmiddellijke ingang en tot nader order ook geschorst werd voor de opleiding Geneeskunde aan de KU Leuven. Hij nam deze eerdere maatregel op basis van de vaststelling dat uw stagemeeester in AZ

Sint-Lucas Brugge hem op de hoogte gebracht had over nieuwe klachten van stalking en grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van medestagiairs en ASO's op de stageplaats. Dergelijke klachten hadden zich eerder reeds voorgedaan tijdens uw stage Heelkunde in het Sint-Franciscusziekenhuis in Heusden-Zolder. In die zin vormden deze nieuwe feiten een inbreuk op de afspraken over het vermijden van dergelijk ongewenst gedrag die in oktober 2018 hierover gemaakt werden. Vooraleer prof. [H.] deze ordemaatregel in juni ll. nam, had hij u in eerste instantie uitgenodigd voor een gesprek zodat u uw versie van de feiten alvast kon verduidelijken. Nadat u eerst deze afspraak bevestigd had, was u echter niet aanwezig op deze afspraak. Als gevolg hiervan werd de ordemaatregel aangetekend naar u opgestuurd op 24 juni.

Hoewel de herhaalde klachten over grensoverschrijdend gedrag in het verleden ook een impact gehad hebben op keuzes die verband houden met uw stages, o.m. m.b.t. de keuze van mogelijke stageplaatsen, zijn dit twee beslissingen die principieel van elkaar moeten worden gescheiden. Enkel de beslissing van de examencommissie in het kader van art. 103 van het OER, staat dan ook verder ter discussie in dit beroep.

In het kader van uw masteropleiding Geneeskunde doorliep u tijdens de afgelopen maanden volgende stages,

- Keuzestage 1 , afdeling Klinische Genetica, UZ Leuven campus Gasthuisberg, stagebegeleider prof. [K.D.] 12/2/2018 - 25/03/2018, resultaat 14/20
- Stage Inwendige geneeskunde 1, afdeling Inwendige geneeskunde Sint-Franciscusziekenhuis Heusden-Zolder, stagebegeleider dr. [K.L.], 26/3/2018-6/5/2018, resultaat 7/20
- Stage Inwendige geneeskunde 2, afdeling Inwendige Geneeskunde Sint-Franciscusziekenhuis Heusden-Zolder, stagebegeleider dr. [K.L.], 7/5/2018-17/06/2018, resultaat 7/20
- Context stage, afdeling Psychiatrie Medisch Centrum St. Jozef Bilzen, stagebegeleider dr. [K.S.], 18/06/2018-29/07/2018, resultaat 9/20
- Stage Heelkunde 1, afdeling Heelkunde Sint-Franciscusziekenhuis Heusden-Zolder, stagebegeleider dr. [K.D.], 30/7/2018-9/9/2018, resultaat 5/20
- Stage Heelkunde 2, afdeling Heelkunde Sint-Franciscusziekenhuis Heusden-Zolder, stagebegeleider dr. [K.D.], 10/9/2018-21/10/2018, resultaat 6/20 (stage stopgezet op 17/10/2018)
- Verbredende stage, afdeling Neurologie Jessa Ziekenhuis campus Virga Jesse, stagebegeleider dr. [N.D.K.], 22/10/2018-2/12/2018, resultaat 11/20
- Stage Kindergeneeskunde, afdeling Pediatrie AZ Damiaan Oostende, stagebegeleider dr. [S.V.M.], 3/12/2018-13/1/2019, resultaat 9/20
- Keuzestage 2, afdeling Radiotherapie en oncologie UZ Leuven – campus Gasthuisberg, stagebegeleider prof. dr. [K.H.], 14/1/2019-24/2/2019, resultaat 10/20
- Stage Inwendige Geneeskunde 1 (2de examenkans), afdeling Inwendige Geneeskunde AZ Sint-Lucas Brugge, stagebegeleider dr. [P.V.H.], 25/3/2019-5/5/2019, examenresultaat nog niet bevestigd door de examencommissie
- Stage Inwendige Geneeskunde 2 (2de examenkans), afdeling Inwendige Geneeskunde AZ Sint-Lucas Brugge, stagebegeleider dr. [P.V.H.], 6/5/2019-16/6/2019, examenresultaat nog niet bevestigd door de examencommissie.

Prof. [H.] stuurde mij voor elk van deze stages de stagebeoordeling door. Bij elk van deze stages werden volgende opmerkingen gegeven bij uw globale beoordeling:

Keuzestage 1

(geen opmerkingen)

Inwendige geneeskunde 1 (1ste examenkans)

afstandelijk, zeer gesloten persoon die zijn eigen gangetje gaat, zonder veel van het team of de kliniek aan te trekken. Vaak met de neus in de boeken op een drukke werkvloer, valt vaak uit de lucht 'decorumverlies': het is niet gepast om in witte doktersjas een yogapose in te nemen op de bank voor het ziekenhuis, of voor de spoed te zonnen in ontbloot bovenlijf: hij vindt het dan bizar als hij daarop aangesproken wordt, ondanks verschillende keren hierop aangesproken, weinig verbetering merkbaar, gebrekkige klinische en praktische kennis einzelgänger, asperger? empathie? moeilijk in te schatten. Geen communicator. Komt niet geïnteresseerd over, zeer traag werktempo. Is wel maar eerste klinische stage, stagiair die zeker op te volgen is, eerder oriënteren richting onderzoek/labo?

Inwendige geneeskunde 2 (1ste examenkans)

Beoordeling identiek aan beoordeling periode 2, ingegeven door [E.L.] na telefonisch overleg met dr. Laga

Context stage

We willen benadrukken dat we bij deze student intensief begeleid hebben, dat hij ook gemotiveerd was, maar echt een aantal vaardigheden niet heeft die basic zijn voor het omgaan met psychiatrische patiënten. Dit maakte ook dat we hem veel minder zelfstandig hebben laten functioneren dan we met andere studenten doen. Dit werd ook naar hem benoemd. Wij denken dat deze man best een richting kiest waarbij hij zeer beperkt, tot niet, patiëntencontact heeft, gezien hij net beperkingen heeft in het contact leggen, in de communicatie. Dit werd ook benoemd naar hem. Het is voor ons niet duidelijk of hij, wat er allemaal besproken is met hem, [] ook begrepen heeft en hiermee aan de slag zal gaan. Bij het bespreken van zijn beperkingen was het voor hem moeilijk om dit te erkennen en reageerde hij vaak defensief.

Heelkunde 1

Zie eindevaluatie

Heelkunde 2

[Verzoeker] voldoet op alle vlakken niet aan de vereisten om basisarts of zelfs maar arts te worden. Zoals in alle mails en verslagen die door mij en de collega's aan de faculteit werden bezorgd, te lezen is. Het is nog nooit gebeurd dat ik een student aanraadde om met de opleiding te stoppen, maar hier stelt zich een groot probleem waarvan ik kan begrijpen dat het zich nu pas stelt, gezien de start van het patiëntencontact. Ik wens dan ook geen enkele verantwoordelijkheid te nemen in het verdere verloop van het functioneren van deze kandidaat arts. Ik ben van mening dat er voor deze jongen psychische hulp moet worden gezocht.

Verbredende stage

Aan het communicatieprobleem moet extra aandacht worden gegeven. Menselijk contact, communicatie en gestructureerd denken liggen moeilijk voor deze student, eigenschappen die nochtans noodzakelijk voor het uitvoeren van het beroep als arts.

Stage Kindergeneeskunde

De student is niet in staat zelfstandig een patiënt te zien op een correcte professionele manier. Hij kan niet alleen gelaten worden bij de kinderen.

Keuzestage 2

De student toont ondanks de grondige feedback bij de tussentijdse evaluatie weinig groei. Hij voelt ook niet aan dat er een probleem is in de manier waarop hij communiceert. Zijn kennis is eerder beperkt.

Inwendige geneeskunde 1 (2de examenkans)

Kennis zeer matig; wel stipt aanwezig, majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloof[d] daar in de volgende 6 weken proberen iets aan te doen. Definitief oordeel volgt.

Inwendige geneeskunde 2 (2de examenkans)

Op vlak van communicatie en empathie geen enkele vooruitgang in vergelijking met de eerste periode. Is er onderliggende psychiatrische problematiek? Daarenboven uit verschillende bronnen bevestigd ongepast gedrag ten overstaan van vrouwelijke medestagiairs en ASO's. Zie mijn begeleidende brief. Omdat ik de feiten slechts vernam na zijn vertrek en ik hem zelf er met mee kon confronteren kan ik niet uitmaken of hij zelf beseft dat dit grensoverschrijdend gedrag is (in bevestigend geval zou ik hem 0/20 geven) voor professionaliteit. Sowieso is ook in het geval dat hij geen inzicht heeft in zijn eigenaardig en deels ook ongepast gedrag een score van niet meer dan 5/20 voor professionaliteit mogelijk (voor zijn stipte aanwezigheid) en 6/20 voor communicatie. Het falen op beide belangrijke elementen [leidt] tot de conclusie dat zijn opleiding tot arts beter kan gestopt worden. Misschien dient hij professionele hulp te zoeken voor zijn aberrant gedrag.

Zoals u ongetwijfeld ook weet en zoals u ook kunt nagaan in SCONE werd deze beoordeling ook verder gedetailleerd i.f.v. de verschillende CanMed-rollen. Bij alle stages, ook die waarvoor u een gestaagd cijfer behaalde, wordt verwezen naar het problematische karakter van uw communicatie. Enkel bij de stage 'keuzestage 1' is dit niet het geval. Het evaluatieformulier voor deze stage vermeldt dan echter wel dat het zelf communiceren in deze stage niet in grote mate aan bod gekomen is. Het evaluatieformulier na de stage Inwendige Geneeskunde in Heusden-Zolder vermeldt echter

Probeer de taal van de patiënt te spreken (niet makkelijk), nog werken aan communicatie van de briefing overleg met collega stagiair is ook heel belangrijk

Na de context stage op de afdeling Psychiatrie luidt dit:

Je stelt je voor en tracht zelf initiatief te nemen om in gesprek te treden, maar de manier waarop komt regelmatig niet afgestemd over. Je voelt zelf spontaan niet aan welke vragen correct zijn om op een bepaald moment te stellen en welke niet. Daarnaast is het voor jou moeilijk om te zien hoe jouw gedrag overkomt bij de patiënt.

Het schriftelijk weergeven van een gesprek [ver]dient ook nog de nodige aandacht: beperk je tot het objectief weergeven van wat er gezegd is tijdens het gesprek. Info verkregen buiten het gesprek moet je niet daarbij weergeven.

Dezelfde opmerkingen over het problematische karakter van jouw communicatie kwamen terug tijdens de evaluatie van de stage Heelkunde:

Erg moeilijk. [Verzoeker] minimaliseert duidelijk zijn communicatieprobleem. Ondanks meerdere gesprekken tijdens de stageperiode is het met mogelijk om op een goede manier een anamnese of therapiegericht gesprek te voeren. Ook naar de collega stagairs en andere artsen blijft dit een groot probleem, waarvan [verzoeker] zich onvoldoende bewust is.

Na de stage Neurologie vermeldde dr. [D.K.]

Communicatie is een groot probleem voor deze student Een gestructureerde ondervraging doen van patiënten was ook aan het einde van de stage nog steeds zeer moeilijk. [Verzoeker] kan zeer moeilijk bij een patiënt een diepgaande anamnese uitvoeren waardoor hij vaak niet de nodige informatie van de patiënt kan bekomen die hem moet toelaten om tot een goed inzicht te komen van de problematiek waarmee de patiënt zich heeft aangeboden op de dienst. Tijdens gesprekken die hij volgt heeft hij het moeilijk een correcte houding aan te nemen. Geraakt soms afgeleid en begint dan in aanwezigheid van de patiënt iets anders te doen wat voor de patiënt als storend kan overkomen. Ook communicatie met collega's en het stellen van vragen aan andere neurologen lijkt soms moeilijk waardoor hij vaak na elke consultatie eerder in zijn GSM zaken opzoekt, dan wel een gesprek aangaat met anderen.

Ook het evaluatieverslag na de stage Kindergeneeskunde verwijst naar deze moeilijke communicatie:

Communiqueert moeilijk zowel met patiënten als met andere leden van team. Weet vaak met welke correcte houding aannemen.

Dit is eveneens het geval na de Keuzestage 2 op de afdeling Radiotherapie en Oncologie

Communicatie verdient aandacht, interactie met patiënten en collega's verloopt niet optimaal

Niettegenstaande tijdens het hernemen van de stage Inwendige Geneeskunde ook positieve aspecten werden vastgesteld, verwees dr. [P.V.H.] naar de blijvende problemen op het vlak van communicatie

Je evaluatie op geriatrie was vrij positief op dit vlak. Toch geeft dr. [M.] aan het soms moeilijk te hebben om zicht te krijgen op jouw mening. Je communicatief gedrag blijft een probleem.

Naast deze opmerkingen m.b.t. uw communicatie werden op diverse stageplaatsen ook fundamentele opmerkingen geformuleerd op het vlak van uw rol als 'Medisch deskundige' (bv. Context stage Psychiatrie, Keuzestage 2 Radiotherapie en oncologie) en 'Professional' (bv. Verbredende stage Neurologie).

Deze opmerkingen werden niet alleen besproken met de stagebegeleiders op de diverse stageplaatsen. Op basis van de herhaalde en systematische tekorten die in de verslagen in SCONE vermeld stonden, werd u op 17 juli 2018 en 4 september 2018 uitgenodigd voor een gesprek met de facultair stagecoördinator, prof. [B.D.]. Tijdens het gesprek op 17 juli werden volgende aandachtspunten gegeven:

- Meer actief participeren op de werkvloer en minder in uw eigen wereldje leven, u niet terugtrekken om te studeren terwijl er klinisch werk te doen is. Er werd hierbij vermeld dat dit de beste manier was om de leerdoelen te behalen, om als arts te groeien, en om beter te leren aanvoelen hoe u zich in bepaalde omstandigheden diende te gedragen.
- U meer als arts gedragen, weliswaar zonder te assertief te worden. Tijdens het gesprek werd a.d.h.v. concrete voorbeelden (bv. niet met ontbloot bovenlijf aan de ingang van het ziekenhuis gaan zitten en niet met het hoofd op de bank liggen samen met de kinderen van de leefgroep) verduidelijkt.

Tijdens dit gesprek vermeldde u dat u deze opmerkingen “interessant” vond en dat dr. [S.] (tijdens de eerdere stage op de afdeling Psychiatrie) reeds gelijkaardige opmerkingen gemaakt had.

Specifiek tijdens het gesprek op 4 september (met prof. [B.D.] samen met de stagemester in Heusden-Zolder, dr. [D.]) werd u aangeraden om professionele hulp te zoeken voor de persoonlijke problemen die u tijdens uw stages ervaarde. In opvolging van dit gesprek stuurde prof. [B.D.], eveneens op 4 september u ook nog een e-mail door waarin zij u wees op het aanbod van een aantal van de Studentendiensten.

Zoals blijkt uit de hierboven vermelde evaluatieverslagen werden echter gelijkaardige problemen vastgesteld tijdens de stage Heelkunde in Heusden-Zolder. Naar aanleiding van deze vaststelling werd u uitgenodigd voor een gesprek op 17 oktober 2018, met de decaan, prof. [H.], de vicedecaan Studentenaangelegenheden, prof. [M.B.] en de facultair stagecoördinator, prof. [B.D.]. Op dat moment werd u reeds gezegd dat een maatregel overwogen werd waardoor u deze stages niet langer zou kunnen verderzetten. Op uw uitdrukkelijke vraag werd echter toch beslist dat u toch de kans zou krijgen om de volgende stage (i.c. de verbredende stage op de afdeling Neurologie) aan te vatten. U werd echter uitdrukkelijk gevraagd om contact op te nemen met een therapeut en om aan uw probleem te werken zodat deze problemen zich niet zouden herhalen. Gezien de acute problemen die zich hadden voorgedaan op de stageplaats in Heusden-Zolder en waardoor volgens het ziekenhuis de samenwerking met u niet langer mogelijk was, werd de stage Heelkunde (die normaal gezien had moeten doorlopen tot 22 oktober) met onmiddellijke ingang stopgezet. Deze stopzetting van de stage had echter geen consequenties voor de beoordeling ervan. Zoals hierboven vermeld, werd wel degelijk een examenpunt hiervoor toegekend (i.c. 6/20 voor deel 2 van deze stage).

Later die dag informeerde de stagebegeleider, dr. [K.D.], de faculteit over de ernstige stalking die een mede-stagiair gemeld had en waarvoor zij ook klacht had neergelegd bij de politie. Deze klacht had tot gevolg dat de verbredende stage (op de afdeling Neurologie) niet op het UZ Leuven kon doorgaan (zoals u eerder gevraagd had). U kreeg echter wel de kans om deze stage te lopen in het Virga Jesse ziekenhuis.

Na de vaststelling dat de problemen op het vlak van uw communicatie zich ook tijdens de daaropvolgende stages op de afdelingen Neurologie, Pediatrie en Radiotherapie en oncologie hadden voorgedaan, waarbij tijdens de stage Kindergeneeskunde zelfs werd vastgesteld dat u omwille van de reacties die uw gedrag bij kinderen uitlokte, niet met kinderen alleen kon worden gelaten, werd u op 13 maart opnieuw uitgenodigd voor een gesprek met de decaan, prof. [P.H.].

Tijdens dit gesprek benadrukte prof. [H.] het problematisch karakter van uw stageverloop. Hij zei echter bereid te zijn onder strikte voorwaarden u nog een laatste kans te bieden. Volgende voorwaarden werden hierbij opgelegd

- 1. In contacten met patiënten ligt de focus op de patiënt, niet op uzelf noch op uw persoonlijke interesses. Als niet-limitatief voorbeeld wordt aangehaald dat u dan niet op uw GSM moet bezig zijn (ook niet om iets op te zoeken), dat u uw hoofd niet op tafel kan leggen, of u ostentatief kan uittrekken in het bijzijn van de patiënt, ...*
- 2. U moet als stagiair functioneren op het niveau dat kan verwacht worden van een stagiair in deze fase van de opleiding. Dit betekent o.a. dat de stagemeester u alleen bij een patiënt moet kunnen laten zonder dat de patiënt hierover klaagt bij de stagemeester of de stagemeester hierbij ongepast gedrag opmerkt; dat u een zekere mate van efficiëntie en volledigheid aan de dag moet kunnen leggen, vooraleer u een patiënt met de stagemeester bespreekt.*
- 3. De omgang met collega-stagiairs, stagemeesters en artsen, paramedici, andere medewerkers verloopt collegiaal en professioneel. Mensen mogen zich niet bedreigd of ongemakkelijk voelen wanneer zij met u interageren.*
- 4. In de interactie met de stagemeester neemt u een lerende rol aan. U staat open om feedback te aanvaarden van de stagemeester en stagebegeleiders en u bent in staat om succesvol de gegeven feedback te integreren in uw functioneren. Dit betekent onder andere dat het opnieuw vermelden van de vroeger reeds aan u gemelde negatieve feedback of feedback die sterk hierop lijkt, wijst op onvoldoende implementeren van de gewenste verbetering.*
- 5. U moet slagen op elke beoordeelde canmedsrol tijdens de volgende stageperiode.*

Er werd afgesproken dat u tijdens de daaropvolgende periode van 6 weken (i.c. de herneming van de stage Inwendige Geneeskunde 1) intensief zou worden opgevolgd door een ervaren stagemeester (i.c. dr. [P.B.H.] in het AZ Sint-Lucas in Brugge). Enkel indien u aan alle 5 de gestelde voorwaarden zou voldoen, zou u worden toegelaten tot de volgende stageperiode.

Op 17 maart bevestigde de decaan via e-mail deze afspraken.

Zoals vermeld in het evaluatieverslag voor deze stage Inwendige Geneeskunde 1, zoals u dit kunt raadplegen via SCONE en zoals ook blijkt uit hierboven vermelde globale eindbeoordeling, stelde uw stageleider op het einde van dit eerste deel een “majeur probleem van communicatie en empathie” vast. Op basis van uw belofte om hier in de daaropvolgende 6 weken (i.c. de stage Inwendige Geneeskunde 2) hieraan iets te proberen [] doen, werd het definitieve oordeel over uw functioneren uitgesteld tot na dit tweede deel van de stage. Op het einde van deze tweede stage moest de stagemeester, dr. [P.V.H.] echter vaststellen dat er tijdens deze tweede periode geen enkele vooruitgang was in vergelijking met de eerste periode.

Zijn conclusie over uw stage luidde als volgt:

- *De medische kennis van [verzoeker] is eerder zwak en gefragmenteerd, zeker voor een stagiair die al een jaar stage achter de rug heeft.*
- *Over stiptheid en aanwezigheid zijn geen negatieve opmerkingen te maken. Als hij gevraagd wordt om iets te doen, voert hij de opdracht meestal uit, maar niet altijd en soms oppervlakkig of onvolledig.*
- *Hij noteert veel in een notaboekje en lijkt geïnteresseerd om iets bij te leren. Hij vertoont soms (of dikwijls) eigenaardig gedrag waarbij hij lijkt te zweven in zijn eigen wereld, met een starende sfinksachtige blik, die voor sommigen angstaanjagend overkomt en in elk geval onaangenaam is en communicatie met hem ernstig bemoeilijkt. Inzicht krijgen over wat hij denkt of wat er in hem omgaat bij specifieke situaties is bijna onmogelijk. Zijn empathie voor patiënten is minimaal tot onbestaande of zo komt het in elk geval over.*

In zijn stageverslag verwees dr. [P.V.H.] ook naar de nieuwe klachten over stalking en grensoverschrijdend gedrag die hem gemeld waren door twee vrouwelijke stagiairs en een jongerejaars ASO. Hij sloot zijn brief af met volgende commentaar:

“Of psychiatrische hulp en behandeling succesvol kan zijn om zijn sterk afwijkend karakter, gebrek aan empathie en zijn ongepast gedrag te verhelpen, kan ik onvoldoende beoordelen. Zoals hij nu functioneert, kan mijn inziens beter een einde gesteld worden aan zijn opleiding tot arts.”

Op basis van dit stageverslag stelde de decaan vast dat u niet voldaan had aan de ultieme voorwaarden die u op 13 maart waren opgelegd. Meer bepaald was het feit dat uw gedrag tijdens het tweede deel van de stage onveranderd bleef (en dus dat u niet in staat bleek tot enige empathie, niet alleen met patiënten maar ook met medewerkers) duidelijk in tegenspraak met de 3de voorwaarde. De gerapporteerde feiten over grensoverschrijdend gedrag getuigen evenmin van een respectvol en professioneel omgaan met uw collega's. Gezien het vastgestelde communicatie- en gedragsprobleem was het ook duidelijk dat u niet voldaan had aan elk van de CanMed-rollen (i.c. voorwaarde 5). Daarnaast werden in het stageverslag ook opmerkingen geformuleerd m.b.t. het aanvaarden en integreren van feedback (i.c. voorwaarde 4) en m.b.t. het onvoldoende kennisniveau, rekening houdende met het feit dat u reeds voor de tweede keer de stage Inwendige Geneeskunde doorliep (i.c. voorwaarde 2). Op basis van deze vaststelling stelde prof. [H.] de examencommissie voor om u de toegang tot de stages in de opleiding Geneeskunde te ontfemen.

Op 4 juli 2019 besprak de examencommissie dit voorstel. Het verslag van deze vergadering vermeldt:

[...]

Zoals vereist door art 103 van het OER 2018-2019 kan een dergelijke beslissing van een examencommissie slechts definitief worden na de bekrachtiging van deze beslissing door een centrale commissie. Gezien de hoogdringendheid van de beslissing en de onmogelijkheid om fysiek samen te komen, overlegde deze commissie op 9 en 10 juli via een schriftelijke procedure.

Deze commissie deed volgende vaststellingen:

- In de verslagen wordt melding gemaakt van het problematisch functioneren van de student, in het bijzonder een gebrek aan communicatieve vaardigheden en empathisch vermogen, en een gebrek aan professionaliteit en verantwoordelijkheidszin. De student lijkt niet aan te voelen wat gepast en ongepast gedrag is, noch naar patiënten, noch naar collega's, noch naar medestudenten. Er worden ook voorbeelden gegeven van gedrag dat een gevaar kan betekenen voor patiënten. Een dergelijke attitude is voor de commissie onaanvaardbaar om als arts te functioneren.
- Deze problemen worden herhaaldelijk en consistent vastgesteld, zowel in het eerste stagejaar (2018) en in de herkansing van dat stagejaar (2019). Dit gebeurt onafhankelijk door verschillende ervaren stagemeesters met een klinische opleiding.
- Ondanks herhaaldelijke feedback verbetert het problematische gedrag van de student niet, en lijkt de student geen inzicht te verwerven in de onaangepastheid van zijn gedrag en communicatie.

Op basis van deze vaststellingen bekrachtigde deze commissie de beslissing van de examencommissie om u de toegang tot de stages van de master geneeskunde te ontfeggen.

Op 15 juli informeerde de voorzitter van de examencommissie, prof. [H.], u over deze beslissing.

Mijn beoordeeling

Ik stel op de eerste plaats vast dat u in uw beroep zowel verwijst naar de beslissing van de examencommissie op basis van uw functioneren tijdens de stage als naar de ordemaatregel van de decaan die werd opgelegd op basis van het grensoverschrijdende karakter van uw contacten met medestagiairs en ASO's in het ziekenhuis. Zeker gezien het gesprek dat we reeds in oktober vorig jaar hadden naar aanleiding van de feiten die zich hadden voorgedaan in het ziekenhuis in Heusden-Zolder, betreur ik uiteraard dat dergelijke ontoelaatbare feiten zich blijkbaar opnieuw hebben voorgedaan. In het licht van uw bewering dat u niet op de hoogte zou zijn van welke feiten zich concreet hebben voorgedaan, betreur ik eveneens dat u niet bent ingegaan op het aanbod van de decaan om hierover een gesprek te hebben. Ik besef ook dat deze opmerkingen ten aanzien van beide aspecten van uw functioneren niet volledig te scheiden zijn. In elk geval kan ik me in het kader van dit beroep enkel uitspreken over de eerste beslissing, i.c. de vaststelling van de examencommissie dat u niet beschikt over bepaalde essentiële vaardigheden om te kunnen functioneren als arts, op basis waarvan de examencommissie besliste om u de verdere toegang tot de stages die deel uitmaken van de masteropleiding Geneeskunde te ontfeggen.

Ik moet op de eerste plaats vaststellen dat alle verslagen van de stages die u doorlopen heeft op een systematische manier verwijzen naar het onvoldoende karakter van uw optreden tijdens deze stages. Zelfs in die stages waarvoor u nipt geslaagd bent, wordt het gebrek aan communicatie als een "groot probleem" omschreven. Omwille van dit tekort slaagt u er blijkbaar niet in om op een gestructureerde manier een ondervraging te doen van patiënten en om een diepgaande anamnese uit te voeren. Daarnaast slaagt u er

blijkbaar ook niet in om in te schatten welk gedrag in een bepaalde situatie aanvaardbaar is, en heeft u blijkbaar onvoldoende besef van de impact van uw gedrag op anderen (patiënten, collega's, medestudenten). Een opmerking op een afdeling Pediatrie dat een stagiar-arts niet geschikt is om met een kind alleen gelaten te worden, kan ik daarbij niet licht inschatten. Ik kan dit, zeker bij een student in de finale fase van zijn masteropleiding, moeilijk anders inschatten dan als beoordeling van een fundamentele ongeschiktheid om te functioneren als arts. Andere gerapporteerde incidenten (bv. het feit dat u in het ziekenhuis in Heusden-Zolder nalaat om op een adequate manier bijstand te verlenen aan een patiënt met een ischias probleem en de zorg overlaat aan de secretariaatsmedewerker en de echtgenote van de patiënt / bv. het feit dat u in AZ St. Lucas Brugge nalaat om adequaat te reageren op een dringende vraag van de Spoedafdeling) wijzen dan op een tekort aan inzicht en/of verantwoordelijkheidsbesef.

Voor een student in de eindfase van de masteropleiding is een beslissing tot stopzetting van dit stagetraject een hoogst uitzonderlijke beslissing. Vanuit dit besef en vanuit een terechte bekommernis om vooraf voldoende remediërmogelijkheden te voorzien, heeft uw faculteit – ondanks het feit dat er toen reeds ernstige aanwijzingen waren over de fundamentele tekorten in uw klinisch functioneren als arts – zowel in oktober 2018 als in maart 2019 beslist om u toch nog een kans te bieden om verder stage te doen. Zeker aangezien in de context van een stage in een ziekenhuis ook moet worden rekening gehouden met de veiligheid van patiënten en andere medewerkers kan ik het hierbij niet als onredelijk beschouwen dat op een bepaald ogenblik een allerlaatste kans voorzien wordt. Ik stel in elk geval vast dat u via de e-mail die u op 17 maart van de decaan hierover ontving, duidelijk geïnformeerd werd over het uitzonderlijke en ultieme karakter van deze kans en over de voorwaarden die dienden vervuld te zijn om toegang te krijgen tot de verdere stages, en dus ook om te kunnen afstuderen als Arts.

In het gesprek op 13 maart (zoals bevestigd op 17 maart via e-mail) werd inderdaad afgesproken dat de evaluatie van deze voorwaarden na 6 weken zou gebeuren. Na afloop van het eerste deel van uw stage Inwendige Geneeskunde heeft overleg plaatsgevonden tussen uw stagemeester, dr. [V.H.] en uw decaan. Dr. [V.H.] stelde hierbij enerzijds een aantal duidelijke problemen vast (omwille van uw manier van communiceren, het gebrek aan empathie, het feit dat u er niet in slaagde te beoordelen welk gedrag gepast was in bepaalde situaties, uw beperkte en fragmentaire kennis) maar hij stelde ook enkele positieve punten vast (o.m. het feit nadat een probleem op het vlak van kennis zich had voorgedaan u gericht informatie ging opzoeken, het feit dat u tijdens deze stage stipt aanwezig was, uw goede voornemens om te werken aan uw communicatie). Op basis van deze laatste vaststelling stelde hij de decaan voor om het eindoordeel uit te stellen tot na het tweede deel van uw stage Inwendige Geneeskunde. Dit verloop van de feiten wordt trouwens ook bevestigd door het evaluatieverslag van de stage Inwendige Geneeskunde 1. Uit dit verslag blijkt dat er na de 6 weken wel degelijk een evaluatie van dit deel van de stage gebeurd is. Ik lees in dit verslag *“majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloofd daar in de volgende 6 weken proberen iets aan te doen. Definitief oordeel volgt”*. Op basis van deze beoordeling is het zonder meer duidelijk dat u op dat ogenblik zeker niet voldaan had aan alle CanMed-rollen en dus – gezien de voorwaarde 5 – evenmin aan alle voorwaarden die door de decaan op 13 maart waren opgelegd. In deze evaluatie vind ik op geen enkele manier enige bevestiging van het feit dat u op dat ogenblik reeds zou voldaan hebben aan de gestelde voorwaarden, zoals u stelde tijdens ons gesprek. Ik lees hierin enkel de bevestiging dat het eindoordeel wordt uitgesteld (i.c. tot na de stage Inwendige Geneeskunde 2). Zelfs indien ik ervan zou moeten uitgaan dat,

zoals u vermeldt, “men de periode van 6 weken uit het oog verloren is” – wat gezien de communicatie tussen prof. [V.H.] en prof. [H.] dus duidelijk met het geval is – moet ik vaststellen dat u hiervan in elk geval geen enkel nadeel ondervonden heeft. De voorwaarden die op 13 maart door de decaan werden opgelegd, zijn duidelijk geen voorwaarden waaraan slechts eenmalig zou moeten worden voldaan tijdens de daaropvolgende 6 weken. Integendeel, het betreft hier fundamentele aandachtspunten die relevant zijn tijdens alle verdere stages en ook de verdere professionele loopbaan als arts. In die zin heeft u door het feit dat de finale beoordeling of al dan niet voldaan was aan deze voorwaarden niet op 5 mei (i.c. einddatum stage Inwendige Geneeskunde 1) gebeurde, maar wel op 16 juni (f.c. einddatum stage Inwendige geneeskunde 2) 6 weken langer de tijd gekregen om aan deze voorwaarden te voldoen.

Tijdens ons gesprek verwees u naar tussentijdse feedback die u ontvangen had van dr. [F.], dr. [W.] en dr. [M.], en op basis waarvan u meende dat u kon veronderstellen dat u aan de opgelegde voorwaarden voldaan had. Ik wil op de eerste plaats wijzen op de fundamenteel verschillende rol die deze artsen hadden bij de begeleiding van uw stage en de rol die werd opgenomen door de stagemeester prof. dr. [V.H.]. De inbreng van deze eerste artsen moet op de eerste plaats gezien worden als een vorm van coaching, terwijl de summatieve evaluatie door de stagemeester gebeurt, nadat die evident ook informatie heeft ingewonnen bij de personen die u dagdagelijks tijdens deze stage begeleid hebben. Dit ook exact de manier waarop in uw geval de beoordeling door de stagemeester prof. [V.H.] gebeurd is. In zijn stagebeoordeling verwijst hij expliciet naar de vrij positieve commentaar van dr. [M.], maar stelt hij terecht vast dat dr. [M.] eveneens vermeldt dat zij moeite heeft om zicht te krijgen op uw mening. Zoals uzelf vermeldde, hebben de feedbackrapporten van dr. [W.] en dr. [F.] betrekking op een tussentijdse evaluatie. Dr. [F.] is bovendien assistent en als zodanig geen stagebegeleider. In haar tussentijdse evaluatie vermeldt dr. [W.] inderdaad een aantal positieve aspecten, maar vermeldt zij eveneens dat u nog niet 100% klaar bent voor het werken als assistent, wat het einddoel van de stages in de masteropleiding zou moeten zijn. Welke bedoeling u heeft met uw verwijzingen naar de eindevaluaties van de stagemeester, dr. [V.H.] blijft onduidelijk. Naast een aantal positieve aspecten (o.m. op het vlak van stiptheid en het nemen van initiatief om te participeren in de raadpleging) verwijzen deze rapporten ook duidelijk naar de fundamentele problemen die in deze stages werden vastgesteld (i.c. de gebrekkige communicatie, het gebrek aan empathie, de impact van uw vreemd gedrag op patiënten en medewerkers, het grensoverschrijdende karakter van uw contacten met medewerkers). De feiten die in dit verslag worden vastgesteld kan ik bezwaarlijk zien als de neerslag van een “neutraal” gesprek waarin de stagemeester enkel zou vermeld hebben “dat hij geen concreet zicht had op uw functioneren” (zoals uzelf vermeldde tijdens ons gesprek). In elk geval verwijzen deze rapporten niet naar de voorwaarden die u op 13 maart 2019 door uw decaan werd opgelegd. Op welke manier u dan op basis van deze rapporten zou kunnen afleiden dat u voldaan had aan deze voorwaarden is mij in elk geval niet duidelijk.

Op basis van deze informatie kan ik enkel tot dezelfde conclusie komen als deze die de examencommissie en de centrale commissie eerder reeds genomen hebben. Ik stel vast dat tijdens de diverse stages die deel hebben uitgemaakt van uw masteropleiding in de Geneeskunde meerdere stagemeesters, onafhankelijk van elkaar, gewezen hebben op fundamentele problemen die zich stelden op het vlak van uw functioneren als (toekomstig) arts. Deze problemen situeren zich vooral op het vlak van een gebrek aan communicatieve vaardigheden en empathisch vermogen, en een gebrek aan professionaliteit en verantwoordelijkheidszin. U slaagt er hierbij niet in om in te schatten

welk gedrag in een welbepaalde context aanvaardbaar is, noch om de impact van uw gedrag op patiënten en collega's in het ziekenhuis in te schatten. Ik moet dan ook vaststellen dat u hierdoor essentiële vaardigheden om te functioneren als arts (zoals die werden vastgelegd in de CanMed-rollen) mist. Dit tekort werd op een consistente manier vastgesteld tijdens alle stages waar een rechtstreeks arts-patiënten contact voorop stond en waarbij van u een actieve participatie als arts verwacht werd. Dit betekent dan ook dat het niet zo is dat dit tekort slechts betrekking zou hebben op één specifieke stage, zoals u in ons gesprek vermeldde, maar wel op uw algemeen functioneren als arts. In die zin meen ik dan ook dat in deze context een beslissing tot stopzetting en ontzegging van de stages wel degelijk betrekking kan hebben op alle stage-opleidingsonderdelen die deel uitmaken van uw masteropleiding in de Geneeskunde.

Doorheen uw studietraject werd u ook reeds herhaaldelijk gewezen op het problematische karakter van deze tekorten i.f.v. uw functioneren als arts en werd u ook gesuggereerd om hiervoor de nodige begeleiding te zoeken. Het gegeven dat u blijkbaar recent toch contact gezocht heeft met de vertrouwenspersoon voor studenten en met een psycholoog is hierbij niet van die[n] aard dat dit deze beslissing kan veranderen. De vaststelling dat u niet geschikt bent om te functioneren als arts is gebaseerd op concrete tekorten in uw gedrag. Het feit dat u aan deze problemen in de toekomst wil werken, was echter ook reeds de afspraak die u met uw stagemester gemaakt hebt na afloop van het eerste deel van de stage Inwendige Geneeskunde. Enkel indien u in de toekomst aan de hand van concrete feiten zou kunnen aantonen dat u ondertussen wel over nodige capaciteiten beschikt om als arts te kunnen functioneren in een dergelijke klinische context, zou dit een reden kunnen zijn om – in de toekomst – deze beslissing te herzien.

Ik stel ook vast dat de eerdere beslissing van uw examencommissie op een correcte manier genomen werd, conform de bepalingen van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement. Vooraleer de examencommissie tot deze beslissing is overgegaan, heeft zij, terecht, de nodige aandacht besteed aan het voorzien van een remediëringstraject. De beslissing van de examencommissie werd op centraal KU Leuven niveau ook bekrachtigd door een centrale commissie, met vertegenwoordigers van andere faculteiten en samengesteld volgens de bepalingen vermeld in het onderwijs- en examenreglement.

Ik bevestig dan ook de beslissing waarbij u, op basis van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement de verdere toegang tot de stage-opleidingsonderdelen die deel uitmaken van de Master in de Geneeskunde wordt ontzegd. Deze beslissing heeft meer specifiek betrekking op de opleidingsonderdelen EOC54B, EOC61B, EOC69A, EOC70A, EOC71A, EOC72A, EOC73A, EOC74A, EOC75A, EOC76A, EOC77A, EOC78A, EOC79A, EOC80AI EOC81AJ EOC82A, EOC83A, EOC84A, EOC85A, EOC86A, en ook alle andere opleidingsonderdelen van de Master in de Geneeskunde waar stage deel van uitmaakt.

Ik besef dat, zeker gezien de inspanningen die u de voorbije jaren gedaan hebt om het diploma van Master in de Geneeskunde te behalen, u een ander resultaat gewenst had. Ik kan enkel hopen dat u uit deze – voor u ongetwijfeld teleurstellende beslissing – na verloop van tijd ook de nodige lessen zal kunnen trekken. Naar mijn aanvoelen houdt deze beslissing op de eerste plaats een advies in om ernstig werk te maken van een mogelijke heroriëntering. Het verhaal dat uit deze stageverslagen naar voren komt, is uiteraard geen zwart-wit verhaal. Ik heb dan ook zeker geen reden om te twijfelen aan uw

bewering dat u “hard geprobeerd hebt om er te geraken” en ook “lange dagen” gepresteerd hebt. De cijfers voor uw stages wijzen er ook op dat bepaalde stages, wellicht omwille van de specifieke stage-inhoud, u beter lagen dan andere. Wellicht kunnen deze geslaagde stages u aanknopingspunten en hefboomen bieden om op zoek te gaan naar een andere werkcontext die beter aansluit bij uw interesses en capaciteiten. De tekorten op het vlak van uw persoonlijk functioneren die, onafhankelijk van elkaar, werden vastgesteld door meerdere stagebegeleiders zijn m.i. ook een aansporing om professionele begeleiding en ondersteuning te zoeken, zodat u dergelijke problemen in de toekomst weet te voorkomen.

Voor zover dit binnen mijn mogelijkheden als vicerector ligt, wil ik u ook de nodige ondersteuning bieden (bv. via het aanbod van de diverse Studentendiensten) in dit begeleidings- en heroriënteringsproces.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep. De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid, onder meer in het licht van zijn bevoegdheid, desnoods ambtshalve.

Ten einde de tegensprekelijkheid van het debat in dat onderzoek te waarborgen, zijn op 10 september 2019 aan partijen de volgende vragen voorgelegd:

“De bestreden beslissing ontzegt aan verzoeker de toegang tot 20 opleidingsonderdelen in de masteropleiding Geneeskunde. Op het eerste gezicht wordt verzoeker met die bestreden beslissing ook uitgesloten voor opleidingsonderdelen waarvoor hij (in de veronderstelling dat alle opleidingsnummers een uniek nummer dragen) reeds een credit heeft verworven. Dit lijkt bijvoorbeeld het geval voor:

- het opleidingsonderdeel EC082A, waarvoor volgens de resultatenlijst in academiejaar 2017-2018 een examencijfer van 14/20 werd behaald,
- het opleidingsonderdeel EOC85A, waarvoor volgens de resultatenlijst in academiejaar 2018-2019 een examencijfer van 11/20 werd behaald.

Ook met betrekking tot het ontvankelijkheidsonderzoek is het noodzakelijk dat de Raad een duidelijk zicht heeft op de omvang van het beroep en op de precieze juridische kwalificatie en draagwijdte van de bestreden beslissing.

Partijen worden verzocht hun standpunt mee te delen omtrent de volgende vragen:

- maken van de lijst van 20 opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker de toegang wordt ontzegd, opleidingsonderdelen deel uit van waarvoor verzoeker reeds een credit heeft verworven, en zo ja wat is dat de invloed van die vaststelling op de omvang van de bestreden beslissing
- volgde verzoeker een modeltraject dan wel een geïndividualiseerd traject

- voor welke opleidingsonderdelen werd de stage beëindigd tijdens het academiejaar 2018-2019 (één volgens het verzoekschrift van verzoeker) en voor welke opleidingsonderdelen ziet de bestreden beslissing op een weigering tot inschrijving in een volgend academiejaar
- wat is de stand van zaken omtrent de ‘schorsing’ die aan verzoeker is opgelegd. Is deze gevolgd door een definitieve beslissing en zo ja, maakt(e) die het voorwerp uit van een betwisting?”

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft met een bericht van 11 september 2019 toegelicht dat voor de opleidingsonderdelen gekend onder de codes E0C82A, E0C84A en E0C85A reeds een credit werd behaald, en hij besluit daaruit (wat de grond van de zaak betreft) dat hij bijgevolg wel degelijk geschikt is om het beroep van arts uit te oefenen.

Verder stelt verzoeker dat hij een geïndividualiseerd traject volgt, dat enkel de ‘Stage Heelkunde 2’ (E0C71A) vroegtijdig werd beëindigd en dat de ordemaatregel van de schorsing niet werd ingetrokken.

Eveneens op 11 september 2019 verklaart verwerende partij dat één stage onder verschillende vakcodes (opleidingsonderdelen) kan worden gevolgd, reden waarom de bestreden beslissing alle stagecomponenten omvat. Zij bevestigt verder dat verzoeker reeds is geslaagd voor de opleidingsonderdelen ‘Keuzestage 1B’ (E0C82A), ‘Keuzestage 2B’ (E0C84A) en ‘Verbreedende stage – A’ (E0C85A).

Voorts licht verwerende partij toe dat verzoeker nog vier stages moet afleggen om het masterdiploma te kunnen behalen: (i) ‘Stage Inwendige Geneeskunde 1 en 2’, (ii) ‘Context stage – B’, (iii) ‘Stage Heelkunde 1 en 2’ en (iv) ‘Stage Kindergeneeskunde’. Het eveneens nog af te leggen opleidingsonderdeel ‘Geïntegreerd klinisch onderzoek en redeneren (Stationsproef) Masterproef deel 1’ (E0C63A) is niet in de bestreden beslissing vervat.

Ten slotte bevestigt verwerende partij dat verzoeker een geïndividualiseerd studietraject volgt en dat de ordemaatregel nog steeds van kracht is.

Verzoeker dupliceert op 12 september 2019 nog dat er tegen de schorsing als ordemaatregel geen intern beroep openstaat en gaat in een navolgende e-mail van dezelfde datum nog nader in op de grond van de zaak.

Dat laatste doet ook verwerende partij met aanvullende opmerkingen op 13 september 2019.

De Raad heeft op al deze stukken acht geslagen.

Beoordeling

Zoals blijkt uit de rechtspraak van de Raad van State, en de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen zelf al meermaals in herinnering heeft gebracht, beschikt de Raad slechts over een toegewezen bevoegdheid, waarbij de door de decreetgever in artikel I.3, 69° van die Codex opgesomde bevoegdheden strikt en in de geest van de intenties van de decreetgever moeten worden toegepast.

Met betrekking tot het voorwerp van huidig beroep, stipt de Raad aan dat hij voor beslissingen die ertoe strekken dat een stage in het lopende academiejaar wordt stopgezet, bevoegd is op grond van artikel I.3, 69°, f) *iuncto* artikel II.246, §2 van de Codex Hoger Onderwijs. Deze laatste bepaling luidt als volgt:

“§2. Het instellingsbestuur kan in bijzondere gevallen en op objectieve gronden de stage of een ander praktisch opleidingsonderdeel vroegtijdig beëindigen, als de student door zijn gedragingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die hij volgt, hem opleidt.”

en wordt door de eerst vermelde bepaling aangemerkt als een maatregel van studievoortgangsbewaking.

Voor beslissingen die zich uitspreken over een volgend academiejaar is de Raad enkel bevoegd (het hier niet van toepassing zijnde artikel I.3, 69°, e) van de Codex Hoger Onderwijs buiten beschouwing gelaten) wanneer het gaat om een beslissing inzake “het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven”, zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de voormelde Codex.

Ter illustratie van de strikte aflijning van zijn bevoegdheid inzake artikel I.3, 69°, g) van de Codex, wijst de Raad erop dat hij eerder reeds heeft geoordeeld dat de libellering dat het gaat om het *weigeren* van het opnemen van een opleidingsonderdeel tot gevolg heeft dat de Raad niet bevoegd is om zich uit te spreken over een beslissing die een student *verplicht* om een bepaalde opleidingsonderdeel in zijn curriculum op te nemen (R.Stvb. 1 december 2017, nr. 4.041, Segers).

Zoals blijkt uit de overwegingen in een ander arrest (R.Stvb. 10 april 2017, nr. 3.596, Corremans) is de bevoegdheid van de Raad inzake voormeld artikel bovendien afhankelijk van de motieven waarop de beslissing *in concreto* steunt. In die zaak heeft de Raad overwogen wat volgt:

“In een letterlijke lezing beantwoorden de omstandigheden waarin verzoekster zich bevindt aan de voorwaarden voor de toepassing van dit artikel: verzoekster bevindt zich in een geïndividualiseerd traject en wordt toelating geweigerd om een opleidingsonderdeel op te nemen waarvoor zij nog niet eerder was ingeschreven. De vraag dient evenwel te worden gesteld of die vaststelling volstaat opdat de Raad bevoegd zou zijn, dan wel of ook rekening moet worden gehouden met de eigenlijke aard van de beslissing, die te dezen niet is gelegen in het bewaken van de studievoortgang maar wel in het handhaven van de veiligheid. De Raad overweegt daarbij ter illustratie dat hij door de decreetgever wel bevoegd is gemaakt voor examentuchtbeslissingen, maar niet voor tuchtbeslissingen buiten de examens, wat aanleiding geeft tot de bedenking dat een tuchtsanctie die erin bestaat dat een student een welbepaald opleidingsonderdeel het volgende academiejaar niet mag opnemen in bepaalde omstandigheden evengoed binnen het letterlijke kader van artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs zou kunnen worden geplaatst, maar daarom nog niet van de weeromstuit de hoedanigheid van tuchtbeslissing verliest c.q. onder de bevoegdheid van de Raad valt.”

De Raad ziet, acht slaande op de voorliggende stukken van het dossier, geen reden om er hier anders over te oordelen. Ook hier moet derhalve worden vastgesteld dat bij de invoering van wat thans artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs is, de steller van het ontwerp het volgende heeft toegelicht (Parl. St. VI. Parl. 2008-2009, nr. 2159/1, 68-70):

“In het kader van een diplomacontract wordt overeenstemming bereikt over het studietraject van een student. Een studietraject is ofwel een modeltraject voor een groep studenten of een geïndividualiseerd traject voor een bepaalde student. Bij een geïndividualiseerd traject wordt een studieprogramma samengesteld uit opleidingsonderdelen uit meerdere modeltrajecten van verschillende academiejaren.

Krachtens artikel 26, §2 in fine van het Flexibiliseringsdecreet wordt de opportuniteit van het doorlopen van een geïndividualiseerd traject op zorgvuldige wijze door de instelling getoetst op grond van het dossier van de student.

Onder meer het principe van volgtijdelijkheid van onderscheiden opleidingsonderdelen, opgenomen in de onderwijsregeling van de instellingen en in het diplomacontract, speelt hierbij een rol. Artikel 2, 25° van het Flexibiliseringsdecreet definieert volgtijdelijkheid als “de door het instellingsbestuur bepaalde regels in zake het gevolgd hebben van of het geslaagd zijn voor een opleidingsonderdeel of opleiding vooraleer een student een examen kan doen over een ander opleidingsonderdeel of een andere opleiding”.

Dergelijke regels kunnen evenwel tot gevolg hebben dat de studievoortgang van een student in dergelijke mate belemmerd wordt dat hij verplicht wordt om, gelet op de volgtijdelijkheid van één bepaald opleidingsonderdeel, zich voor slechts één opleidingsonderdeel opnieuw in te schrijven voor een extra bijkomend jaar, terwijl de instelling, bijvoorbeeld door het vervroegd samenroepen van de betrokken examencommissie, dit kan vermijden.

Uiteraard primeert in principe de algemene regel van de volgtijdelijkheid, tevens gelet op de autonomie van de instellingen. Evenwel kan blijken dat in uitzonderlijke gevallen de principes van volgtijdelijkheid leiden tot een onredelijke weigering tot inschrijving van een student bij wijze van een geïndividualiseerd traject. In dergelijke gevallen is het opportuun, gelet op de bescherming van de rechten van de student, dat een onafhankelijk rechtscollege de betwiste weigeringsbeslissing kan toetsen.

De Raad voor betwistingen in zake studievoortgangsbeslissingen heeft al meermaals verzoeken behandeld van studenten die een dergelijke gecombineerde inschrijving geweigerd werden.

Vermits dergelijke weigeringsbeslissingen niet beschouwd kunnen worden als een maatregel van studievoortgangsbewaking zoals voorzien in artikel 52 van het Flexibiliseringsdecreet of ruimer als een studievoortgangsbeslissing op grond van artikel II.1, 15°bis van het Aanvullingsdecreet, is de Raad evenwel niet bevoegd en kan ze zich niet ten gronde over deze weigeringsbeslissingen uitspreken.

Toch raakt een dergelijke weigeringsbeslissing – volgens de rechtspraak van de Raad – wel degelijk de studievoortgang van de student. Bovendien kunnen zij – afhankelijk van het onderwijs- en examenreglement van de instelling – het voorwerp uitmaken van een intern beroep.

Bijgevolg is het gerechtvaardigd om voor wat betreft de rechtsbescherming van de student dergelijke beslissingen ook voor te kunnen leggen aan de Raad als onafhankelijk administratief rechtscollege.

Des te meer omdat de ratio van de uitbreiding van de bevoegdheid van de Raad naar studievoortgangsbeslissingen ten tijde van het Flexibiliseringsdecreet lag in het feit “dat de flexibilisering van de studievoortgang aanleiding geeft tot onderscheiden rechtshandelingen die qua aard en juridische natuur nauw aansluiten bij de examenbeslissingen zoals deze vandaag door examencommissies worden genomen”, terwijl examenbeslissingen wel degelijk administratieve rechtshandelingen zijn, ook wanneer zij uitgaan van examencommissies van vrije onderwijsinstellingen.

Qua rechtsnatuur sluit een eenzijdig en autonoom door een instelling besliste weigering voor een gecombineerde inschrijving op grond van een geïndividualiseerd traject nauw aan bij de studievoortgangsbewakingsmaatregelen.

De bestuurlijke logica van het Aanvullingsdecreet en Flexibiliseringsdecreet moet dientengevolge worden doorgetrokken ten aanzien van deze categorie van studievoortgangsbepalingen. Om die reden worden deze administratieve rechtshandelingen ook onderhevig aan een beroep bij de Raad.

Aan de noodzakelijkheidsvereiste voor wat betreft de toepassing van de impliciete bevoegdheden op grond van artikel 10 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen om deze categorie van rechtshandelingen onder de bevoegdheid van een administratief rechtscollege opgericht door de Vlaamse Gemeenschap te brengen, is ten slotte voldaan.

Het gecreëerde jurisdictioneel beroep is immers noodzakelijk om een oplossing te bieden voor een zeer specifieke onderwijsgebonden problematiek: de zorg om studenten op zeer korte termijn zekerheid te bieden omtrent het al dan niet kunnen vervolgen van een studietraject.”

De *ratio legis* voor de betrokken bepaling is er derhalve in gelegen dat de Raad rechtsbescherming moet kunnen bieden tegen beslissingen inzake de toelating om een opleidingsonderdeel op te nemen die formeel genomen in overeenstemming zijn met de geldende regels inzake de volgtijdelijkheid, maar die niettemin onredelijk kunnen zijn. Het gaat met andere woorden om een beoordeling van volgtijdelijkheid, proportionaliteit en studieomvang.

De thans bestreden beslissing is niet met die finaliteit te vereenzelvigen. Het gaat integendeel om een beslissing die enkel is ingegeven door overwegingen aangaande de geschiktheid van verzoeker om het beroep van arts uit te oefenen. Die overweging maakt de Raad bevoegd wat de stopzetting van de stage in academiejaar 2018-2019 betreft, maar niet voor de weigering tot inschrijving in toekomstige academiejaren.

Uit de rechtspraak van de Raad van State meent de Raad te moeten opmaken dat de tekst van het decreet – ook wanneer die ogenschijnlijk duidelijk is – moet worden samen gelezen met de achterliggende parlementaire voorbereiding, en dat het resultaat van die lezing erin kan zijn gelegen dat aan de letterlijke bepalingen voorbij moet worden gegaan (RvS 13 oktober 2015, nr. 232.534, XXX).

Zo stelde de Raad van State in het arrest nr. 182.124 van 17 april 2008 vast dat, in weerwil van een letterlijke lezing van het decreet, niet enkel de toekenning maar ook de weigering van een vrijstelling als een ‘studievoortgangsbepaling’ moest worden beschouwd, waarvoor de Raad bevoegd is.

Nog in datzelfde arrest nr. 184.124 moest de Raad van State vaststellen dat in de tekst van het toenmalige artikel II.15 (pendant van het huidige artikel I.3, 69°) de bevoegdheid van de Raad

nog steeds was gekoppeld aan examen(tucht)beslissingen, terwijl uit de bedoelingen van de decreetgever bleek dat die bevoegdheid ondertussen naar ‘studievoortgangsbepalingen’ was uitgebreid.

In het arrest nr. 199.770 van 21 januari 2010 oordeelde de Raad van State dan weer dat de hoedanigheid van ‘student’ niet als determinerend kon worden beschouwd om de bevoegdheid van de Raad af te lijnen, daar uit de wil van de decreetgever bleek dat ook wie een vrijstelling aanvraagt zonder ingeschreven te zijn (en dus zonder ‘student’ te zijn) toegang moest hebben tot een beroep bij de Raad.

In het arrest nr. 200.012 van 26 januari 2016 diende de Raad van State vast te stellen dat het kennelijk de bedoeling van de indieners van een amendement (en van de gehele commissie Onderwijs) was geweest dat de beslissing die het instellingsbestuur zou nemen in toepassing van nieuwe artikel 51 van het Flexibiliseringsdecreet vatbaar zou zijn voor een beroep bij de Raad, niettegenstaande die bevoegdheid niet voorkwam in de limitatieve opsomming van ’s Raads bevoegdheden in het toenmalige artikel II.2, 15° bis.

De Raad kan enkel – nogmaals – betreuren dat er nog steeds eenzijdige beslissingen van hogeronderwijsinstellingen ten aanzien van studenten bestaan waarvan verzoekende partijen blijkbaar niet *prima facie* kunnen uitmaken of zij al dan niet tot de bevoegdheid van de Raad behoren, en die bijgevolg tot bevoegdheidsconflicten aanleiding kunnen geven. Ook dat is overigens een bedenking die eerder reeds door de Raad van State onder de aandacht is gebracht (RvS 26 januari 2010, nr. 200.012, Van der Hijden). Alleszins sluit de Raad zich wat het onderzoek naar zijn bevoegdheid betreft aan bij de overweging van de Raad van State in het voormelde arrest, namelijk dat “met de bedoeling van de decreetgever terdege rekening moet worden gehouden ten einde de draagwijdte van de besproken artikelen – en dus de bevoegdheid van de Raad – te kunnen begrijpen.

In het licht van dit alles is de Raad van oordeel dat de decreetgever bij de invoering van wat thans artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs is, enkel heeft beoogd de Raad bevoegd te maken voor geschillen die – zoals hierboven reeds is aangegeven – betrekking hebben op beslissingen inzake de toelating om een opleidingsonderdeel op te nemen die formeel genomen in overeenstemming zijn met de geldende regels inzake de volgtijdelijkheid, maar die niettemin onredelijk kunnen zijn, en die de Raad in het licht van de volgtijdelijkheid, de proportionaliteit en de studieomvang dient te beoordelen.

De hier voorliggende beslissing dient evenwel, wat de weigering tot inschrijving betreft, zoals gezien een andere finaliteit.

Het beroep is derhalve niet ontvankelijk in de mate dat het de bestreden beslissing aanvecht in zoverre daarin aan verzoeker de toegang tot *c.q.* inschrijving voor de opleidingsonderdelen EOC54B, EOC61B, EOC69A, EOC70A, EOC71A, EOC72A, EOC73A, EOC74A, EOC75A, EOC76A, EOC77A, EOC78A, EOC79A, EOC80AI EOC81AJ EOC82A, EOC83A, EOC84A, EOC85A en EOC86A wordt geweigerd, alsook voor alle opleidingsonderdelen van de master in de Geneeskunde waar stage deel van uitmaakt.

V. Onderzoek van de middelen

Op grond van wat hierboven met betrekking tot de ontvankelijkheid is vastgesteld, onderzoekt de Raad de bestreden beslissing enkel in de mate dat zij ertoe strekt dat de ‘Stage Heelkunde 2’ (E0C71A) vroegtijdig wordt beëindigd.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op een schending van de zorgvuldigheidsplicht en de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing antwoordt op geen enkele grief die in het intern beroep is opgeworpen.

Na de inhoud van dat intern beroep in herinnering te hebben gebracht, stelt verzoeker concreet dat de bestreden beslissing geen antwoord biedt op zijn hoofdargument, met name dat een weigering enkel betrekking kan hebben op een tweede inschrijving van het betrokken opleidingsonderdeel dat werd stopgezet, en niet op andere, niet stopgezette opleidingsonderdelen.

Daarnaast stelt verzoeker dat “ook andere argumenten [] onbeantwoord [blijven]”.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat verzoeker op geen enkele wijze concretiseert welk aspect van de verwachte motivering in het antwoord van de interne beroepsinstantie ontbreekt.

Zij stelt dat in de bestreden beslissing is geantwoord op alle argumenten van het intern beroep die de vicerector meende te kunnen onderscheiden. Verwerende partij overloopt die argumenten en de overwegingen van de bestreden beslissing ter zake en zij besluit dat het onduidelijk is op welke aspecten van het intern beroep niet zou zijn gereageerd.

De wederantwoordnota van verzoeker biedt ter zake nog de volgende toelichting:

“De KUL vraagt waar de van haar verwachte motivering ontbreekt.
Verzoeker meende dat een dergelijke veralgemeende maatregel niet kon op basis van het OER. Vicerector meende van wel, maar legt niet uit waarom.
De vicerector biedt ook geen verklaringen waarom ze reeds in een eerder stadium 17-10-2018 op de hoogte is gesteld.
Ook m.b.t. diverse andere aspecten kloppen de antwoorden van de vicerector niet.
[Zo] had de student aangehaald dat van de 3 stages (verschillende OPO's) die volgden op het schrijven van 17-10-2018 er 2 werden behaald. Geen van de 3 is vroegtijdig stopgezet. De student heeft daarvoor respectievelijk 11, 9 en 10 punten behaald. Het functioneren was in ieder geval dus niet dermate problematisch dat stages onderbroken moesten worden, hetgeen opnieuw bewijst dat de student de voorwaarden heeft nageleefd.
De vicerector stelt daaromtrent: *Problemen op het vlak van communicatie hadden zich ook voorgedaan bij de daaropvolgende stages op de afdelingen neurologie, pediatrie en radiotherapie & oncologie.*
Er moet echter vastgesteld worden dat voor radiotherapie & oncologie dit *niet* in SCONE staat.”

Beoordeling

Ten aanzien van wat verzoeker aanduidt als principaal argument van zijn beroep – met name de weigering tot inschrijving voor andere opleidingsonderdelen dan de stopgezette ‘Stage Heelkunde 2’ (E0C71A) – is hierboven geoordeeld dat dit aspect van de bestreden beslissing buiten de bevoegdheid van de Raad valt en dus niet op ontvankelijke wijze in een procedure voor deze Raad kan worden aangevochten.

Of de bestreden beslissing wat dat aspect betreft al dan niet afdoende is gemotiveerd, behoeft derhalve geen verder onderzoek.

Wat de overige grieven binnen dit middel betreft, beperkt verzoeker zich ertoe te stellen dat ook zijn andere argumenten onbeantwoord blijven, met enige duiding in de wederantwoordnota.

Voor zover de formelemotiveringsplicht de vormplicht inhoudt om de motieven waarop een beslissing steunt in die beslissing zelf op te nemen, kan bezwaarlijk aan de bestreden beslissing worden verweten daaraan niet te voldoen. De interne beroepsinstantie heeft immers overheen meer dan tien pagina's uiteengezet op welke gronden zij haar beslissing neemt.

Voor het overige wijst de Raad erop dat het louter hernemen van een verzoekschrift op intern beroep niet volstaat als een middel, in het bijzonder niet wanneer de verzoekende partij aan de daaropvolgende beslissing op intern beroep verwijt niet op die grieven te antwoorden. Met verwerende partij moet worden vastgesteld dat in zijn verzoekschrift verzoeker niet verduidelijkt welke grieven zonder antwoord zijn gebleven.

Voor zover verzoeker dat wél nader uiteenzet, voert hij “in het bijzonder” aan dat de bestreden beslissing niet antwoordt op zijn hoofdargument, met name dat een weigering enkel betrekking kan hebben op een tweede inschrijving voor het opleidingsonderdeel waarvoor de stage werd stopgezet. De Raad herhaalt ter zake dat bij het ontvankelijkheidsonderzoek reeds is vastgesteld dat het geschil, in de mate dat het op andere opleidingsonderdelen betrekking heeft, buiten de bevoegdheid van de Raad valt, zodat een beweerd motiveringsgebrek niet moet worden onderzocht.

Louter ten overvloede stelt de Raad vast dat de beslissing tot stopzetting van de ‘Stage Heelkunde 2’ concreet motiveert, aan de hand van de verschillende feitelijke vaststellingen die aan die beslissing zijn voorafgegaan. Er is ook overwogen dat aan de finale beslissing een remediëringstraject is voorafgegaan, waarvan de afspraken duidelijk zijn vastgelegd.

Noch de formelemotiveringsplicht, noch de zorgvuldigheidsplicht zijn geschonden.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoeker zich op de materiële motiveringsplicht, artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement en het *patere legem*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de bestreden beslissing er ten onrechte vanuit gaat dat de beslissing van de examencommissie op een correcte wijze conform artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement tot stand is gekomen.

Hij argumenteert dat in die bepaling met name niet is voorzien dat een student in toepassing daarvan de toegang tot verschillende opleidingsonderdelen of een volledige opleiding kan worden geweigerd. De toepassing van het voormelde artikel is volgens verzoeker beperkt tot het opleidingsonderdeel waarvoor een bindende voorwaarde werd opgelegd.

Tevens stelt verzoeker dat de materiële motiveringsplicht is geschonden omdat wordt gesteund op verschillende elementen die niet correct zijn.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat verzoeker na de kritiek dat “verschillende elementen” van de interne beroepsbeslissing “niet correct” zouden zijn, enkel verwijst naar het feit dat die beslissing niet conform artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement zou zijn. Op welke manier de genomen beslissing zou ingaan tegen dat artikel, blijft voor verwerende partij evenwel onduidelijk.

Zij zet verder uiteen waarom zij van oordeel is dat de bestreden beslissing wél op een procedureel correcte wijze tot stand is gekomen, en betoogt:

“Het door de student geciteerd art. 103 verwijst verder naar het feit dat studenten aan wie de toegang tot bepaalde opleidingsonderdelen ontzegd werd, in principe geen recht hebben op een tweede examenkans (i.c. tijdens de derde examenperiode). Enkel indien de betrokken studenten toch aan de eventueel opgelegde voorwaarden zouden voldaan hebben, kunnen zij alsnog deelnemen aan de derde examenperiode. Op welke manier deze bepaling in strijd zou zijn met de genomen beslissing blijft onduidelijk. Zoals vermeld in de betrokken ECTS-fiches (zie link onderaan deze antwoordnota) wordt voor geen van de betrokken opleidingsonderdelen een tweede examenkans voorzien. Aangezien de beslissing op 15 juli net genomen werd op basis van de vaststelling dat de student op basis van beide stages Inwendige geneeskunde niet voldaan had aan de

voorwaarden die op 13 maart werden opgelegd, is het bovendien duidelijk dat zelfs indien er toch een 2de examenkans zou zijn voorzien – quod non – de student hieraan niet had kunnen deelnemen.”

Beoordeling

Wat de materiële motiveringsplicht betreft, blijft het middel beperkt tot de stelling dat de motivering “verschillende elementen bevat die niet correct zijn”.

Verzoeker lijkt dan in zijn verzoekschrift een en ander nader te willen specificeren in een volgende paragraaf die aanvangt met “Zo lezen we in de bestreden beslissing:”, maar daarna blijft het verzoekschrift blanco.

Voor zover de uiteenzetting in de wederantwoordnota concreet op dit middel kan worden betrokken, komt wat daarin wordt gesteld te laat in de procedure om nog op ontvankelijke wijze in het debat te worden betrokken.

Bij gebreke aan enige feitelijke duiding voor de grondslag van het middel, is het in dat opzicht onontvankelijk.

Aan de toepassing van artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement verwijt verzoeker dat deze bepaling geen rechtsgrond biedt om hem voor verschillende opleidingsonderdelen – ander dan waarvoor de bindende voorwaarde aan verzoeker werd opgelegd – de toegang tot de opleiding te weigeren.

Hierboven is reeds vastgesteld dat de bestreden beslissing, in zoverre zij op die andere opleidingsonderdelen (andere dan ‘Stage Heelkunde 2’) betrekking heeft, buiten de bevoegdheid van de Raad valt, en bijgevolg buiten de beoordeling in huidige procedure.

In zijn verzoekschrift verwijt verzoeker niet de regelmatigheid van de bestreden beslissing, wat artikel 103 van het onderwijs- en examenreglement betreft, in zoverre zij betrekking heeft op de stopzetting van ‘Stage Heelkunde 2’.

Die vaststelling volstaat om het middel, in zoverre ontvankelijk, ongegrond te verklaren.

Miscellanea

Verzoeker maakt tot slot “melding” van een aantal zaken, die rudimentair worden weergegeven en veelal niet aan een specifieke rechtsgrond worden gekoppeld.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet in zijn verzoekschrift het volgende uiteen:

“Bezwaren tegen schrijven vice-rector:

- Ongeschiktheid voor het beroep zou door meerdere stagemeeesters zijn vastgesteld. Dit staat niet in SCONE. De vraag rijst dan ook waarop dit is gebaseerd.
- Er worden geen (directe) bewijzen geleverd van wat verweester opwerpt. Hierdoor is chronologie niet te controleren. Wanneer werd wat geschreven? Geen directe citaten uit SCONE. Is het [ü]berhaupt gezegd/geschreven?
- Er bevinden Zich veel fouten In het schrijven van de vice-rector. Niet te controleren of het volgens de tijdslijn wel mogelijk is.
- Er is veel nieuwe informatie terug te vinden in de bestreden beslissing. Zo leest verzoeker de commentaar van pediatrie over het niet alleen kunnen worden gelaten met kinderen voor het eerst. Dit ontkent hij ten stelligste. Is daar bewijs voor? Dit is voor verzoeker niet te af te leiden.
- Feiten worden door verweester door elkaar gehaald. Zoals dokter [M.] die voor de verkeerde periode wordt benoemd.
- De citaten met betrekking op verzoeker zijn niet overal correct.
- Ondanks een voldoende beoordelingspunt heeft verzoeker volgens verweester toch onvoldoende gepresteerd. Het stuk van de vice-rector is negatiever van toon dan beoordelingen in SCONE. Het is voor verzoeker niet duidelijk hoe dat kan.
- Er staan leugens/onwaarheden in de bestreden beslissing.

Falend verweer op het beroepsschrift in schrijven vice-rector:

- Op geen enkele wijze wordt de afwijking van de 6 weken periode omtrent de voorwaarde voldoende onderbouwd.
- Bij de tussentijdse evaluatie van de gewraakte periode (25-03-2019-05-05-2019) bleken GEEN communicatieve problemen. Onvoldoende onderbouwing door vice-rector waarom dit mogelijk is. Dit zijn juist de meest naaste medewerkers.
- Verzoeker heeft opgeworpen dat de constructie van de decaan onrechtmatig is. In de bestreden beslissing wordt niet onderbouwd door vice-rector waarom dit wel zo zou
- Er is slechts één onderdeel stopgezet. Nog steeds ligt geen motivering voor op basis van welke rechtsgrond de weigering plots voor alle opleidingsonderdelen kan gelden.
- Er was wel degelijk verbetering na het eerste schrijven van 19-10-2018. Er wordt onvoldoende onderbouwd waarom er een 2e schrijven kwam op 17-03-2019. Er is geen bewijs voor het schrijven van de vice-rector dat de stagemeeester pediatrie zou hebben vermeld dat verzoeker niet alleen gelaten kon worden met kinderen.

- Verder stelt verzoeker zich de vraag of een besluit van de centrale commissie geldig is als ze niet bij elkaar zitten.
- Nog steeds geen bewijs voorgelegd dat verzoeker niet heeft voldaan aan de opgelegde punten. Behalve de evaluatie van Dr. [V.H.] In SCONE. Tussentijdse evaluaties ondersteunen dit niet. Geen evidentie voor verdere beweringen die Dr. [V.H.] volgens de vice-rector zou (zal) hebben gedaan.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt:

“Tot slot vermeldt de student een aantal summiere, losse bezwaren tegen het schrijven van de vicerector, zonder dat deze opmerkingen verder geconcretiseerd worden en zonder dat duidelijk is in welke mate deze opmerkingen overlappen met eerder gemaakte opmerkingen.

- De student verwijst meerdere keren naar het feit dat niet alle informatie die in de interne beroepsbeslissing vermeld staat, zou voorkomen in SCONE. Zoals hierboven reeds vermeld verwijst de interne beroepsbeslissing in eerste instantie, naar de globale eindevaluatie van elk van de stages, zoals die aan bod gekomen is tijdens het eindevaluatiegesprek dat de student na afloop van elk van deze stages had met de betrokken stagemeester. Het is correct dat deze informatie als zodanig niet in SCONE voorkomt. De inhoud van deze globale beoordeling wordt echter ook bevestigd door de opmerkingen die in SCONE vermeld staan bij de evaluatie van elk van de CanMeds-rollen (en meer specifiek m.b.t. de evaluatie van de rollen als ‘communicator’, ‘medisch deskundige’ en ‘professional’). Deze laatste informatie is wel degelijk, ook op dit ogenblik, nog beschikbaar voor de student in SCONE (zie bijlage 8).

De student stelt verder dat “het stuk” van de vicerector negatiever van toon is dan de beoordelingen in SCONE. In de interne beroepsbeslissing verwijst de vicerector echter enkel naar de systematische opmerkingen m.b.t. de manier van communiceren van de student, zelfs in die stages waarvoor hij uiteindelijk toch een voldoende resultaat behaalt.

- De student stelt dat geen directe bewijzen worden geleverd, waardoor de tijdslijn door hem niet kan gecontroleerd worden. De enige data die in de beslissing worden vermeld zijn de opeenvolgende begin- en einddata van de betrokken stageperiodes, de data van de gesprekken met de facultair stagecoördinator, prof. [B.D.] (i.c. 17 juli 2018 en 4 september 2018), de datum van het gesprek met de decaan, de vicedecaan Studentenaangelegenheden en de facultair stagecoördinator (zie bijlage 9) op 17 oktober en de datum van het gesprek met de decaan 13 maart 2019 (zie bijlage 10). Andere data hebben dan betrekking op het verloop van de procedure tot ontzeggen van de toegang tot de stageopleidingsonderdelen (i.c. beslissing examencommissie op 4 juli 2019, overleg centrale commissie op 9 en 10 juli, versturen beslissing op 15 juli). Het betreft hier telkens vaststaande en objectieve data. Op welke manier op basis van deze data verwarring over de chronologie mogelijk zou zijn, blijft onduidelijk. Specifiek m.b.t. de stage ‘Inwendige geneeskunde’ stelt de student dat er geen evidentie zou zijn voor de “beweringen” van dr. [V.H.]. De student gaat hierbij echter voorbij aan de formele evaluatierol die dr. [V.H.] in deze stage had. Als stagemeester was hij duidelijk op de hoogte over de verwachtingen die door de faculteit aan deze stage gesteld werden en was hij ook op de hoogte van de manier waarop de evaluatie

diende te verlopen, (zie o.m. bijlage 15 A – infobrochure stagemeesters en bijlage 15 B – draaiboek stagemeesters perifeer). Gezien de moeilijkheden die zich in eerdere stages hadden voorgedaan werd hij als zeer ervaren stagemeester (meer dan 20 jaar ervaring als stagemeester) aangesproken om de stage Inwendige geneeskunde, die deze student reeds voor de tweede maal diende te doorlopen, te begeleiden. De eindbeoordeling door de stagemeester kwam tot stand op basis van input van de collega's op de betrokken afdelingen (zie bijlage 13 – beoordeling door meerdere begeleiders op de stage). Het finale oordeel van de stagemeester is echter doorslaggevend bij de eindevaluatie van de stage.

- De student verwijst naar het feit dat er zich “veel fouten” in de beslissing van de vicerector zouden bevinden, dat “de citaten met betrekking op verzoeker niet overal correct zijn” en dat er “leugens/onwaarheden” in de beslissing zouden staan. Op geen enkele manier worden deze opmerkingen echter geconcretiseerd. Daarnaast zouden feiten ook “door elkaar gehaald zijn”, waarbij de student stelt dat dr. [M.] voor de “verkeerde periode wordt benoemd”. De interne beroepsbeslissing verwijst echter enkel naar de feedback van dr. [M.] zoals die ook vermeld staat in de eindevaluatie zoals de student die zelf via het interne beroep doorstuurde (zie bijlage ‘eindevaluatie 2’ bij het interne beroep).
- De student vermeldt dat de interne beroepsinstantie “geen bewijs” zou leveren, o.m. m.b.t. de vaststelling in de stage op de afdeling Pediatrie dat hij niet alleen zou kunnen worden gelaten met kinderen. We moeten hierbij vaststellen dat de opmerkingen over het problematische optreden van de student (vooral m.b.t. de communicatie en het gebrek aan empathie) op een systematische manier en onafhankelijk van elkaar worden vastgesteld door meerdere beoordelaars die ook professioneel zijn opgeleid om te beoordelen welk gedrag van een (toekomstig) arts kan worden verwacht. Het is hierbij vaste rechtspraak van uw Raad dat, tot bewijs van het tegendeel, hierbij een vermoeden van objectiviteit ten aanzien van deze beoordelaars bestaat. We stellen vast de student geen enkele indicatie biedt waarom deze beoordeling niet correct zou zijn. Specifiek m.b.t. de vaststelling op de afdeling Pediatrie moeten we bovendien vaststellen dat deze globale beoordeling in elk geval overeenkomt met de informatie die de student in SCONE kon nalezen. Deze informatie vermeldde
 - o heeft onvoldoende inzicht over de normale pathologieën bij het kind. Kan hoofd- en bijzaken niet onderscheiden
 - o communiceert moeilijk zowel met patiënten als met andere leden van team. Weet vaak niet welke correcte houding aannemen
 - o wil zeker zijn best doen en is bereid ervoor te werken maar voelt vaak niet aan hoe hij iets moet aanpakken
 - o goede hygiëne. Kan geen correcte planning maken, niet altijd even stipt op de werkvloer aanwezig
 - o probeert ongekende zaken wel op te zoeken maar vaak op verkeerde niet wetenschappelijke sites
 - o stelt zichzelf steeds goed voor maar de manier waarop komt soms storend over.

Deze globale eindbeoordeling na de stage Pediatrie is bovendien vrij gelijklopend met de beoordeling na de stage Psychiatrie (zie bijlage 14 B - mail 17.07.2018), waarin ook met kinderen gewerkt werd. Ook bij deze stage vermeldt de stagemeester, prof. [S.], “hij mag ook niet alleen bij de patiënten zijn”.

- De student stelt dat op geen enkele wijze de “afwijking” van de 6 weken periode wordt onderbouwd. Zoals hierboven reeds vermeld (zie supra, blz. 9) werd het eerste deel van de stage (i.c. stage Inwendige geneeskunde 1) na 6 weken effectief geëvalueerd. De stagemeester Dr. [V.H.] stelde hierbij enerzijds een aantal duidelijke problemen vast (omwille van de manier van communiceren van de student, het gebrek aan empathie, het feit dat de student er niet in slaagde om te beoordelen welk gedrag gepast was in bepaalde situaties, zijn beperkte en fragmentaire kennis), maar hij stelde ook enkele positieve punten vast (o.m. het feit nadat een probleem op het vlak van kennis zich had voorgedaan de student gericht informatie ging opzoeken, het feit dat de student tijdens deze stage stipt aanwezig was, zijn goede voornemens om te werken aan uw communicatie). Op basis van deze laatste vaststelling stelde dr. [V.H.] de decaan voor om het eindoordeel over deze student uit te stellen tot na het tweede deel van uw stage Inwendige geneeskunde. Dit verloop van de feiten wordt ook bevestigd door het evaluatieverslag van de stage Inwendige geneeskunde 1. Uit dit verslag blijkt dat er na de 6 weken wel degelijk een evaluatie van dit deel van de stage gebeurd is. Dit verslag vermeldt *“majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloofd daarin de volgende 6 weken proberen iets aan te doen. Definitief oordeel volg”* (zie bijlage 8).

Bovendien stelde de vicerector vast dat zelfs als de faculteit de initieel afgesproken periode van 6 weken “uit het oog verloren zou zijn” (zoals vermeld door de student) – quod non – de student hiervan zeker geen nadeel ondervonden had. De voorwaarden die hem op 13 maart door de decaan werden opgelegd, zijn duidelijk geen voorwaarden waaraan slechts eenmalig zou moeten worden voldaan tijdens de daaropvolgende 6 weken. Integendeel, het betreft hier fundamentele aandachtspunten die relevant zijn tijdens alle verdere stages en ook de verdere professionele loopbaan als arts. In die zin heeft de student door het feit dat de finale beoordeling of al dan niet voldaan was aan deze voorwaarden niet op 5 mei (i.c. einddatum stage Inwendige geneeskunde 1) gebeurde, maar wel op 16 juni (i.c. einddatum stage Inwendige geneeskunde 2) 6 weken langer de tijd gekregen om aan deze voorwaarden te voldoen.
- In tegenstelling tot wat de student vermeldt werden ook op het einde van de stage Inwendige geneeskunde 1 problemen op het vlak van communicatie vastgesteld. Het beoordelingsrapport op het einde van deze stage (zie bijlage 8) vermeldt bij ‘professionaliteit’ o.a. *‘Je majeure probleem is echter je algemeen gedrag en communicatie. Regelmatig lijkt je in een andere wereld te zweven. Je kijkt mensen dan aan met een sfinksachtige blik die bij sommigen onrustwekkend en in elk geval onaangenaam voorkomt. Je geeft weinig blijk van enige empathie met patiënten of andere medewerkers of je wekt toch die indruk. Bij ons gesprek liet je verstaan dit een werkpunt te vinden. probeer er inderdaad iets aan te doen’*. De globale beoordeling op het einde van dit stagegedeelte vermeldt o.a. *‘majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloofd daar in de volgende 6 weken proberen iets aan te doen.’*
- Wat de student exact bedoelt met ‘de constructie van de decaan’ blijft onduidelijk. Voor zover hij hiermee verwijst naar de ordemaatregel die genomen werd op basis van klachten over stalking en grensoverschrijdende gedrag t.a.v. medestagiairs en assistenten in opleiding in het ziekenhuis moet worden vastgesteld dat deze beslissing niet het voorwerp was van de interne beroepsprocedure en dus evenmin van de huidige procedure bij uw Raad.
- De student herhaalt de opmerking dat een beslissing tot stopzetting van een stageopleidingsonderdeel op slechts één opleidingsonderdeel betrekking op zou

mogen hebben. Hierboven in deze antwoordnota (zie blz. 11 en 12) werd echter reeds op deze opmerking gereageerd.

- Op welke manier er een verbetering zou zijn vastgesteld tussen 19/10/2018 en 17/03/2019 (i.c. tijdens de stages Pediatrie en Radiotherapie en oncologie) blijft onduidelijk. Het eindoordeel van beide stages luidt respectievelijk *‘De student is niet in staat zelfstandig een patiënt te zien op een correcte professionele manier. Hij kan niet alleen gelaten worden bij de kinderen’* en *‘De student toont ondanks de grondige feedback bij de tussentijdse evaluatie weinig groei. Hij voelt ook niet aan dat er een probleem is in de manier waarop hij communiceert. Zijn kennis is eerder beperkt.’*
- Zoals vermeld in het verslag van de centrale commissie art. 103 (zie bijlage 3) heeft deze commissie gezien de hoogdringendheid en onmogelijkheid om deze commissie fysiek samen te laten komen schriftelijk overlegd. Art. 103 van het OER voorziet immers nergens de noodzaak dat deze commissie ook fysiek samenkomt. Bij de praktische organisatie van deze overlegprocedure werd echter de nodige aandacht besteed aan het garanderen van een voldoende interactiviteit. Zoals vermeld in dit verslag werden de overwegingen van alle commissieleden via e-mail gedeeld en zette de centrale commissie een aantal argumenten op een rij die hebben bijgedragen tot het formuleren van een beslissing voor de faculteit.”

Beoordeling

De partijen voor de Raad zijn gewis geen *amici curiae*, maar er mag van hen wel worden verwacht dat zij medewerkzaam zijn aan het verloop van de procedure. Meer bepaald mag in een verzoekende partij de hoop worden gesteld dat zij haar grieven uiteenzet op een wijze die de verwerende partij in staat stelt om daaromtrent verweer te voeren, en de Raad de mogelijkheid biedt om binnen de korte termijn die de decreetgever heeft vooropgesteld, uitspraak te doen. Wat verzoeker naast de twee voorgaande middelen nog als ‘varia’ uiteenzet, staat daarmee op gespannen voet.

Onontvankelijk wegens onvoldoende duidelijk of precies om als middel of middelonderdeel te kunnen worden beschouwd – ook omdat verzoeker in gebreke blijft om aan te tonen hoe een en ander de rechtsgeldigheid van de bestreden beslissing zou kunnen beïnvloeden – zijn opmerkingen onder de volgende bulletpoints onder de titel ‘bezwaren tegen schrijven vicerector’: tweede (chronologie), derde (tijdslijn), vijfde (periode dr. M.), zesde (citaten), zevende (onvoldoende presteren) en achtste (leugens/onwaarheden) bulletpoint.

Wat de vaststelling van verzoekers ongeschiktheid betreft, kan verwerende partij worden bijgevalen in haar opmerking dat de bestreden beslissing daarvoor steun vindt in de stage-evaluaties en het eindevaluatiegesprek.

Afdoende bewijs van de beoordeling dat verzoeker niet met kinderen alleen kan worden gelaten, kan worden gevonden in stuk 14B van het administratief dossier, waarin melding wordt gemaakt van onaangepast gedrag met een negatief effect op de jongeren waarmee de arts werkt, en van de beslissing van de stage dat verzoeker niet alleen bij de patiënten (de jongeren dus) mag zijn.

Onder de titel ‘falend verweer op het beroepsschrift in schrijven vice-rector’, is de Raad van oordeel dat, rekening houdend met de stukken van het administratief dossier, de repliek van verwerende partij – zoals hierboven hernomen – geheel kan worden bijgevalen, met dien verstande dat de grieven zoals vermeld onder het derde en vierde bulletpoint niet ontvankelijk zijn daar zij betrekking hebben op andere opleidingsonderdelen dan ‘Stage Heelkunde 2’. Waar verzoeker zich onder het zesde bulletpoint “de vraag stelt” of het besluit van de centrale commissie wel rechtsgeldig was genomen, wijst de Raad erop dat deze grief zich niet richt tegen de bestreden beslissing, dat een vraag niet als een rechtsmiddel kan worden beschouwd en dat de bestreden beslissing op verzoekers kritiek in zijn intern beroep ter zake heeft geantwoord.

De hierboven vermelde grieven zijn, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 september 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.194 van 16 september 2019 in de zaak 2019/352

In zake: Mike VAN DEN BOOGAERT
woonplaats kiezend te 2570 Duffel
G. Van der Lindenlaan 57

tegen:

PROVINCIAAL INSTITUUT VOOR VORMING EN OPLEIDING VAN DE
PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
woonplaats kiezend te 1731 Asse
Poverstraat 75

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 augustus 2019, strekt tot nietigverklaring van de ‘studievoortgangsbepaling’ van 26 juni 2019 en van de ‘beslissing intern beroep’ van 4 juli 2019.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker heeft zich aan het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding van de provincie Vlaams-Brabant (verder: PIVO) ingeschreven voor een opleiding ‘Basiscursus hulpverlener-ambulancier’.

In een brief van 24 juni 2019 wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij niet geslaagd is in de eerste zittijd. Op basis van de volgende resultaten:

- Schriftelijk examen:
 - o Meerkeuzevragen: 16,25/20
 - o Open vragen UZ Brussel: 23,88/40
 - o Open vragen PIVO: 33,33/40
- Praktijk:
 - o Techniek: 70/100
 - o Casus: 31/100
 - o Rea baby: 80/100
 - o Rea volwassenen: 95/100

en een totaal van 71%, beslist de deliberatiejury dat verzoeker voor het praktijkgedeelte een herexamen moet afleggen.

Verzoeker legt het examenonderdeel ‘praktijk’ opnieuw af, en behaalt daarbij de volgende resultaten:

- Techniek: 37/100
- Casus: 53/100
- Rea baby: 90/100
- Rea volwassenen: 85/100

Met een brief van 26 juni 2019 wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij niet geslaagd wordt verklaard.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoeker richt aan de instelling een vraag tot herbeoordeling van het examenresultaat. Daarop volgt op 4 juli 2019 een inzage van het examen, waarbij, volgens verwerende partij, de beroepsmogelijkheden werden toegelicht.

De Raad vindt in de hem voorgelegde stukken noch een verzoekschrift op intern beroep, noch een beslissing ter zake. Het inzagemoment en de mondelinge communicatie worden door verzoeker aangeduid als de tweede bestreden beslissing.

In zijn wederantwoordnota verklaart verzoeker dat alsnog een interne beroepsprocedure is opgestart.

IV. Ontvankelijkheid – bevoegdheid van de Raad

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep, en werpt op dat de Raad niet bevoegd is omdat het PIVO geen hogeronderwijsinstelling is.

In zijn wederantwoordnota weerspreekt verzoeker deze exceptie. Hij zet ter zake het volgende uiteen:

“In eerste instantie wijs ik nergens naar een codificatie dat deze beroepsprocedure tegen een hogeschool of universiteit is. Ik heb [ge-e-mailed] met de infolijn van de Vlaams overheid, departement onderwijs, die volgens recente decreten verantwoordelijk is voor alle opleidingen in Vlaanderen waaronder de opleiding Hulpverlener-ambulancier en deze verwijst mij door naar de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Ik ga er ook vanuit, gezien u ook bevoegd bent voor andere zaken buiten de externe beroepen in hogescholen en universiteit en dat zij nergens melding maken van een mogelijkheid tot externe beroepsprocedure, dat de raad hiervoor bevoegd is.

Uw Raad is bevoegd om een uitspraak te doen na het uitputten van de interne beroepsprocedure. Dit beteken[t] wel dat er een éénduidige en vastgelegde schema/planning van een interne procedure kenbaar moet zijn gemaakt en dat deze objectief moet verlopen binnen de 30 kalenderdagen na het ontvangen van de resultaten. Hierin moet ik nogmaals vaststellen dat pas NA het instellen bij het beroep bij Uw Raad er een planning werd vermeld MAAR dat deze niet éénduidig is, noch een schema heeft hoe deze verloop voor de verzoekende partij en laat staan er nog geen bewijs is geleverd van objectiviteit. De verwerende partij meld[t] zelf dat zij mij per e-mail la[at] weten dat er een zitting is in oktober en dat ze deze mail verstuurd hebben op 27 augustus, de aanvraag bij Uw Raad dateert van 23 augustus. De mondelinge[] vermelding dat er een interne procedure mogelijk was, was inderdaad tijdens de eerste stap van de interne procedure op 4 juli. Maar dit werd nooit vermeld bij het inschrijven van de cursus noch meegedeeld tijdens de cursus, dit is niet deontologisch correct. Ook tijdens dat mondeling gesprek van 4 juli werd mij vermeld dat de tweede stap voor een medische directie zou zijn waar de voorzitter, tevens dezelfde persoon is die het eerste stap toelicht, de eindbeslissing heeft indien er een gelijkheid is tussen een positie[f] en negatie[f] aantal bij besluitvorming. Er word[t] ook nergens vermeld noch meegedeeld uit wie deze medische directie bestaat, hoe kan ik dan de objectiviteit van deze stap vaststellen? Ook moet ik vaststellen dat er op 15 juli, mij gemeld werd dat de medische directie zou samenkomen om mijn intern beroep te bekijken maar werd er geen datum gezegd in dit gesprek, welke zekerheid heb ik dan dat deze zal samenkomen? Pas in de e-mail van 27 augustus (dus na het beroep bij Uw Raad) werd er een datum gemeld. Deze datum blijkt achteraf, na het lezen van de antwoordnota van de verwerende partij, incorrect te zijn. Ik kan dus alleen maar vaststellen dat zij de door mij aangevraagde interne procedure pas opstarten ver na de 30 kalenderdagen, na een externe partij te hebben aangeschreven en

dat deze eigenlijk nog steeds niet mij op een correcte manier werd meegedeeld noch objectief zal verlopen.
De bovenstaande bepaling zijn naar mijn inzien[] voldoende om deze beroepsprocedure bij Uw Raad als ontvankelijk te verklaren.”

Beoordeling

Uit het samenlezen van de artikelen II.285 en II.291 van de Codex Hoger Onderwijs en uit de algemene doelstelling van de betreffende Codex en meer bepaald het hoofdstuk III van titel V ‘De rechtspositie en medezeggenschap van de student’ volgt dat de Raad enkel bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen studievoortgangsbepalingen betreffende het hoger onderwijs, ingesteld door studenten of daarmee gelijkgestellten.

Uit het toepassingsgebied en het begrippenkader in de artikelen I.2., I.3, 59° en 69° van de Codex Hoger Onderwijs volgt bovendien dat enkel beslissingen van hogescholen en universiteiten en de erkende instellingen voor het post-initieel hoger onderwijs (art. I.2 §3) een studievoortgangsbepaling zijn.

Het PIVO is geen hogeronderwijsinstelling in de zin van de Codex Hoger Onderwijs.

Terecht derhalve, doet verwerende partij gelden dat de Raad niet bevoegd is voor een deliberatiebeslissing genomen door een vormingsinstituut zoals het PIVO.

De vraag of verzoeker ten aanzien van de bestreden beslissing een interne beroepsprocedure ter beschikking heeft en zo ja of deze correct verloopt, kan daaraan geen afbreuk doen en kan de Raad niet alsnog bevoegd maken.

De bevoegdheid van de Raad raakt aan de openbare orde, en is niet van residuaire maar van toegewezen aard.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 september 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 2 oktober 2019

Arrest nr. 5.243 van 2 oktober 2019 in de zaak 2019/359

In zake: Ilyas STAELENS
Woonplaats kiezend te 8511 Aalbeke
Piro-Lannostraat 12

Tegen: GO! ATHENA
Woonplaats kiezend te 8501 Heule-Kortrijk
Guido Gezellelaan 10

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 augustus 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 30 juni 2019 waarbij aan de verzoekende partij een C-attest werd toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het schooljaar 2018-2019 ingeschreven in het secundair onderwijs. Aan het einde van het schooljaar werd hem een C-attest toegekend.

Bij aangetekend schrijven van 29 augustus 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt (desnoods ambtshalve) of voorliggend beroepschrift ingesteld tegen een beslissing genomen door “GO! Athena” binnen zijn bevoegdheid valt.

Uit het samenlezen van de artikelen II.285 en II.291 Codex Hoger Onderwijs en uit de algemene doelstelling van de betreffende Codex en meer bepaald het hoofdstuk III van titel V “De rechtspositie en medezeggenschap van de student” volgt dat de Raad enkel bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen betreffende het hoger onderwijs, ingesteld door studenten of daarmee gelijkgestelden. Uit het toepassingsgebied en het begrippenkader in de artikelen I.2., I.3, 59° en 69° van de Codex Hoger Onderwijs volgt bovendien dat enkel beslissingen van hogescholen en universiteiten en de erkende instellingen voor het post-initieel hoger onderwijs (art. I.2 §3) een studievoortgangsbeslissing zijn.

Aangezien het voorliggend beroep klaarblijkelijk gericht is tegen een examenbeslissing van een school van het voltijds secundair onderwijs, een onderwijsinstelling die niet onder het systeem van rechtsbescherming van de Codex Hoger Onderwijs valt, is de Raad niet bevoegd.

Het bij de Raad ingestelde beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.361 van 21 oktober 2019 in de zaak 2019/377

In zake: Hallo TAHA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter Geuens
 kantoor houdend te 2860 Sint-Katelijne-Waver
 Stationsstraat 125A
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Vrijheidstraat 32, bus 16
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 augustus 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement – rechtspraktijk’. Verzoeker werd initieel geweigerd om zich in te schrijven voor het academiejaar 2017-2018, maar bij beslissing van de interne beroepsinstantie op 30 november 2017 werd hem de herinschrijving toegestaan onder bindende voorwaarden.

Vermits verzoeker de bindende voorwaarden niet heeft nageleefd, wordt hem de herinschrijving voor het academiejaar 2018-2019 geweigerd. De toelatingscommissie vindt in het dossier bovendien geen elementen die erop wijzen dat een volgende inschrijving een positief resultaat zal opleveren.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 oktober 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 oktober 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat zij het dossier grondig heeft onderzocht. Zij komt na toelichting door het opleidingshoofd tot het volgende besluit. De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat het intern beroepsschrift uitvoeriger is gemotiveerd dan de oorspronkelijke aanvraag tot herinschrijving die aan de toelatingscommissie werd voorgelegd. De toelatingscommissie heeft in haar beslissing vastgesteld dat de student niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden die werden opgelegd bij inschrijving in het academiejaar 2017-2018. Zij vindt in het dossier geen elementen die erop wijzen dat een volgende inschrijving een positief resultaat zal opleveren: de student studeert ondertussen al vijf jaar aan de hogeschool en heeft voor de vakken “Juridisch debat en actua” en “Notarieel familierecht” reeds zes examenkansen benut en is hiervoor nog steeds niet geslaagd. De toelatingscommissie is dan ook van oordeel dat een 7e of 8ste examenkans niet opportuun is. Zij stelt bovendien dat de student in het academiejaar 2017-2018 slechts is ingeschreven voor drie opleidingsonderdelen, waarbij hij maar voor één opleidingsonderdeel een creditbewijs heeft behaald. De student kan hiervoor geen overmacht aantonen.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat de student in zijn intern beroepsschrift aanvoert dat hij voor het academiejaar 2017-2018 zonder bindende voorwaarden zou hebben mogen inschrijven gezien de beslissing van 30 november 2017, die volgens hem de bindende voorwaarden van 2016-2017 zonder voorwerp zou hebben verklaard. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student, ingevolge de interne beroepsbeslissing van 30 november 2017, voor de inschrijving in het academiejaar 2016-2017 geen bindende voorwaarden had mogen opgelegd krijgen gezien hij door het wegvallen van de sanctie in het academiejaar 2015-2016 wel een studierendement

van tenminste 60% had behaald. De student heeft in het academiejaar 2016-2017 evenwel geen studierendement van tenminste 60% behaald, waardoor de toelatingscommissie voor de inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 wel bindende voorwaarden voor inschrijving moest opleggen. Deze bindende voorwaarden staan op de toetredingsovereenkomst vermeld, die de student voor akkoord ondertekend heeft.

De interne beroepsinstantie stelt verder dat er – in tegenstelling tot wat de student in zijn intern beroepsschrift opwerpt – niet werd beslist dat de student voor het academiejaar 2017-2018 mocht herinschrijven zonder bindende voorwaarden: er werd beslist dat hij wel mocht herinschrijven en geen weigering van herinschrijving kreeg in het academiejaar 2017-2018 door het wegvallen van de bindende voorwaarden in het academiejaar 2016-2017. Deze herinschrijving gebeurde wel onder de bindende voorwaarde dat de student een studierendement van tenminste 60% diende te behalen in het academiejaar 2017-2018. Volgens de interne beroepsinstantie heeft de toelatingscommissie ook terecht toepassing gemaakt van artikel 13.1 van het OER.

Waar de student vervolgens aanvoert dat hij behalve de drie opleidingsonderdelen die hij in het academiejaar 2017-2018 moest opnemen enkel nog zou moeten slagen voor het opleidingsonderdeel stage om zijn diploma te kunnen behalen, wijst de interne beroepsinstantie erop dat dit niet klopt: de student moet ook nog het opleidingsonderdeel Juridische vaardigheden opnemen. Zij benadrukt ook dat de interne beroepsbeslissing van 30 november 2017 aan verzoeker ter kennis is gebracht op 4 december 2017. Volgens haar heeft de hogeschool hem zelf moeten aanmanen om zich te komen herinschrijven. De student nam hierin geen enkel initiatief en stelde de afspraak vervolgens uit wegens ziekte. Volgens de interne beroepsinstantie beweert de student ook ten onrechte dat hem gezegd zou zijn dat hij niet kon inschrijven zolang hij in een andere hogeschool was ingeschreven, terwijl het opleidingshoofd benadrukt dat hem integendeel werd aangeraden om niet uit te schrijven wegens verlies leerkrediet en kindergeld.

De interne beroepsinstantie benadrukt daarnaast ook dat het niet correct is dat de student moest inschrijven onder examencontract. Volgens haar wou de student bijkomend inschrijven voor andere opleidingsonderdelen onder examencontract zodat hij aan de voorwaarden zou voldoen voor het verkrijgen van kinderbijslag (min. 27 stp.), wat hij ook heeft gedaan. De student heeft hiervoor op 19 december 2018 twee toetredingsovereenkomsten afgesloten, met name een

diplomacontract voor drie opleidingsonderdelen en een examencontract voor vier opleidingsonderdelen. De student heeft voor geen enkel opleidingsonderdeel waarvoor hij onder examencontract was ingeschreven examen afgelegd.

De interne beroepsinstantie onderschrijft de beslissing van de toelatingscommissie waar zij besluit dat de student geen elementen heeft aangebracht die erop wijzen dat een volgende inschrijving voor deze opleiding wel een positief resultaat zal opleveren. Maatregelen van studievoortgangsbewaking hebben immers tot doel te voorkomen dat studenten nodeloos achtereenvolgende studievertragingen blijven oplopen en zo leerkrediet verspelen.

De interne beroepsinstantie besluit dat de toelatingscommissie terecht toepassing heeft gemaakt van artikel 13.1 OER. Zij ziet ook onvoldoende garanties dat een nieuwe inschrijving voor de opleiding tot een beter studierendement zal leiden. Het intern beroep moet worden afgewezen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 26 oktober 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 november 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 4.868 van 8 april 2019 in de zaak 2018/640 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De interne beroepsinstantie overweegt in de bestreden beslissing dat de toelatingscommissie heeft vastgesteld dat verzoeker niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden die werden opgelegd bij inschrijving in het academiejaar 2017-2018. De toelatingscommissie heeft bovendien geen elementen in het dossier aangetroffen die erop wijzen dat een volgende inschrijving een positief resultaat zal opleveren.

De interne beroepsinstantie overweegt verder dat verzoeker voor het academiejaar 2016-2017 geen bindende voorwaarden opgelegd had mogen krijgen. Aangezien hij vervolgens in het academiejaar 2016-2017 geen studierendement van tenminste 60% heeft behaald, moest de toelatingscommissie voor de inschrijving voor het academiejaar 2017-2018 wel bindende voorwaarden opleggen. Deze bindende voorwaarden staan op de toetredingsovereenkomst vermeld, die verzoeker voor akkoord heeft ondertekend.

Verzoeker verduidelijkt in zijn verzoekschrift dat de voor het academiejaar 2016-2017 opgelegde bindende voorwaarden louter het gevolg waren van de omstreden examentuchtbeslissing van 9 september 2016. De interne beroepsinstantie heeft nadien, op 30 november 2017, vastgesteld dat deze bindende voorwaarden zonder voorwerp waren. Zij heeft deze beslissing genomen nadat de toelatingscommissie verzoeker voor het academiejaar 2017-2018 had geweigerd. Verzoeker merkt nog op dat de toelatingscommissie na deze interne beroepsbeslissing geen nieuwe beslissing meer heeft genomen.

De Raad stelt vast dat aan verzoeker bindende voorwaarden werden opgelegd in het academiejaar 2016-2017. Wegens het niet behalen van deze bindende voorwaarden werd hem de inschrijving in het academiejaar 2017-2018 geweigerd. De interne beroepsinstantie heeft evenwel op 30 november 2017 beslist om de eerder opgelegde examentuchtbeslissing (van 9 september 2016) te hervormen waardoor de opgelegde bindende voorwaarden voor de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2016-2017 zonder voorwerp zijn geworden. Daardoor kan verzoeker herinschrijven in het academiejaar 2017-2018.

Uit artikel 13.1 OER 2017-2018 blijkt dat de toelatingscommissie conform de vastgelegde bepalingen de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2017-2018 heeft geweigerd. Deze beslissing dateert van 17 oktober 2017. Op dat moment kon de toelatingscommissie correct uit het studieoverzicht van verzoeker voor het academiejaar 2016-2017 afleiden dat hij de opgelegde bindende voorwaarden (het behalen van een studierendement van 60%) niet had behaald. Uit het dossier blijkt dat verzoeker hiertegen intern beroep heeft ingesteld. In de interne beroepsbeslissing van 30 november 2017 leest de Raad immers “gezien het ingestelde beroep de studievoortgangsbepaling van de toelatingscommissie d.d. 17.10.2017 betreft waarbij de toelatingscommissie de inschrijving van de student voor academiejaar 2017-2018 weigerde;”.

Uit artikel 23.7 OER 2017-2018 blijkt dat de interne beroepsprocedure kan leiden tot een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet. Aangezien de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de

bestreden beslissing te weigeren, treedt zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats van de toelatingscommissie. In casu kon de interne beroepsinstantie aldus beslissen om de door de toelatingscommissie opgelegde weigering van inschrijving van verzoeker (1) te handhaven, (2) te hervormen naar een toelating tot inschrijving onder bindende voorwaarden of (3) te hervormen naar een toelating tot inschrijving zonder bindende voorwaarden. De interne beroepsinstantie heeft hieromtrent op 30 november 2017 het volgende beslist: “Om die reden beslist de interne beroepscommissie dat de student kan herinschrijven in academiejaar 2017-2018 voor de opleiding Bedrijfsmanagement – Rechtspraktijk.”. De interne beroepsinstantie heeft aldus gekozen voor de derde optie en zij heeft geen bindende voorwaarden aan verzoeker opgelegd voor zijn herinschrijving in het academiejaar 2017-2018. In tegenstelling tot wat verwerende partij in haar antwoordnota voorhoudt, is de interne beroepsinstantie in deze wel degelijk bevoegd voor het opleggen van bindende voorwaarden. Doordat de toelatingscommissie nadien, zoals blijkt uit het diplomacontract, toch een bindende voorwaarde aan de herinschrijving van verzoeker aan het academiejaar 2017-2018 heeft gekoppeld, heeft de toelatingscommissie een handeling gesteld waartoe zij op dat moment niet (meer) bevoegd was. De initiële weigering tot inschrijving die de toelatingscommissie op 17 oktober 2017 heeft genomen, werd immers hervormd door de interne beroepsinstantie die hiervoor over de volheid van bevoegdheid beschikt.

Aangezien er aldus niet op een rechtmatige wijze bindende voorwaarden waren opgelegd voor de herinschrijving van verzoeker in het academiejaar 2017-2018, konden de toelatingscommissie en vervolgens de interne beroepscommissie bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 niet overgaan tot de weigering van verzoeker wegens het niet naleven van de opgelegde bindende voorwaarden.

In de bestreden beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 oktober 2018 leest de Raad wel nog het volgende: “de Interne Beroepscommissie de beslissing van de Toelatingscommissie onderschrijft waar zij besluit dat de student geen elementen heeft aangebracht die erop wijzen dat een volgende inschrijving voor deze opleiding wel een positief resultaat zal opleveren, (...)”. De Toelatingscommissie had dit zelf nog als volgt verduidelijkt: “de student studeert ondertussen al vijf jaar aan de hogeschool en heeft voor de vakken “Juridisch debat en actua” en “Notarieel familierecht” reeds zes

examenkansen benut en is hiervoor nog steeds niet geslaagd. De commissie is dan ook van oordeel dat een 7de en/of 8ste examenkans niet opportuun is. Bovendien was de student in academiejaar 17-18 slechts ingeschreven voor drie opleidingsonderdelen waarvan hij er maar één behaald heeft. De student kan hiervoor geen overmacht aantonen.”.

De Raad leidt uit deze bewoordingen af dat de interne beroepsinstantie ten aanzien van verzoeker ook de weigeringsgrond uit artikel II.246, §1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs wenst in te roepen. Die bepaling leest als volgt: “2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”.

Rekening houdend met de hierboven ontwikkelde overwegingen inzake de aan verzoeker opgelegde bindende voorwaarden, moet de Raad onderzoeken in hoeverre de beslissing van verwerende partij om verzoeker niet tot inschrijving toe te laten een rechtmatige en niet kennelijk onredelijke afweging maakt van de vraag of uit het dossier blijkt dat een volgende inschrijving geen positief resultaat zal opleveren.

De Raad houdt rekening met de onmiskenbare invloed van de initiële examentuchtbeslissing van verwerende partij en met de procedurele nasleep ervan, waarin ook verwerende partij een relevante rol heeft gespeeld. Verwerende partij heeft het arrest van de Raad immers tot voorwerp van een cassatieprocedure bij de Raad van State gemaakt. Na een voor haar negatief auditoraatsverslag bij de Raad van State heeft verwerende partij alsnog een nieuwe beslissing genomen, in opvolging van het vernietigingsarrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. In deze beslissing, die dateert van 30 november 2017, werd ook beslist dat verzoeker zijn studie kon voortzetten. Deze procedurele nasleep van de examentuchtbeslissing heeft gedurende lange tijd tot onzekerheid geleid, ook met betrekking tot het curriculum van verzoeker.

De late beslissing houdende de toelating tot herinschrijving voor het academiejaar 2017-2018 heeft de mogelijkheid van verzoeker om deel te nemen aan de onderwijsactiviteiten van de opleidingsonderdelen waarvoor hij zich vervolgens heeft ingeschreven beïnvloed. De Raad neemt aan dat de niet-deelname aan de

onderwijsactiviteiten misschien geen zwaarwichtig negatieve invloed heeft gehad op de verwerving van de met de bedoelde opleidingsonderdelen beoogde competenties, maar het zal alleszins geen positief effect hebben teweeggebracht. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie in de huidige bestreden beslissing ook aangeeft dat verzoeker zich niet onmiddellijk bij het ontvangen van de interne beroepsbeslissing van 30 november 2017 (zijnde op 4 december 2017) heeft heringeschreven, maar dat dit pas op 11 december 2017 is gebeurd. Naar het oordeel van de Raad doet dit uitstel van één week evenwel geen afbreuk aan hetgeen hiervoor werd overwogen. Zelfs indien verzoeker zich op 4 december 2017 had heringeschreven, had hij immers gedurende een ruime periode niet kunnen deelnemen aan de onderwijsactiviteiten die in het kader van de opleidingsonderdelen die hij in zijn curriculum wenste op te nemen waren voorzien.

Daarnaast moet de Raad – in het specifieke aan de Raad ter beoordeling voorgelegd geval – ook rekening houden met het feit dat de initiële examentuchtbeslissing, hoewel zij later is vernietigd door de Raad en finaal door verwerende partij is gereduceerd, voor verzoeker gevolgen heeft gehad die het opleidingsonderdeel waarin de examentuchtfeiten zich hebben voorgedaan overschreden. Dit heeft op zijn beurt het curriculum van verzoeker beïnvloed.

Hoewel de interne beroepsinstantie, zoals de Toelatingscommissie, vaststelt dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht die erop wijzen dat een volgende inschrijving voor zijn huidige opleiding een positief resultaat zal opleveren, acht de Raad de beslissing van verwerende partij om verzoeker niet tot inschrijving toe te laten in het academiejaar 2018-2019 kennelijk onredelijk en al zeker nu deze, zoals hierboven toegelicht, moet worden losgekoppeld van het niet-nakomen van bindende voorwaarden.

De Raad is zich bewust van de reeds lange duur van de studies van verzoeker, doch wijst op de invloed van de procedurele gevolgen van de examentuchtbeslissing die ten aanzien van verzoeker werd genomen op het curriculum van verzoeker alsook op de onzekerheid die dit alles met zich heeft meegebracht. De Raad kan, wat de uitlopers van de initiële examentuchtbeslissing betreft, niet anders dan vaststellen dat verwerende partij de onzekerheid voor verzoeker niet heeft gereduceerd. De duur van de onzekerheid is bovendien ook door beslissingen van verwerende partij ingegeven. Tegen

die heel bijzondere achtergrond is het naar het oordeel van de Raad kennelijk onredelijk te oordelen dat, onafhankelijk van het al dan niet behaald hebben van opgelegde bindende voorwaarden, uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal hebben.

Hoewel verzoeker reeds vijf jaar studeert, laten de specifieke omstandigheden in dit dossier in redelijkheid niet toe, louter op basis van de overtuiging dat het afgelegde studietraject (nu de niet-naleving van opgelegde bindende voorwaarden niet in aanmerking kan worden genomen bij de beoordeling van de weigering tot herinschrijving) geen redelijke verwachting kan scheppen van een sterk toenemend studierendement dat op korte termijn kan leiden tot het behalen van het diploma, de inschrijving van verzoeker te weigeren.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat de doorwerking van de wel heel specifieke omstandigheden die eigen zijn aan dit dossier in de tijd niet onbeperkt is, en dat – bij een niet-aanzienlijke toename van het studierendement bij herinschrijving – een toekomstige weigering geenszins ipso facto onredelijk hoeft te zijn.

De Raad acht het beroep, rekening houdend met al het voorgaande, in de aangegeven mate gegrond. De overige middelonderdelen moeten niet verder worden onderzocht, aangezien zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 4.868 van 8 april 2019 in de zaak 2018/640 heeft de interne beroepsinstantie op 30 april 2019 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat zij het dossier in oktober 2018 grondig heeft onderzocht en zij herhaalt wat zij toen heeft beslist.

Zij wijst vervolgens op artikel 13.1, 1° van het OER 2018-20189 en stelt dat het aan de toelatingscommissie toekomt om al dan niet bindende voorwaarden op te leggen aan studenten die geen 60% studierendement hebben behaald. Ze benadrukt dat ze in haar beslissing van 30 november 2017 enkel uitspraak heeft gedaan over de voorwaarden die werden opgelegd voor de inschrijving in het academiejaar 2016-2017 (die zonder voorwerp geworden waren ingevolge de hervorming van de examentuchtbeslissing) en niet over de voorwaarden die op 17

oktober 2017 voor de inschrijving in het academiejaar 2017-2018 werden opgelegd. De interne beroepsinstantie merkt op dat zij, net zoals de Raad, enkel moet antwoorden op de argumenten die door de student werden ingeroepen. Ze wijst erop dat door de student geen beroep werd ingesteld tegen de bindende voorwaarden die voor de inschrijving in het academiejaar 2017-2018 werden opgelegd. De student heeft integendeel op 17 december 2017 de toetredingsovereenkomst met deze voorwaarden voor akkoord ondertekend. Volgens de interne beroepsinstantie waren deze voorwaarden dus definitief geworden en niet het voorwerp van het beroep bij de Raad. De hogeschool zal onder meer om deze reden cassatieberoep aantekenen bij de Raad van State tegen de beslissing van 8 april 2019.

Verder komt het de interne beroepsinstantie vreemd over dat de Raad van oordeel is dat de weigering tot inschrijving op grond van artikel II.246, §1, 2° kennelijk onredelijk is gelet op de procedurele nasleep van de eerdere examentuchtprocedure. Volgens de interne beroepsinstantie is dit in strijd met het eerder arrest van 17 december 2018 van de Raad, waarin werd geoordeeld dat de eerdere procedures de slaagkansen van de student niet belemmerd hebben.

De interne beroepsinstantie beseft dat een beroep bij de Raad van State niet schorsend werkt en dat de hogeschool daarom gehouden is om het arrest van 8 april 2019 voorlopig uit te voeren. Volgens haar komt het overeenkomstig artikel 13.1, 1° van het OER 2018-2019 evenwel aan de toelatingscommissie toe om te oordelen over de inschrijving van de student die geen 60% van de ingeschreven studiepunten heeft behaald. Ze merkt nog op dat de lange doorlooptijd van de procedure bij de Raad en de weigering om het dossier te voegen bij dossier 2018/510, waarin reeds op 17 december 2018 een beslissing werd genomen, de slaagkansen van de student bij herinschrijving voor het academiejaar 2018-2019 ernstig hypothekeren, wat niet aan de hogeschool ten laste kan worden gelegd.

De interne beroepsinstantie beslist om, onder voorbehoud van het resultaat van het beroep bij de Raad van State dat de hogeschool zal instellen tegen de beslissing van de Raad van 8 april 2019, het oorspronkelijk beroep van 10 oktober 2018 ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond te verklaren. De student moet zich opnieuw tot de toelatingscommissie van het departement Management en Communicatie richten om zijn oorspronkelijke aanvraag te vervolledigen. De interne beroepsinstantie geeft aan de toelatingscommissie de opdracht om conform artikel 13.1 van het OER 2018-2019 een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag tot inschrijving.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 3 mei 2019 en bij aangetekend schrijven van dezelfde datum aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 mei 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 5.082 van 12 juli 2019 in de zaak 2019/173 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie in opvolging van het arrest nr. 4.868 van 8 april 2019 op 30 april 2019 een nieuwe beslissing heeft genomen, waarbij zij het intern beroep onder voorbehoud van het resultaat van het cassatieberoep tegen deze beslissing van de Raad van 8 april 2019 ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond verklaart. Verzoeker moet zich opnieuw tot de toelatingscommissie van het departement Management en Communicatie richten, die de opdracht krijgt een nieuwe beslissing te nemen over zijn aanvraag tot inschrijving.

Wat het verloop van de procedure betreft, stelt de Raad verder vast dat verzoeker zich reeds bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 tot de toelatingscommissie heeft gewend met het oog op zijn herinschrijving. De toelatingscommissie heeft op 5 oktober 2018 beslist om de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2018-2019 te weigeren. Tegen deze beslissing heeft verzoeker intern beroep aangetekend. De interne beroepsinstantie heeft dit beroep evenwel verworpen bij beslissing van 25 oktober 2018. Het is deze interne beroepsbeslissing die het voorwerp uitmaakte van het extern beroep nr. 2018/640, wat heeft geleid tot het arrest nr. 4.868 van 8 april 2019.

In de nieuwe beslissing die de interne beroepsinstantie op 30 april 2019 heeft genomen in opvolging van dit arrest van de Raad geeft de interne beroepsinstantie aan de toelatingscommissie van het departement Management en Communicatie de opdracht om zich opnieuw over de aanvraag tot inschrijving van verzoeker te buigen.

De Raad leest in art. 23.7 OER 2018-2019 van verwerende partij evenwel het volgende:

“(…) De interne beroepsprocedure leidt tot:

- a) de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;*
- b) een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herzielt.*

Indien het beroep ontvankelijk en gegrond wordt verklaard, neemt de interne beroepscommissie in de plaats van de betrokken verantwoordelijke voor het opleidingsonderdeel, examencommissie, toelatingscommissie of examentuchtcommissie een nieuwe beslissing. (...)”

De Raad stelt vast dat de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 april 2019 niet in overeenstemming is met de devolutieve werking van het intern beroep, zoals uitgewerkt in art. 23.7 van het OER 2018-2019 van verwerende partij.

De opvolging die de interne beroepscommissie aldus in haar beslissing van 30 april 2019 geeft aan het arrest van de Raad van 8 april 2019 kan bijgevolg niet standhouden. De vernietiging ervan dringt zich op.

De Raad verwacht dat de interne beroepscommissie van verwerende partij bijgevolg een nieuwe beslissing neemt met betrekking tot het verzoek tot toelating tot inschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2018-2019.

De Raad is van oordeel dat verzoeker zich hiertoe niet opnieuw tot de toelatingscommissie moet wenden. Ook ziet de Raad niet in waarom verzoeker zijn oorspronkelijke aanvraag moet vervolledigen. Immers, in het kader van de interne beroepsprocedure heeft het intern beroepsorgaan een beslissing genomen die de Raad heeft vernietigd en waarbij de Raad het bevoegde orgaan in de schoot van verwerende partij, in casu de interne beroepsinstantie, heeft verzocht een nieuwe beslissing te nemen. De beslissing die de interne beroepsinstantie moet nemen kadert in hetzelfde beroep dat tot de op 8 april 2019 door de Raad vernietigde interne beroepsbeslissing heeft geleid. Het is in deze context, waarbij de aanvraag tot toelating niet vervolledigd moet worden, dat de interne beroepsinstantie het intern beroep van verzoeker zelf – gelet op de devolutieve werking van het intern beroep, zie hoger – opnieuw moet onderzoeken en beoordelen en dit in het licht van het arrest van de Raad van 8 april 2019. Dat, zoals verwerende partij aanvoert, de oorspronkelijke aanvraag van de student bij de toelatingscommissie zeer summier was, doet hieraan geen afbreuk.

Daarnaast is de Raad ook van oordeel dat het feit dat verwerende partij inmiddels een cassatieberoep tegen het arrest van de Raad van 8 april 2019 heeft ingediend, wat een niet-schorsend karakter heeft, enerzijds en het zorgen voor een passende opvolging van dit arrest van 8 april 2019 dat het voorwerp is van de procedure voor de Raad van State anderzijds zich moeilijk tot elkaar kunnen verhouden, maar dit is, naar het oordeel van de Raad, geen geldige reden voor verwerende partij voor het niet-nemen van een nieuwe beslissing over het verzoek tot inschrijving voor het academiejaar 2018-2019. Dergelijke nieuwe beslissing belet niet dat verwerende partij, zoals zij in haar antwoordnota aanhaalt, volhardt in de initiële, vernietigde beslissing en gelet op het cassatieberoep een nieuwe beslissing neemt die voorlopig rekening houdt met de beoordeling van de Raad. Aldus, zo oordeelt de Raad, is het voor verwerende partij niet onmogelijk om uitvoering te geven aan de voor de Raad van State aangevochten beslissing van de Raad van 8 april 2019 zonder dit cassatieberoep uit te hollen.

Waar verzoeker aanhaalt dat een inschrijving niet ‘onder voorbehoud’ kan worden uitgevoerd, terwijl een ‘voorlopige’ inschrijving wel tot de mogelijkheden behoort, doch niet in het OER is voorzien, is de Raad van oordeel dat het verwerende partij bij het nemen van een nieuwe interne beroepsbeslissing toekomt om de beslissing die zij wenst te nemen in te passen in het regelgevend kader en in functie van de houding die zij wenst in te nemen ten aanzien van het door haar geïnitieerde cassatieverzoek. Daarbij moet verwerende partij naar het oordeel van de Raad ook aandacht hebben voor de belangen van verzoeker, in die zin dat de mogelijkheden voor verzoeker tot het behalen van credits (en uiteindelijk zijn diploma) niet volledig kunnen worden uitgehouden.

Wat de opmerking van verwerende partij betreft dat de Raad niet bevoegd is om de weigering tot inschrijving van verzoeker te vernietigen is de Raad van oordeel dat het voorliggende verzoek de vraag betreft of op regelmatige wijze gevolg is gegeven aan een, weze het voor de Raad van State bestreden, arrest van de Raad, dat duidelijk een weigering tot inschrijving in de zin van artikel I.3, 69° f) van de Codex Hoger Onderwijs tot voorwerp heeft. Huidig geschil betreft meer in het bijzonder de vraag of de opvolgingsbeslissing van het arrest van 8 april 2019 door de interne beroepsinstantie – die over volheid van bevoegdheid beschikt – naar de toelatingscommissie kan worden doorgeschoven.

Wat ten slotte de opmerking van verwerende partij betreft dat de bindende voorwaarde voor de inschrijving in het academiejaar 2017-2018 niet herroepen kan worden door de Raad – waarbij verwerende partij verwijst naar de bindende kracht van de overeenkomst die de inschrijving in zich draagt – wijst de Raad erop dat hij hierover reeds uitspraak heeft gedaan in zijn arrest nr. 4.868 van 8 april 2019. Naar het oordeel van de Raad kan verwerende partij dit argument niet meer inroepen in het kader van huidige procedure, maar enkel nog in de cassatieprocedure.

Om al de voorgaande redenen acht de Raad het verzoek gegrond.

Ten overvloede overweegt de Raad dat hij vaststelt in zijn arrest van 8 april 2019 te hebben overwogen dat de weigering tot inschrijving op basis van het gegeven dat uit het dossier blijkt dat een volgende inschrijving, met name voor het academiejaar 2018-2019, geen positief resultaat zal opleveren kennelijk onredelijk was:

“(…) De Raad is zich bewust van de reeds lange duur van de studies van verzoeker, doch wijst op de invloed van de procedurele gevolgen van de examentuchtbeslissing die ten aanzien van verzoeker werd genomen op het curriculum van verzoeker alsook op de onzekerheid die dit alles met zich heeft meegebracht. De Raad kan, wat de uitlopers van de initiële examentuchtbeslissing betreft, niet anders dan vaststellen dat verwerende partij de onzekerheid voor verzoeker niet heeft gereduceerd. De duur van de onzekerheid is bovendien ook door beslissingen van verwerende partij ingegeven. Tegen die heel bijzondere achtergrond is het naar het oordeel van de Raad kennelijk onredelijk te oordelen dat, onafhankelijk van het al dan niet behaald hebben van opgelegde bindende voorwaarden, uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal hebben.

Hoewel verzoeker reeds vijf jaar studeert, laten de specifieke omstandigheden in dit dossier in redelijkheid niet toe, louter op basis van de overtuiging dat het afgelegde studietraject (nu de niet-naleving van opgelegde bindende voorwaarden niet in aanmerking kan worden genomen bij de beoordeling van de weigering tot herinschrijving) geen redelijke verwachting kan scheppen van een

sterk toenemend studierendement dat op korte termijn kan leiden tot het behalen van het diploma, de inschrijving van verzoeker te weigeren. (...)”.

Inmiddels is het volledig academiejaar 2018-2019 waarvoor om inschrijving werd verzocht, met uitzondering van de tweedekansexamenperiode, verstreken. Ten overvloede betekent zulks bijgevolg dat, ook bij een inschrijving voor het academiejaar 2018-2019 in opvolging van dit arrest, een eventuele vraag tot herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2019-2020 prima facie niet kan worden afgewezen op basis van uitblijvende studievoortgang/studierendement in het kader van een inschrijving voor het academiejaar 2018-2019.”.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 5.082 van 12 juli 2019 in de zaak 2019/173 heeft de interne beroepsinstantie op 27 augustus 2019 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie wijst er vooreerst op dat overeenkomstig artikel 23.7 van het Onderwijs- en examenreglement 2018-2019 de interne beroepsinstantie bevoegd is voor beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen zoals omschreven door artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, dat zij ook citeert. Volgens de interne beroepsinstantie tekent de student evenwel geen beroep aan tegen één van deze beslissingen, maar wel tegen de beslissing tot weigering tot inschrijving van hem als student in het academiejaar 2018-2019. Dergelijke weigeringsbeslissing wordt door artikel I.3, 69° echter niet aanzien als een studievoortgangsbeslissing waartegen beroep kan worden aangetekend bij de interne beroepsinstantie.

Volgens de interne beroepsinstantie wil de student zich met een beroep tegen de beslissing tot weigering tot inschrijving in het academiejaar 2018-2019 op grond van een beweerdelijk onjuiste opname van een bindende voorwaarde in het door hem ondertekende diplomacontract van 11 december 2017 een nieuwe beroepsmogelijkheid verschaffen. Zij verwijst naar hetgeen in dit diplomacontract staat vermeld en benadrukt dat de student dit “voor akkoord” heeft ondertekend. Hij heeft zich nadien nooit verzet tegen de opname van deze bindende voorwaarde, noch heeft hij hiertegen beroep aangetekend, zodat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat zij hierover geen uitspraak meer kan doen.

Aangezien de beslissing tot het weigering van inschrijving in een academiejaar – in tegenstelling tot het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking (zoals het opleggen van een bindende voorwaarde tot het behalen van een studierendement van 60%) – geen studievoortgangsbeslissing uitmaakt zoals omschreven in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, moet de interne beroepsinstantie zich dan ook onbevoegd verklaren.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 29 augustus 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. Verzoek tot uitstel

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft in een brief van 1 oktober 2019 opgemerkt dat de middelen die aan de zijde van de onderwijsinstelling worden ontwikkeld nauw samenhangen met de middelen die door haar worden ontwikkeld in het kader van een nog hangend cassatieberoep tussen dezelfde partijen. Verzoeker stelt dat, hoewel nergens is voorzien dat de Raad zijn arrest moet aanhouden, de behandeling van het beroep door de Raad niet zal kunnen leiden tot een definitieve oplossing van het geschil. In die omstandigheden vraagt verzoeker de Raad, vooraleer ten gronde uitspraak te doen, eerst aan de partijen de mogelijkheid te verlenen om zelf, door het voorleggen van het nog uit te spreken arrest door de Raad van State in het hangend cassatieberoep, nader standpunt in te nemen.

Vervolgens heeft verwerende partij, in een brief van 1 oktober 2019 aangegeven dat zij het standpunt van verzoeker bijtreedt. Zij is dit tevens ter zitting komen toelichten.

Beoordeling

De Raad acht het om proceseconomische redenen beide partijen ten goede te komen de behandeling van het dossier te verdagen totdat de Raad van State uitspraak heeft gedaan in het hangend cassatieberoep. Het dossier wordt nadien opnieuw opgeroepen voor verdere behandeling.

BESLISSING

Het dossier wordt verdaagd en wordt later opnieuw opgeroepen, op een door de Raad te bepalen datum.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 14 oktober 2019

Arrest nr. 5.310 van 14 oktober 2019 in de zaak 2019/465

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Elsene
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 27 augustus 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing van de decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen & Solvay Business School, waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ een examencijfer van 0/20 wordt toegekend, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verwerende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 oktober 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven als student in de Master of Science in de Communicatiewetenschappen.

Tot het curriculum van verzoekster behoort het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ c.q. ‘Master Thesis Communication Studies’.

Op basis van een screening via ‘Turnitin’ komen een aantal overeenstemmingen met andere publicaties aan het licht, ten gevolge waarvan een vermoeden van plagiaat wordt gemeld aan de decaan.

Na verzoekster omtrent de vaststellingen te hebben gehoord, beslist de decaan op 16 augustus 2019 dat het plagiaat bewezen is, en legt hij aan verzoekster de examentuchtsanctie op van een score van 0/20 op de masterproef.

Op 23 augustus 2019 stelt verzoekster tegen die beslissing het volgend intern beroep in:

“I am enrolled in the academic year 2018-2019 at the Vrije Universiteit Brussel for the study programme Master of Science in Communication Studies: Journalism and Media in Europe. On 16.08.2019, I received an email informing me of the following:

- The decision to award me zero marks for my master’s thesis

For the below mentioned irregularities:

→ You refer frequently to primary source material where you copy the text and sources, whether literally or not, from unmentioned secondary sources.

To formulate my appeal against this decision, I would like to bring your attention to point 6 of Article 118, which was communicated to me in a prior email by the faculty.

“§6. In determining the gravity of the offence and the punishment imposed, the following aspects, among others, are taken into account:

- the nature and scale of the irregularity/plagiarism committed;
- the student's experience;
- whether or not the deceit was intentional.”

Below are the points that I would like to put forward for the reconsideration of the decision:

- It is true that at certain places I had given credit to primary sources, and not secondary sources that I read. This was because I was not aware of the correct citation rules. By giving credit to the primary authors, but foregoing the secondary, I assumed that I was giving credit where it was due: to the person

whose idea I was mentioning. I did a previous master's where I was guided in such a manner. I wrote the previous master's thesis with similar citation patterns. Therefore, I thought that this was the correct way to do research. The mistake that I committed was thus not with the intention of misleading anyone, but out of my own ignorance and lack of knowledge regarding the correct citation procedure. I deeply apologise for my naivety, and realise my mistake, along with the correct citation method now.

- I dedicated a very large amount of time, energy and passion to my research, doing a 5-month traineeship at CEMESO in a research team guided by Prof. [P.]. My thesis involves multiple components and a rigorous procedure, and apart from my ignorant mistake of not citing secondary sources at certain points, it has been done with utmost dedication. You may ask Prof. [P.] about my honest and hardworking nature, and his firm belief in my innocence.
- The literature review is a main part of every thesis, and in my literature review, irregularities were found. I realise that this is a grave mistake which commands equally grave consequences, but I would also like to bring to your attention that my thesis involved half [a] year of [rigorous] research and reporting of findings, of which the literature review was a small part. I request you to not negate to zero the entire hard work that I did for the master's thesis on account of citation mistakes in the literature review that were committed out of ignorance.
- I have been a dedicated student throughout the course of the master's. I did not need to re-appear for any exam and have mostly received high grades throughout. For proof I attach my grade sheet (Att. 1), in which it is wrongly marked absent for 'traineeship' (proof in Att. 2). I am also attaching the grades from my previous master's as proof of my hardworking nature (Att. 3). You may ask Prof. [D.C.] about my diligence and sincerity in studies. Like any educational endeavour, I certainly gave my all to the master's thesis, expecting a high grade, in accordance with the support that I received from my supervisor throughout the procedure, and also after sending him the thesis for feedback prior to submission. This is my first ever academic offense, resulting out of ignorance, and I have been punished without warning.
- I am a non-EU student that came here to study on a student loan which covered my fee, rent and daily expenditures, and has now ended on account of this being a one-year course. It would be very difficult for my family to bear the financial burden of re-enrolment and other associated costs.

Becoming aware of and understanding the nature of the irregularities only after they were pointed out to me (after the final submission), I have corrected my thesis and attached it within this mail. In the hearing, I was informed that I should have read each paper that I had cited; I confirm that in this submission, I have read each paper that I have cited. I am sure that when you check it, you will not find any problems. I have corrected my mistakes, and I hope that you would be able to see that I am an honest and hardworking student deserving a second thought.

I plead you to consider my case on grounds of my prior ignorance and experience, my dedication and sincerity, and my family's financial situation, elaborating upon which would not constitute as a proper part of the appeal which I know is supposed to be formal and logical. You may call me for a meeting if you deem the need to."

Op 27 augustus 2019 beslist de beroepscommissie om het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond te verklaren. Zij steunt daarbij op de volgende vaststellingen en motieven:

"De studente vecht de beslissing van de decaan van 16.08.2019 aan waarbij haar als sanctie werd opgelegd 'Het resultaat van een 0 op 20 voor het opleidingsonderdeel'.

De studente ontkent de vaststellingen van plagiaat niet, doch beweert dat zij zich niet bewust was van de regels inzake correct citeren en refereren.

De beroepscommissie laat gelden dat de examentuchtsancties waartoe kan worden beslist, en dewelke ook kunnen gelden voor de andere opleidingen waarvoor de studente is Ingeschreven, worden opgesomd in art. 118, §5 van het OER. Art. 118, §6 stipuleert dat *"de ernst van de overtreding en de strafmaat worden onder meer beoordeeld aan de hand van de volgende elementen:*

- *de aard en omvang van de onregelmatigheid/plagiaat;*
- *de ervaring van de studente;*
- *de intentie om het bedrog te plegen."*

De beroepscommissie, handelend met volheid van bevoegdheid, heeft de stukken van het dossier grondig doorgenomen. Hieruit blijkt naar inzichten van de commissie onbetwistbaar dat er sprake is van plagiaat, doorheen de tekst van de masterproef. De beroepscommissie wijst o.m. op volgende passages (niet-limitatieve opsomming, nu de paper tal van passages met plagiaat bevat):

- De studente verwijst naar primair bronmateriaal waar zij de tekst en soms ook de bronvermelding, al dan niet letterlijk, overneemt uit niet vermelde secundaire bronnen:

P. 10 masterproef

Researchers have raised the subject of whether it is marketing that has contributed to the rise in materialism by perpetuating changes in consumer values through the presentation of consumption as a 'necessary' means of happiness and social progress (e.g. Cassano, 2001; Cova, 2005; Witkowski, 2005). Previous studies have linked materialism to negative consequences for well being, ranging from depression to debt (Abela, 2006; Kasser, 2002; Dittmar, 2004). Materialistic lifestyles have also been related to waste accumulation, pollution, and the squandering of resources (Witkowski, 2005; Kilbourne and Pickett, 2008). In the face of these undesirable consequences of materialism, it becomes necessary to investigate and explain the development of materialistic consumer values.

In vergelijking met Grougiou (de tekst is, inclusief referenties, gekopieerd zonder er op deze plaats naar te refereren).

p. 11 masterproef

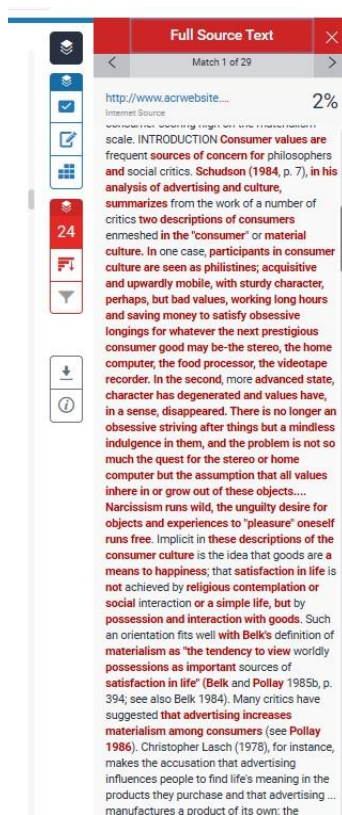
“participants in consumer culture are seen as philistines, acquisitive and upwardly mobile, with sturdy character, perhaps, but bad values, working long hours and saving money to satisfy obsessive longings for whatever the next prestigious consumer good may be: the stereo, the home computer, the food processor, the videotape recorder.” (Schudson, 1984)

In the second, advanced state:

“character has degenerated and values have, in a sense, disappeared. There is no longer an obsessive striving after things but a mindless indulgence in them, and the problem is not so much the quest for the stereo or home computer but the assumption that all values inhere in or grow out of these objects ... Narcissism runs wild, the unguilty desire for objects and experiences to “pleasure” oneself runs free (Schudson, 1984).

These descriptions of the consumer culture implicitly stress how goods become a means to happiness, and satisfaction in life does not come as a product of religious contemplation, or social connections, or leading a simple life, but from the possession of and interaction with material goods (Richins, 1987). This is in sync with Belk's ideas about materialism as being the tendency to view objects and possessions as important requisites for satisfaction in life (Belk & Pollay, 1985). It has been suggested by many critics that advertising increases materialism among consumers (Pollay, 1986). A very interesting perspective upon advertising and consumerism was given by Christopher Lusch (1980) when he accused advertising of being responsible for manufacturing a"

In vergelijking met Richins Marsha (de tekst is overgenomen zonder er op deze plaats naar te refereren).

p. 15 masterproof:

2.2.1. Cultivation Effects

Advertising is often seen by critics as having an impact on consumer values. What would be the theory that would account for the existence of such a relationship? It is the theory of cultivation itself, concerning the effects of media on the construction of social reality.

The cultivation hypothesis, which suggests that media exposure shapes viewers' perceptions of reality especially rings true when the viewer is exposed to media images that are not congruent with his/her typical environment, as they then do not have other sources of information to add to their judgement of social reality regarding the unexperienced environment, apart from the media messages.

Studies of social realism have shown that the media depicts an unrealistic portrayal of many aspects of life. As an example, the portrayal of crime incidents on television is much more than the average individual is expected to encounter in their lifetime. As expected, studies of heavy television viewers indicate that they perceive the risk of being a crime victim to be much higher

15

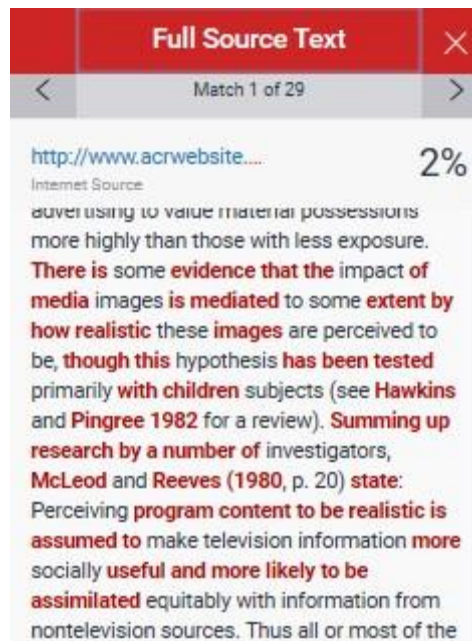
In vergelijking met Richins Marsha (de tekst is overgenomen zonder er op deze plaats naar te refereren).

relevant body of literature concerns media effects on the construction of social reality. The cultivation hypothesis suggests that media to some extent shape or cultivate people's perceptions of social reality. This is especially true when media images are not entirely congruence with the typical environments of viewers or when viewers do not have alternative sources of information on which to base their judgments of social reality (see Hawkins and Pingree 1981 for a review). Numerous studies of social realism have shown that television presents an unrealistic picture of many aspects of American life. For instance, more crime is shown on television than the average individual can expect to encounter in a lifetime, and older people appear on television dis-proportionately less than they exist in the population. Studies of

p. 16 masterproef

[...]

In vergelijking met Richins Marsha (de tekst is overgenomen zonder er op deze plaats naar te refereren).

Uit de stukken van het dossier blijkt dan ook onbetwistbaar dat de aard en omvang van het plagiaat geenszins als gering en beperkt kunnen worden aangezien, doch integendeel plagiaat wordt vastgesteld, doorheen de masterproef.

De studente kan hierbij evenmin dienstig voorhouden dat zij geen kennis had van de regels voor correct citeren en refereren. Wat de ervaring betreft wordt erop gewezen dat het plagiaat gepleegd werd in het kader van de masterproef door een masterstudente, van wie geacht mag worden dat zij de referentieregels machtig is. Zelf[s] indien de studente tijdens haar vooropleiding niet gewezen werd op de correcte referentieregels in verband met primaire en secundaire bronnen, zoals zij in haar verzoekschrift d.d. 23.08.2019 voorhoudt, werd de studente ook in het kader van de opleidingsonderdelen 'preparatory course Research Methods for Social Sciences' en 'Master Thesis Communication Studies' gewezen op de juiste referentiemethoden. Tijdens de preparatory course werden er oefeningen gemaakt op refereren, eventuele vragen had zij hier kunnen stellen. Bovendien staat op het online leerplatform 'Canvas' de 'Masterthesis Guidelines 2018-2019' ter beschikking van de studenten, waarin nog eens schriftelijk gewezen wordt op de juiste referentiemethodes en de risico's van plagiaat (p. 11-13).

In haar verzoekschrift d.d. 23.08.2019 schrijft de studente nog dat zij pas op de hoorzitting bij de decaan begrepen heeft dat zij iedere bron die zij aanhaalt zou moeten hebben gelezen, en dat zij haar masterproef na de hoorzitting zo heeft aangepast dat zij alleen refereert naar bronnen die zij ook effectief heeft gelezen. Hiermee geeft zij impliciet te kennen dat zij in de door haar ingediende masterproef refereert naar bronnen die ze niet gelezen heeft.

Elk van deze onregelmatigheden houdt een misleiding in t.a.v. de lezer en de examiner (los van de eventuele intentie om te misleiden), nu de studente niet op correcte wijze citeert en refereert. Gezien al deze vaststellingen is de bewering van de studente dat zij zich er niet bewust van was een [overtreding] te hebben begaan, onaannemelijk. Ten overvloede laat de beroepscommissie gelden dat het intentioneel aspect overeenkomstig art. 118, §6 van het OER overigens ook slechts één van de drie criteria is om de ernst van

de overtreding en de strafmaat te beoordelen, naast de aard en de omvang van het plagiaat en de ervaring van de studente.

Waar de studente nog verwijst naar haar motivatie, gedrevenheid en inzet die zij aan de dag legt om de opleidingen tot een goed einde te brengen, doet dit naar inzichten van de beroepscommissie geen afbreuk aan de vaststellingen inzake omvang en aard van het plagiaat doorheen de paper die binnen de masteropleiding werd ingediend.

Bovendien haalt de studente een aantal praktische implicaties van de opgelegde sanctie aan die het gevolg zijn van het feit dat zij een niet EU-studente is. De beroepscommissie heeft begrip voor deze moeilijkheden, echter deze kunnen geen invloed uitoefenen op de beoordeling van de onregelmatigheden.

In het licht van de concrete vaststellingen, waarnaar hierboven ook expliciet wordt verwezen, besluit de beroepscommissie dat gelet op de omvang en de aard van het plagiaat, begaan bij de ‘Master Thesis’ binnen de masteropleiding (ervaring) de sanctie van ‘een 0/20 op het opleidingsonderdeel’ gepast is.

De beschouwingen van de studente kunnen niet worden aangenomen.

VI. BESLUIT

Om deze redenen beslist de interne beroepscommissie dat het beroep van de studente ontvankelijk doch ongegrond is.

De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet daartoe ambtshalve evenmin aanleiding.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster is vooreerst van mening dat de opleiding tekort is geschoten in de begeleiding tijdens het academiejaar. Ter zake betoogt verzoekster dat in andere universiteiten een thesis op plagiaat wordt nagelezen vóór de finale laatste indiening ervan, zodat de studenten de kans krijgen om de thesis tijdig te verbeteren. Bovendien krijgen studenten aan andere universiteiten – nog steeds volgens verzoekster – zelfs bij vaststelling van plagiaat ná de laatste indiening nog een korte termijn om een verbeterde versie in te dienen.

In het licht daarvan stelt verzoekster dat zij haar masterproef vóór de definitieve indiening voor feedback aan haar promotor heeft overgemaakt, en toen zeer positieve feedback heeft ontvangen. Aldus meent verzoekster te laat in kennis te zijn gesteld van de foute citaties, die bovendien uit onwetendheid zijn gebeurd. Tot slot verwijt verzoekster dat de naderhand verbeterde versie van de masterproef niet in aanmerking is genomen door de jury.

Wat de proportionaliteit betreft, betoogt verzoekster dat het niet eerlijk is dat de masterproef volledig wordt afgekeurd voor fouten die zich in één enkel hoofdstuk voordoen, met name in het literatuuroverzicht. Haar oprechte inspanningen en onderzoek waaraan zij gedurende zes maanden heeft gewerkt, gaan daardoor volledig teniet.

Nog inzake de verrekening van de omvang van het plagiaat, bekritiseert verzoekster de overweging in de beslissing van de decaan dat er een “onuitputtelijke lijst” van onregelmatigheden bestaat; ter zake werpt verzoekster op dat dezelfde vastgestelde fout meermaals wordt aangeduid, wat een vertekend beeld geeft.

Tot slot gaat verzoekster in op de gevolgen van de bestreden beslissing. Zij stipt aan dat zij als internationale student van buiten de EU hoge studietarieven betaalt, en dat haar studies mogelijk werden gemaakt door een studielening die inmiddels afgelopen is. Haar familie beschikt niet over de financiële middelen om een bijkomende inschrijving te betalen.

Verzoekster vraagt aandacht voor het gegeven dat zij een goede student is geweest, die hoge cijfers behaalde en die zich bewust is van de begane fout, maar rekent op een tweede kans – met name een eerlijke toekenning van een examencijfer.

In haar antwoordnota stipt verwerende partij vooreerst aan dat de beroepscommissie aan verzoekster, op grond van artikel 118, §5 van het onderwijs- en examenreglement, (een combinatie van) de volgende tuchtsancties kon opleggen:

- uitsluiting eerste en tweede examenperiode van de eerste zittijd: geen cijfers toekennen voor alle examens in de beide examenperiodes van de eerste zittijd;
- afwijzing: de student kan in het lopende academiejaar niet meer deelnemen aan examens. Hij kan zich ten vroegste inschrijven voor het volgende academiejaar. De afgewezen verliest alle examencijfers behaald in de betrokken examenperiode;
- uitsluiting instelling: onmiddellijke stopzetting van de inschrijving in het lopende academiejaar en het verbod tot (her)inschrijving in een volgend academiejaar;
- een verbod tot (her)inschrijving voor meerdere academiejaren.

Parenthese van de Raad: er zij opgemerkt dat in dit betoog – allicht bij vergetelheid – twee lichtste tuchtsancties ontbreken, waaronder de tuchtsanctie die aan verzoekster werd opgelegd. Het overzicht van artikel 118, §5 van het onderwijs en examenreglement vangt immers aan met:

- “een 0/20 op het examen of werkstuk van het opleidingsonderdeel of onderdeel ervan”
- Uitsluiting examenperiode: geen cijfers toekennen voor alle examens in een lopende examenperiode.”

om dan te vervolgen met de vier tuchtsancties die verwerende partij in haar antwoordnota citeert.

Verwerende partij brengt vervolgens onder de aandacht dat overeenkomstig artikel 118, §6 van datzelfde reglement bij beoordeling van de ernst van de overtreding en de strafmaat, onder meer rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de onregelmatigheid/plagiaat, de ervaring van de student en de intentie om het bedrog te plegen. Ter zake stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing steunt op de talrijke voorbeelden van plagiaat die in de masterproef teruggevonden zijn (waarvan er verschillende, niet-limitatief in de bestreden beslissing zijn weergegeven), de aard en de omvang van het plagiaat, en de ervaring van de studente. Uit deze voorbeelden blijkt naar oordeel van verwerende partij dat verzoekster in haar masterproef

verwijst naar primair bronmateriaal waarvan zij de tekst en soms ook de bronvermelding, al dan niet letterlijk, overneemt uit niet vermelde secundaire bronnen.

Vervolgens stelt verwerende partij dat voor zover verzoekster in haar beroep voor de Raad argumenteert dat er in de bestreden beslissing wordt verwezen naar plagiaat op p. 16 masterproef maar er vervolgens plagiaat van p. 11 masterproef wordt getoond, moet worden gerepliceerd dat dit een materiële vergissing is die gebeurde bij de redactie van de bestreden beslissing, maar die geen invloed had op de beoordeling van de onregelmatigheden. Bovendien blijft de beslissing, ook als er abstractie wordt gemaakt van dit voorbeeld, voldoende gemotiveerd.

Alleszins meent verwerende partij dat uit deze verschillende voorbeelden van plagiaat, dewelke geen limitatieve opsomming zijn (verwerende partij verwijst naar de stukken 2 en 3 van het administratief dossier), blijkt dat de interne beroepscommissie in alle redelijkheid heeft beslist dat de aard en omvang van het plagiaat geenszins als gering en beperkt kunnen worden aangezien. Dat het plagiaat met name teruggevonden werd in het literatuuroverzicht is – gelet op de aard van dit onderdeel van de masterproef – in de ogen van verwerende partij logisch, en doet geen afbreuk aan de vaststellingen.

Verwerende partij repliceert verder nog het volgende:

“In de bestreden beslissing werd eveneens gemotiveerd met betrekking tot de ervaring en de intentie van de verzoekende partij.

Aangaande de ervaring:

“De studente kan hierbij evenmin dienstig voorhouden dat zij geen kennis had van de regels voor correct citeren en refereren. Wat de ervaring betreft wordt erop gewezen dat het plagiaat gepleegd werd in het kader van de masterproef door een masterstudente, van wie geacht mag worden dat zij de referentieregels machtig is. Zelf indien de studente tijdens haar vooropleiding niet gewezen werd op de correcte referentieregels in verband met primaire en secundaire bronnen, zoals zij in haar verzoekschrift d.d. 23.08.2019 voorhoudt, werd de studente ook in het kader van de opleidingsonderdelen ‘preparatory course Research Methods for Social Sciences’ en ‘Master Thesis Communication Studies’ gewezen op de juiste referentiemethoden. Tijdens de preparatory course werden er oefeningen gemaakt op refereren, eventuele vragen had zij hier kunnen stellen (stuk 4, vanaf slide 22). Bovendien staat op het online leerplatform ‘Canvas’ de ‘Masterthesis Guidelines 2018-2019’ (stuk 5 p. 15-17), ter beschikking van de studenten, waarin nog eens

schriftelijk gewezen wordt op de juiste referentiemethodes en de risico's van plagiaat ...”

(verwijzingen naar het administratief dossier zijn toegevoegd in het kader van de antwoordnota)

In het licht van de aandacht die in de opleiding werd besteed aan de regels van correct refereren kan er geen rekening worden gehouden met de bewering van verzoekende partij dat zij hier niet van op de hoogte zou zijn geweest.

Aangaande de intentie:

“Elk van deze onregelmatigheden houdt een misleiding in t.a.v. de lezer en de examinerator (los van de eventuele intentie om te misleiden), nu de studente niet op correcte wijze citeert en refereert. Gezien al deze vaststellingen is de bewering van de studente dat zij zich er niet bewust van was een [overtreding] te hebben begaan, onaannemelijk. Ten overvloede laat de beroepscommissie gelden dat het intentioneel aspect overeenkomstig art. 118, §6 van het OER overigens ook slechts één van de drie criteria is om de ernst van de overtreding en de strafmaat te beoordelen, naast de aard en de omvang van het plagiaat en de ervaring van de studente.

In het kader van het extern beroep beargumenteert verzoekende partij bovendien dat er aan andere universiteiten zou worden nagekeken op plagiaat vóór het indienen van de masterproef en dat studenten nadien de kans zouden krijgen om hun masterproef te verbeteren alvorens hierop te worden beoordeeld.

Verwerende partij laat hierbij gelden dat gelet op het annulatiecontentieux, verzoekende partij in het kader van haar extern beroep niet dienstig grieven kan aanvoeren, dewelke zij niet eerder heeft opgeworpen in het interne beroep (zie ook art. II.94, § 2, vierde lid Codex Hoger Onderwijs, dat bepaalt dat *“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”*).

Ten overvloede wordt opgemerkt dat het bepalen van de reglementering met betrekking tot plagiaat gebeurde in overeenstemming met de autonomie van verwerende partij. Deze reglementering wordt duidelijk gecommuniceerd aan de studenten (stuk 4, 5 en 9). De sanctie werd volgens de geldende regels aan verzoekende partij opgelegd, dit wordt niet betwist. Voor zover er inderdaad mildere regels zouden worden toegepast aan andere onderwijsinstellingen kan verzoekende partij hier geen rechten uit putten.

Overigens koppelde verzoekende partij aan haar intern beroep een aangepaste versie van de masterproef waarin zij alleen nog refereert naar bronnen die zij effectief gelezen heeft. De commissie heeft kennisgenomen van dit document maar kan hier geen rekening mee houden voor de beoordeling van de onregelmatigheden die verzoekende partij begaan heeft in de door haar officieel ingediende masterproef (stuk 2 en 3).

Bovendien werd door de interne beroepscommissie in de bestreden beslissing hierover opgemerkt dat verzoekende partij met de mededeling dat zij haar masterproef nà de hoorzitting bij de decaan zo heeft aangepast dat zij alleen nog refereert naar bronnen die ze effectief heeft gelezen, impliciet erkent dat zij in de door haar ingediende masterproef verwijst naar bronnen die ze niet heeft gelezen (stuk 8).

In het kader van het verzoekschrift wijst verzoekende partij er bovendien op dat zij een vlijtige studente is en op de praktische gevolgen die de opgelegde sanctie voor haar heeft. Als internationale studente met beperkte financiële middelen zou het niet eenvoudig zijn om zich opnieuw in te schrijven voor dit opleidingsonderdeel. In het kader hiervan werd reeds door de interne beroepscommissie uitdrukkelijk gemotiveerd dat zij begrip heeft voor deze omstandigheden, maar dat ze geen afbreuk kunnen doen aan de omvang en de aard van de onregelmatigheden die door verzoekende partij werden begaan in het kader van haar masterproef (ervaring) (stuk 8).

De verwerende partij merkt ten slotte nog op dat de Raad enkel bevoegd is om de wettigheid van de voor hem bestreden beslissing te toetsen. In gevallen waarin het bestuur over beleidsvrijheid beschikt, zoals hier het geval is, wordt enkel een “marginale toetsing” aanvaard.

Dit principe wordt door de Raad ook toegepast ten aanzien van examentuchtbeslissingen, de Raad oordeelde reeds als volgt:

“De Raad herinnert eraan dat hij niet zelf dient te oordelen of er al dan niet plagiaat werd gepleegd, maar enkel of de verwerende partij, op grond van de gegevens van het dossier, redelijkerwijs tot de conclusie is kunnen komen dat de verzoekende foutief heeft gehandeld.” (Arrest nr. 2010/012, van 12 mei 2010).

Anders dan verzoekende partij mogelijks meent kan de Raad zich niet in de plaats van de beroepscommissie stellen om opnieuw tot een feitelijk heronderzoek van de zaak over te gaan.

In de concrete omstandigheden van huidige zaak kan, om de redenen die hierboven uiteengezet zijn, niet geconcludeerd worden dat het opleggen van de op één na lichtste sanctie disproportioneel zou zijn.”

Verzoekster harerzijds zet in haar wederantwoordnota nog de volgende argumenten uiteen (de Raad citeert letterlijk):

“Mijn fout is duidelijk aangegeven in het document ‘stuk 6-10s’ pagina 5, verzonden door de universiteit - het is de fout om geen secundaire bronnen te vermelden, maar alleen originele bronnen te vermelden.

[...]

- Ik had tijdens de hoorzitting met de vicedecaan en tijdens de hoorzitting met de decaan en de juryleden duidelijk gemaakt dat ik dacht dat plagiaat betekende dat de auteur niet werd gecrediteerd of dat de woorden niet werden gewijzigd. Ik kende de juiste citatieregels niet voor primaire en secundaire bronnen/auteurs. Ik

dacht dat ik het juiste deed door de oorspronkelijke auteur van de informatie die ik gebruikte te eren. In deze context leek de informatie in wiens artikel ik tegenkwam niet relevant voor mij, omdat het niet zijn ideeën waren die ik gebruikte.

- In mijn vorige master had mijn toenmalige supervisor me op deze manier begeleid. Toen ik haar had gevraagd hoe ik de onderzoeken moest noemen die ik in een ander onderzoek vond, zei ze dat ik het origineel moest citeren en het secundaire in de bibliografie moest vermelden. Ik heb deze procedure gevolgd, zoals weergegeven op pagina 3-5 van het document met de naam 'Stuk3-5s' dat door de universiteit is verzonden.
- In het document 'master thesis guidelines' wordt de regel van primaire en secundaire citaten niet gegeven. Het is vermeld in de quiz van Prof. [W.], maar een kopie van deze quiz is niet beschikbaar op canvas.

Afgezien van de reden waarom ik de fout heb gemaakt, ontken ik niet dat ik een fout heb gemaakt. Mijn voornaamste argument in de hogere voorziening gaat niet over de aard van de fout, maar dat ik geen tweede kans kreeg.

- Ik had in het interne beroep en het eerste externe beroep vermeld dat ik het thesis bij mijn promotor had ingediend voor feedback vóór de definitieve indiening, en ik had zeer goede feedback ontvangen. Wanneer de scriptie ter feedback aan de begeleider wordt gegeven, moet de student worden gewezen op eventuele problemen die moeten worden gecorrigeerd. Ik kreeg zeer positieve feedback en na de laatste inzending kreeg ik een nul. Dit is niet eerlijk.
- Het argument dat andere universiteiten plagiaat controleren vóór indiening en, indien gedaan na indiening, een kans op correctie geven, is niet geheel nieuw, omdat het gedeeltelijk voortkomt uit het bovenstaande punt, dat in het interne beroep werd genoemd. De andere helft is een product van het beroepsproces, omdat ik een gecorrigeerde versie van het thesis in het interne beroep had ingediend en hoopte dat het in overweging zou worden genomen. Pas nadat het niet was overwogen, realiseerde ik me dat de VUB noch plagiaat controleert voordat ze worden ingediend, en evenmin een kans geeft om later te corrigeren.
- De universiteit zegt dat ze accepteert dat andere universiteiten misschien niet zo streng zijn en dat dit hun beslissing niet beïnvloedt. Ik begrijp dat de universiteit haar eigen regels heeft. Dit betekent dat als een student plagiaat in hun scriptie heeft, andere universiteiten hen op de hoogte zullen stellen en hen in staat zullen stellen om meestal te corrigeren vóór indiening en in andere gevallen na indiening; maar de VUB zou hen direct falen. Is het eerlijk om zo'n ongewone en levensveranderende regel op te leggen aan de studenten?
- Ik vond dit artikel online (<http://www.flanderstoday.eu/innovation/vub-roots-out-plagiarism-specialsoftware>) over hoe de VUB meer gevallen van plagiaat detecteert dan andere universiteiten. Hier worden drie redenen voor gegeven: dat

de VUB speciale software gebruikt, dat de studenten de regels van plagiaat niet begrijpen en erg gestrest zijn vanwege de 1-jarige opleiding, en dat de studenten hun thesis niet laten zien aan de begeleider. Er wordt gezegd dat als ze hun thesis aan de promotor zouden tonen, het moeilijk zou worden om een thesis met plagiaat in te dienen. Dit suggereert dat VUB plagiaatcontroles uitvoert vóór definitieve indiening als de student de thesis aan de begeleider voor feedback toont.

Ik maakte citatiefouten in mijn scriptie. Mijn scriptie is niet gecontroleerd op plagiaat toen ik om feedback vroeg. Ik kreeg zeer goede feedback en kreeg na inzending een nul, zonder kans op correctie. Ik heb een gecorrigeerde versie van mijn scriptie ingediend, samen met mijn interne oproep, maar deze is niet in behandeling genomen. Hierdoor kan ik mijn master niet op tijd afmaken en moet ik nog een jaar betalen. Het heeft mij en mijn familie een enorme emotionele en financiële schok gegeven.”

Beoordeling

De Raad wijst er vooreerst op dat een verzoekende partij in een procedure voor de Raad haar middelen moet uiteenzetten in haar inleidend verzoekschrift, en dat op een later ogenblik in de procedure geen nieuwe middelen meer kunnen worden aangevoerd, tenzij zij raken aan de openbare orde of steunen op elementen waarvan de verzoekende partij pas met de antwoordnota of het administratief dossier kennis kon nemen.

Deze laatste uitzonderingen niet van toepassing zijnde, slaat de Raad enkel acht op de middelen die verzoekster in haar verzoekschrift heeft opgeworpen.

Inzake de zorgvuldigheidsplicht die op een hogeronderwijsinstelling rust met betrekking tot een afdoende begeleiding tijdens het academiejaar, mag het als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering (zie o.a. R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568; R.Stvb. 18 november 2016, nr. 3.333; R.Stvb. 18 april 2018, nr. 4.258. In dezelfde zin: RvS 19 maart 2013, nr. 222.898, Ristucca).

Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg

mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Die voorwaarde acht de Raad te dezen niet vervuld.

Zo moet allereerst worden opgemerkt dat wat hier in het geding is – een tuchtrechtelijk gehandhaafd verbod op plagiaat – niet raakt aan de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden van het betrokken opleidingsonderdeel. Dat gegeven kleurt af op de rechtmatige verwachtingen die de student inzake de aard van de begeleiding kan hebben.

Bovendien worden studenten geacht de regels die raken aan het tuchtrecht steeds na te leven. Zo de docent bereid is om een thesis in voorlezing te verbeteren, dan kan de Raad aannemen dat zulks gebeurt met het oog op een nazicht van de vakspecifieke inhoud. Er is de Raad geen algemeen beginsel gekend dat ertoe strekt dat een thesis voorafgaand aan de officiële indiening ervan door de docenten (ook) op plagiaat moet worden gecontroleerd.

Wat de door verzoekster aangevoerde onwetendheid betreft, overweegt de bestreden beslissing overtuigend dat verzoekster als masterstudente geacht mag worden de verwijzingsregels te kennen zoals zij binnen de instelling van toepassing zijn.

Gelet op de omvang van het plagiaat dat in de masterproef is aangeduid, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing niet disproportioneel is; terecht merkt verwerende partij op dat het hoofdstuk waarin het plagiaat zich voordoet, niet doorslaggevend is.

Verder is het eigen aan de opgelegde tuchtsanctie dat verzoekster een nulquotering voor het opleidingsonderdeel krijgt. Mede in acht genomen dat dit de laagste tuchtsanctie is, kan verzoekster bezwaarlijk verlangen dat haar masterproef naderhand alsnog met een cijfer wordt

gequoteerd; dit zou immers de haar opgelegde tuchtsanctie tenietdoen en derhalve zinledig maken.

De kritiek dat de decaan in zijn beslissing spreekt over een “onuitputtelijke lijst” van onregelmatigheden is een argument dat zich richt tegen een motief dat vreemd is aan de bestreden beslissing.

In dat opzicht is het middel derhalve niet ontvankelijk.

Tot slot stelt verzoekster dat de tuchtsanctie disproportioneel is omwille van de financiële gevolgen in haar specifieke situatie.

De proportionaliteit van een tuchtsanctie moet evenwel worden afgemeten aan de aard en de ernst van de tuchtfeiten en de omstandigheden waarin die feiten zich hebben voorgedaan. De concrete gevolgen van de tuchtsanctie zijn in beginsel vreemd aan de evenredigheidstoets.

Het gegeven dat het voor verzoekster materieel moeilijker is om een nieuwe inschrijving te nemen om aldus de opleiding te voleindigen, doet geen afbreuk aan de vastgestelde feiten die bovendien – het zij herhaald – met de lichtste tuchtsanctie zijn gestraft.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

VI. Anonimisering

Verzoekende partij vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekende partij weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.325 van 14 oktober 2019 in de zaak 2019/494

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Johan Dejonghe
 kantoorhoudend te 3700 Tongeren
 Sint-Truidersteenweg 240

tegen:

UNIVERSITEIT HASSELT
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Martelarenlaan 42

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Universiteit Hasselt van 16 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beslissing van de examencommissie waarbij aan verzoekster de verdere inschrijving in de opleiding Rechten voor twee academiejaren wordt geweigerd, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 oktober 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Johan Dejonghe, die verschijnt voor verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven als student in het hoger onderwijs.

In het academiejaar 2017-2018 is zij ingeschreven in de bacheloropleiding Psychologie aan de Katholieke Universiteit Leuven; zo ook in het eerste semester van het academiejaar 2018-2019, waarin zij geen enkele credit behaalt. In het tweede semester van dat academiejaar schrijft verzoekster zich in in de bacheloropleiding Rechten aan de Universiteit Hasselt.

Uit de informatie die verzoekster naar aanleiding van haar inschrijving bij verwerende partij overmaakt, blijkt dat zij in het academiejaar 2017-2018 een studierendement behaalde van 39% (59 studiepunten opgenomen in het curriculum, voor 23 studiepunten credits behaald), en dat zij haar tweede inschrijving in de bacheloropleiding Psychologie in het academiejaar 2018-2019 is aangevangen onder een bindende voorwaarde.

Bij haar inschrijving in de bacheloropleiding Rechten aan de Universiteit Hasselt worden aan verzoekster eveneens bindende voorwaarden opgelegd. Deze worden op 5 februari 2019 aan verzoekster meegedeeld en strekken ertoe dat zij in het academiejaar 2018-2019 een studierendement van 60% moet behalen, bij gebreke waaraan een verdere inschrijving zal worden geweigerd.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster geen beroep in.

Verzoeksters inschrijving voor het tweede semester van het academiejaar 2018-2019 omvat 22 studiepunten; zij behaalt geen credits.

Gelet op de opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking, beslist de examencommissie op 3 september 2019 om aan verzoekster de verdere inschrijving te weigeren.

Tegen die beslissing tekent verzoekster op 9 september 2019 het volgende intern beroep aan:

“Omwille van het niet halen van mijn bindende voorwaarden, word ik geweigerd voor twee academiejaren in de bacheloropleiding rechten krachtens het schrijven dat ik desbetreffend ontving dd. 03.09.2019.

Ik zou u willen vragen deze weigeringsbeslissing te willen hervormen, daar ik het niet eens ben met deze beslissing daar ik van oordeel ben dat er in casu sprake is van uitzonderlijke omstandigheden dewelke van aard zijn een andersluidende beslissing te nemen.

Graag wens ik middels dit schrijven hierover nadere toelichting te geven.

Ik dank u alvast bij voorbaat voor de aandacht dewelke u aan de inhoud van dit schrijven zal willen verlenen.

Samengevat kan ik u, niet limitatief opgesomd zijnde, de volgende gegevens verschaffen.

Dat ik mijn bindende voorwaarden niet heb behaald, is een feit dat op zich louter mathematisch niet te betwisten valt. Echter ligt de oorzaak hiervan mijns inziens niet in het onvoldoende studeren of het niet begrijpen van de leerstof.

Het maken van de plotse overstap van de eerder aangevatte opleiding in de psychologie naar de afdeling rechten was sowieso erg ingrijpend voor mij, mede versterkt door een psychische problematiek/stoornis waarmee ik belast ben alsmede door een aantal externe omstandigheden waarvan ik geheel buiten mijn wil om het slachtoffer van ben geworden.

De veranderingen bij het omschakelen van de ene studierichting naar de andere waren bijzonder groot, terwijl dit plaats vond midden het academiejaar 2018-2019 waardoor ik de inleidende informatie bij de aanvang van het academiejaar niet en minstens enkel op een onrechtstreekse wijze heb meegekregen.

Men had bijvoorbeeld geheel andere verwachtingen.

De leervakken in de rechten vormden een totaal andere materie en werden gedoceerd vanuit een verschillend onderwijssysteem.

Het eerste kwartiel werd het vak ‘beginselen van het recht gegeven’ dat ik heb gemist.

Het was erg moeilijk voor mij om in te schatten wat er van mij verwacht werd en het was een hele aanpassing. Daarbij kwam ook nog eens dat er mij niet dezelfde examenfaciliteiten, voor studenten met een [functiebeperking], gegeven konden worden als dewelke ik voorheen had.

Plotse en drastische wijzigingen vergen sowieso voor mezelf bijzonder veel energie omdat ik te kampen heb met een vorm van ASS (autismespectrumstoornis).

Op aanraden van de dienst studieloopbaanbegeleiding nam ik de twee in de kringen van de studenten genoemde zogenaamde ‘buisvakken’ van deze opleidingsperiode op (Verbintenissenrecht en Internationaal en Europees recht). Achteraf gezien was dit een slechte beslissing: ik moest slagen op beide vakken om aan mijn bindende voorwaarden te kunnen voldoen en ik had geen andere (“makkelijker”) vakken om op terug te vallen. Ook had ik maar twee examenkansen, daar waar de meeste reguliere studenten er vier hebben. Deze druk zorgde voor erg veel stress waar ik moeilijk mee kon omgaan.

De door de universiteit gekende medisch-psychologische problematiek heeft geressorteed in het geven van examenfaciliteiten, dewelke nog ontoereikend bleken te zijn.

Het hebben van maar twee examenkansen wekte bij mij een zware faalangst op. Omwille van mijn ASS komt er dan een volledige blokkage tot stand en leek het voor mij dan een alles of niks verhaal wordt. Dit is zeker niet altijd zo, want mijn theoretisch examen voor mijn scooter- & autorijbewijs haalde ik van de eerste keer net als mijn praktijkexamen, dit omwille van het feit dat ik weet dat ik ‘meerdere kansen, zonder beperking’ [?].

Daarnaast is er het volgende aspect in mijn privé waar ik het ook op heden nog moeilijk mee heb, nl. een stalking. Deze is geruime tijd aan de gang en ook al in behandeling bij de onderzoeksrechter, maar in de examenperiode heeft er een gesprek met een [justitie-assistent] van het Family Justice Center plaatsgevonden, waardoor de hele feiten en toedrachten werden opgerakeld en ik opnieuw met ontmoetings-/toenaderings-/confrontatieangsten zit van de dader.

Dit alles in combinatie met mijn reeds bestaande concentratiemoeilijkheden (ADD), heeft mij parten gespeeld in het niet behalen van een studierendement van 60%.

Ik zou U vriendelijk willen verzoeken om uw beslissing te herbekijken in het licht van deze feiten en te willen overwegen om mij alsnog te willen aanvaarden voor het academiejaar 2019-2020.

In bijlage vindt u zowel een document van mijn behandelend psychiater en één van de vele PV's opgesteld in verband met feiten van belaging/stalking. U begrijpt ook dat dit een vrij persoonlijke kwestie is en het hierover praten een zware opgave is.

Indien U het nodig acht om tot een definitieve uitspraak te komen, mag u zeker enige informatie tot bepaalde hoogte gaan vragen bij de justitie-assistent [...] en mijn psychiater dr. [S.S.]. Zodat ik u ook kan overtuigen van mijn eerlijkheid.

Na het volgen van de lessen en [colleges] bij jullie, ben ik er nog meer van overtuigd ben dat rechten mijn missie is. Ben een actieve, leergierige en aanwezige student geweest, dit kan u bij de medestudenten en docenten [?].”

De interne beroepscommissie behandelt het intern beroep in zitting van 16 september 2019 en verklaart het beroep ontvankelijk doch ongegrond. De beroepscommissie overweegt daarbij:

“(…)

De commissie dient twee elementen te beoordelen: de regelmatigheid en de kennelijke redelijkheid van de beslissing.

1. Regelmatigheid van de beslissing

De commissie stelt vast dat de beslissing werd genomen in overeenstemming met de bepalingen van de Onderwijs- en Examenregelgeving zodat dient besloten te worden dat

de beslissing regelmatig werd genomen. Overigens vecht de student de regelmatigheid van de beslissing niet aan.

2. De kennelijke redelijkheid van de beslissing

De beslissing van de examencommissie kan worden gewijzigd indien wordt aangetoond dat de voorgeschreven bindende voorwaarden niet konden worden behaald omwille van overmacht. Overmacht wordt gedefinieerd als ‘een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.’ (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan).

Uit de door de student bijgebrachte stukken blijkt dat zij kampt met psychische problemen en een functiebeperking (ASS). De commissie kan aannemen dat deze problemen het de student moeilijker hebben gemaakt, maar niet onmogelijk om te voldoen aan de bindende voorwaarden. Alleszins blijkt niet uit de bijgebrachte stukken dat deze problemen het haar onmogelijk hebben gemaakt om de bindende voorwaarde te behalen.

Evenmin kan het gegeven dat de student slechts bij aanvang van kwartiel 3 instroomde, een verschoningsgrond uitmaken daar dit gegeven het gevolg is van een eigen keuze van de student.

Voorts dient benadrukt te worden dat de student geen enkele studievoortgang boekte wanneer de examenresultaten van eerste en tweede zittijd vergeleken worden. Ondanks het feit dat zij slechts twee opleidingsonderdelen opnam, slaagde zij er niet in enige credits te behalen.

Besluit

De commissie verklaart het beroep ongegrond.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet daartoe ambtshalve evenmin aanleiding.

Wel stipt de Raad aan dat hij niet bevoegd is om de bestreden beslissing te hervormen, zoals verzoekster in haar verzoekschrift, respectievelijk wederantwoordnota vraagt. De Raad begrijpt het gevorderde als een beroep tot nietigverklaring.

Het beroep is in die zin ontvankelijk.

V. Ten gronde

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op artikel 159 van de Grondwet en de onwettigheid van de studievoortgangsbepaling van 5 februari 2019.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet gelden dat de bestreden beslissing steunt op een onderliggende beslissing om haar bindende voorwaarden op te leggen, en dat die laatste beslissing onregelmatig is. Immers, zo stelt verzoekster, bij het opleggen van de maatregel van studievoortgangsbewaking is er verkeerdelijk vanuit gegaan dat zij eerder reeds – met name aan de Katholieke Universiteit Leuven – was ingeschreven in de opleiding Rechten, terwijl dit niet het geval is.

Aldus is verzoekster van oordeel dat haar bij haar eerste inschrijving in de studierichting Rechten – bij verwerende partij – ten onrechte een bindende voorwaarde is opgelegd, daar er voor een dergelijke beslissing geen rechtsgrond voorhanden is. Verzoekster verwijst ter zake naar artikel 5.3 van de examenregeling van verwerende partij:

“Wanneer je als student was ingeschreven met een diplomacontract en in het academiejaar van je inschrijving geen 60% van je opgenomen studiepunten hebt verworven, kan de examencommissie bindende voorwaarden koppelen aan je herinschrijving in de opleiding. Deze voorwaarden kunnen bijvoorbeeld inhouden dat je in de volgende inschrijving moet slagen voor een deliberatiepakket of dat je voor maximaal 45 studiepunten mag inschrijven, ...”

Van een herinschrijving is volgens verzoekster in haar geval geen sprake.

Verwerende partij betwist in haar antwoordnota de ontvankelijkheid van het middel.

Verwerende partij stelt dat het om een nieuw middel gaat, dat verzoekster in de interne beroepsprocedure niet heeft opgeworpen. Daarenboven, zo merkt verwerende partij op, heeft verzoekster evenmin tegen de beslissing houdende opleggen van de bindende voorwaarden een beroep ingesteld, terwijl die beslissing voor een beroep vatbaar was en de beroepsmodaliteiten ook werden meegedeeld.

Verzoekster betwist de exceptie in haar wederantwoordnota. Zij stelt dat het niet gaat om een nieuw argument, maar om een exceptie die zij inroept tegen de bestreden beslissing. Verzoekster betoogt ter zake het volgende:

“(…)

De redenering van de UHasselt in haar antwoordnota kan volgens de student niet worden weerhouden. Haar opmerking dat de student het niet eens is met de opgelegde bindende voorwaarden is minstens ten dele niet correct. Het gaat immers niet om het al dan niet eens zijn met deze bindende voorwaarden doch wel om de vaststelling dat volgens het examenreglement deze bindende voorwaarden niet hadden mogen opgelegd worden. Er is een groot verschil tussen een subjectief gevoel van het niet eens te zijn en een objectieve vaststelling dat het eigen examenreglement werd geschonden.

Ten onrechte leest de instelling hierin een nieuw argument dat volgens haar reeds moest worden aangehaald in de interne beroepsprocedure. Het betreft immers geen nieuw argument, maar wel een exceptie die de student mag opwerpen bij wijze van antwoord op een onderdeel van de beslissing van de interne beroepscommissie. Immers, het is voor het eerst in de beslissing van voornoemde interne beroepscommissie dat de student kon lezen dat werd uitgegaan van de veronderstelling dat ze reeds twee academiejaren zou zijn ingeschreven in de bacheloropleiding rechten. Het is aan de hand van deze verkeerde premisse dat kon worden vastgesteld dat er de facto zelfs geen bindende voorwaarden mochten worden opgelegd. De student herhaalt hierbij dat zij zich realiseert dat deze procedure geen hoger beroep betreft tegen het opleggen van de bindende voorwaarden als dusdanig, doch deze vaststelling is wel belangrijk om aan te tonen dat verdere beslissingen die gestoeld zijn op de ten onrechte opgelegde bindende voorwaarden tevens als niet rechtsgeldig moeten worden aanzien.

De niet uitputting van het intern beroep dat open stond tegen het opleggen van de bindende voorwaarden heeft niks te maken met de vraag naar het rechtmatig karakter hiervan. Dit argument kan dus wel degelijk op ontvankelijke wijze worden aangebracht. De opmerking die de UHasselt in dit kader nog inhoudelijk wenst te maken, is fout. Zij verwijst immers naar art. II.246 van de codex hoger onderwijs dat volgens de UHasselt aan de basis ligt van art. 3.3, lid 3 van haar geldend examenreglement. Art. 3.3, lid 3 is echter een loutere overname van de betreffende bepaling uit de codex hoger onderwijs. De bijlage 8 van de student betreft een printscreen van de eigen website van de UHasselt dat duidelijk spreekt van een “**her**inschrijving in **de** opleiding”. Welnu, de student mag er toch wel terecht van uitgaan dat de UHasselt zich houdt aan de eigen vermeldingen op de website. Bovendien schept de codex hoger onderwijs een kaderwet en de marges waarbinnen de UHasselt een reglement kan uitwerken: *lex specialis derogat lex generalis*. Tot slot verwijst de UHasselt nog naar art. 5.3, lid 1 bis doch dit betreft een nieuw middel waarvan nooit eerder sprake is geweest in de bestreden beslissing en hiermede kan niet op ontvankelijke wijze worden rekening gehouden. De weigeringsbeslissing was overigens ook niet gebaseerd op deze studievoortgangsmaatregel en dit nu voor het eerst in graad van beroep aanhalen zou ook een schending van het recht van verdediging uitmaken. Bovendien verhindert het bestaan van een overmachtssituatie dat dit een inhoudelijk terechte opmerking zou betreffen.”

Beoordeling

Uit de uiteenzetting van het middel blijkt, alleszins na samenlezing van het verzoekschrift en de wederantwoordnota, dat verzoekster zich beroept op de exceptie van onwettigheid zoals bedoeld in artikel 159 van de Grondwet.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Artikel 159 van de Grondwet luidt als volgt:

“De hoven en rechtbanken passen de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toe in zoverre zij met de wetten overeenstemmen.”

De ‘wet’ waarmee de aan de bestreden beslissing onderliggende maatregel van studievoortgangsbewaking volgens verzoekster strijdig is, is het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij.

Aangenomen wordt dat de naleving van ‘de wetten’ in artikel 159 van de Grondwet in de meest ruime zin is bedoeld, dat deze bepaling niet alleen ziet op formele wetten, maar ook op de aan formele wetten gelijkwaardige of hogere rechtsnormen en zelfs de algemene rechtsbeginselen (Cass. 22 oktober 1970, *Pas.* 1971, I, 144), en dat ook wetten in materiële zin bij die toets kunnen worden betrokken (J. THEUNIS, “Artikel 159 Grondwet”, in X., *Publiek Procesrecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtsleer en rechtspraak*, Mechelen, Kluwer, 18-19).

Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij is een ‘wet’ in de zin van artikel 159 van de Grondwet, waaraan de maatregel van studievoortgangsbewaking van 5 februari 2019 kan worden getoetst.

De Raad stelt daarnaast evenwel vast dat de beslissing van 5 februari 2019 geen reglementaire, maar een individuele rechtsverlenende handeling is.

Die individuele rechtshandeling is ook definitief geworden. Met verwerende partij moet immers worden vastgesteld dat de bindende voorwaarden die op 5 februari 2019 aan verzoekster werden meegedeeld, een studievoortgangsbeslissing vormen die met een intern beroep kon worden

aangevochten – wat verzoekster overigens ook niet betwist. Verzoekster heeft geen dergelijk intern beroep ingesteld, waardoor die beslissing definitief is geworden.

Zelfs indien bij de kennisgeving de beroepsmodaliteiten niet of niet volledig zouden zijn meegedeeld, dan kan dit op grond van artikel II.21 van het Bestuursdecreet enkel tot gevolg hebben dat de beroepstermijn vier maanden na de kennisgeving is aangevangen. Ook in die hypothese is de beroepstermijn inzake de op 5 februari 2019 meegedeelde beslissing thans ruim verstreken.

De Raad sluit zich aan bij de vaste rechtspraak van de Raad van State die ertoe strekt dat de exceptie van artikel 159 Grondwet ten aanzien van individuele rechtshandelingen slechts kan worden toegepast in zoverre die nog zouden kunnen worden ingetrokken, en dat met andere woorden de onwettigheidsexceptie niet meer kan worden ingeroepen in een beroep tegen een constitutieve individuele rechtshandeling die rechten toekent en die definitief is geworden (K. LEUS en B. MARTEL, “Procedurale benadering – de toepassing van artikel 159 G.W. als exceptie”, in I. COOREMAN (ed.), *De wettigheidstoets van artikel 159 van de Grondwet*, Brugge, die Keure, 2010, 14 e.v. en de aldaar aangehaalde rechtspraak). Die visie steunt op de rechtszekerheid en de eerbiediging van verworven rechten, en heeft tot gevolg dat een dergelijke individuele rechtshandeling enkel met een rechtstreeks administratief beroep kan worden aangevochten.

De Raad is daarbij, nog steeds in het licht van de rechtspraak van de Raad van State, van oordeel dat de beslissing tot het opleggen van een bindende voorwaarde van constitutieve aard is, dat zij *in casu* geenszins dermate kennelijk onregelmatig is dat zij voor onbestaande moet worden gehouden, en dat zij samen met de navolgende beslissing tot weigering van de inschrijving – omdat de voorwaarde niet werd nageleefd – geen complexe rechtshandeling uitmaakt, binnen dewelke de eerstvermelde beslissing alsnog op het eind van het besluitvormingsproces zou kunnen worden aangevochten. Anders dan bij een complexe rechtshandeling immers, is de thans bestreden beslissing niet de noodzakelijke eindbeslissing die door een voorbereidende beslissing – al dan niet een voorbeslissing – is voorafgegaan. Had verzoekster aan de bindende voorwaarde voldaan, dan was de initiële weigering tot inschrijving zoals zij door de examencommissie werd opgelegd, niet tot stand gekomen.

Verzoekster kan derhalve thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst de regelmatigheid van de beslissing van 5 februari 2019 in vraag stellen.

Ten overvloede wijst de Raad erop dat het middel ook feitelijke grondslag mist, in zoverre verzoekster aan de studievoortgangsbewakingsmaatregel van 5 februari 2019 toeschrijft dat deze is genomen op grond van de vaststelling dat verzoekster voor de tweede maal inschrijft in de bacheloropleiding Rechten.

Dat motief kan niet worden afgeleid uit die beslissing, die luidt als volgt:

“De Examencommissie van de opleiding bachelor Rechten heeft vastgesteld dat u in het academiejaar 2017-2018 in uw vorige opleiding minder dan 60% studierendement hebt behaald. Ter bewaking van uw studievoortgang in deze nieuwe opleiding bachelor Rechten worden u derhalve de volgende bindende voorwaarden opgelegd (Onderwijs- en Examenreglement van de UHasselt/tUL, Examenregeling art. 3.3, lid 3):

- U dient minimaal 60% studierendement te behalen in 2018-2019, berekend over alle studiecontracten heen aan de UHasselt/tUL.”

Het artikel 3.3, lid 3 van de Examenregeling waarop deze beslissing steunt, maakt evenmin melding van een voorgaande inschrijving in eenzelfde studierichting:

“De examencommissie kan bindende voorwaarden opleggen aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na één academiejaar aan een hogeronderwijsinstelling niet ten minste 60% van de studiepunten heeft verworven die hij/zij in dat academiejaar heeft opgenomen (berekend over alle studiecontracten in dat academiejaar heen). De bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen criteria die strenger zijn dan de regels in art. 4. (*Codex hoger onderwijs art. II.246*).”

Deze vaststellingen volstaan om het middel te verwerpen.

Tweede middel

In een tweede middel acht verzoekster de formelemotiveringsplicht en de materiële motiveringsplicht geschonden.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de beroepscommissie ten onrechte oordeelt dat er geen sprake is van overmacht, en zelfs geen uitspraak doet over de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden. Dit terwijl de beroepscommissie volgens verzoekster moet nagaan of er sprake is van overmacht “of” van bijzondere omstandigheden die het onmogelijk maakten om aan de opgelegde voorwaarden te voldoen.

Verzoekster herneemt in essentie de uiteenzetting die zij bij het intern beroep heeft voorgelegd. Met het motief dat het verzoeksters eigen keuze was om slechts bij aanvang van kwartiel 3 in te stromen, miskent de beroepscommissie volgens verzoekster de essentie van de zaak, enerzijds omdat de organisatie van de universiteit die instroom ook mogelijk maakt en anderzijds omdat niet een verschoningsgrond maar een bijzondere omstandigheid moet worden aangetoond.

Zij stipt daarnaast ook aan dat zij op de vorige universiteit waar zij was ingeschreven, een apart lokaal ter beschikking kreeg voor het afleggen van examens.

Ook de problematiek van de stalking heeft verzoekster naar haar oordeel bovenmatig beïnvloed en zij meent dat deze omstandigheden in een volgend academiejaar minder impact zullen hebben. Eenzelfde gunstige evolutie ziet verzoekster in haar algemene psychische toestand. Wat dit laatste betreft, is verzoekster van oordeel dat de door haar bijgebrachte medische verklaring en de toelichting van haar behandelend arts wel degelijk aantoont dat zij onmogelijk de opgelegde voorwaarden kon vervullen.

Ten onrechte ten slotte, overweegt de beroepscommissie volgens verzoekster dat er geen evolutie is in haar examenresultaten: zij wijst erop dat het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Verbintenissenrecht’ steeg van 5/20 naar 8/20.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt:

“(…)

B. De motivering en de redelijkheid van de beslissing

De student geeft terecht aan dat de interne beroepscommissie naar een foutieve studierichting verwijst in haar beschrijving van de feiten. Het betreft hier een loutere materiële vergissing. De commissie was wel degelijk op de hoogte van het studieverleden

van de student in de opleiding psychologie. Deze vergissing heeft geen invloed gehad op de beslissing van de commissie.

Overmacht

Waar de student voorhoudt dat de interne beroepscommissie in haar beslissing onvoldoende antwoordt op de door haar aangebrachte argumenten, is de commissie van mening dat zij dit wel deed. De student bracht in haar intern beroep argumenten naar voor die de commissie ervan moesten overtuigen dat de resultaten van de student beïnvloed werden door een overmachtsituatie of minstens uitzonderlijke omstandigheden. De student wees hiervoor op:

- haar functiebeperkingen ASS en ADD
- het plots omschakelen van studierichting aan een nieuwe onderwijsinstelling met een ander onderwijsconcept
- psychische moeilijkheden die voortvloeien uit een stalkingsdossier waarin de student slachtoffer is

De commissie heeft op al deze elementen kort geantwoord omdat zij samengevat van mening is dat al deze omstandigheden ernstig zijn en het de student ongetwijfeld moeilijker hebben gemaakt om de opgelegde bindende voorwaarden te behalen, doch is de commissie van mening dat deze omstandigheden het de student niet onmogelijk hebben gemaakt om hieraan te voldoen, hetgeen voor zowel de examencommissie als de interne beroepscommissie de maatstaf is om een student die zijn bindende voorwaarden niet behaalt, een nieuwe kans te geven in de opleiding. Alleszins zag de commissie in de stukken die de student bijbracht voor de interne beroepscommissie geen sluitend bewijs van deze vermeende onmogelijkheid.

Bovendien moet opgemerkt worden dat de student faciliteiten kreeg om de gevolgen van haar functiebeperkingen te ondervangen. De student kreeg de instellingsbrede minimumfaciliteiten toegekend. Het stond haar vrij om bijkomende faciliteiten te vragen die specifiek ingingen op haar noden, maar dat deed de studente niet.

In deze moet er ook gewezen worden op de formulering waarnaar student verwijst om aan te tonen dat de commissie een te beperkte controle uitoefende op de beslissing van de examencommissie door uitsluitend te spreken van het begrip overmacht en niet te beoordelen of er uitzonderlijke omstandigheden moesten in overweging genomen worden bij de beoordeling van het dossier van de student. Wanneer de formulering die de examencommissie hanteert in haar bindende voorwaarden in zijn geheel wordt gelezen (“Indien u gedurende het academiejaar 2018-2019 getroffen wordt door een overmachtsituatie of bijzondere omstandigheden die het u onmogelijk maken om te voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden,...”), mag geconcludeerd worden dat de commissie met haar antwoord wel afdoende heeft gereageerd op de bezwaren van de student gezien de definitie van het begrip ‘overmacht’ waarop ook uw Raad terugvalt uitgaat van ‘een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.’ (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan); m.a.w.: een omstandigheid die het de student onmogelijk maakte om te voldoen aan de opgelegde bindende voorwaarden. Deze beoordeling heeft de commissie wel degelijk gemaakt. De onderwijsinstelling is van mening dat zij derhalve wel degelijk voldoende motiveerde waarom de geformuleerde omstandigheden niet konden rechtvaardigen dat de student opnieuw zou mogen inschrijven in de opleiding terwijl ze haar bindende voorwaarden niet had behaald.

Overigens moet worden opgemerkt dat, hoewel de bindende voorwaarden hiertoe duidelijke instructies gaven, de student geen omstandigheden meldde aan de examencommissie voor de deliberatie.

Ook op het argument dat de studente pas in het tweede semester (kwartiel drie aan UHasselt) ervoor koos om te heroriënteren, kon voor de interne beroepscommissie de studieresultaten van de student niet vergoelijken. De student volgde slechts twee opleidingsonderdelen, grote en essentiële vakken binnen het curriculum die het potentieel van een student weergeven. Op elk vak werd gedurende 10 weken gefocust. Er was dus tijd genoeg om de leerstof te verwerken en om de nodige vragen te stellen aan tutores en docenten indien de student het gevoel had dat zij voorkennis miste. Er was ook niets dat de student belette om uit te schrijven voor een opleidingsonderdeel of voor een lichter opleidingsonderdeel te kiezen in dezelfde onderwijsperiodes.

Studievoortgang van de student en redelijkheid van de beslissing

De commissie moest vaststellen dat de student in twee verschillende opleidingen en aan twee verschillende universitaire instellingen, er niet in slaagt om voldoende studierendement te boeken. Op twee academiejaren tijd, werden slechts 23 studiepunten behaald. Specifiek voor de inschrijving aan UHasselt werden er zelfs geen credits behaald. De behaalde examenresultaten (5, 6 en 8/20) konden de examencommissie, noch de interne beroepscommissie overtuigen dat een nieuwe inschrijving in de opleiding rechten tot betere resultaten zou leiden.”

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar standpunten.

Beoordeling

In haar verzoekschrift op intern beroep gaat verzoekster uitvoerig in op de bijzondere medisch-psychologische omstandigheden waarop zij zich meent te kunnen beroepen.

Ter ondersteuning daarvan, legt zij onder meer een verklaring van haar behandelend psychiater S.S. neer, en zij nodigt de beroepscommissie uit om zich zo nodig nader bij deze psychiater te bevragen. Daargelaten of het aan een interne beroepscommissie toekomt om zelf een dergelijke onderzoeksdaad te stellen, onderstreept verzoeksters uiteenzetting het bijzondere belang dat zij hecht aan de verklaring van haar behandelend arts voor de beoordeling van haar beroep.

Dat belang lijkt ook te worden bevestigd in de verdere afwikkeling van de interne beroepsprocedure.

In haar verzoekschrift voor de Raad voert verzoekster immers aan dat haar psychiater ook op de hoorzitting van de beroepscommissie aanwezig was, en dat dr. S.S. bij die gelegenheid

omtrent zowel verzoeksters angsten als een verwachte gunstige evolutie in de toekomst toelichting heeft gegeven, met mededeling van gegevens die tot het medisch beroepsgeheim behoren, maar die de arts met toelating van verzoekster kon vrijgeven.

Ter zitting duidt verzoekster nader deze tussenkomst.

Verwerende partij spreekt in haar antwoordnota niet tegen dat dr. S.S. op de hoorzitting aanwezig was. De Raad moet evenwel vaststellen dat de bestreden beslissing noch van de aanwezigheid van dr. S.S., noch van de strekking van haar tussenkomst enige melding maakt. Aangezien wél wordt aangegeven dat verzoekster en de voorzitter van de examencommissie werden gehoord, lijkt de bestreden beslissing die aanwezigheid zelfs, minstens impliciet, te ontkennen.

Gegeven het bijzonder belang dat verzoekster vermag te hechten aan de medische verklaringen van haar behandelend arts en de onduidelijkheid over de wijze waarop de beroepscommissie deze al dan niet bij het nemen van haar beslissing in rekening heeft gebracht, komt het gepast voor de debatten te heropenen ten einde partijen ter zake standpunt te laten innemen.

Verwerende partij wordt uitgenodigd standpunt in te nemen omtrent (i) de aanwezigheid van dr. S.S. op de hoorzitting van de interne beroepscommissie van 16 september 2019, (ii) de inhoud van de tussenkomst van dr. S.S. en (iii) de wijze waarop de tussenkomst van dr. S.S. de beslissing van de interne beroepscommissie al dan niet heeft beïnvloed en waarom. Verwerende partij beschikt over een termijn tot 21 oktober 2019 om ter zake een toelichtende nota neer te leggen.

Verzoekende partij beschikt over een termijn tot 25 oktober 2019 om in een toelichtende nota te repliceren.

De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van maandag 4 november 2019 om 09u30.

Dit arrest geldt als oproeping.

VI. Anonimisering

Verzoekster vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verklaart het beroep ontvankelijk.

2. Het eerste middel is niet ontvankelijk.

3. Alvorens recht te doen over het tweede middel, wordt aan verwerende en verzoekende partij een termijn tot 21 oktober 2019, respectievelijk 25 oktober 2019 verleend om standpunt in te nemen over de hierboven aangegeven onderwerpen.

4. De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van 4 november 2019.

5. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 23 oktober 2019

Arrest nr. 5.395 van 4 november 2019 in de zaak 2019/517

In zake: xxx

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 25 juni 2019 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 september 2019 waarbij het behaalde resultaat (9/20) voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ behouden blijft en de opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ eveneens behouden blijft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel “Praktijk 2” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20. Verzoekende partij wordt ook geweigerd om zich de volgende drie academiejaren opnieuw in te schrijven voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 juli 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 juli 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie bevestigt het resultaat van 9/20 voor het opleidingsonderdeel “Praktijk 2”. De opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ blijft behouden.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat ze de student en zijn raadsman alsook lector [D.] heeft gehoord. Met betrekking tot de evaluatie stipt de interne beroepsinstantie aan dat overeenkomstig de ECTS-fiche, de kijkwijzer en de handleiding Praktijk voor compensatiestudenten het eindcijfer voor het kwestieuze opleidingsonderdeel als volgt tot stand komt:

- 100% van de punten wordt toegekend via de examenvorm Portfolio.
- De student krijgt tussentijds feedback en op het einde van het academiejaar een cijfer. Dit cijfer wordt samengesteld volgens een 40-40-20 verdeling waarbij het cijfer van elke vakdocent meetelt voor 40% en dat van de leertrajectbegeleider voor 20%. De kijkwijzer is hierbij de richtlijn.
- De leertrajectbegeleider beoordeelt rekening houdend met:
 - o Reflectievaardigheden
 - o Aanwezigheden tijdens de sessies
 - o Competentieontwikkeling
 - o Leerintenties en de mate waarin je daar actief en bewust aan werkt
 - o De opdrachten
- De kijkwijzer dient als hulp bij het geven van feedback aan de stagiair. Het bereiken van alle vermelde competenties en attitudes wordt nagestreefd. Sommige daarvan worden beschouwd als een minimumvoorwaarde om te kunnen slagen voor praktijk 2. Deze drempelcriteria worden aangeduid met een D.

- Voor de mentoren wordt op de kijkwijzer vermeld: *“Uw schriftelijke feedback is uitermate belangrijk voor ons. Het is op basis van de positieve aspecten en de aandachtspunten die u beschrijft dat de opleiding een indevaluatieverslag opstelt.”*.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student zich in zijn beroepsverzoekschrift verkeerdelijk baseert op de ECTS-fiche ‘LO Krachtig Leren 2’. De specifiek voor compensatiestudenten ontworpen bijkomende handleiding te vinden op Canvas zoals op de ECTS-fiche maakt evenmin deel uit van de stukken van de student.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student na de eerste stageperiode een tussentijdse evaluatie van de vaklector Lichamelijke Opvoeding heeft verkregen. Deze tussentijdse evaluatie bevatte vier onvoldoendes en één keer de beoordeling slecht. De scores worden duidelijk toegelicht door de vaklector. Daarnaast geeft de vaklector advies om te verbeteren en verwijst hij naar de bevindingen van de mentor om zijn oordeel te staven. Ten slotte worden de genoemde werkpunten samengevat in vier heel concrete instructies. In het eindverslag van de mentor worden eveneens verschillende (zeven) competenties als onvoldoende aangekruist. Bovendien wordt er bij als voldoende bestempelde competenties door middel van de opmerkingen aangegeven dat ook hier nog heel wat werk aan de winkel is.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de beoordelingsverslagen van de vaklector en de mentor geen tegenstrijdigheden bevatten. De mentor scoort over het algemeen meer positief, maar dezelfde punten worden als onvoldoende gezien. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de student op basis van het tussentijds beoordelingsverslag duidelijk had moeten, minstens had kunnen, inzien dat hij op deze manier niet zou slagen.

Voor wat betreft de tweede stageperiode stelt de interne beroepsinstantie vast dat zowel de leertrajectbegeleider als de vaklector aangeven dat de feedback van de mentor zeer beperkt was. Bovendien geeft de leertrajectbegeleider aan dat de student te weinig aan de leerintenties werkte tijdens de stage.

Voor wat betreft de feedback tijdens de tweede stageperiode stelt de interne beroepsinstantie vast dat de mentor zich voor wat betreft de voorbereiding beperkt tot de opmerkingen ‘tijdig bezorgd’ en ‘ordelijk’ voor het grootste deel van de lesvoorbereidingen. Vanzelfsprekend kan hieruit niet worden afgeleid dat de voorbereidingen ook inhoudelijk voldoen. De interne

beroepsinstantie verwijst naar de lessen van 30/04/2019, 06/05/2019, 07/05/2019, 13/05/2019 en 14/05/2019 en stelt dat de feedback van de mentor ook voor het overige beperkt lijkt te blijven tot de praktische kant van de lessen en de activiteit op zich. Diepgaande opmerkingen met betrekking tot de vakdidactische vereisten, doelstellingen vanuit het leerplan in functie van het lesonderwerp, het baseren op verschillende bronnen bij de keuze van de lesinhoud en andere drempelcriteria worden niet opgenomen. Volgens de interne beroepsinstantie had de student niettemin uit de feedback van de leertrajectbegeleider kunnen opmaken dat de les niet zo voorspoedig verliep en had hij met deze feedback aan de slag kunnen gaan, ondanks de positievere feedback van de mentor.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de feedback zowel in de tussentijdse als de eindevaluatie uitgebreid is, toegespitst is op de specifieke situatie van de student, tips en adviezen bevat en dat er duidelijk wordt verwezen naar welke elementen ontbraken en ervoor zorgden dat de student uiteindelijk niet geslaagd is. Zij vergelijkt de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie en benadrukt vooreerst wat de bronnen betreft dat het aan de vaklector is om te beoordelen of er voldoende en voldoende betrouwbare bronnen zijn gebruikt. De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat voor rugby geen handboeken werden gebruikt en dat er voor het overige slechts naar één boek wordt verwezen dat eveneens online staat. Er wordt niet aangetoond dat de student boeken/cd's/cursussen heeft gebruikt zoals uitdrukkelijk gevraagd door de vaklector in zijn tussentijdse evaluatie.

Inzake de uitvoering stelt de interne beroepsinstantie vast dat bij het tussentijds beoordelen reeds werd aangegeven dat de uitvoering beter moest. Uit de opmerkingen van de mentor tijdens stage 2.2 blijkt dat de lessen geregeld chaotisch verlopen, de uitleg niet duidelijk of verstaanbaar is en soms eenvoudigweg fout. Voor wat betreft 'organisator' stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student een voldoende heeft behaald voor deze competentie. Volgens de interne beroepsinstantie is het – voor 'inhoudelijk expert' – op basis van de elementen van het dossier zeer duidelijk dat de vaklector van mening is dat de student inhoudelijk onvoldoende is voorbereid en onvoldoende kennis heeft door onder meer onvoldoende gebruik van bronnen. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat deze competentie correct is beoordeeld door de vaklector. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de student geen elementen bijbrengt om het oordeel van de vaklector in twijfel te trekken; de student verwijst in zijn verzoekschrift naar het duidelijk maken van het thema veeleer dan inhoudelijk onderlegd zijn in de materie.

Voor wat betreft ‘opvoeder’, merkt de interne beroepsinstantie op dat de vaklector niet overtuigd is van de pedagogische kwaliteiten van de student. Hij gaf dit reeds aan in de tussentijdse evaluatie. Het is de student die op basis van zijn portfolio moet aantonen dat hij de competenties heeft bereikt. Naar mening van de vaklector is dat voor de student voor deze competentie niet het geval. De mentor beperkt zich en geeft niet aan hoe de student daadwerkelijk de criteria van de kijkwijzer heeft behaald. De interne beroepsinstantie kan geen inconsistenties in de beoordeling vaststellen.

Voor wat betreft ‘reflecties’ merkt de interne beroepsinstantie op dat de vaklector zowel in de tussentijdse evaluatie als in de eindbeoordeling aangeeft dat de lesreflecties ontbreken. De zelfevaluatie kent naar het oordeel van de vaklector te weinig diepgang. Ook de leertrajectbegeleider heeft opmerkingen hieromtrent. Daarnaast benadrukt de interne beroepsinstantie dat door de vaklector en de leertrajectbegeleider niet wordt gesteld dat de mentor niet deugt. Zij betreuren enkel het feit dat er zeer beperkt en weinig diepgaand feedback werd gegeven en gereflecteerd. Dit zou naar hun mening de student een aantal inzichten hebben kunnen doen opleveren die momenteel ontbreken. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de onvoldoende voor de competentie ‘reflecties’ alleen al door het ontbreken van de lesreflecties afdoende is gemotiveerd.

Voor het overige wenst de interne beroepsinstantie op te merken dat de puntenbekendmaking definitief is op het vooraf aangekondigde tijdstip.

De interne beroepsinstantie is op grond van het voorgaande van oordeel dat de student conform de ECTS-fiche is beoordeeld en dat hij begeleid is zoals het hoort. De student toont niet aan dat hij onvoldoende zou zijn begeleid; een vergissing met betrekking tot de identiteit van de student kan voorkomen, de lector heeft zich daarvoor uitgebreid verontschuldigd. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de leertrajectbegeleider in stageperiode 2 reeds op 7 mei 2019 is langsgesgaan en de vaklector op 13 mei 2019. Er volgde een feedbackgesprek over de bijgewoonde les. Volgens de interne beroepsinstantie is de evaluatie die werd opgesteld correct tot stand gekomen. Het feit dat ze niet volledig overeenstemt met de evaluatie van de tweede mentor wordt verklaard en houdt daarnaast geen gebrekkige begeleiding in. De interne beroepsinstantie merkt op dat het na feedback aanpassen van elementen niet tot gevolg heeft dat de initiële fout niet werd begaan. Dit kan evenmin tot gevolg hebben dat de initiële fout niet mag worden vermeld in de evaluatie en wijst evenmin op een gebrekkige begeleiding. De

interne beroepsinstantie wijst erop dat er een bijkomend evaluatiegesprek met de student werd gehouden zonder dat de lector daartoe verplicht was. Ook al was de aanleiding hiertoe het niet gemaakte onderscheid tussen compensatiestudenten en niet-compensatiestudenten, dit toont volgens de interne beroepsinstantie eens te meer aan dat de vaklector wel degelijk bereikbaar was voor feedback en overleg. De beslissing van de examencommissie wordt bevestigd en het behaalde resultaat blijft behouden.

Met betrekking tot de tweede examenkans merkt de interne beroepsinstantie vervolgens op dat de ECTS-fiche uitdrukkelijk vermeldt dat een tweede examenkans niet mogelijk is. De reden hiervoor is dat er geen stageplaatsen beschikbaar zijn en dat er geen volwaardig alternatief mogelijk is om de vooropgestelde competenties te beoordelen. De interne beroepsinstantie verwijst naar rechtspraak van de Raad en stelt dat met betrekking tot de afwezigheid van een tweede examenkans in onderwijsopleidingen reeds werd geoordeeld dat dit niet onredelijk is indien het voldoende gemotiveerd is.

Wat het specifieke geval van de student betreft, wijst de interne beroepsinstantie erop dat de niet behaalde competenties eigen zijn aan een onderwijscontext. Gelet op de sluiting van de secundaire scholen tijdens de zomervakantie, kan een onderwijscontext niet worden voorzien. Bovendien wenst de opleiding een begeleiding aan te kunnen bieden die gelijk is aan degene die wordt voorzien tijdens de eerste examenkans om de gelijke behandeling van de studenten te garanderen. Dit kan niet worden gegarandeerd tijdens de tweede zitting.

De interne beroepsinstantie ziet geen reden om af te wijken van de ECTS-fiche en staat een tweede examenkans niet toe.

Wat ten slotte de weigering voor verdere inschrijving betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat de beslissing van de examencommissie daaromtrent als definitief kan worden beschouwd, gelet op het ontbreken van een tweede examenkans. Ze verduidelijkt dat de maatregelen van studievoortgangsbewaking worden toegepast zoals bepaald in het onderwijs- en examenreglement. De hogeschool weigert verdere inschrijving voor een opleiding als de student een diploma wil behalen met een diploma- of examencontract maar bindende voorwaarden geen succes kunnen opleveren. Volgens de interne beroepsinstantie blijkt dat manifest uit het dossier wanneer de student er gedurende twee academiejaren niet in geslaagd is om een creditbewijs te behalen voor bepaalde opleidingsonderdelen. Deze maatregel is van

toepassing op opleidingsonderdelen waarin de student de beoogde competenties geïntegreerd moet toepassen in het werkveld of in een gesimuleerde situatie die sterk aanleunt bij het werkveld. De interne beroepsinstantie merkt op dat naar dit artikel wordt verwezen in de ECTS-fiche onder ‘Studievoortgang’.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de student geen bijzondere omstandigheden aantoont die hem verhinderden dit academiejaar te slagen, andere dan het niet bereiken van de competenties. Daarnaast legt de student geen concrete acties voor op basis waarvan de interne beroepsinstantie van mening is dat hij volgend academiejaar beter zou presteren. De student beperkt zich ertoe aan te geven dat zijn beoordeling incorrect zou zijn verlopen, *quod non*. De interne beroepsinstantie beslist de maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ te behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 20 juli 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 24 juli 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 5.184 van 9 september 2019 in de zaak 2019/293 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De Raad stelt vast dat verzoeker ook van oordeel is dat verwerende partij onvoldoende inzicht verschaft in de totstandkoming van de scores, en dan meer bepaald in de specifieke score van 6 op 20 die verzoeker bij de eindbeoordeling heeft gekregen.

De Raad leest in de eindevaluatie van de lector dat hij omtrent de score van 6 op 20 aangeeft dat hij verzoeker omwille van zijn didactisch en pedagogisch handelen geen delibereerbaar cijfer kan toekennen. (zie stuk 17 van verwerende partij). Het is de Raad niet onmiddellijk duidelijk welke precieze draagwijdte de lector beoogt met het kwalificeren van het toegekende cijfer als ‘niet-delibereerbaar’.

In de interne beroepsbeslissing wordt wel verduidelijkt hoe de score tot stand komt. Er is sprake van een 40-40-20 verdeling waarbij het cijfer van elke vakdocent meetelt voor 40% en dat van de leertrajectbegeleider voor 20%. De Raad meent hieruit te kunnen

afleiden dat de eindscore wordt samengesteld op basis van een rekenkundig gemiddelde. Dit betekent dat het cijfer van 6/20 niet automatisch niet-delibereerbaar is. Wel kan het betekenen dat het in casu tot gevolg heeft dat de student niet slaagt op het opleidingsonderdeel. Uit het dossier blijkt dat verzoeker volgende scores heeft behaald: 6/20 voor de stage LO, 12/20 voor de stage bewegingsrecreatie en 11/20 voor de leertrajectbegeleiding (zie stukken 17, 18 en 19 van verwerende partij). Dit leidt, bij een bepaling van de score zoals voorzien en hierboven geschetst, tot een score van 9/20.

Daarbij is het niet helemaal duidelijk of een tekort op één deel automatisch leidt tot het niet slagen voor het volledige opleidingsonderdeel. De Raad leest in de antwoorden van de lector tijdens de hoorzitting wel dat de deelcijfers BR en LO gecompenseerd kunnen worden (zie stuk 4 van verwerende partij). In dat geval heeft verzoeker er overigens zeker belang bij de specifieke score van 6/20 in vraag te stellen. Een hogere, doch nog steeds niet-geslaagde score voor de stage LO, zou immers kunnen leiden tot een slaagcijfer voor het volledige opleidingsonderdeel.

De Raad leest ook dat de lector tijdens de hoorzitting ter verklaring van het cijfer 6/20 heeft aangegeven dat sommige competenties zwaarder doorwegen dan andere. Er bestaan verschillen in de weging van de competenties. De lector licht nog toe dat het cijfer gebaseerd is op het verslag van stage 2.1, het tussentijdse gesprek en het eindgesprek. Hij heeft een score van 6/20 toegekend omdat verzoeker enkel beantwoordt aan de competenties van een eerstejaar en hij geen enkele van de drie competenties haalt. Volgens de lector is verzoeker enkel gegroeid in klasmanagement, waaraan hij echt heeft gewerkt. De Raad stelt ook vast dat de lector tijdens de hoorzitting niet lijkt te antwoorden op de vraag naar de beweerde wijziging van het cijfer van 8/20 naar 6/20 (zie stuk 4 van verwerende partij).

De Raad stelt verder vast dat de interne beroepsinstantie aanstipt dat in de kijkwijzer wordt vermeld dat de schriftelijke feedback van de mentoren uitermate belangrijk is voor de beoordeling. Het is op basis van de positieve aspecten en de aandachtspunten die de mentoren beschrijven dat de opleiding een eindevaluatieverslag opstelt. Hoewel de Raad in zijn analyse hierboven niet heeft kunnen vaststellen dat beweerde tegenstrijdigheden tussen de evaluatie door de mentoren en de lector de evaluatie laten wankelen, noch dat de gebrekkige feedback van die aard is dat de evaluatie haar

betrouwbaarheid verliest en hij ook een genuanceerd beeld heeft vastgesteld waartoe de mentorenverslagen en de beoordeling door de mentoren aanleiding hebben gegeven, kan hij er niet omheen dat in het licht van hetgeen uit zijn analyse is gebleken de motivering van het specifieke eindcijfer van 6/20 al te karig blijkt.

Een score van 6 op 20 wijst immers op zeer ernstige tekortkomingen bij de competentieverwerving in hoofde van de student in het opleidingsonderdeel dat tot de betwisting voor de Raad aanleiding geeft. De Raad acht, in het licht van (1) het hierboven aangehaalde genuanceerde beeld dat deze specifieke casus kenmerkt (onder meer gelet op de opmerkingen van de vaklector in de eindevaluatie met betrekking tot de rollen van de mentor in het stageproces en van het docententeam), (2) het feit dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift specifiek op de motivering van de score van 6 op 20 is ingegaan en (3) een aantal overwegingen van de lector zelf (tijdens de hoorzitting en in zijn eindbeoordelingsdocument), de aan verzoeker toegekende dermate lage score van 6/20 onvoldoende onderbouwd. Dit betekent weliswaar niet dat in ernst zou kunnen worden betwist dat verzoeker niet voldeed tijdens de stage.

Het is er de Raad ook niet om te doen in de overwegingen te lezen waarom verzoeker precies een 6 kreeg en geen 7, 8 of 9, maar op basis van de motivering moet wel besloten kunnen worden dat geen twijfel bestaat over de ernst waarmee het specifieke cijfer is toegekend, zodat omtrent de redelijkheid ervan niet de minste twijfel kan bestaan. Zo kan het zeker niet de bedoeling zijn dat de lector verzoeker bewust een score van 6/20 voor de stage LO heeft toegekend, omdat dit vervolgens door het rekenkundig gemiddelde zou leiden tot een totaalscore van 9/20. In dit verband wijst de Raad ten overvloede op de zware gevolgen van deze beslissing voor verzoeker, met name de weigering van verdere inschrijving voor de opleiding gedurende de volgende drie academiejaren, hetgeen zich moeilijk verhoudt met wat de lector in zijn eindbeoordeling aanhaalt, met name dat met het docententeam moet worden bekeken hoe ze verzoeker beter kunnen ondersteunen.

In het licht van een aantal hierboven aangehaalde verklaringen tijdens de hoorzitting van de interne beroepsinstantie alsook van de overwegingen in de eindbeoordeling dat op basis van het didactisch en pedagogisch handelen van verzoeker geen delibereerbaar cijfer kan worden toegekend en dat de lessen ook inhoudelijk te zwak blijven (waarbij

verzoeker veel te weinig op zoek gaat naar goede oefenvormen) heeft de Raad onvoldoende zekerheid over de redelijkheid van het cijfer voor de stage LO. De lector geeft in zijn eindbeoordeling immers in één adem mee dat de verantwoordelijkheid voor het stageresultaat (deels) kan worden opgenomen door de stagementor, maar het kan niet op deze persoon worden afgeschoven. Hij voegt ook toe dat verzoeker de pech heeft gehad vanuit die hoek redelijk vage en eerder positieve feedback te hebben ontvangen, terwijl de tekortkomingen duidelijk zichtbaar waren. Ook de toevoeging van die laatste overweging draagt het eindcijfer van 6/20 onvoldoende. De Raad wijst immers op het toch wel meer meer genuanceerd beeld waartoe de mentorenbeoordelingen en hun motivering aanleiding geven. Daarnaast stelt de Raad met betrekking tot de mentorenbeoordelingen vast dat de interne beroepsinstantie – zoals aangehaald – duidelijk wijst op de betekenis van de schriftelijke feedback van de mentoren voor de redactie van het eindevaluatieverslag. De Raad kan er – zonder dat zelfs sprake hoeft te zijn van tegenstrijdigheden in strikte zin – niet omheen dat de positieve beoordeling van de tweede mentor, die in haar feedbackdocumenten ook wel enkele opmerkingen heeft geformuleerd, in schril contrast staat met het uiteindelijk toegekende cijfer van 6/20. De motivering van de score laat bovendien niet toe te besluiten dat voldoende rekening is gehouden met de mogelijkheid voor verzoeker om binnen de gegeven begeleidingscontext zijn competenties te ontplooien zoals een student dit in een niet door dergelijke specifieke kenmerken getekende leercontext dat zou kunnen. De Raad is er in casu niet van overtuigd dat de beslissing, zoals gemotiveerd en waarin deze bijzondere leercontext expliciet is vermeld, expliciet voldoende rekening heeft gehouden met de mate waarin verzoeker in de stage zijn competenties kon ontplooien, noch met de mate waarin de stagecontext toeliet een getrouw beeld van de competenties van verzoeker te meten en aldus als redelijk kan worden aangemerkt.

De Raad moet ten slotte vaststellen dat de interne beroepsinstantie de motivering ter zake ook niet verstevigt door te overwegen van oordeel te zijn dat verzoeker conform de ECTS-fiche is beoordeeld en dat hij begeleid is zoals het hoort. Daarbij geeft zij nog aan dat de evaluatie correct tot stand is gekomen en dat het feit dat de evaluatie niet volledig overeenstemt met de evaluatie van de tweede mentor wordt verklaard.

Het beroep is in de aangegeven mate gegrond. [...]"

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 5.184 van 9 september 2019 in de zaak 2019/293 heeft de interne beroepsinstantie op 16 september 2019 een nieuwe beslissing genomen. De interne beroepsinstantie besliste het behaalde resultaat (9/20) voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ te behouden. De opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ blijft eveneens behouden.

De interne beroepsinstantie neemt kennis van het tussengekomen arrest van de Raad en stelt meer bepaald vast dat de Raad van oordeel is dat het cijfer van de vakdocent LO (6/20) te karig is gemotiveerd.

Vooreerst wenst de interne beroepsinstantie op te merken dat zij ondanks het feit dat de student geen enkel bewijs bijbrengt van het feit dat hij meent een resultaat van 8/20 te hebben kunnen vaststellen alvorens het uiteindelijke resultaat voor het opleidingsonderdeel i.e. 9/20 werd gepubliceerd, heeft onderzocht of en hoe dit gebeurd kan zijn. De beroepsinstantie komt op basis van de logging van Bamaflex tot de vaststelling dat op 25/06/2019 om 18.08 uur als cijfer 9/20 werd ingegeven. De deelscores worden in Bamaflex niet opgenomen en iedere aanpassing van cijfers wordt automatisch bijgehouden. Het is bijgevolg niet mogelijk dat de student een score van 8/20 heeft kunnen waarnemen die vervolgens naar 6/20 zou zijn aangepast. Het eindresultaat is immers 9/20. Daarnaast blijft uit bevraging van de praktijkcoördinator dat op Praktijkweb de deelscores enkel voorkomen in het document ‘Evaluatieformulier’ en niet afzonderlijk worden vermeld. Het resultaat dat door de praktijkcel wordt ingegeven is het cijfer dat in Bamaflex wordt ingegeven en is dus eveneens 9/20. De beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat de student niet aannemelijk maakt dat er een wijziging van 8/20 naar 6/20 zou zijn gebeurd, te meer omdat de deelscore 6/20 op geen enkel officieel rapport wordt vermeld, niet los van het evaluatieformulier wordt meegedeeld en het eindresultaat voor het opleidingsonderdeel 9/20 is en niet 6/20.

Voor wat het cijfer vak de vakdocent LO betreft, stelt de interne beroepsinstantie dat het bereiken van alle vermelde competenties en attitudes wordt nagestreefd. Sommige daarvan worden beschouwd als een minimumvoorwaarde om te kunnen slagen voor “Praktijk 2”. Deze drempelcriteria worden aangeduid met een D. Van zodra een drempelcriterium niet wordt behaald, kan de student niet meer slagen. Het is vervolgens de vakdocent die bepaalt welk cijfer er wordt toegekend, rekening houdend met de mate waarin de student de drempel niet bereikt. Uit de eindbeoordeling van beide stageperiodes van de vakdocent, de eindbeoordeling van de

mentor stage 2.1, het lesverslag d.d. 07/05 van de leertrajectbegeleider en de lesverslagen van o.a. 30/04 en 07/05 van de mentor blijkt dat de student een aantal drempelcriteria niet bereikt. Slagen is bijgevolg niet mogelijk.

De vakdocent besprak de score die hij de student wenste te geven met de LTB en de vakdocent BR, zoals gebruikelijk in de opleiding. Vervolgens werd de score met de hele vakgroep gedeeld en ter bespreking voorgelegd. De groep ging akkoord met de score van 6/20. Het is pas nadien dat de verschillende scores worden samengelegd en het eindcijfer voor het opleidingsonderdeel “Praktijk 2” wordt berekend. De lector motiveert in de mail aan de ombud m.b.t. de opmerking dat zijn deelresultaat enkel en alleen zou zijn gegeven om de student in het geheel niet te laten slagen.

De interne beroepsinstantie is op basis van het bovenstaande van mening dat de deelscore van 6/20 weloverwogen tot stand is gekomen. Niet enkel de vakdocent, maar de volledige vakgroep heeft zijn akkoord m.b.t. het cijfer gegeven, de niet behaalde drempelcriteria zijn talrijk, vertalen zich in uiteindelijk een onvoldoende voor 5 van de 8 te beoordelen inhoudelijke competenties en zijn in die mate niet behaald dat een hogere score geen optie was, de motivering van de vakdocent in combinatie met de beoordeling van beide mentoren en het lesverslag van de LTB overtuigen de interne beroepsinstantie van de ernst waarmee het cijfer is toegekend.

De beroepsinstantie komt daarnaast tot de vaststelling dat er wel degelijk rekening is gehouden met de beoordeling van de mentor 2.2 en de houding van deze mentor. Haar beoordeling is echter naar het oordeel van de beroepsinstantie in het ganse portfolio de enige die overwegend positief is voor wat betreft het onderdeel LO. Uit alle overige beoordelingen blijkt immers duidelijk dat het op pedagogisch en didactisch vlak niet juist zit, ondanks het feit dat de student het opleidingsonderdeel reeds voor de tweede maal opneemt. De interne beroepsinstantie is derhalve van oordeel dat er voldoende leerkansen zijn geboden, dat er tijdig i.e. na stageperiode 2.1 is aangegeven dat slagen heel moeilijk zou worden en dat de vakdocent de student aanbeveelt met de leertrajectbegeleider open in gesprek te gaan om de vier zeer concrete aanbevelingen van de vakdocent vorm te geven. De beroepsinstantie is de mening toegedaan dat het ontbreken van diepgaande inhoudelijke feedback van de mentor de student niet verweten kan worden. Dit feit kan echter naar het oordeel van de beroepsinstantie evenmin een aanleiding zijn om de overige met elkaar in overeenstemming zijnde beoordelingen te herzien of af te doen als niet ernstig.

Met de beste bedoelingen geeft de vakdocent vervolgens aan dat er een gedeelde inspanning moet worden geleverd, nl. het docententeam moet bekijken of er beter kan worden ondersteund en de student moet dringend een meer kritische en meer proactieve houding aannemen. Dit neemt naar de mening van de beroepsinstantie niet weg dat de prestatie op het ogenblik van beoordelen ruimschoots onvoldoende kan zijn, ondanks de geboden kansen en de mogelijks nog intensievere begeleiding. De vakdocent geeft aan de beroepsinstantie bovendien bijkomend aan dat de student bepaalde essentiële leerinhouden heeft gemist en daardoor niet kan slagen, hetgeen los staat van begeleiding door de mentor of de lectoren.

De interne beroepsinstantie beslist op basis van bovenstaande motivering het initiële resultaat van 9/20 voor het opleidingsonderdeel “Praktijk 2” te behouden.

Met betrekking tot de tweede examenkans stelt de interne beroepsinstantie dat de ECTS-fiche uitdrukkelijk vermeldt dat een tweede examenkans niet mogelijk is. De reden hiervoor is dat er geen stageplaatsen beschikbaar zijn en dat er geen volwaardig alternatief mogelijk is om de vooropgestelde competenties te beoordelen. De Raad heeft m.b.t. de afwezigheid van een tweede examenkans m.b.t. onderwijsopleidingen geoordeeld dat, indien deze voldoende gemotiveerd is, deze niet onredelijk is. Wat het specifieke geval van de student betreft, stelt de interne beroepsinstantie dat de niet behaalde competenties eigen zijn aan een onderwijscontext. Gelet op de sluiting van de secundaire scholen gedurende de zomervakantie, kan een onderwijscontext niet worden voorzien. Bovendien wenst de opleiding een begeleiding te kunnen aanbieden die gelijk is aan degene die wordt voorzien tijdens de eerste examenkans teneinde de gelijke behandeling van de studenten te garanderen en dit kan niet worden gegarandeerd tijdens de tweede zitting. De interne beroepsinstantie ziet geen reden om af te wijken van de ECTS-fiche en staat een tweede examenkans dan ook niet toe.

Met betrekking tot de weigering voor verdere inschrijving stelt de interne beroepsinstantie vast dat, gelet op het ontbreken van een tweede examenkans, de beslissing van de examencommissie daaromtrent als definitief kan worden beschouwd. De maatregelen van studievoortgangsbewaking worden toegepast zoals bepaald in het Onderwijs- en examenreglement. De hogeschool weigert verdere inschrijving voor een opleiding als de student een diploma wil behalen met een diploma- of examencontract, maar bindende voorwaarden geen succes kunnen opleveren. Dat blijkt manifest uit het dossier wanneer de

student er gedurende twee academiejaren niet in slaagde om een creditbewijs te behalen voor bepaalde opleidingsonderdelen. Deze maatregel is van toepassing op opleidingsonderdelen waarin de student de beoogde competenties geïntegreerd moet toepassen in het werkveld of in een gesimuleerde situatie die sterkt aanleunt bij het werkveld, zoals het geval is in het opleidingsonderdeel “Praktijk 2”. Naar dit artikel wordt verwezen in de ECTS-fiche onder ‘Studievoortgang’. Van de maatregel ‘weigering voor verder inschrijving’ wordt niet afgeweken, tenzij de interne beroepsinstantie vaststelt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden die de student buiten zijn wil om verhinderen te slagen en de student een concreet plan voorlegt waaruit blijkt dat hij inzicht heeft in zijn specifieke situatie en weet hoe te verhelpen aan de omstandigheden die het hem onmogelijk maakten zijn leerkansen in slagen om te zetten.

De student toont in dit geval geen bijzondere omstandigheden aan die hem verhinderden dit academiejaar te slagen, andere dan het niet bereiken van de competenties. Bovendien blijkt uit de uiteenzetting van de student dat hij niet inziet waarom hij de competenties niet heeft bereikt en dat hij van mening is dat het niet slagen niet aan zichzelf te wijten is maar aan de lector, die volgens de student geen rekening heeft gehouden met de beoordeling van de mentor. De student stelt bijgevolg geen concrete acties voor op basis waarvan de interne beroepsinstantie van mening is dat hij volgend academiejaar beter zou presteren. De student beperkt er zich eenvoudigweg toe aan te geven dat zijn beoordeling incorrect zou zijn verlopen, *quod non*. De interne beroepsinstantie beslist derhalve de maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ te behouden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 20 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

In een e-mail aan de Raad laat verzoekende partij weten dat hij afstand wenst te doen van zijn beroep.

De Raad ziet geen redenen om die afstand niet toe te kennen.

V. Anonimisering

Verzoekende partij vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad stelt de afstand van het geding vast.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.405 van 8 november 2019 in de zaak 2019/526

In zake: Charlotte COUTURIER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: THOMAS MORE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij deels ontvankelijk en niet gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Basiskennis’ bekomt verzoekende partij een examenresultaat ‘NG’ (niet geslaagd).

Verzoekende partij stelde op datum van 6 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 16 september 2019 werd het intern beroep deels ontvankelijk en niet gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelt dat de studente allerlei argumenten geeft die betrekking hebben op de evaluatie-activiteiten van de eerste examenkans. De interne beroepsinstantie merkt op dat de beroepstermijn voor de resultaten van de eerste examenkans al ruim verstreken is. Bijgevolg zijn al deze argumenten niet ontvankelijk.

Met betrekking tot de tweede examenkans, argumenteert de studente dat:

1. De opgave waarbij er een landkaart werd gebruikt met hoogtelijnen, was niet goed leesbaar. Daardoor was de vraag onduidelijk en kon ze deze niet eenduidig oplossen;
2. De gevolgen van het resultaat zijn zeer groot;
3. Voor de laatste toets WO behaalde ze 16/30. Omwille van art. II.225 §1 moet ze voor deze toets geslaagd worden verklaard, omdat ze minstens 10/20 heeft behaald.

Met betrekking tot het eerste argument, heeft de interne beroepsinstantie het examen en het antwoord van de studente bekeken. Ze stelt vast dat de studente vraag 15, waarin hoogtelijnen gebruikt werden, correct heeft beantwoord. Ook vragen 13 en 14, waarin telkens een kaartje werd getoond, werden correct beantwoord. Dit argument is dus niet gegrond.

Met betrekking tot het tweede argument, merkt de interne beroepsinstantie op dat de opleiding geen rekening kan houden met de gevolgen van een tekort. De eindbeoordeling van een opleidingsonderdeel moet enkel gebaseerd zijn op de inhoudelijke prestaties van de student en niet op de eventuele gevolgen. Dit argument is niet gegrond.

Met betrekking tot het derde argument, is de interne beroepsinstantie van oordeel dat een docent over een vrij ruime autonomie beschikt wanneer ze hun examen inrichten. Het is wel essentieel dat de docent vooraf in de ECTS-fiche beschrijft wat er verwacht wordt van de student om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel. *In casu* beschrijft de studente zelf de tekst die in de ECTS-fiche werd opgenomen. Deze tekst is volgens de interne beroepsinstantie niet strijdig met art. II.225 §1 van de Codex Hoger Onderwijs. De docent bepaalt de norm, *in casu* het aantal multiple choice vragen dat de student correct moet beantwoorden. Dit argument is eveneens niet gegrond.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 23 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij allerlei argumenten geeft die betrekking hebben op evaluatieactiviteiten van de eerste examenperiode. De beroepstermijn voor de resultaten van de eerste examenperiode is ruim verstreken, waardoor deze argumenten als onontvankelijk dienen te worden afgewezen.

In haar *wederantwoordnota* benadrukt verzoekende partij dat de studenten voor de eerste twee pogingen de examens niet mochten inkijken en geen recht op feedback kregen. Verzoekende partij vraagt zich af of het dan de bedoeling is dat studenten bij elke onvoldoende in beroep gaan, om hun recht op inzage en feedback te verdedigen.

Beoordeling

De ontvankelijkheid van bepaalde argumenten uit het verzoekschrift wordt desgevallend bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, een schending van de zorgvuldigheidsplicht en een schending van art. II. 225 §1 Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Volgens verzoekende partij volgt de formele motiveringsplicht uit de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. De motiveringsplicht veronderstelt het veruitwendigen van de motieven. De administratieve overheid wordt verplicht in de akten de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen. Deze motivering moet afdoende zijn en evident gebaseerd op correcte juridische bepalingen.

Bij het lezen van de bestreden beslissing dient er volgens verzoekende partij te worden besloten dat deze niet afdoende gemotiveerd is. Meer bepaald had verzoekende partij aangehaald dat de quoterings (en met name het criterium om 14/20 te behalen op elk domein – zoals voorzien in de ECTS-fiche) niet correct was. De bestreden beslissing stelt daaromtrent enkel dat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat een docent over een vrij ruime autonomie beschikt om het examen in te richten. Volgens verzoekende partij is het frappant te moeten vaststellen dat verwerende partij tot dit besluit komt, zonder enige rekening te houden met alle argumenten die verzoekende partij had opgeworpen. In het bijzonder antwoordt de bestreden beslissing op geen enkele manier op het hoofdargument van verzoekende partij, m.n. dat het opleggen van een minimaal slaagcijfer van 14/20 een schending van de Codex Hoger Onderwijs uitmaakt.

Het eindresultaat ‘Niet geslaagd’ dat verzoekende partij behaalde voor ‘Basiskennis’, stemt volgens haar niet overeen met wat er in de gecodificeerde decreten betreffende het hoger onderwijs van 11/10/2013 staat. Volgens artikel II.3.16. van de gecodificeerde decreten betreffende het hoger onderwijs is dit decreet van toepassing op Thomas More.

Artikel II.225 §1 stelt als volgt: “(...) Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van

het opleidingsonderdeel een andere, niet numerieke, vorm van resultaatsbepaling heeft vastgelegd.”

Op Toledo staat er in het document van de ECTS-fiche het volgende:

“Het opleidingsonderdeel wordt geëvalueerd aan de hand van een digitale toets.

Je kan deelnemen aan vijf evaluatiemomenten tijdens het academiejaar (waarvan 1 in de derde examenperiode).

Per vakdomein (Frans, Nederland, wereldoriëntatie en wiskunde) wordt een pass/fail-score toegekend. Enkel indien voor elk domein een “pass” (=14/20) gescoord werd, heeft de student het credit behaald.

Studenten die dit opleidingsonderdeel opnemen onder examencontract worden geëvalueerd conform dezelfde modaliteiten.”

“14/20” is volgens verzoekende partij in ieder geval een numerieke vorm van resultaatbepaling, zodat een 10/20 bepaalt of men al dan niet geslaagd is. De pass/fail per domein is dus niet correct. Ook het logische gevolg van de ECTS-fiche is echter in strijd met de Codex Hoger Onderwijs. Het staat immers vast dat verzoekende partij voor het opleidingsonderdeel – in totaal – minstens 14/20 moet behalen. Zij dient immers op elk van de vier domeinen minimaal 14/20 te behalen, zodat het – gemiddeld – eindresultaat nooit minder kan zijn dan 14/20 voor het gehele opleidingsonderdeel om te slagen, hetgeen in strijd is met de Codex Hoger Onderwijs die vooropstelt dat een 10/20 volstaat. Het is volgens verzoekende partij dus niet rechtsgeldig om deze vereisten op te leggen, nu deze ingaan tegen de bepalingen uit de gecodificeerde decreten betreffende het hoger onderwijs.

Volgens het decreet is verzoekende partij wel degelijk geslaagd en dient zij een credit te krijgen voor het opleidingsonderdeel ‘Basiskennis’. Ze behaalde in juni 19/30 en in augustus 16/30. Als men alle resultaten van de examens basiskennis optelt (Frans: 31/40; Wiskunde: 22,5/30; Nederlands: 38,5/50 en WO: 19/30), behaalt verzoekende partij een gemiddelde van 14,7/20. Zij is dus meer dan geslaagd conform de Codex. Dit gegeven wordt totaal miskend in de bestreden beslissing, hoewel dit het hoofdargument van verzoekende partij was. Ook andere argumenten blijven onbeantwoord. Men stelt eenvoudig dat men geen rekening kan houden met

de impact van de onvoldoende en ook de kwestie van de inzage wordt terzijde geschoven. In ieder geval kan de beslissing, aldus verzoekende partij, geen stand houden.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat artikel II.225 Codex Hoger Onderwijs een uitzonderingsgrond voorzien, waarvan voor het opleidingsonderdeel ‘Basiskennis’ gebruik werd gemaakt. Zo maakt de ECTS-fiche melding van de beoordelingsschaal: “*geslaagd/niet-geslaagd*”. Weliswaar moet dan wel melding worden gemaakt van de drempel waarboven een student in dat geval geslaagd zou zijn, zoals *in casu* 14/20. Alleszins is de resultaatsbepaling voor het desbetreffende opleidingsonderdeel niet numeriek, aangezien er op de studievoortgangsbepaling enkel melding wordt gemaakt van “*geslaagd/niet-geslaagd*”. Op de studievoortgangsbepaling werd m.a.w. nooit melding gemaakt van een numeriek cijfer zoals een 10/20 of enig ander hoger cijfer.

Daarnaast stelt verwerende partij dat docenten over een ruime autonomie beschikken wanneer zij hun examen inrichten. Het is wel essentieel dat zij vooraf in de ECTS-fiche beschrijven wat er verwacht wordt van de student om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel. *In casu* verwijst verzoekende partij zelf naar de desbetreffende passage in de ECTS-fiche. De ECTS-fiche is niet strijdig met artikel II.225, §1 Codex Hoger Onderwijs. De docent bepaalt immers de norm, zoals *in casu* het aantal multiple choice vragen dat de student correct dient te beantwoorden.

Verder stelt verzoekende partij dat, indien men alle resultaten van de vier vakdomeinen zou optellen, zij een gemiddelde van 14,7/20 zou hebben behaald en bijgevolg geslaagd zou zijn. Volgens verwerende partij houdt dit argument echter eveneens geen steek, aangezien de ECTS-fiche duidelijk bepaalt dat de student enkel een credit behaalt indien *voor elk domein* een “pass” werd gescoord (stuk 5). Bijgevolg is verwerende partij van oordeel dat het eerste middel van verzoekende partij als ongegrond dient te worden afgewezen.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het *patere legem*-beginsel en een schending van art. II.277 Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de instelling gebonden is door de voorschriften die zijzelf heeft vastgelegd. Toch kiest verwerende partij ervoor verschillende bepalingen van haar eigen OER te schenden. Verzoekende partij verwijst vooreerst naar artikel 73 inzake het recht op feedback. Volgens verzoekende partij heeft zij geen “mogelijkheid tot feedback” gekregen “tijdens de eerste zeven kalenderdagen na de dag van bekendmaking van de resultaten” van de twee eerste examens basiskennis. Bij het inkijken van de derde en vierde poging was er geen sprake van “nabespreking”. De studenten mochten het examen inkijken, maar er mocht niets gevraagd of gezegd worden. Aldus werd de problematiek rond de vraagstelling alweer in de doofpot gestoken.

Verder verwijst verzoekende partij naar artikel 79 van het OER inzake de openbaarheid van bestuur. Wat betreft de eerste twee pogingen voor de examens basiskennis heeft verzoekende partij “de documenten die ten grondslag liggen aan beslissingen die ten aanzien van mij genomen zijn” niet mogen “inkijken”. Deze handelwijze stemt dus niet overeen met het artikel 79: “De student kan uiteraard wel de examenvragen bekijken.” Aangezien er zoveel vragen onduidelijk of foutief gesteld werden, kan er ook niet gesproken worden over een “investering in kwaliteitsvolle gevalideerde examenvragen”. Bovendien bestond het examen niet uitsluitend uit “multiple choice” vragen. Er werden eveneens open vragen gesteld, waarvan verzoekende partij tot op heden nog steeds geen kopie heeft mogen ontvangen. Wat dit betreft merkt verzoekende partij eveneens op dat er in de bepalingen van art. II.277 Codex Hoger Onderwijs nergens enige vermelding staat m.b.t. een uitzondering inzake multiple choice vragen.

Tot slot verwijst verzoekende partij naar artikel 80 van het OER inzake de bewaartermijn van documenten. Verzoekende partij werd op 16 september 2019 uitgenodigd om zich te verdedigen voor de interne beroepsinstantie. Daar werd haar aanvraag om een kopie van de desbetreffende examens geweigerd. De directeur beweerde toen dat de eerste pogingen niet konden worden ingekeken, aangezien ze al die examens “vernietigd” hadden.

In haar *antwoordnota* herhaalt verwerende partij dat verzoekende partij allerlei argumenten geeft die betrekking hebben op evaluatieactiviteiten van de eerste examenperiode. De beroepstermijn voor de resultaten van de eerste examenperiode is ruim verstreken, waardoor deze argumenten van verzoekende partij als onontvankelijk dienen te worden afgewezen. Het argument is bovendien ongegrond. De officiële toetsmomenten vinden enkel in juni en augustus

plaats. Enkel na deze examenmomenten is het mogelijk om de eigen toets te komen inkijken, conform het Onderwijs- en Examenreglement. Tijdens de feedbackmomenten laten een drietal docenten een tiental studenten binnen in een lokaal met laptops. De docent logt in op Canvas (een online leerplatform) met zijn account en gaat dan naar de link van de student. De student kan dan zien wat zijn foute antwoorden waren en wat het juiste antwoord moest zijn. Meer uitleg wordt niet voorzien, aangezien het een examen basiskennis lager onderwijs betreft en de studenten geacht worden zelfstandig bij te studeren waar nodig.

Het examen wereldoriëntatie bestaat, in tegenstelling tot wat verzoekende partij foutief beweert, wel enkel uit multiple choice vragen. Artikel 79 van het OER stelt hieromtrent: “*Omwille van de investering in kwaliteitsvolle gevalideerde examenvragen, kan de student geen kopie ontvangen van examenvragen onder de vorm van multiple choice. De student kan uiteraard wel de examenvragen bekijken*” (stuk 6). Gelet op de nieuwe wetgeving inzake openbaarheid die vanaf 1 september 2019 in werking is getreden (nieuw artikel II.277 Codex Hoger Onderwijs), voegt verwerende partij een kopie toe van het examen wereldoriëntatie van verzoekende partij (stuk 4). Bijgevolg is verwerende partij van oordeel dat dit middel van verzoekende partij dient te worden afgewezen als deels onontvankelijk en voor het overige als ongegrond.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat, wanneer een student slaagt voor één van de drie eerste pogingen, dit wordt aanzien als officieel toetsingsmoment en de student geslaagd is. De student moet dan ook het recht hebben om de eigen toets te mogen inkijken conform het OER, als hij/zij niet slaagt op één van de drie eerste pogingen. Zo wordt aan de studenten die niet slagen, de kans gegeven om in beroep te gaan. Als het beroep ontvankelijk en gegrond wordt verklaard, hoort de student bij de officieel geslaagden. Dit had het geval kunnen zijn bij verzoekende partij, die op die momenten toch twee keer 19 van de 30 vragen juist had beantwoord.

Ook stelt verzoekende partij dat er een aantal vragen waren waarbij zij toch wel feedback had willen hebben om te kunnen slagen, zowel voor praktische vragen (zoals bij vraag 12) als voor inhoudelijke vragen (zoals bij vraag 18). Verzoekende partij werd echter steeds afgewezen en meer motivering werd niet voorzien. Men wilde op die manier ook niet toegeven dat er zich effectief technische problemen (verschillende onleesbare kaarten) voordeden tijdens de examenmomenten. Verzoekende partij vraagt zich af hoe zij haar basiskennis kan bijsturen zonder feedback.

Verder stelt verzoekende partij dat een student slechts geslaagd is indien hij/zij 70% behaalt op de vier onderdelen. Men moet dus het volledige pakket bekijken. De vier onderdelen moeten dus ook volledig gebaseerd zijn op multiple choice vragen om te kunnen beweren dat de student geen kopie kan ontvangen van examenvragen onder de vorm van multiple choice. Dit is echter niet het geval: zowel voor Nederlands, wiskunde als Frans waren er wel open vragen. Aangezien één van de onderdelen wel open vragen bevatte, heeft de student recht op een kopie van het volledige examen 'Basiskennis'.

Tot slot stelt verzoekende partij dat het examen dat verwerende partij bijvoegt, onvolledig is. Er werd verzoekende partij bij elke vraag enkel het juiste antwoord gegeven. Het is voor verzoekende partij dus onmogelijk te kunnen evalueren of er misschien geen twee mogelijke juiste antwoorden konden zijn. Artikel II.277 Codex Hoger Onderwijs werd bijgevolg niet gerespecteerd. Ook zijn de meeste vragen op dit document onleesbaar, zodat verzoekende partij dit document niet kan analyseren. Ze stelt dat dit van een onzorgvuldige handelswijze van verwerende partij getuigd. Bij enkele leesbare vragen (met name vraag 5, vraag 12 en vraag 18) heeft verzoekende partij ook al enkele bedenkingen.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op een schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Na het doorlopen van de interne beroepsprocedure dient verzoekende partij te besluiten dat er omtrent de beoordeling van haar examen alsook de wijze waarop de puntenverdeling is gebeurd nog verschillende vraagtekens blijven, zodat zij tot op heden het vastgestelde resultaat niet kan begrijpen. Verzoekende partij verwijst naar vaste rechtspraak van de Raad van State inzake de materiële motiveringsplicht. Verzoekende partij dient een antwoord te vinden m.b.t. de wijze waarop haar resultaat tot stand is gekomen en waarop men zich daarvoor baseert.

Vooreerst verwijst verzoekende partij nogmaals naar het feit dat de quoteringsbepalingen uit de ECTS-fiche indruisen tegen de bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs. Eveneens heeft verzoekende partij nog steeds geen kopie van haar examens mogen ontvangen. Op geen enkele

wijze is het voor verzoekende partij duidelijk op basis waarvan men tot haar beoordeling kon besluiten. Aangezien de quoteringsbepalingen uit de ECTS-fiche niet rechtsgeldig zijn, kan het cijfer van verzoekende partij ook niet correct zijn. Haar beoordeling dient dan ook te worden omgevormd tot ‘Geslaagd’. Op de vraag van verzoekende partij om hieromtrent verduidelijking te brengen, is nooit enig antwoord gekomen.

Anderzijds is het volgens verzoekende partij kennelijk onredelijk dat zij het komende academiejaar geweigerd wordt om haar tweede stage op te nemen en dit op basis van een tekort dat op onrechtmatige wijze tot stand is gekomen. Verzoekende partij verwijst naar de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Ateliers en Stage 2’. Verzoekende partij kan met andere woorden haar stage niet opnemen door het feit dat zij onterecht geen credit verkreeg voor het opleidingsonderdeel ‘Basiskennis’, dit louter omdat zij geen 14/20 haalt op een subonderdeel. Verzoekende partij heeft daarbij de pech om in 2000 geboren te zijn. Was zij een jaartje vroeger geboren, dan diende zij voor WO maar 50% te behalen. Nu behaalt ze tweemaal 63% voor WO en wordt ze nog een extra jaar tegengehouden. Dit wil zeggen dat een student die in 2018 in een eerste jaar 50% haalt op WO een betere toekomstige leraar basisonderwijs is dan een student die 63% haalt op WO in 2019. Volgens verzoekende partij is dit niet redelijk te noemen. De bestreden beslissing staat bijgevolg niet in verhouding tot het beoogde resultaat. Het is ondenkbaar dat een redelijk oordelende overheid, die in dezelfde omstandigheden moet beslissen, dezelfde beslissing zou nemen. Deze schending van het redelijkheidsbeginsel brengt eveneens een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel met zich mee. Het redelijkheidsbeginsel is immers nauw verbonden met het zorgvuldigheidsbeginsel. Bij de behandeling van de overheidsaansprakelijkheid zal het gedrag van de overheid immers worden vergeleken met dat van enig andere normaal voorzichtige en redelijk handelende overheid. Wanneer de overheid aldus kennelijk onredelijk heeft gehandeld, schendt zij tegelijkertijd de zorgvuldigheidsnorm.

Verzoekende partij besluit globaal dat zij tot op heden in de onmogelijkheid is de motieven achter de bestreden beslissing te begrijpen. Enerzijds laat verwerende partij in de bestreden beslissing compleet na te antwoorden op de grieven die door verzoekende partij werden opgeworpen, anderzijds schendt verwerende partij op verschillende manieren haar eigen OER. De bestreden beslissing kan dan ook niet standhouden en dient te worden vernietigd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Atelier en stage 2’ inderdaad bepaalt dat een student die niet slaagt voor het opleidingsonderdeel ‘Basiskennis’ het opleidingsonderdeel ‘Atelier en stage 2’ niet mag opnemen. Binnen deze stage lopen studenten immers verplicht een semester stage in de derde graad van de lagere school. Wanneer een student de basiskennis onvoldoende beheerst, is een stage in de derde graad niet mogelijk en zal hij/zij zich daar eerst op moeten focussen.

Een opleiding kan bovendien geen rekening houden met de gevolgen van een tekort. De eindbeoordeling van een opleidingsonderdeel moet enkele gebaseerd zijn op de inhoudelijke prestaties van de student en niet op de eventuele gevolgen daarvan. Bovendien wordt elk opleidingsonderdeel individueel beoordeeld. Die beoordeling mag niet worden beïnvloed, noch in positieve noch in negatieve zin, door behaalde resultaten uit het verleden of door resultaten van andere opleidingsonderdelen. Bijgevolg is er volgens verwerende partij evenmin sprake van een schending van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Beoordeling van de middelen samen

De Raad leest in de interne beroepsbeslissing het volgende:

“Ad 3. De interne beroepscommissie is van oordeel dat een docent over een vrij ruime autonomie beschikt wanneer ze hun examen inrichten. Het is wel essentieel dat de docent vooraf in de ECTS-fiche beschrijft wat er verwacht wordt van de student om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel. In casu beschrijft de student zelf de tekst die in de ECTS-fiche werd opgenomen. Deze tekst is volgens de interne beroepscommissie niet strijdig met Art. II.225 § 1 van de Codex hoger onderwijs. De docent bepaalt de norm, in casu het aantal multiple choice vragen dat de student correct moet beantwoorden”.

In de ECTS-fiche waar verwerende partij naar verwijst, leest de Raad het volgende (stuk 5 van verwerende partij):

*“- Het opleidingsonderdeel wordt geëvalueerd aan de hand van een digitale toets.
- Je kan deelnemen aan vijf evaluatiemomenten tijdens het academiejaar (waarvan 1 in de derde examenperiode).
- Per vakdomein (Frans, Nederlands, wereldoriëntatie en wiskunde) wordt een pass/fail-score toegekend. Enkel indien voor elk domein een “pass” (= 14/20) gescoord werd, heeft de student het credit behaald.”*

In artikel II.225, §1 Codex Hoger Onderwijs, waarnaar hierboven verwezen wordt, leest de Raad dat een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt, tenzij het instellingsbestuur op grond van de specificiteit van het opleidingsonderdeel een andere, niet-numerieke, vorm van resultaatsbepaling heeft vastgelegd.

De Raad stelt vast dat de onderwijsinstelling gebruikt maakt van een niet-numerieke beoordeling voor het opleidingsonderdeel waarvan het resultaat betwist is. Zo leest de Raad op het puntenblad van verzoekende partij de code “NG”, hetgeen betekent dat verzoekende partij voor het opleidingsonderdeel “Basiskennis” niet geslaagd is.

In het intern beroepschrift schrijft verzoekende partij dat “14/20” wel een numerieke vorm van resultaatbepaling is. Verzoekende partij voegt eraan toe dat “14/20” hoger is dan 10/20. Naar het oordeel van verzoekende partij is het dan ook illegaal volgens de gecodificeerde decreten betreffende het hoger onderwijs. Verzoekende partij vervolgt de informatie te hebben gekregen dat het te laat was om in beroep te gaan voor de resultaten behaald in november en in juni. Het resultaat dat zij in augustus 2019 behaalde voor wereldoriëntatie was 16 op 30. Dit is, aldus verzoekende partij, hoger dan 10 op 20. Verzoekende partij geeft aan volgens het decreet geslaagd te moeten zijn op het opleidingsonderdeel (basiskennis) en vraagt de onderwijsinstelling haar aanvraag ernstig te nemen en het resultaat aan te passen naar geslaagd (G).

De Raad moet vaststellen dat de interne beroepsinstantie het door de student ontwikkelde argument eerder karig beantwoordt. De beroepsinstantie wijst op de autonomie van de docent. Voor de interne beroepsinstantie is het essentieel dat de docent vooraf in de ECTS-fiche beschrijft wat van de student verwacht wordt om te kunnen slagen. Zonder verder uit te leggen waarom, oordeelt de interne beroepsinstantie - niettegenstaande de opmerkingen van de student - dat de ECTS-fiche niet strijdig is met de Codex Hoger Onderwijs. De docent bepaalt de norm, *in casu* het aantal multiple choice vragen dat de student correct moet beantwoorden, zo besluit de interne beroepsinstantie de argumentatie.

De Raad acht deze argumentatie niet afdoende aangezien de hoger onderwijsinstelling enerzijds lijkt te kiezen voor een niet-numerieke vorm van resultaatsbepaling, doch tegelijkertijd het

verschil tussen slagen en niet-slagen laat afhangen van numeriek uitgedrukte scores voor de diverse vakdomeinen.

Met de verwerende partij stelt de Raad vast dat op de studievoortgangsbeslissing geen melding is gemaakt van een numeriek cijfer, doch enkel van “geslaagd/niet-geslaagd”. Dit belet evenwel niet dat in de ECTS-fiche het verschil tussen slagen en niet-slagen, waarbinnen geen numerieke scorevariatie is voorzien omdat de score nu eenmaal niet numeriek is, onmiskenbaar aan een numeriek criterium is verbonden.

In het licht van de argumentatie van de verwerende partij is het de Raad niet duidelijk wat het wezenlijke verschil is in de meting van de behaalde competenties tussen de score 15 op 30, waarmee een student kan slagen, en diezelfde score die, gekoppeld aan een niet-numeriek binair beoordelingssysteem (geslaagd/niet-geslaagd), ertoe leidt dat de student niet zou zijn geslaagd. Met dezelfde bereikte competenties slaagt de student dus bij numerieke resultaatsbepaling, doch niet bij een numeriek criterium dat vervolgens bepaalt of de student het officiële resultaat “geslaagd” of “niet-geslaagd” krijgt - *in casu* respectievelijk bij een score hoger of gelijk aan en lager dan 14 op 20, dit op elk van vier ‘disciplines’ waarop het betwiste opleidingsonderdeel betrekking heeft. Het in de Codex Hoger Onderwijs beoogde niet-numeriek bepaalde resultaat “geslaagd” kan de student dus nooit halen indien hij een cijfer lager dan 14 op 20 scoort. Van de ‘scores’ behaald op de vier onderdelen wordt immers geen gemiddelde bepaald om te bepalen of een student al dan niet “geslaagd” is.

In geval van numerieke resultaatsbepaling valt het soms voor dat een hoger onderwijsinstelling, teneinde bij het meten van de bereikte competenties de impact van het ‘gokken’ uit te schakelen, eerder dan van een giscorrectie gebruik maakt van een verhoogde drempel. Deze betekent niet dat een student om te kunnen slagen een hoger cijfer dient te hebben dan 10 op 20, doch wel dat de student om deze score te behalen meer dan de helft van de meerkeuzevragen goed moet hebben beantwoord.

In casu wijst niets in de ECTS-fiche erop dat bij het verschil tussen slagen en niet-slagen de te behalen score van 14 op 20 tot doel heeft het effect van het gokken te neutraliseren. Ten overvloede rijst bij de Raad de vraag of de gezette drempel desgevallend niet al te hoog zou zijn.

De verwerende partij heeft veeleer tot doel de student slechts te laten slagen voor het opleidingsonderdeel indien de student minstens 70% beheerst van de basiskennis lager onderwijs. Het komt de Raad voor dat de verwerende partij van oordeel is dat een student niet kan slagen op een toets waarbij blijkt dat hij minstens 50% van de getoetste kennis beheerst. De antwoordnota formuleert het als volgt: *“Een beheersing van minstens 70% van de basiskennis lager onderwijs is nodig voor een toekomstig leerkracht lager onderwijs om inhoudelijk sterk genoeg in de schoenen te staan.”*

De Raad sluit niet uit dat deze overweging legitiem kan zijn, doch ziet, in het licht van de motivering van de interne beroepsbeslissing, niet in hoe zij zich laat inpassen in een resultaatsbepaling die heet niet-numeriek te zijn en tegelijk het verschil tussen “geslaagd” en “niet-geslaagd” louter van een numeriek criterium laat afhangen, weze het van een numeriek criterium dat de student slechts laat slagen bij een resultaat van 70%, waar bij het niet-verbinden van het numeriek criterium aan een niet-numeriek resultaat maar louter numeriek uitdrukken van het resultaat 50% zou hebben volstaan om te slagen. De Raad erkent de autonomie waarover de docent beschikt bij de inrichting van zijn examen. Hij oordeelt evenwel niet dat deze zo ver gaat dat door het uitdrukkelijk verbinden van een numeriek criterium aan een niet-numeriek resultaat de in de Codex Hoger Onderwijs bepaalde grens tussen slagen en niet-slagen bij een numerieke resultaatsbepaling buiten werking wordt gezet.

De Raad stelt vast dat verwerende partij in haar antwoordnota van oordeel is dat het argument van verzoekende partij dat indien men alle resultaten van de vier vakdomeinen zou optellen, zij gemiddeld 14,7 op 20 zou scoren en dus meer dan geslaagd zou zijn, geen steek houdt. Volgens verwerende partij bepaalt de ECTS-fiche immers duidelijk dat de student slechts een credit behaalt indien voor elk domein een “pass” werd gescoord. De Raad stelt evenwel vast dat de door verwerende partij bijgebrachte argumentatie niets wijzigt aan de overwegingen van de Raad betreffende de expliciete verbinding van een numerieke score aan een beweerdelijk niet-numeriek bepaald resultaat.

Al het voorgaande in acht genomen, kan de beslissing van verwerende partij naar het oordeel van de Raad niet standhouden.

Het beroep is in de aangegeven mate gegrond.

De overige middelen dienen niet verder te worden onderzocht, aangezien dit niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 september 2019.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 20 november 2019 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.386 van 4 november 2019 in de zaak 2019/547

In zake: Jo MANGELSCHOTS
Woonplaats kiezend te 2450 Meerhout
Genepas 20

Tegen: THOMAS MORE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 5 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’ en de bepaling van de interne beroepsinstantie van 23 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij niet ontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de biomedische laboratoriumtechnologie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep niet ontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie was van oordeel dat een student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling aangetast is door een schending van het recht, hiertegen een interne beroepsprocedure [kan] starten. De interne beroepsinstantie stelde vast dat verzoekende partij echter geen beroep aantekent tegen een studievoortgangsbepaling, maar wel tegen de evaluatieregeling die zeer duidelijk in de ECTS-fiche van het vak is opgenomen en die reeds bij aanvang van het academiejaar bekend was. Bijgevolg is het beroep onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Hierna heeft verzoekende partij nog telefonisch contact gehad met verwerende partij en per e-mail op de interne beroepsbeslissing gerepliceerd, waarbij ze stelde dat ze niet de evaluatiecriteria aanklaagde, maar de genomen studievoortgangsbepaling. Per e-mail van 27 september 2019 liet de directeur studentenzaken weten dat hij de vraag om rekening te houden met een nieuw argument en om de beslissing te herzien, had overgemaakt en besproken met de andere leden van de interne beroepsinstantie. De interne beroepsinstantie liet verzoekende partij weten dat ze de beslissing als definitief beschouwde en deze niet zou herzien.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat haar klacht in het kader van de interne beroepsprocedure niet ontvankelijk werd verklaard, aangezien men er verkeerdelijk van uitgegaan was dat

verzoekende partij de evaluatiecriteria aanklaagde. Na telefonisch contact met de directeur studentenzaken werd echter duidelijk dat het over een foutieve interpretatie van de aanklacht ging en heeft verzoekende partij duidelijk gemaakt dat de aanklacht handelt over de niet-deliberatie voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’. Verzoekende partij heeft, om dit te verduidelijken, nog een e-mail gestuurd om alsnog een herziening van de beslissing te verkrijgen. De interne beroepsinstantie is, volgend op deze verduidelijking, niet op haar beslissing teruggekomen en heeft de aanklacht niet ontvankelijk verklaard. Hierdoor heeft verzoekende partij het gevoel dat ze als student niet voldoende gehoord is en dat men met onvoldoende kennis van zaken gekeken heeft naar de mogelijkheid tot deliberatie. Vandaar hoopt verzoekende partij via deze weg toch gehoord te worden en dient ze klacht in tegen de genomen beslissingen. Vervolgens verduidelijkt verzoekende partij waarom ze het niet eens is met deze beslissingen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij met betrekking tot dit punt dat artikel 95, §1 van het Onderwijs- en Examenreglement bepaalt dat een student die oordeelt dat een genomen beslissing zijn rechten schendt, een intern beroep kan aantekenen. Volgens verwerende partij stelde verzoekende partij echter geen beroep in tegen een studievoortgangsbepaling, maar wel tegen de evaluatieregeling die expliciet in de ECTS-fiche is opgenomen en die reeds bij aanvang van het academiejaar bekend was.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat het niet haar bedoeling was dat deze zaak tot een juridische veldslag zou leiden. Zij begrijpt dat zij puur juridisch weinig heeft om zich op te beroepen, aangezien er geen procedures bestaan rond het delibereren van een eindejaarstudent. Het feit dat dit alles een juridische strijd wordt, geeft verzoekende partij eveneens het gevoel dat zij als student niet belangrijk is, maar dat de onderwijsinstelling zich enkel bezig houdt met het hoog houden van haar naam.

Verzoekende partij stelt dat zij op 5 september 2019, na het bekijken van haar examenresultaten, constateerde dat zij niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’. Aangezien verzoekende partij voor ‘Virologie’ 10,40/20 behaalde, betekende dit dat zij enkel ‘Moleculaire diagnostiek’ (1,5 studiepunten) opnieuw moet afleggen in januari 2020. Verzoekende partij vermeldt dat het voor haar een academiejaar is geweest waarin zij enkele tegenslagen heeft gekend. Zij wil deze echter niet als excuus gebruiken voor het niet-behalen van haar bachelor diploma.

Na het bespreken van haar situatie met enkele docenten uit het hoger onderwijs, werd aan verzoekende partij gezegd dat zij hier toch best een klacht voor kon indienen, omdat men in zo'n gevallen meestal wel zou delibereren. Dit is ook de reden waarom verzoekende partij een intern beroep instelde bij dhr. [V.]. Helaas is verzoekende partij geen ervaringsdeskundige in het opstellen van dergelijke klachten, en hier werd dan ook gebruik van gemaakt. Verzoekende partij benadrukt nogmaals dat zij geen klacht indiende tegen de evaluatiecriteria, maar tegen de studievoortgangsbepaling over het niet delibereren. Toen verzoekende partij het antwoord op haar intern beroep via mail ontving, begreep ze meteen dat het ging over een misinterpretatie van haar intern beroep. Ze heeft dan ook onmiddellijk (op 24 september 2019) telefonisch contact opgenomen met dhr. [V.]. Tijdens dit gesprek verzekerde hij verzoekende partij dat hij opnieuw zou samenkomen met de beroepsinstantie en haar dezelfde dag of ten laatste één dag nadien opnieuw iets ging laten weten. Na het uitblijven van een antwoord heeft verzoekende partij zowel donderdagavond als vrijdagochtend een e-mail gestuurd, met de vraag of er al iets besloten was. Er was ook tijdsdruk, omdat verzoekende partij nog maar tot dinsdag 1 oktober 2019 de tijd had om een extern beroep in te dienen. Dhr. [V.] heeft dan op vrijdag telefonisch contact opgenomen en gemeld dat de beroepsinstantie besloten had haar beslissing niet te herzien.

Verzoekende partij benadrukt dat ze het heel jammer vindt dat het op deze manier moest verlopen. Hierdoor heeft ze het gevoel dat de als student niet gehoord is. Via haar extern beroep zou verzoekende partij toch graag even gehoord worden. Ze wou enkel weten waarom er besloten werd haar tegen te houden, gezien ze haar traject in drie jaar tijd heeft afgelegd en nog over 10 tolerantiepunten beschikt. In deze drie jaar tijd heeft verzoekende partij hard gewerkt voor haar bachelor diploma. Deze studievoortgangsbepaling zorgt ervoor dat zij nog niet kan beginnen werken en dus ook nog langer een kost is voor de maatschappij, zonder dat zij hieraan kan bijdragen. Bovendien gaat het om een OLA van slechts 1,5 studiepunt, waarvoor verzoekende partij eerder al eens 9,3/20 behaalde. Als men deze studievoortgangsbepaling kan staven, wil verzoekende partij zich hier graag bij neerleggen. Als het haar niet baat, hoopt ze dat er in de toekomst toch even bij wordt stilgestaan of dat er op zijn minst aan tafel kan worden gezeten om dit soort zaken te bespreken.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie van verwerende partij het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad onderzoekt met name of het verzoek, zoals geformuleerd in het verzoekschrift op intern beroep, kan worden beschouwd als een beroep tegen een studievoortgangsbeslissing. De studievoortgangsbeslissing waarmee het voorwerp van dit beroep in de lijn ligt, is de in artikel I.3.69°, a) bedoelde examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel.

De Raad leest in het verzoekschrift op intern beroep (stuk 2 van het administratief dossier) dat verzoekende partij aangeeft niet geslaagd te zijn voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’. Ze geeft hierbij aan dat de score van 9,3 die zij in de eerste examenperiode in januari behaalde voor het onderdeel ‘Moleculaire diagnostiek”, niet mee is overgezet naar de derde examenperiode. Verzoekende partij duidt ook de mogelijke financiële en professionele gevolgen die dit voor haar met zich meebrengt. Ze wijst er ook op dat zij nog tolerantiepunten heeft, waardoor ze dit deelonderdeel had kunnen tolereren als het een apart opleidingsonderdeel was geweest. Verzoekende partij besluit dat ze een klacht indient tegen de beslissing en alsnog op een positieve evaluatie hoopt.

Rekening houdend met het bovenstaande, is de Raad van oordeel dat verzoekende partij middels haar intern beroepsschrift wel degelijk beoogde beroep aan te tekenen tegen haar evaluatie voor het opleidingsonderdeel ‘Moleculaire diagnostiek en virologie’, hetgeen een studievoortgangsbeslissing uitmaakt. Verzoekende partij zette, naar het oordeel van de Raad, voldoende duidelijk haar grieven tegen deze beslissing uiteen en maakte ook melding van de negatieve gevolgen die dit voor haar kon teweegbrengen. *In se* vraagt verzoekende partij, zoals ze ook expliciet vermeldt onderaan haar intern beroepsschrift, alsnog een ‘positieve evaluatie’ voor dit opleidingsonderdeel. De Raad kan de stelling van verwerende partij, met name dat verzoekende partij enkel beroep aantekende tegen de evaluatieregeling die duidelijk in de ECTS-fiche is opgenomen en die reeds bij aanvang van het academiejaar bekend was, aldus niet bijtreden.

De Raad is van oordeel dat de interne beroepsinstantie van verwerende partij derhalve verkeerdelijk heeft geoordeeld dat verzoekende partij geen beroep aantekende tegen een studievoortgangsbepaling.

Het beroep van verzoekende partij is in die mate ontvankelijk.

Het is in eerste instantie aan de interne beroepsinstantie van verwerende partij om het beroep van verzoekende partij ten gronde te onderzoeken en te beoordelen, rekening houdend met haar grieven die hierop betrekking hebben.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2019.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 14 november 2019 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.368 van 25 oktober 2019 in de zaak 2019/556

In zake: Fatima MEKRAN
Woonplaats kiezend te 3200 Aarschot
Liersesteenweg 105

Tegen: THOMAS MORE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 26 juni 2019 waarbij aan de verzoekende partij een score van 5 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Klinisch onderwijs’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij niet ontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding “Bachelor verpleegkunde”.

Voor het opleidingsonderdeel “Klinisch onderwijs” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 5/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 6 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 september 2019 werd het intern beroep niet ontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelt dat de studente beroep aantekent tegen haar resultaat voor het opleidingsonderdeel “Klinisch onderwijs”. De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat het resultaat voor dit opleidingsonderdeel werd meegedeeld op 26 juni 2019. Het intern beroep werd ingediend op 6 september 2019. Daarmee werd de beroepstermijn van 7 dagen ruim overschreden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 21 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid van het extern beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat het extern beroep onontvankelijk is wegens laattijdigheid. De beslissing van de interne beroepsinstantie werd per e-mail aan verzoekende partij meegedeeld op zaterdag 21 september 2019. Overeenkomstig artikel II.294 Codex Hoger Onderwijs moest het extern beroep dan ten laatste op maandag 30 september 2019 worden ingediend.

Verzoekende partij werd regelmatig ingelicht over de externe beroepsmogelijkheden. Dit blijkt niet alleen uit artikel 95 van het Onderwijs- en Examenreglement, maar wordt bovendien ook zeer duidelijk vermeld in de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Verzoekende partij houdt voor dat het extern beroep op 25 september 2019 werd ingediend. Die datum staat althans vermeld op het extern beroepsschrift. De Raad registreerde het extern beroep echter pas op donderdag 3 oktober 2019. Daaruit ontstaat het vermoeden dat het extern beroep pas op 1 of 2 oktober 2019 werd verzonden. Dat is laattijdig, zodat het extern beroep in dat geval onontvankelijk is *ratione temporis*.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoekende partij in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mail van 21 september 2019 (zie stuk 4 van verwerende partij). Verzoekende partij diende op 28 september 2019 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Het extern beroep gedateerd op 28 september 2019 werd derhalve tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

B. Regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar extern verzoekschrift stelt verzoekende partij dat zij beroep aantekent tegen de beslissing van de beroepsinstantie op 21 september 2019. Als student heeft zij beroep aangetekend tegen haar resultaat voor “Klinisch onderwijs”, waarvan het resultaat werd meegedeeld op 26 juni 2019. Vervolgens gaat verzoekende partij in op haar inhoudelijke

argumenten, waarbij ze stelt dat ze ervan overtuigd is dat de puntentelling niet correct verlopen is.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij het intern beroep niet regelmatig heeft uitgeput. Het intern beroep moet immers ‘regelmatig’ ingesteld zijn om te kunnen overgaan tot een ontvankelijk extern beroep. Dit betekent dat de door de instelling voorgeschreven modaliteiten en pleegvormen in acht moeten worden genomen.

Overeenkomstig artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs beschikt de student over de mogelijkheid om een interne beroepsprocedure op te starten tegen een ongunstige studievoortgangsbepaling. Na uitputting van deze interne beroepsprocedure kan de student overeenkomstig artikel II.285 e.v. Codex Hoger Onderwijs een externe beroepsprocedure opstarten bij de Raad.

Verwerende partij verwijst naar wat in overeenstemming met deze bepalingen in artikel 95 van het Onderwijs- en Examenreglement wordt vermeld (stuk 6). Verwerende partij verwijst ook naar wat in overeenstemming met deze bepalingen alsook artikel II.294 uit de Codex Hoger Onderwijs bij de kennisgeving van de examenresultaten op 26 juni 2019 werd vermeld (stuk 1).

Ondanks deze duidelijke informatie, heeft verzoekende partij een intern beroep ingesteld op 6 september 2019. De termijn van zeven kalenderdagen om een intern beroep in te stellen, was op dat moment echter verstreken. Verzoekende partij had haar studieresultaten reeds ontvangen op 26 juni 2019. Derhalve was de laatste dag om een intern beroep in te stellen 3 juli 2019.

Bijgevolg werd het intern beroep volgens verwerende partij niet op regelmatige wijze ingesteld en dient het extern beroep als onontvankelijk te worden afgewezen.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervalt termijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervalt termijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten *in casu* op 26 juni 2019 is gebeurd (zie stuk 1 van verwerende partij). Gezien er volgens de ECTS-fiche (stuk 5 van verwerende partij) voor het betrokken opleidingsonderdeel “Klinisch onderwijs” geen tweede zittijd mogelijk is, stond het resultaat al definitief vast bij de bekendmaking van de resultaten van de tweede examenperiode op 26 juni 2019. In haar extern verzoekschrift voor de Raad erkent verzoekende partij ook uitdrukkelijk dat het resultaat van “Klinisch onderwijs” werd meegedeeld op 26 juni 2019.

De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van de puntenlijst (zie stuk 1 van verwerende partij) in het studievoortgangsdossier de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld, zodat de beroepstermijn effectief aanvangt de dag na de bekendmaking van de examenresultaten, wat *in casu* op 27 juni 2019 is.

De uiterste datum om een tijdig intern beroep in te stellen was derhalve woensdag 3 juli 2019. Verzoekende partij diende haar intern beroep pas in op 6 september 2019 (zie stuk 3 van verwerende partij). De Raad moet derhalve concluderen dat het beroep *prima facie* niet tijdig werd ingesteld.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij zich *in casu* ook niet beroept op enige overmachtssituatie, die de laattijdigheid van de indiening van het intern beroep desgevallend zou kunnen verschonen.

Het intern beroep werd aldus terecht niet ontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 25 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.396 van 5 november 2019 in de zaak 2019/569

In zake: Ceren KAHYA
Woonplaats kiezend te 9050 Ledeberg
Ledebergstraat 81

Tegen: HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van “de studievoortgangsbepaling genomen op 27 september 2019 en de beslissing intern beroep genomen op 27 september 2019”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het vastgoed’.

Na afloop van de tweede examenkans was verzoekende partij geslaagd voor 20 van de 64 opgenomen studiepunten, wat een studie-efficiëntie van 31,25% uitmaakt (zie puntenbriefje d.d. 11 september 2019). Verzoekende partij kreeg ook volgende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: *“Je moet bij de eerstvolgende inschrijving met diplomacontract of examencontract voor het behalen van een diploma voor dezelfde opleiding voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten credits verwerven, anders kan je je daarna niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.”*

Op 15 september 2019 vroeg verzoekende partij via e-mail aan de stafmedewerker studietrajectbegeleiding welke stappen zij diende te ondernemen voor herinschrijving met overschakeling naar afstandsonderwijs. Op 17 september 2019 antwoordde de stafmedewerker dat veranderen van dag- naar afstandsonderwijs niet zomaar mogelijk is. Er werd verwezen naar de GIT-sessies, waarbij verzoekende partij nog kon aansluiten.

Op 27 september 2019 werd het contract opleidingsprogramma voor het academiejaar 2019-2020, ten belope van in totaal 29 studiepunten, aan verzoekende partij overgemaakt.

Verzoekende partij stelde geen intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Voorafgaand aan de beoordeling

Bij de voorbereiding van dit dossier kan de Raad niet anders dan vaststellen dat *prima facie* niet alle voor de beoordeling noodzakelijke stukken beschikbaar werden gesteld door verwerende partij in het administratief dossier. De Raad wijst verwerende partij in dit verband op de actuele bepaling van artikel II.298, §1 van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.298.

§1. Het administratief dossier dat door het bestuur uiterlijk samen met de antwoordnota aan de Raad en aan de verzoekende partij wordt bezorgd, bevat ten minste de volgende stukken:

1° een afschrift van de bestreden studievoortgangsbeslissing;

2° in voorkomend geval de examenkopij(en) van of het stagerapport van de verzoeker, of het verslag van het bekwaamheidsonderzoek met het oog op de verwerving van een bewijs van bekwaamheid;

3° het dossier dat samengesteld is naar aanleiding van het intern beroep, vermeld in artikel II.283, eerste lid, met inbegrip van het verzoekschrift op intern beroep;

4° de door het bestuur vastgelegde reglementaire bepalingen die op de bestreden beslissing van toepassing waren, waaronder in elk geval het onderwijs- en examenreglement en in voorkomend geval andere teksten met reglementaire strekking zoals de ECTS-fiche, het stagereglement, de studiegids en het vademecum.

De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.”

In de antwoordnota van verwerende partij leest de Raad het volgende: “*Bovendien staat de studente onder studievoortgangsbewaking waardoor ze per semester niet meer dan 27 credits kon opnemen.*” Het door verwerende partij neergelegd administratief dossier bevat *prima facie* evenwel niet:

- 1) Een stuk waarin bovenvermelde maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd;
- 2) Het van toepassing zijnde onderwijs- en examenreglement.

Vermits deze stukken de Raad noodzakelijk lijken voor de behandeling van het dossier, lijkt het hem aangewezen de debatten te heropenen. Hij vraagt aan verwerende partij om deze documenten tesamen met een aangepaste inventaris zo spoedig mogelijk en ten laatste op 12 november 2019 aan de Raad en aan de verzoekende partij over te maken. Daarbij kan verwerende partij tevens haar opmerkingen betreffende deze stukken meedelen. Vervolgens kan verzoekende partij ten laatste op 16 november 2019 haar schriftelijk standpunt meedelen aan de Raad en aan verwerende partij, waarna de debatten worden gesloten.

BESLISSING

1. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 12 november 2019 om de gevraagde documenten en een aangepaste inventaris in te dienen, samen met een toelichtende nota.

2. Verzoekende partij beschikt vervolgens over een termijn tot uiterlijk 16 november 2019 om een toelichtende nota in te dienen, waarna de debatten worden gesloten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.499 van 5 december 2019 in de zaak 2019/569

In zake: Ceren KAHYA
Woonplaats kiezend te 9050 Ledeberg
Ledebergstraat 81

Tegen: HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van “de studievoortgangsbepaling genomen op 27 september 2019 en de beslissing intern beroep genomen op 27 september 2019”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

Bij arrest nr. 5.396 van 5 november 2019 heeft de Raad de debatten heropend.

Verwerende partij heeft de gevraagde documenten en een toelichtende nota ingediend, waarna ook verzoekende partij een toelichtende nota heeft ingediend. Daarna werden de debatten opnieuw gesloten.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het vastgoed’.

Na afloop van de tweede examenkans was verzoekende partij geslaagd voor 20 van de 64 opgenomen studiepunten, wat een studie-efficiëntie van 31,25% uitmaakt (zie puntenbriefje d.d. 11 september 2019). Verzoekende partij kreeg ook volgende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: *“Je moet bij de eerstvolgende inschrijving met diplomacontract of examencontract voor het behalen van een diploma voor dezelfde opleiding voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten credits verwerven, anders kan je je daarna niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.”*

Op 15 september 2019 vroeg verzoekende partij via e-mail aan de stafmedewerker studietrajectbegeleiding welke stappen zij diende te ondernemen voor herinschrijving met overschakeling naar afstandsonderwijs. Op 17 september 2019 antwoordde de stafmedewerker dat veranderen van dag- naar afstandsonderwijs niet zomaar mogelijk is. Er werd verwezen naar de GIT-sessies, waarbij verzoekende partij nog kon aansluiten.

Op 27 september 2019 werd het contract opleidingsprogramma voor het academiejaar 2019-2020, ten belope van in totaal 29 studiepunten, aan verzoekende partij overgemaakt.

Verzoekende partij stelde geen intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekende partij in haar verzoekschrift stelt (extern) beroep aan te tekenen tegen de studievoortgangsbeslissing genomen op 27/09/2019 en de beslissing intern beroep genomen op 27/09/2019. Er wordt voorgehouden dat deze

documenten in de bijlage zouden zijn gevoegd, doch dit is volgens verwerende partij niet correct.

Verwerende partij vermoedt dat het voorwerp van de huidige procedure het bericht van 27 september 2019 betreft, waarbij het opleidingsprogramma wordt overgemaakt. Hierbij wordt verwezen naar stuk 1, zijnde het contract opleidingsprogramma voor het academiejaar 2019-2020 voor 29 studiepunten. Op 27 september 2019 heeft verzoekster dit ontvangen (zie stuk 3). Dit doorgestuurde, niet-ondertekende document betreft volgens verwerende partij evenwel geen studievoortgangsbeslissing in de zin van art. I.3. 69° van het Besluit van de Vlaamse regering tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het Hoger Onderwijs. Tegen dit contract werd en kon ook geen intern beroep worden aangetekend, zodat van een beslissing van de interne beroepsinstantie al evenmin sprake is.

Het beroep gericht tegen een mededeling van een opleidingsprogramma is volgens verwerende partij dan ook onontvankelijk.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekende partij dat er op het puntenbriefje niet duidelijk werd vermeld wat zij moest doen en wat de studievoortgangsbeslissing precies betekende. Alle vermelde linken werkten ook niet. Daarnaast kon verzoekende partij ook geen informatie vinden via de website van de Hogent, omdat er op alle mogelijke websites een error-melding werd gegeven.

Verzoekende partij geeft ook aan dat, doordat de trajectbegeleider geen idee heeft van haar werk en haar verantwoordelijkheden niet vervult, zij hiervan het slachtoffer is. Verzoekende partij had zich initieel voor 33 studiepunten ingeschreven en was al naar de lessen gegaan. Hierna zei de trajectbegeleider haar dat dit niet mogelijk was en werd verzoekende partij opnieuw uitgeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘Ondernemen’ (5 studiepunten). Verzoekende partij geeft aan dat de trajectbegeleider dan pas opmerkte dat zij een studievoortgangsbeslissing had gekregen en dat dit daarvan het gevolg was. Dan pas kreeg verzoekende partij te horen dat ze zich slechts voor 27 studiepunten mocht inschrijven.

Beoordeling

De Raad treedt het verzoekschrift houdende extern beroep met welwillendheid tegemoet en beantwoordt het, aangezien het niet over de hele lijn volkomen duidelijk is opgesteld, in het

licht van de betekenis die de Raad eraan kan geven. De Raad houdt hierbij ook rekening met de wijze waarop de verwerende partij het verzoekschrift heeft kunnen begrijpen.

1. Voor zover verzoekende partij middels haar extern beroepschrift de haar opgelegde bindende voorwaarde zou willen aanvechten, overweegt de Raad het volgende.

Na afloop van het academiejaar 2018-2019 werd aan verzoekende partij volgende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd:

“Je moet bij de eerstvolgende inschrijving met diplomacontract of examencontract voor het behalen van een diploma voor dezelfde opleiding voor minstens 60% van de opgenomen studiepunten credits verwerven, anders kan je je daarna niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.”

Deze maatregel van studievoortgangsbewaking (bindende voorwaarde) is duidelijk vermeld onderaan het puntenbriefje van de tweede examenkans 2018-2019 (zie stuk 2 van verwerende partij). Deze bindende voorwaarde werd bovendien ook hernomen in het contract opleidingsprogramma voor het academiejaar 2019-2020 (zie stuk 3 van verwerende partij). Hierbij werden telkens de correcte beroepsmogelijkheden en -modaliteiten vermeld om intern beroep aan te tekenen.

In dit verband merkt de Raad op dat, conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs, het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekende partij tegen voormelde maatregel van studievoortgangsbewaking geen intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Dit leidt, wat deze bindende voorwaarde betreft, tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep voor de Raad.

2. Voor zover verzoekende partij middels haar extern beroepschrift de beperking van haar studieprogramma zou willen aanvechten, overweegt de Raad het volgende.

De Raad is op grond van artikel I.3, 69° g) Codex Hoger Onderwijs bevoegd om te oordelen over het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven.

In haar wederantwoordnota geeft verzoekende partij aan dat zij zich tevens wenste in te schrijven voor het opleidingsonderdeel ‘Ondernemen’ (5 SP). Op basis van het dossier stelt de Raad vast dat dit een opleidingsonderdeel lijkt te zijn waarvoor verzoekende partij zich nog niet eerder heeft ingeschreven. *Prima facie* betreft het dan ook, anders dan verwerende partij in haar antwoordnota lijkt te willen voorhouden, wel degelijk een ‘studievoortgangsbepaling’ waartegen in beginsel een intern beroep zou moeten openstaan.

Deze studievoortgangsbepaling houdende de beperking van het studieprogramma zit duidelijk vervat in het contract opleidingsprogramma voor het academiejaar 2019-2020 (zie stuk 3 van verwerende partij), dat aangeeft dat verzoekende partij in totaal voor 29 studiepunten is ingeschreven (met details van het inschrijvingsprogramma in bijlage – zie p. 3). Hierbij werden op pagina 2 tevens de correcte beroepsmogelijkheden en -modaliteiten vermeld om intern beroep aan te tekenen tegen een studievoortgangsbepaling.

Ook in dit verband merkt de Raad op dat, conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs, het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekende partij tegen voormelde studievoortgangsbepaling tot beperking van haar studieprogramma geen intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Dit leidt tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep voor de Raad.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 23 oktober 2019

Arrest nr. 5.394 van 4 november 2019 in de zaak 2019/497

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding of een verwante opleiding wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen’. Aan het einde van het academiejaar 2017-2018 werd haar een bindende voorwaarde opgelegd. Aangezien zij de bindende voorwaarde niet heeft behaald, wordt haar de verdere inschrijving in deze opleiding geweigerd voor het academiejaar 2019-2020.

Verzoekende partij stelde op 12 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft beslist de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2019-2020 niet aan te passen. De herinschrijving in de bachelor toegepaste economische wetenschappen: bedrijfskunde of verwante opleidingen van de faculteit zijn niet toegelaten.

Waar de studente aanhaalt dat zij toch 60% studierendement zou hebben behaald indien zij geslaagd zou zijn geweest voor het opleidingsonderdeel “Beslissingsondersteunende methoden en technieken” (9/20), wijst de interne beroepsinstantie erop dat de studente ook dan nog steeds niet zou voldoen aan de minimumvereiste van 60%. In dat geval had de studente immers een studierendement van 53% behaald.

De interne beroepsinstantie merkt ook op dat het studierendement van de studente te laag is. In het academiejaar 2016-2017 heeft de studente 18 studiepunten (30%) behaald, in het academiejaar 2017-2018 gaat het om 33 studiepunten (55%) en in het academiejaar 2018-2019 om 18 studiepunten (40%). De studente heeft gedurende deze drie academiejaren aldus nog nooit de minimumvereiste van 60% behaald. In totaal heeft zij 69 studiepunten behaald. De interne beroepsinstantie stelt nog vast dat verzoekster volgende opleidingsonderdelen uit ‘bachelor 1’ nog niet heeft behaald: accountancy (na 6 examenkansen), Europese en internationale omgeving (na 4 examenkansen) en Inleiding tot de financiële markten 2 (na 4 examenkansen). De studente is te ver verwijderd van het behalen van haar bachelordiploma.

De interne beroepsinstantie benadrukt ten slotte dat het leerkrediet van de studente op dit moment 104 is, zodat het zeer belangrijk is om een opleiding te zoeken waar haar slaagkansen hoger liggen om zo min mogelijk leerkrediet te verliezen. Ze raadt de studente aan contact op te nemen met het STIP voor hulp bij haar heroriëntering. De interne beroepsinstantie geeft daarbij nog mee dat het belangrijk is om snel actie te ondernemen aangezien de deadline voor inschrijving in andere universiteiten of hogescholen nadert.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 20 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het beroep onontvankelijk is in zoverre het ook de initiële beslissing bestrijdt. Door het hoger beroep is de initiële beslissing immers uit het rechtsverkeer verdwenen.

Beoordeling

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in de opleiding voor het academiejaar 2019-2020 wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen. In dat geval verdwijnt de beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat verschillende persoonlijke omstandigheden een invloed hebben gehad op het academiejaar 2018-2019, waardoor zij niet heeft voldaan aan de 60%-barrière. Zo is de oma van verzoekster, waarmee ze een hele emotionele band heeft, getroffen door de vreselijke ziekte Parkinson. Door de emotionele band had haar oma veel steun nodig om dit te kunnen verwerken, wat heel veel tijd in beslag heeft genomen. Daarnaast is verzoekster in het academiejaar 2018-2019 getrouwd. Deze grote levensgebeurtenis heeft veel veranderingen in haar leven teweeggebracht. Die veranderingen hadden betrekking op haar studiegedrag. Na haar huwelijk had verzoekster een periode waarin ze zich probeerde aan te passen aan haar nieuwe levenspatroon. Tijdens deze aanpassingsperiode ondervond verzoekster dat haar concentratie op haar studie wat was verminderd, wat ze erg betreurt. Verzoekster heeft zich echter alsnog proberen inzetten voor de examens.

Verzoekster benadrukt dat het voor haar uiterst belangrijk is om deze studierichting verder te zetten omwille van haar affiniteit die ze altijd al heeft gehad voor economie. Zij wijst erop dat de omstandigheden waarin zij zich vorig academiejaar bevond niet meer aanwezig zijn. Ze heeft zich volledig kunnen aanpassen aan haar nieuwe levenspatroon en heeft zich kunnen settelen. Daardoor is de stabiliteit teruggekeerd. Verzoekster stelt dat de passie en nieuwsgierigheid ten aanzien van de opleiding er is en er altijd zal zijn. Ze merkt op dat ze geslaagd is voor opleidingsonderdelen die als moeilijk worden beschouwd binnen het studieprogramma. Dit geeft haar de motivatie dat ze het echt aankan en dat het probleem dus enkel lag aan tijdsgebrek

en haar nieuwe levenspatroon. Verzoekster benadrukt dat de motivatie aanwezig is om een diploma te halen in de toegepaste economische wetenschappen.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat deze argumenten van verzoekster niet in de eerste e-mail van intern beroep d.d. 12 september 2019 staan. Deze persoonlijke argumenten en informatie werd op 17 september 2019 in een tweede brief meegedeeld aan de interne beroepsinstantie na de vergadering. Op een tweede vergadering heeft de interne beroepsinstantie deze bijkomende argumentatie gelezen. Er werd besloten hier geen verder gevolg aan te geven, nu de argumenten geacht worden in het initieel verzoekschrift zelf te staan. Verder herinnert verwerende partij nog aan de interne beroepsbeslissing, die zij citeert. Zij brengt ten slotte nog in herinnering dat het niet aan de Raad toekomt om zich in de plaats van de interne beroepsinstantie te stellen, maar enkel mag nagaan of de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is, wat *in casu* niet het geval is.

Beoordeling

Verzoekster was in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven voor de bacheloropleiding Toegepaste Economische Wetenschappen. Op het einde van het academiejaar 2017-2018 kreeg zij een bindende voorwaarde opgelegd omdat zij niet voldeed aan de 60%-norm. Op het einde van het academiejaar 2018-2019 voldeed zij opnieuw niet aan de norm, waardoor haar de verdere inschrijving werd geweigerd. Verzoekster beroept zich op de onredelijkheid van de weigeringsbeslissing.

De Raad schetst vooreerst de contouren waarbinnen hij de voorliggende studievoortgangsbeslissing toetst. De Raad kan zich bij de beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar gaat na of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing over het weigeren van een inschrijving als gevolg van een studievoortgangsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering

voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Deze bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijks zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

De Raad gaat vooreerst na of verwerende partij conform de reglementaire bepalingen heeft gehandeld.

¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

Artikel 19.2 van het onderwijs- en examenreglement bepaalt het volgende (zie stuk 5 van verwerende partij): *“Indien een student na één academiejaar minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven krijgt deze bij de eerstvolgende inschrijving voor dezelfde opleiding of voor sterk verwante opleidingen volgende bindende voorwaarde opgelegd.*

De verdere inschrijving van een student in een bachelor- of masteropleiding, in een sterk verwante opleiding, of in een schakel- of een voorbereidingsprogramma wordt geweigerd indien die student in elk van twee voorafgaande academiejaren voor die opleiding of dat programma was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven.

Kandidaat-studenten kunnen na inschrijving dezelfde bindende voorwaarden opgelegd krijgen op basis van hun studieverleden aan andere instellingen.”.

De Raad stelt op basis van voorliggend dossier vast dat verzoekster in het academiejaar 2016-2017 slechts een studierendement van 30% heeft behaald. Het daaropvolgende academiejaar 2017-2018 behaalde zij een studierendement van 55%, waardoor ze opnieuw niet voldeed aan de opgelegde 60% studie-efficiëntiegrens. Het academiejaar 2018-2019 behaalde zij een studierendement van 40%. Aangezien verzoekster niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarden werd haar de verdere inschrijving geweigerd. Verzoekster ontkent deze feitelijke gegevens niet.

De Raad is van oordeel dat verwerende partij conform het decreet en artikel 19.2 van het OER – dat uitvoering geeft aan artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs – heeft gehandeld. De bindende voorwaarden werden immers correct opgelegd, aangezien verzoekster niet voldeed aan de vooropgestelde studie-efficiëntie in het academiejaar 2017-2018. De inhoud van de bindende voorwaarden werd niet betwist. Dit blijkt alleszins niet uit het dossier. Verzoekster geeft bovendien zelf aan dat zij gewaarschuwd was en dus op de hoogte was van deze bindende voorwaarde. Vervolgens heeft verzoekster deze bindende voorwaarde niet gehaald.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering van inschrijving als gevolg van het niet voldaan hebben aan de opgelegde bindende voorwaarden, *in casu* in het licht van de door verzoekster ingeroepen omstandigheden, ook de toets van de redelijkheid kan doorstaan, met andere woorden of er zich het afgelopen academiejaar bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan die verschonen waarom verzoekster niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen.

Ingeval een student zich hierop beroept – zoals *in casu* – is het aan de interne beroepsinstantie om de ingeroepen omstandigheden te onderzoeken.

De Raad is van oordeel dat bij deze beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel, rekening moet worden gehouden met de door verzoekster geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekster in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Verzoekster beroept zich in haar extern beroep op persoonlijke omstandigheden die volgens haar verklaren waarom haar studievoortgang een traag verloop heeft gekend. Samengevat wijst zij op de zorg voor haar zieke oma en op haar huwelijk in december 2018, waarvan ze de akte neerlegt als bijlage. Hierdoor heeft zij niet volgens haar capaciteiten kunnen presteren. Deze nieuwe levensomgeving heeft ertoe geleid dat zij in het academiejaar 2018-2019 niet voldeed aan de zestig procentnorm. Verzoekster stelt dat zij nu de situatie onder controle heeft en dat ze bereid is om zich volledig in te zetten.

In haar initieel intern beroepsschrift van 12 september 2019 maakt ze geen melding van deze persoonlijke omstandigheden en vraagt ze enkel een uitzondering aangezien ze slechts nipt een tekort heeft behaald voor het opleidingsonderdeel 'Beslissingsondersteunende methoden en technieken'.

De interne beroepsinstantie stelde hieromtrent vast dat zelfs indien verzoekster voor het betreffende opleidingsonderdeel geslaagd zou zijn, *quod non*, zij nog steeds niet het vereiste studierendement van 60% zou hebben behaald. Ze wees ook op de trage studievoortgang van de afgelopen drie academiejaren en de vele tekorten op diverse opleidingsonderdelen, ook na meerdere examenkansen.

Uit de antwoordnota blijkt dat verzoekster in een latere brief van 17 september 2019 wel melding maakt van de in het extern beroepsschrift aangehaalde bijzondere omstandigheden. Het statuut van deze bijkomende e-mail is onduidelijk. Verzoekster geeft hier geen verklaring voor en voegt deze ook niet toe aan het dossier. De Raad leest verder in het dossier dat de interne beroepsinstantie wel akte heeft genomen van deze aangehaalde omstandigheden in een bijkomende zitting van 24 september 2019. Zij heeft de op een eerdere datum genomen interne

beroepsbeslissing op basis van het initieel intern verzoekschrift niet herzien. De bijkomende argumenten werden afgewezen wegens laattijdigheid, aangezien ze niet waren opgenomen in het initieel verzoekschrift.

De Raad neemt bij de besluitvorming in deze zaak deze vaststellingen en volgende overwegingen in beraad.

De Raad moet vaststellen dat de persoonlijke omstandigheden die verzoekster in haar extern beroepsschrift inroept – voor zover deze als een overmachtssituatie zouden kunnen worden beschouwd, waarover de Raad zich niet rechtstreeks kan uitspreken – pas laattijdig, na afhandeling van het intern beroep werden meegedeeld. Het is onduidelijk in hoeverre de bijkomende e-mail – die *prima facie* wel nog binnen de beroepstermijn werd gestuurd – als een nieuw verzoekschrift kan worden beschouwd, dat ook aan de vereiste vormvoorschriften voldoet.

Aan de interne beroepsinstantie kan in principe niet worden verweten dat zij geen rekening heeft gehouden met bijkomende e-mails met extra informatie die niet voorhanden waren op het moment van het nemen van de beslissing. Dat de interne beroepsinstantie vervolgens, na afsluiting van de eerste vergadering die heeft geleid tot het nemen van de interne beroepsbeslissing, de laattijdigheid van de in de bijkomende e-mail aangehaalde bijzondere omstandigheden opwerpt, strookt ook met het OER. In artikel 21.4 van het OER wordt immers het volgende bepaald:

“21.4.1 Een intern beroep wordt door middel van een schriftelijk verzoek gericht aan de in artikels 5.3.7, 5.4.2, 9.4 en 19.8 vermelde bevoegde instantie of in artikels 6.2.11, 15.6.3 en 21.3.1 aangeduide persoon ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat op de dag na deze van de definitieve bekendmaking van de examen- of deliberatieresultaten of op de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student in het geval van een andere beslissing. Het verzoek bevat een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.

De student wordt mondeling gehoord door de bevoegde instantie en/of door de betrokken persoon indien hij/zij dit heeft gevraagd in het schriftelijk verzoek tot heroverweging van de beslissing.” (eigen onderlijning)

De Raad kan in principe evenmin rekening houden met deze laattijdig in het kader van het extern beroep ingeroepen omstandigheden en wijst in dit verband op het laatste lid van artikel II. 294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs:

“§2. (...) De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. (ing. bij OD XXVII, art. VI.20, inw. 01.09.2017) (...)”.

De Raad is van oordeel dat de door verzoekster meegedeelde persoonlijke omstandigheden in het licht van hoger weergegeven bepaling in eerste instantie niet ontvankelijk zijn.

De Raad wijst ten overvloede ook op het gegeven dat er pas sprake is van een overmachtssituatie ingeval van volgende situatie:

“Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan)”.

Verzoekster beroept zich op familiale omstandigheden die wel een aanpassing vergen en ongetwijfeld een belasting kunnen meebrengen voor de studie. Daarom is er echter – althans *prima facie* – nog geen sprake van een overmachtssituatie die gedurende het afgelopen academiejaar het niet behalen van de *in casu* opgelegde milde bindende voorwaarden kan verklaren. Verzoekster toont dit naar het oordeel van de Raad niet overtuigend aan.

Wat de redelijkheid van deze weigeringsbeslissing betreft, stelt de Raad verder vast dat verzoekster inderdaad een zeer trage studievoortgang heeft doorgemaakt. Zij is reeds gedurende drie academiejaren bij verwerende partij ingeschreven voor de betreffende bacheloropleiding (eerst voor handelsingenieur, nadien voor bedrijfskunde), waarvan ze slechts 69 studiepunten heeft behaald. Een aantal opleidingsonderdelen uit het eerste bachelor traject heeft ze nog steeds niet behaald waaronder: accountancy (na 6 examenkansen); Europese en internationale omgeving (na 4 examenkansen) en Inleiding tot de financiële markten 2 (na 4 examenkansen). Ze is nog ver verwijderd van het behalen van haar bachelordiploma.

Dat verwerende partij in het licht daarvan van oordeel is dat verzoekster – aangezien ze nog meer dan genoeg leerkrediet heeft (met name 104 studiepunten) – zich beter heroriënteert naar

een bacheloropleiding die meer past bij haar capaciteiten, is naar het oordeel van de Raad niet onredelijk.

De Raad begrijpt dat deze beslissing voor verzoekster teleurstellend is. De Raad acht het in het licht van de aangegeven omstandigheden echter niet onredelijk om verzoekster te weigeren en om haar op die wijze aan te moedigen om zich te heroriënteren.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.362 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/510

In zake: Katrien APPELS
Woonplaats kiezend te 2200 Herentals
Ernest Claesstraat 56

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 21, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de ergotherapie’.

Voor het opleidingsonderdeel “Eindwerk” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 september 2019 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student intern beroep heeft aangetekend via e-mail, terwijl op het rapport met verwijzing naar het Onderwijs- en Examenreglement 2018-2019, duidelijk de beroepsprocedure staat vermeld. De student werd daarnaast correct geadviseerd door de ombuds over de te volgen procedure om intern beroep in te stellen. Aangezien het intern beroep niet op correcte wijze werd ingediend moet het onontvankelijk worden verklaard.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 19 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 25 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij per vergissing de regelgeving voor het jaar 2019-2020 als leidraad heeft genomen voor het instellen van haar intern beroep. Uit het gesprek met de ombud had ze onthouden dat de brief zou moeten worden binnengebracht in de Lange Nieuwstraat. Volgens verzoekster werd dit echter omschreven als een waarschijnlijkheid, waarna zij dit wilde opzoeken in het examenreglement. Verzoekster voegt als bijlage een screenshot toe van de richtlijn die aangeeft dat het intern beroep via e-mail moet worden bezorgd.

Verzoekster verduidelijkt dat ze niet naar de ombud was gestapt met het idee beroep aan te tekenen. Dit bleek echter de enige optie en bovendien een haalbare weg. Verzoekster wijst erop dat hierdoor plots een deadline van anderhalf uur ontstond om dit in orde te krijgen. Het gesprek vond immers plaats op de zevende dag na de bekendmaking van de resultaten, om 14u. Verzoekster benadrukt dat zij haar uiterste best heeft gedaan om de gangbare procedure zo correct als mogelijk op te volgen, maar zij blijkt zich te hebben gebaseerd op het verkeerde document. Ze merkt op dat ze bijkomend de brief nog wilde binnenbrengen in de Lange

Nieuwstraat, aangezien dit in het gesprek werd vermeld, maar omdat de printers in de bibliotheek die dag niet wilden meewerken en omdat het (op dat moment in haar ogen juiste) examenreglement niet aangaf dat dit nodig was, heeft ze dit niet meer gedaan.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat de Raad als administratief rechtscollege uitspraak doet over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen na uitputting van de interne beroepsprocedure. Volgens verwerende partij werd de interne beroepsprocedure niet op rechtsgeldige wijze uitgeput. Artikel 23.7 van het Onderwijs- en Examenreglement 2018-2019 (hierna: OER) bepaalt het volgende:

“Het verzoekschrift is slechts ontvankelijk indien het voldoet aan de volgende vormvereisten:

- a) het verzoekschrift is binnen de gestelde termijnen tegen ontvangstbewijs ingediend bij het aanspreekpunt Interne beroepsprocedure (...).”*

Verwerende partij is van mening dat, aangezien verzoekster het intern beroep heeft ingeleid via e-mail – wat zij ook niet betwist – en niet via het in het OER voorziene aanspreekpunt, de interne beroepsinstantie het beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard. Volgens haar is de huidige vordering van verzoekster eveneens onontvankelijk, aangezien de rechtsgeldige uitputting van de interne beroepsmogelijkheden een ontvankelijkheidsvereiste is voor het extern beroep.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster op dat het reglement verplicht om eerst contact op te nemen met de ombudsdienst alvorens een beroep in te stellen. De ombudsdienst moet de student zo nodig informeren over de beroepsprocedure. Verzoekster benadrukt dat zij zo snel mogelijk contact heeft opgenomen met de ombudsdienst, namelijk op de dag dat de resultaten bekendgemaakt werden. Zij heeft twee datavoorstellen gekregen voor een afspraak, meer bepaald 11 en 12 september. Verzoekster heeft de eerst mogelijke afspraak genomen en wijst erop dat de beroepstermijn op 12 september al was verstreken. Door deze late afspraak had zij onvoldoende tijd om haar intern beroep zorgvuldig voor te bereiden.

Verzoekster stelt vervolgens dat zij tijdens dit gesprek werd ingelicht dat een intern beroep haar enige mogelijkheid was. Zij kreeg te horen dat dit per e-mail kon en ‘waarschijnlijk’ ook per brief moest gebeuren. Volgens haar werd onvoldoende meegegeven dat het per brief indienen van het intern beroep een ontvankelijkheidsvereiste is.

Verzoekster merkt daarnaast op dat uit het reglement bleek dat het instellen van het beroep per e-mail voldoende was. Nadien bleek echter dat het reglement voor het academiejaar 2019-2020 op dat vlak was aangepast en dat voor het academiejaar 2018-2019 nog een procedure op papier voorzien is. Zij vindt dat het verwarrend werkt dat beide reglementen, die op belangrijke punten afwijken, online worden gepubliceerd, zonder dat hierop de aandacht wordt gevestigd.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs ruime autonomie verleent aan de onderwijsinstellingen om de vorm van het intern beroep vast te leggen. Daaruit volgt dat onderwijsinstellingen in hun Onderwijs- en Examenregeling ontvankelijkheidsvereisten – al dan niet met sancties – kunnen vastleggen. De Raad merkt evenwel op dat deze autonomie niet onbegrensd is en dat hij toezicht houdt op de redelijkheid van de Onderwijs- en Examenregeling en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

Artikel 23.7 van het OER 2018-2019 van verwerende partij bepaalt hoe een student intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing kan aantekenen (zie stuk 1 van verwerende partij). Met betrekking tot de concrete beroepsmodaliteiten bepaalt artikel 23.7 OER het volgende:

“‘Hij [de student] richt zijn verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing aan de algemeen directeur, de voorzitter van de interne beroepscommissie, schriftelijk, met redenen omkleed en met de overtuigingsstukken die de student nodig acht. De student geeft het verzoekschrift tegen ontvangstbewijs af aan het aanspreekpunt Interne beroepsprocedure, Lange Nieuwstraat 101, 2000 Antwerpen, op werkdagen tussen 9u en 16u. Indien de zevende kalenderdag van de beroepstermijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, dan wordt de termijn verlengd tot de eerst daarop volgende werkdag.

Het verzoekschrift is slechts ontvankelijk indien het voldoet aan de volgende vormvereisten:

- a) het verzoekschrift is binnen de gestelde termijnen tegen ontvangstbewijs ingediend bij het aanspreekpunt Interne beroepsprocedure;*
- b) het verzoekschrift is gedagtekend en ondertekend door de student of zijn raadsman;*

- c) het verzoekschrift vermeldt ten minste de naam en het adres van de student, de bestreden studievoortgangsbepaling en een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.”.*

De Raad stelt vast dat in artikel 23.7 OER wordt bepaald dat het intern beroep moet worden ingesteld tegen ontvangstbewijs. Dit is eveneens opgenomen bij de beroepsmodaliteiten op de kennisgeving van de initiële studievoortgangsbepaling (zie stuk 5 van verwerende partij). Er wordt eveneens uitdrukkelijk bepaald dat deze vormvereiste op straffe van onontvankelijkheid moet worden nageleefd. De Raad acht het niet onterecht dat dit als een substantiële vormvereiste wordt beschouwd. Op die manier wordt er gezorgd voor een vaste datum van het intern beroep. Aangezien de beroepsmodaliteiten ook correct werden vermeld op de initiële studievoortgangsbepaling, kon verzoekster naar het oordeel van de Raad wel degelijk op de hoogte zijn van deze substantiële vormvereiste, wat zij ook niet ontkent.

In haar verzoekschrift erkent verzoekster dat zij haar intern beroep niet tegen ontvangstbewijs, maar enkel per e-mail heeft ingediend. Zij had immers per vergissing het OER 2019-2020 geraadpleegd, in plaats van het van toepassing zijnde OER 2018-2019 met het oog op het instellen van haar intern beroep. De Raad kan hiervoor begrip opbrengen, maar kan niet anders dan opmerken dat deze vergissing voor rekening van verzoekster is. Zowel in het OER 2018-2019 als op de kennisgeving van de initiële studievoortgangsbepaling staan namelijk de correcte beroepsmodaliteiten, en meer bepaald de vereiste van het indienen tegen ontvangstbewijs, vermeld. Daarnaast mag een (laat) gesprek met de ombudsdienst een student er niet van weerhouden tijdig intern beroep in te stellen. De student is zelf verantwoordelijk voor het respecteren van de vervaltermijn van zeven kalenderdagen voor het instellen van het intern beroep. Ook wat de stelling van verzoekster betreft dat de ombudsdienst onvoldoende duidelijke informatie heeft verschaft inzake het instellen van het intern beroep – waarvan verzoekster overigens geen enkel bewijs bijbrengt – moet de Raad opmerken dat niet voorbij kan worden gegaan aan het feit dat de correcte beroepsmodaliteiten aan verzoekster kenbaar werden gemaakt via het OER 2018-2019 alsook via haar puntenblad.

Aangezien uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroepsschrift niet tegen ontvangstbewijs, maar enkel per e-mail heeft ingediend en aldus niet heeft voldaan aan deze voorgeschreven substantiële vormvereiste, is de Raad van oordeel dat de interne beroepsinstantie terecht het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard om deze reden.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de examenbetwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.363 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/527

In zake: Dariush EBRAHIMI
Woonplaats kiezend te 2900 Schoten
Elshoutbaan 225

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2019.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de biomedische wetenschappen’.

Verzoeker heeft zich ingeschreven voor het opleidingsonderdeel “Geïnt. pract. biochemie”. Bij de eerste examenkans heeft hij een score van 6/20 behaald. Enkele dagen voor de tweede examenkans ontvangt hij een e-mail van de betrokken docente, waarin zij aangeeft dat verzoeker reeds in 2015 een credit heeft behaald voor dit opleidingsonderdeel en dat hij zich dit academiejaar dus zonder reden hiervoor opnieuw heeft ingeschreven. Bij de bekendmaking van de examenresultaten wordt hij voor dit opleidingsonderdeel als ‘verontschuldigd’ genoteerd.

Verzoeker ontvangt vervolgens op 11 september 2019 een e-mail waarin hem bindende voorwaarden worden opgelegd. Uit de e-mailconversatie die diezelfde dag nog volgt, blijkt dat deze beslissing alsnog wordt gewijzigd en dat aan verzoeker toch geen bindende voorwaarden worden opgelegd voor het academiejaar 2019-2020. Zijn behaalde studierendement voor het academiejaar 2018-2019 bleef evenwel ongewijzigd, aangezien het opleidingsonderdeel “Geïnt. pract. biochemie” voor het academiejaar 2018-2019 als niet verworven wordt aanzien. Aangezien hij van de studentenadministratie geen antwoord meer kreeg op zijn vragen, heeft hij zich gericht tot de ombudsdienst, waarvan hij evenmin een antwoord mocht ontvangen.

Bij aangetekend schrijven van 27 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – bevoegdheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het aan hem voorgelegde beroep.

Uit het verzoekschrift begrijpt de Raad dat het beroep is gericht tegen het uitblijven van antwoorden op de verdere vragen van verzoeker, die hij heeft omtrent de administratieve vergissing waardoor hij zich in het academiejaar 2018-2019 opnieuw heeft ingeschreven voor het opleidingsonderdeel “Geïnt. pract. biochemie” en waardoor hij vier studiepunten heeft verloren.

De Raad benadrukt dat hij enkel over een toegewezen bevoegdheid beschikt.

Een geschil inzake de samenstelling van het curriculum van een student behoort, buiten de hier niet van toepassing zijnde gevallen bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs, niet tot de aan de Raad toegewezen bevoegdheid.

De Raad is niet bevoegd, zodat het beroep onontvankelijk is.

De Raad merkt overigens op dat conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekende partij geen intern

beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Dit leidt eveneens tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.364 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/534

In zake: Naoual EL MAHAOUI
Woonplaats kiezend te 2160 Wommelgem
Ternesselei 208

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 19 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving voor het academiejaar 2019-2020 wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement: financie- en verzekeringswezen’. Zij heeft niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden zodat haar de herinschrijving voor het academiejaar 2019-2020 wordt geweigerd.

Verzoekster heeft geen intern beroep aangetekend.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het verzoekschrift aan de Raad niet is ondertekend. Artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft dit nochtans voor op straffe van onontvankelijkheid.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

De Raad merkt verder op dat conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekende partij geen intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Dit leidt eveneens tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep.

In dit verband wenst de Raad verzoekster er evenwel op te wijzen dat overeenkomstig artikel II.21 van het Bestuursdecreet, de termijn voor het instellen van het intern beroep slechts aanvangt bij de kennisgeving van de te bestrijden beslissing op voorwaarde dat de beroepsmodaliteiten op die beslissing zijn vermeld.

Deze verplichting houdt in dat niet alleen de mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep moet worden vermeld, maar ook de modaliteiten ter zake. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat enerzijds alle relevante modaliteiten voor het intern beroep moeten worden vermeld en anderzijds de loutere verwijzing naar een andere vindplaats – zoals het onderwijs- en examenreglement – niet volstaat als kennisgeving van de beroepsmodaliteiten.

Te dezen stelt de Raad vast dat uit het dossier blijkt dat op de initiële studievoortgangsbepaling enkel de mogelijkheid om beroep aan te tekenen wordt vermeld, met een loutere verwijzing naar artikel 23.8 van het Onderwijs- en examenreglement 2019-2020 (zie stuk 1 van verwerende partij).

Vermits de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten betreffende de bestreden studievoortgangsbepaling *prima facie* niet op regelmatige wijze aan verzoekster ter kennis zijn gebracht, heeft dit overeenkomstig artikel II.21 Bestuursdecreet tot gevolg dat de termijn om het intern beroep in te stellen pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing. De termijn om rechtsgeldig intern beroep in te stellen lijkt derhalve – op basis van de gegevens van het dossier – nog niet te zijn verstreken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.365 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/548

In zake: Suzanne FROMMATER
 Woonplaats kiezend te 59425 Unna (Duitsland)
 Ligusterweg 28

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving wordt geweigerd en de “beslissing intern beroep / aanvraag uitzondering genomen op 21 september 2019”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de diergeneeskunde’. Haar inschrijving werd een eerste keer geweigerd aan het einde van het academiejaar 2014-2015. Zij heeft zich tijdens het academiejaar 2015-2016 voor één opleidingsonderdeel ingeschreven met een creditcontract, dat zij met succes heeft voltooid. Vervolgens heeft verzoekster zich in het academiejaar 2016-2017 opnieuw ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de diergeneeskunde’. Tijdens dit academiejaar bevond zij

zich niet onder een maatregel van studievoortgangsbewaking en behaalde zij credits ten belope van 62% van de opgenomen studiepunten in haar studieprogramma. Tijdens de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019 heeft verzoekster credits ten belope van respectievelijk 45% en 52% van de opgenomen studiepunten behaald, waarna werd beslist om de inschrijving van verzoekster voor het academiejaar 2019-2020 te weigeren.

Op 13 september 2019 heeft zij een aanvraag tot uitzondering ingediend, waarna zij op 21 september 2019 het bericht kreeg dat de weigering tot inschrijving behouden bleef. Verzoekende partij stelde vervolgens op datum van 24 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2019 heeft verzoekende partij een verzoekschrift ingediend bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat het intern beroep nog in behandeling was op het tijdstip dat verzoekster het verzoek bij de Raad heeft ingediend. Nu het intern beroep nog niet afgehandeld was, was een beroep bij de Raad dan ook voorbarig en derhalve onontvankelijk. Ondertussen werd op 9 oktober 2019 een interne beroepsbeslissing genomen.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekster aan dat de definitieve resultaten definitief bekend werden gemaakt op 11 september 2019. Daarbij werd haar verdere inschrijving in de opleiding geweigerd. Verzoekster had op 10 september 2019 al aan de studietrajectbegeleider gevraagd of er een mogelijkheid zou bestaan medische attesten in te dienen om te mogen verklaren waarom zij niet voldoende kon presteren. De studiebegeleider had haar geantwoord dat ze een uitzondering kan aanvragen. Er was geen sprake van intern beroep. Verzoekster heeft deze aanvraag tot uitzondering op 13 september 2019 ingediend. Op 21 september 2019 kreeg ze dan de mededeling dat werd beslist de weigering tot inschrijving te handhaven. Vervolgens heeft verzoekster per aangetekend schrijven een verzoek tot heroverweging (intern beroep) bezorgd aan de studievoortgangscommissie. Op dezelfde dag werd ze door de ombudspersoon op de hoogte gebracht dat “dit verzoek en ook verder intern beroep geweigerd zal worden”. Volgens verzoekster ging het om valse informatie aangezien ze wel intern beroep mocht

aantekenen. Verzoekster benadrukt dat ze op eigen initiatief intern beroep had ingediend. Als ze dat niet had gedaan, zou de vervalltermijn van zeven kalenderdagen verstreken zijn en zou bijgevolg geen intern beroep meer mogelijk geweest zijn.

Verzoekster stelt ook dat zij had verwacht voldoende nuttige, omvattende en betrouwbare informatie te verkrijgen van de faculteit. Aangezien zij bericht kreeg dat haar aanvraag op intern beroep geweigerd zou worden, kan ze er toch niet vanuit gaan nog een interne beroepsbeslissing te verkrijgen. Om die reden heeft verzoekster binnen een vervalltermijn van zeven kalenderdagen na de uitzonderingsbeslissing van 21 september 2019 extern beroep aangetekend bij de Raad. Dit was immers de enige beslissing die voor verzoekster beschikbaar was.

Beoordeling

De Raad wijst erop dat, conform artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad.

Hoewel uit het dossier blijkt dat verzoekster op 24 september 2019 klaarblijkelijk een intern beroep opgestart heeft, heeft zij echter zonder het resultaat van deze beroepsprocedure af te wachten en vooraleer de termijn waarbinnen de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling een beslissing zou moeten nemen of moeten meedelen wanneer deze dan wel genomen zou worden, verstreken is, tegelijkertijd een extern beroep bij de Raad ingesteld.

Het bij de Raad ingestelde beroep is dan ook voorbarig en daarom niet ontvankelijk.

De Raad betreurt in dit dossier wel de gang van zaken, waaronder ook het bericht van de ombudsdienst van 26 september 2019 waarin wordt aangegeven dat ‘het verzoek inderdaad geweigerd is en dat verder intern beroep niet mogelijk is’. Op dat moment had verzoekster immers – zo blijkt uit de interne beroepsbeslissing van 9 oktober 2019, waarbij het intern beroep van verzoekster ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard – via de correcte procedure een intern beroep ingesteld dat nog behandeld moest worden. De Raad kan overigens niet ingaan op de argumenten die verzoekster in haar wederantwoordnota ontwikkelt tegen deze interne beroepsbeslissing van 9 oktober 2019, die het voorwerp moet uitmaken van een nieuw beroep bij de Raad.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.366 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/568

In zake: Robin RAMBOUR
Woonplaats kiezend te 8800 Rumbeke
Izegemsestraat 104

Tegen: VIVES
Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 15 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij wordt geweigerd om het opleidingsonderdeel “Professionele gespreksvoering” in het academiejaar 2019-2020 op te nemen en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Bianca Corneillie, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij heeft tijdens de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019 het opleidingsonderdeel “Professionele gespreksvoering” opgenomen. Hij mag dit niet meer opnemen in het academiejaar 2019-2020.

Verzoekende partij stelde op datum van 23 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 september 2019 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de student op 15 september 2019 werd ingelicht door de studiegebieddirecteur. Zij heeft het intern beroep van de student op 23 september 2019 per e-mail ontvangen. De interne beroepsinstantie verwijst naar artikel 91, §2 van het OER 2018-2019 en stelt dat het intern beroep niet tijdig werd ingediend. Het is bijgevolg onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 26 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern

beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker benadrukt dat de mogelijkheid van een beroepsprocedure niet op de initiële studievoortgangsbepaling wordt vermeld. Pas na zijn expliciete vraag werd hij gewezen op de beroepsmogelijkheden, met een ontoereikende verwijzing naar het OER.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij louter bij haar standpunt te blijven.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker op dat verwerende partij andermaal niet de moeite heeft genomen om te staven waarom ze de beslissing hebben genomen. Ze verschuilen zich achter de interne beroepsprocedure en het niet nageleefd hebben van de termijn van zeven dagen.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep terecht als onontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft

een vervalltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

In casu betreft het voorwerp een studievoortgangsbepaling waarvoor de vervalltermijn van zeven kalenderdagen ingaat de dag na de kennisgeving van deze bepaling aan verzoeker. Uit het dossier blijkt dat verzoeker in kennis werd gesteld van de bestreden studievoortgangsbepaling per e-mail van 15 september 2019.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* 15 september 2019) van de studievoortgangsbepaling, *in casu* vanaf 16 september 2019, om te verstrijken op 22 september 2019. Verzoeker diende zijn intern beroep in op 23 september 2019. De Raad moet derhalve concluderen dat het beroep *prima facie* niet tijdig is ingesteld.

Het intern beroep werd aldus terecht onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

Ten overvloede wenst de Raad verzoeker er evenwel op te wijzen dat overeenkomstig artikel II.21 van het Bestuursdecreet, de termijn voor het instellen van het intern beroep slechts aanvangt bij de kennisgeving van de te bestrijden bepaling op voorwaarde dat de beroepsmogelijkheden en de -modaliteiten op die bepaling correct zijn vermeld.

Deze verplichting houdt in dat niet alleen de mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep moet worden vermeld, maar ook de modaliteiten ter zake. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat enerzijds alle relevante modaliteiten voor het intern beroep moeten worden vermeld en anderzijds de loutere verwijzing naar een andere vindplaats – zoals het onderwijs- en examenreglement – niet volstaat als kennisgeving van de beroepsmodaliteiten.

Te dezen stelt de Raad vast dat uit het dossier blijkt dat op de initiële studievoortgangsbepaling noch de beroepsmogelijkheden, noch de beroepsmodaliteiten staan vermeld.

Vermits de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten betreffende de bestreden studievoortgangsbepaling *prima facie* niet op regelmatige wijze aan verzoeker ter kennis zijn gebracht, heeft dit overeenkomstig artikel II.21 Bestuursdecreet tot gevolg dat de termijn om het intern beroep in te stellen pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing. De termijn om rechtsgeldig intern beroep in te stellen lijkt derhalve – op basis van de gegevens van het dossier – nog niet te zijn verstreken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.397 van 6 november 2019 in de zaak 2019/570

In zake: Matthias PITTOORS
 Woonplaats kiezend te 2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver
 Donderheide 7

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in het schakelprogramma of verwante opleiding wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven voor het schakelprogramma tot de master in de organisatie en het management. Aan het einde van het academiejaar 2017-2018 werd hem een bindende voorwaarde opgelegd. Aangezien hij de bindende voorwaarde niet heeft behaald, wordt hem de verdere inschrijving voor het schakelprogramma of een aanverwante opleiding geweigerd voor het academiejaar 2019-2020.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft beslist om de toelatingsvoorwaarden van de student voor het academiejaar 2019-2020 aan te passen. Zijn status studievoortgangsbewaking wordt gewijzigd van rood (= uitsluiting inschrijving) naar oranje. Dit betekent dat de student wel de toelating krijgt om zich opnieuw in te schrijven voor het schakelprogramma Organisatie en management, maar hij krijgt een limiet opgelegd wat het toegelaten aantal studiepunten betreft. Een inschrijving in de master is bovendien niet toegelaten en de 60%-regel is opnieuw van kracht. Indien de student aldus in het academiejaar 2019-2020 niet slaagt voor 60% van het ingeschreven aantal studiepunten, wordt de verdere inschrijving geweigerd.

De interne beroepsinstantie geeft de student de toelating om de resterende opleidingsonderdelen binnen zijn schakelprogramma (15 studiepunten) op te nemen. Een combinatie met de masteropleiding wordt niet toegestaan. De interne beroepsinstantie benadrukt dat het belangrijk is dat de student in eerste instantie volledig focust op het schakelprogramma, dat de toelatingsvoorwaarde is voor de master. Indien de student in het academiejaar 2019-2020 slaagt voor het schakelprogramma, kan hij zich in het academiejaar 2020-2021 inschrijven in het masterprogramma en dit in februari (indien gewenst) of juni afronden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het beroep onontvankelijk is in de mate dat het ook de initiële beslissing van 12 september 2019 bestrijdt. Door het intern beroep is de initiële beslissing immers uit het rechtsverkeer verdwenen.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving in het schakelprogramma of verwante opleiding wordt geweigerd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk en deels gegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen. In dat geval verdwijnt de beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat een weigering voor de masteropleiding ervoor zal zorgen dat hij pas, in het beste geval, zal afstuderen in februari 2021. Dit betekent ook dat hij slechts 7u per week les heeft. Verzoeker benadrukt dat hij concrete stappen zal ondernemen om persoonlijke, begeleide wiskundelessen te volgen. Hij wijst er ook op dat hij al voor 23 studiepunten credits heeft verworven in het masterprogramma, voor opleidingsonderdelen die allemaal in het tweede semester vielen. Verzoeker stelt verder dat men de voorwaarde tot deelname aan het masterprogramma afhankelijk stelt van het slagen voor de opleidingsonderdelen Methodologie voor bedrijfskunde en Inleiding tot algemene economie, waarvoor hij evenwel reeds geslaagd is.

Verzoeker vraagt aldus om toegelaten te worden tot het masterprogramma, in combinatie met de drie resterende vakken van het schakelprogramma. Het opnemen van de masterproef zou, eventueel, kunnen worden toegelaten op voorwaarde van het slagen voor het deexamen Wiskunde in januari 2020. Verzoeker benadrukt dat hij gemotiveerd is om zijn opleiding binnen beperkte tijd succesvol af te ronden.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 24 van de 54 studiepunten in het schakelprogramma van de master in de organisatie en het management heeft behaald, wat overeenkomt met een studierendement van 44%. Zowel in juli 2018 als in september 2018 kreeg hij een brief om hem te wijzen op de regels inzake studievoortgang waaraan hij moest voldoen. Verzoeker schreef zich in het academiejaar 2018-2019 in voor de resterende 30 studiepunten van het schakelprogramma. In februari 2019 kreeg hij – op basis van het behalen van credits in de januarizittijd voor algemene economie en recht & onderneming – de toelating om een inschrijving te nemen in de master voor maximum 24 studiepunten. Verzoeker heeft tijdens dit academiejaar slechts 15 van de 30 opgenomen studiepunten van het schakelprogramma behaald. Aangezien verzoeker twee jaar na elkaar geen studierendement van 60% in het schakelprogramma heeft behaald, werd hem de herinschrijving in het schakelprogramma geweigerd.

Verwerende partij wijst erop dat verzoeker geen credits heeft behaald voor 15 studiepunten van het schakelprogramma. Hij heeft in de voorbije vier zittingen volgende resultaten behaald voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij nog niet geslaagd is: wiskundige methoden en technieken (5-4-4-6), inleiding tot de sociologie (7-8-8-8) en Europese en internationale omgeving (5-8-9-6).

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker in zijn intern beroep vroeg om te mogen verder studeren en om het schakelprogramma van 15 studiepunten te mogen combineren met de resterende vakken van de master (36 studiepunten). Volgens verwerende partij stuit deze vraag van de student op minstens drie problemen:

- Weigering tot herinschrijving voor het schakelprogramma;
- Studenten die in studievoortgang zitten, mogen hoogstens een studieprogramma van 45 studiepunten opnemen;
- De masterproef wordt nooit toegevoegd aan het studieprogramma indien de student nog niet geslaagd is voor het schakelprogramma.

Verwerende partij wijst erop dat werd vastgesteld dat verzoeker in zijn intern beroep geen enkele reden heeft vermeld waarom hij twee jaar na elkaar geen 60% studierendement heeft behaald in het schakelprogramma. Volgens haar werd verzoeker door de drie verwittigingsbrieven die hij heeft ontvangen (juli 2018 – september 2018 – juli 2019) voldoende gewaarschuwd van het belang van voldoende studievoortgang. Verwerende partij merkt op dat de interne beroepsinstantie van mening was dat de slechte resultaten in het schakelprogramma het gevolg zijn van de tijd die werd besteed aan de opleidingsonderdelen van het masterprogramma, die de student met plezier heeft afgelegd (dixit verzoeker).

Verwerende partij benadrukt ook dat de interne beroepsinstantie heeft beslist verzoeker de mogelijkheid te geven om opnieuw in te schrijven voor het schakelprogramma in het academiejaar 2019-2020. Aangezien Wiskunde een jaarvak is, kan verzoeker ten vroegste slagen voor het schakelprogramma in juni 2020. Hiertoe moet verzoeker voor minstens twee van de drie opleidingsonderdelen een credit behalen en voor het derde opleidingsonderdeel een minimaal cijfer van 8/20. Indien verzoeker slaagt voor het schakelprogramma, kan hij de masteropleiding afronden in januari 2021. Verwerende partij stelt dat, indien verzoeker de toelating zou hebben gekregen om bijkomend in het eerste semester 2019-2020 nog voor 21 studiepunten opleidingsonderdelen in de master te volgen, hij ook pas had kunnen afstuderen in januari 2021 aangezien de masterproef pas in het academiejaar 2020-2021 kan worden

opgenomen. Om de succeschansen van verzoeker te maximaliseren werd beslist verzoeker geen toelating te geven tot een inschrijving in de master.

Beoordeling

De voorliggende zaak betreft een weigering die betrekking heeft op een verzoek tot een gecombineerde inschrijving. Verzoeker wil een geïndividualiseerd traject volgen met een studieprogramma samengesteld uit opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma in combinatie met opleidingsonderdelen uit de masteropleiding.

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoeker zich beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het weigeren van een combinatie van inschrijving voor bepaalde opleidingsonderdelen betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen een bepaalde inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van de bijzondere omstandigheden.

Verzoeker verzocht om een gecombineerde inschrijving van 51 studiepunten, meer bepaald 15 studiepunten van het schakelprogramma en 36 studiepunten van de masteropleiding. Hij vraagt alleszins om het eerste semester reeds te mogen inschrijven voor 21 studiepunten van de masteropleiding naast de resterende drie opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma. De opleidingsonderdelen van de masteropleiding die het tweede semester betreffen, heeft hij reeds

succesvol afgelegd. De masterproef zou daarbij eventueel onder voorwaarde kunnen worden toegelaten, met name na blijf van slagen voor het deexamen wiskunde in januari 2020.

De Raad stelt vast dat verzoeker in het kader van het intern beroep wel de toestemming kreeg om zich in te schrijven voor de resterende opleidingsonderdelen van het schakelprogramma – wat hem initieel werd geweigerd in het kader van opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregelen – maar de combinatie met de resterende opleidingsonderdelen uit de masteropleiding werd niet ingewilligd. De interne beroepsinstantie was van oordeel dat er geen sprake is van schending van het recht of uitzonderlijke omstandigheden die een afwijking van de voorziene procedure noodzaken op dat punt. Verwerende partij wil *in se* met deze beslissing voorkomen dat verzoeker door een combinatie met nog extra opleidingsonderdelen uit de masteropleiding mogelijk het schakelprogramma als prioritaire opleiding uit het oog zal verliezen.

De beslissing was in eerste instantie gebaseerd op drie studievoortgangsvoorschriften die verhinderden dat ingegaan werd op het verzoek van verzoeker:

- Weigering om te mogen herinschrijven in het schakelprogramma (wordt alsnog toegelaten);
- Studenten die in studievoortgang zitten, mogen hoogstens een studieprogramma van 45 studiepunten opnemen (zou in totaal 51 studiepunten zijn);
- De masterproef wordt nooit toegevoegd aan het studieprogramma indien de student nog niet geslaagd is voor het schakelprogramma. (volgtijdelijkheidsregel).

De weigering om de resterende opleidingsonderdelen van het schakelprogramma te combineren met nog extra opleidingsonderdelen uit de masteropleiding werd in eerste instantie gebaseerd op het nog af te leggen studietraject van verzoeker, waarbij – zo blijkt uit de antwoordnota – volgende overwegingen door verwerende partij in acht werden genomen:

“Vermits wiskunde een jaarvak is kan de student ten vroegste slagen voor het schakelprogramma in juni 2020. Hiertoe moet de student voor minstens twee van de drie opleidingsonderdelen een credit behalen en voor het derde opleidingsonderdeel een minimaal cijfer van 8/20.

Indien de student slaagt voor het schakelprogramma in juni of september 2020, dan kan de student de masteropleiding afronden in januari 2021. Mocht de student een toelating hebben gekregen om bijkomend in het eerste semester 2019-2020 nog 21sp opleidingsonderdelen in de master te volgen, dan nog had de student pas kunnen afstuderen in januari 2021 aangezien de masterproef pas in 2020-2021 kan worden opgenomen.

Om de succeschansen van de student te maximaliseren heeft de CBI beslist om geen toelating te geven tot een inschrijving in de master voor 21sp. ”.

Er werd bovendien ook gewezen op de eerder matige studievoortgang van verzoeker en op het gegeven dat verzoeker ook geen overmacht had vermeld om te verklaren waarom hij twee jaar na elkaar geen 60% studierendement heeft behaald voor het schakelprogramma. De bevoegde instantie was van oordeel dat verzoeker op basis van de drie verwittigingsbrieven die hij heeft ontvangen (juli 2018 – september 2018 – juli 2019) voldoende is geïnformeerd van het belang van voldoende studievoortgang. De bevoegde instantie was ook van mening dat de slechte resultaten in het schakelprogramma het gevolg zijn van de tijd die werd besteed aan de opleidingsonderdelen van de masteropleiding, waarvan de student heeft aangegeven dat hij die met plezier heeft afgelegd.

De Raad stelt vast dat deze feitelijke gegevens inzake de studievoortgang en de omvang van de eerdere studieprogramma's niet door verzoeker worden betwist. Op basis van het voorliggend dossier blijken deze niet incorrect te zijn.

De Raad stelt verder dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving, inclusief de vraag naar een gecombineerde inschrijving, rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Uit het verzoekschrift leidt de Raad af dat verzoeker een betere spreiding van zijn resterend studieprogramma beoogt en om die reden tijdens het tweede semester reeds zijn masterproef wil opstarten. Zo niet heeft hij huidig academiejaar een veel te licht studieprogramma, wat demotiverend werkt.

Concreet geeft verzoeker aan dat een weigering voor de masteropleiding tot gevolg heeft dat hij pas, in het beste geval, zal afstuderen in februari 2021. Een weigering betekent ook dat hij

slechts 7u per week les heeft (schakelprogramma). Verzoeker geeft aan dat hij concrete stappen zal ondernemen om persoonlijke, begeleide wiskundelessen te volgen. Hij wijst ook op het masterprogramma, waarvan hij al voor 23 studiepunten credits heeft verworven uit het tweede semester. Verzoeker wijst op zijn intrinsieke motivatie om de opleiding nu snel af te werken.

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat de interne beroepsinstantie de ingeroepen bijzondere omstandigheden van verzoeker in overweging heeft genomen, maar niet als doorslaggevend heeft beschouwd.

De Raad benadrukt in dit verband dat een combinatie van een schakelprogramma met een masteropleiding een gunst voor de student betreft, maar geen recht. Het behoort tot de autonome bevoegdheid van de onderwijsinstelling om dit al dan niet binnen bepaalde omstandigheden toe te staan en om daar, in voorkomend geval, voorwaarden aan te koppelen.

In casu stelt de Raad vooreerst vast dat verzoeker althans werd toegestaan om in te schrijven voor het schakelprogramma ondanks de opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregelen waaraan hij niet voldeed.

De Raad leest in de antwoordnota volgend overzicht van het studievoortgangstraject van verzoeker:

“In academiejaar 2017-2018 was student ingeschreven in het schakelprogramma van de master in de organisatie en het management (MOM). Hij behaalde 24 van de 54 sp., zijnde een studierendement van 44%.

Hij kreeg in juli 2018 en september 2018 telkens een brief om te wijzen op de regels van studievoortgang waaraan hij moest voldoen.

In september 2018 schreef hij zich in voor de resterende opleidingsonderdelen van het schakelprogramma (30sp.). Hij kreeg de toelating om in februari 2019 een inschrijving te nemen in de master voor maximum 24sp. op basis van het behalen van een credit voor algemene economie en recht & onderneming in de januarizittijd.

In het academiejaar 2018-2019 behaalde de student na twee zittingen slechts 15 van de 30 sp. zijnde een studierendement van 50%.

Vermits de student twee jaar na elkaar geen studierendement van 60% behaalde in het schakelprogramma, wordt op basis van art. 19.2 de herinschrijving in het schakelprogramma geweigerd. (zie brief weigering dd. 12/9/2019)

De student heeft geen credits behaald voor 15sp en behaalde de volgende resultaten in de voorbije 4 zittijden: wiskundige methoden en technieken (5-4-4-6), inleiding tot de sociologie (7-8-8-8) en Europese en internationale omgeving (5-8-9-6).”.

Verzoeker ontkent deze door verwerende partij meegedeelde gegevens niet.

De Raad stelt bovendien vast dat zelfs als verzoeker kan worden ingeschreven voor deze masteropleidingsonderdelen, hij ten vroegste kan afstuderen in januari 2021 gezien de volgtijdelijkheid die is ingeschreven wat de masterproef en het slagen voor het schakelprogramma betreft. Vroeger afstuderen is derhalve in principe niet aan de orde.

In dat opzicht lijkt het de Raad niet onredelijk om een bijkomende inschrijving voor de masteropleiding te weigeren, temeer gezien verzoeker geen duidelijke verklaring geeft voor zijn eerder tragere studievoortgang de voorbije academiejaren (in het bijzonder ook niet tijdens het eerste semester van vorig academiejaar) en niet aangeeft waarom hij in de toekomst wel een perfect parcours zal afleggen zoals een normstudent aankan.

De Raad acht het niet onredelijk dat de interne beroepsinstantie de ingeroepen omstandigheden niet heeft aangenomen. De Raad betreurt het dat verzoeker door deze maatregel huidig academiejaar slechts een beperkt studieprogramma kan aanvangen. De Raad merkt evenwel op dat hem nog zware opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma wachten, waaronder het jaarvak wiskunde, waarvoor verzoeker zelf aangeeft dat hij bijlessen moet volgen met het oog op een goed resultaat. Huidig academiejaar afstuderen is bovendien – zelfs als een combinatie van het schakelprogramma met de masteropleiding wordt toegestaan – niet aan de orde in het licht van de gestelde volgtijdelijkheidsregels.

De Raad begrijpt dat verzoeker op basis van het afgelegde studietraject verplicht wordt om prioriteiten te stellen en dat zijn studielast onder controle wordt gehouden om het risico op een weigering van inschrijving voor zijn nog af te werken schakelprogramma te beperken. Het is een meermaals vastgesteld probleem dat studenten geen prioriteit geven aan het vooreerst afwerken van het onderliggende schakelprogramma en dat zij de studielast van dit schakelprogramma onderschatten. Zonder het onderliggende schakelprogramma kan een student echter niet gediplomeerd worden als master, ook al heeft hij de masteropleiding perfect afgewerkt.

De Raad is van oordeel dat verzoeker niet afdoende aantoonde dat zijn situatie dermate uitzonderlijk is, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoeker een inschrijving voor een gecombineerd studieprogramma werd geweigerd, op basis van de correct nageleefde reglementair bepaalde voorschriften.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.398 van 6 november 2019 in de zaak 2019/571

In zake: Matijs KETELS
 Woonplaats kiezend te 2547 Lint
 Kapittellaan 12

Tegen: VIVES
 Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
 Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Bianca Corneillie, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de luchtvaart’.

Verzoeker is op Erasmus-uitwisseling geweest naar HAW Hamburg en hij is van oordeel dat de puntenconversies bij verwerende partij niet correct zijn gebeurd.

Verzoekende partij stelde op datum van 4 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat – op aanraden van de Europese Commissie – de keuze werd gemaakt om bij Erasmus-uitwisselingen de conversie via Egracons te gebruiken. Volgens haar zijn de studenten hiervan op de hoogte via o.a. de informatie op Toledo, meer bepaald via het charter voor de VIVES-uitwisselingsstudent.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat volgens de conversie in het dossier van de student alle punten uit Hamburg identiek werden overgenomen, behalve voor het vak “Mechanical Aircraft Cabin Systems”. Voor dit vak zegt de conversie dat een score van 0.7 wordt overgenomen als minimum 15/20. De student kreeg voor dit vak 16/20. De interne beroepsinstantie benadrukt dat geen enkel oorspronkelijk punt na conversie een mindere score werd.

De interne beroepsinstantie acht de bezwaren van de student niet bewezen. Zij concludeert de eerder toegekende scores te behouden. Zij wenst de student wel nog veel succes met zijn opleiding tot lijnpiloot.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 26 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat hij samen met twee andere studenten de uitdaging is aangegaan om zijn studie af te maken aan HAW Hamburg. Ze zijn hierin met mooie resultaten geslaagd. Hiervoor hebben ze hard moeten werken omdat het niveau daar hoger ligt dan de bacheloropleiding bij verwerende partij. Volgens verzoeker kwamen ook enkel de studenten die in de loop van de opleiding bovengemiddeld presteerden hiervoor in aanmerking.

Verzoeker verduidelijkt dat zij in mei te horen kregen dat de punten die zij zouden behalen aan HAW Hamburg gecorrigeerd zouden worden. Daarop schrijft hij de heer [B.] aan, die hem meedeelt dat de punten zonder correctiefactor worden overgenomen. Verzoeker krijgt half augustus zijn resultaten die hij aan HAW Hamburg heeft behaald alsook de conversietabel die wordt gehanteerd. Eind augustus krijgt hij dan de punten die verwerende partij hem toekent. Op de score voor één opleidingsonderdeel na, liggen deze scores volgens verzoeker allemaal lager dan de scores die door HAW Hamburg werden toegekend.

Verzoeker stelt dat zijn belangrijkste twee bezwaren niet worden weerhouden door de interne beroepsinstantie. Zo is het een foute redenering dat men eerst de beste studenten selecteert om te gaan, waardoor de gemiddelden hoog liggen en er dus punten moeten worden afgetrokken. Volgens verzoeker komt dit door het toepassen van de Ergacon-conversietool die de Europese Commissie aanbeveelt. Daardoor werkt men met twee maten en twee gewichten. Daarnaast benadrukt verzoeker dat de studenten niet op de hoogte waren dat dit gebruik ook geldt voor uitwisselingen naar opleidingen van een hoger niveau. Volgens hem mag uit de e-mail van de heer [F.] duidelijk blijken dat de website van de Ergacon-conversietool niet transparant is en niet aangeeft welke parameters er worden gebruikt.

Verzoeker merkt ten slotte op dat, inzake gelijkberechtiging van de studenten, ook de punten van zijn twee studiegenoten moeten worden aangepast, die geen beroep hebben aangetekend.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij louter bij haar standpunt te blijven.

Beoordeling

De Raad leidt uit het verzoekschrift af dat verzoeker zich beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel in samenhang met het zorgvuldigheidsbeginsel. Concreet gaat verzoeker niet akkoord met de examenbeslissingen voor de opleidingsonderdelen die hij heeft gevolgd in het kader van een Erasmusuitwisseling aan HAW Hamburg. Zijn bezwaar betreft specifiek de toegepaste puntenconversies, die volgens verzoeker niet conform de bedoelde scores zijn, zoals deze in het gastland worden toegekend. Als voorbeeld geeft verzoeker in zijn intern beroepsschrift de behaalde score voor het opleidingsonderdeel “Mechanical Aircraft Cabin Systems”, waarvoor hij de hoogst mogelijk score heeft behaald met felicitaties, wat na conversie bij verwerende partij slechts een score van 16/20 werd.

Verzoeker acht de toegepaste puntenconversies niet correct omdat ze geen rekening houden met de daadwerkelijke werklast, noch met het niveau dat in de universiteit van Hamburg veel hoger ligt.

Verzoeker vraagt in het licht van het gelijkheidsbeginsel ook dat de scores van zijn twee medestudiegenoten aan HAW Hamburg zouden worden gecorrigeerd.

De Raad benadrukt vooreerst dat hij geen uitspraak doet omwille van het principe maar enkel een concreet beroepsschrift toetst op de regelmatigheid en de redelijkheid. De beslissing die de Raad in deze zaak neemt, betreft aldus enkel het dossier van verzoeker en deze beslissing heeft *an sich* geen impact op de rechtspositie van de twee medestudenten van verzoeker. Het staat verwerende partij evenwel vrij om in voorkomend geval ook naar andere studenten toe een aangepaste regeling te treffen.

De Raad benadrukt verder dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld.

Het is vaste rechtspraak van de Raad dat de onderwijsinstellingen en hun docenten de nodige autonomie hebben bij het organiseren van de evaluatievormen en het opstellen van de evaluatiecriteria. Belangrijk is dat deze vormen en criteria in beginsel vóór de start van het academiejaar vastliggen en dat zij in de ECTS-fiches, die eventueel in samenhang met andere

informatiebronnen gelezen kunnen worden, zijn opgenomen, voor zover daaruit voortvloeit dat de student de evaluatiewijze kent of redelijkerwijze had moeten kennen. Essentieel is dat de belangrijke elementen van de evaluatie – zoals de evaluatievorm, de evaluatiecriteria (met bijvoorbeeld de toepassing van conversieregels, wat *in casu* aan de orde is), de onderlinge verdeling/gewicht in geval van een samengesteld opleidingsonderdeel met meerdere evaluatievormen, de examenkansen, het tijdstip en de duur van de examens – kenbaar zijn via een medium dat deze informatie ‘voldoende en tijdig’ en op een eenduidige en transparante wijze meedeelt en dat de informatiebron ook eenvoudig en permanent consulteerbaar is door de student.

Het recht op tijdige en accurate informatie en een mogelijk gebrek in de communicatie moet in elke zaak concreet getoetst worden en mag niet dermate ernstig zijn dat het onmogelijk is voor een student om zich behoorlijk en met kennis van zaken voor te bereiden op een examen, *in casu* ook om de keuze te maken voor een bepaalde universiteit in het kader van een Erasmusuitwisseling. Als dit het geval is, is er sprake van een gebrekkige begeleiding/feedback die rechtstreeks impact heeft op het behaalde resultaat van een student.

De Raad zal de beoordeling van voorliggend dossier onder meer binnen deze context toetsen.

In het licht van de autonomie van de verwerende partij acht de Raad *an sich* de toepassing van conversieregels in het kader van Erasmusuitwisselingen een correct aanvaardbaar en noodzakelijk systeem. Dit wordt doorgaans in het hoger onderwijs toegepast om verschillen in de beoordelingen met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland te nivelleren en om de behaalde resultaten op gelijke hoogte te brengen voor alle studenten in het licht van de lat die in de eigen instelling wordt gelegd. De Raad verwijst dienaangaande ook naar eerdere rechtspraak (arrest nr. 2.582 van 10 november 2015 in de zaak 2015/413).

De Raad acht het wel noodzakelijk dat studenten voorafgaand aan hun keuze voor een bepaalde gastuniversiteit worden ingelicht over deze conversietabellen. Het betreft immers een essentieel onderdeel van de evaluatiecriteria die van toepassing zijn in de thuisuniversiteit waar de student is ingeschreven en die ook verantwoordelijk blijft voor de uiteindelijke toekenning van de cijfers en de toekenning van de graden. Het is ook essentieel dat het toegepaste systeem als voldoende kwaliteitsvol kan worden beschouwd.

Het bezwaar van verzoeker gaat aldus in essentie over de vraag of (1) op een voldoende zorgvuldige, transparante, eenduidige en tijdige wijze werd gecommuniceerd over deze conversieregels, (2) de conversie correct is gebeurd volgens de vooropgestelde regels en (3) de conversie is gebeurd op basis van een kwaliteitsvol systeem.

De Raad komt in dat verband op basis van het dossier tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen.

Verwerende partij heeft de keuze gemaakt om bij Erasmusuitwisselingen de conversiemethodologie van Egracons te gebruiken. Dit systeem wordt als een goed kwalitatief systeem beschouwd en wordt ook aanbevolen door de Europese Commissie.

De studenten worden hiervan op de hoogte gebracht via het studentenplatformen meer bepaald via het charter voor de VIVES-uitwisselingsstudent. Van een student kan naar het oordeel van de Raad worden verwacht dat hij dit platform regelmatig raadpleegt en de daarop vermelde informatie kan aldus als gekend worden beschouwd. Verzoeker heeft op 29 mei 2019 ook nog een e-mail gestuurd met de vraag of er een correctiefactor zou worden toegepast. Deze e-mail was gericht aan de heer [B.] alsook aan de heer [F.]. De heer [B.] heeft als eerste geantwoord en hij stelde dat de resultaten die bij de partner worden behaald worden overgenomen, zonder correctiefactor. Credits moeten behaald worden, ook in het buitenland. Enkele uren later heeft de heer [F.] evenwel verduidelijkt dat alle resultaten die worden behaald in het buitenland via Egracons worden omgerekend naar een score /20. Bij de omrekening wordt er aan de hand van een database met scores van verschillende instellingen ook rekening gehouden met verschillen in wijze van quoteren tussen landen en instellingen. De bewering van verzoeker dat hij niet op de hoogte was van het gegeven dat dit gebruik ook geldt voor uitwisselingen naar opleidingen van een hoger niveau volgt de Raad niet. Nergens wordt op enige wijze aangegeven dat deze methodologie niet zou gelden voor bepaalde partnerinstellingen waarmee verwerende partij samenwerkt in het kader van uitwisseling van studenten in functie van het 'niveau' van deze partnerinstelling. Nergens leest de Raad in het dossier dat deze methodologie niet van toepassing is op prestigieuze instellingen. Deze veronderstelling van verzoeker is op niets concreet gebaseerd. Dit blijkt toch niet uit het dossier.

De Raad geeft ook aan dat instellingen zelf een keuze maken tussen partners waarmee in het kader van Erasmus samengewerkt wordt. Logischerwijze streven zij naar een evenwaardig

niveau voor alle partnerinstellingen, wat vanzelfsprekend niet uitsluit dat er verschillen zijn. Dit is ook de reden dat conversietabellen worden toegepast.

De Raad begrijpt uit het dossier dat bij de omzetting rekening wordt gehouden met hoeveel procent van de studenten aan de buitenlandse universiteit bv. een A-score behaald heeft. Als dat percentage in het buitenland veel hoger ligt dan aan de thuisuniversiteit, wordt het behaalde cijfer naar beneden omgezet.

De Raad stelt vast dat *in casu* geen enkel cijfer van verzoeker *de facto* naar werd beneden gereduceerd. Volgens de conversie blijkt dat alle punten behaald aan de universiteit te HAW Hamburg identiek conform de conversietabel werden overgenomen. Daarbij moet worden opgemerkt dat voor het opleidingsonderdeel “Mechanical Aircraft Cabin Systems”, waar de conversie zegt dat een 0.7 indicator leidt tot een minimumscore van 15/20 aan verzoeker een score van 16/20 werd toegekend, wat een ECTS-code ‘uitstekend (uitzonderlijke prestatie met slechts geringe fouten)’ inhoudt. Dit komt bovendien overeen met het hoogste waarderingscijfer ‘A’, dat kan worden toegekend.

De bewering van verzoeker dat deze methodologie niet redelijk is aangezien men eerst de beste studenten selecteert om te gaan, waardoor de gemiddelden hoog liggen en er dus punten moeten worden afgetrokken, wordt niet concreet onderbouwd en overtuigt de Raad er niet van dat dit algemeen Europees aanvaardbaar systeem de toets van de redelijkheid niet kan doorstaan.

De Raad moet hierbij ook aanmerken dat het niet de student is die beslist over het uiteindelijke cijfer dat wordt toegekend, maar wel de voor het opleidingsonderdeel verantwoordelijke docent, die gehouden is om zijn eigen vooropgestelde evaluatiecriteria te hanteren. Deze verplichten de docent echter niet om verzoeker *in casu* een score van 18/20, 19/20 of zelfs 20/20 voor het opleidingsonderdeel “Mechanical Aircraft Cabin Systems” toe te kennen. De met de betrokken lettercode overeenstemmende cijfers vormen, zo stelt de Raad vast, immers een vork en er is geen verplichting om aan verzoeker de hoogste score van de vork toe te kennen.

Wat tot slot de bewering van verzoeker betreft dat de opleidingsonderdelen gevolgd aan HAW Hamburg een hogere werklast met zich meebrengen dan opleidingsonderdelen bij verwerende partij, moet de Raad vaststellen dat verzoeker hiervan geen overtuigend bewijs voorlegt, zodat geen rekening kan worden gehouden met dit middelonderdeel, dat louter op een bewering is gebaseerd. Verzoeker geeft ook niet concreet aan op welke wijze hij benadeeld werd ten aanzien

van andere studenten die allen onder hetzelfde systeem van omzetting vallen. Dat verzoeker geopteerd heeft om zijn uitwisseling te laten doorgaan aan HAW Hamburg, waar volgens hem enkel de beste studenten op uitwisseling mogen aangezien het om een hoog aangeschreven universiteit gaat en waar de lat hoog wordt gelegd, is zijn eigen keuze. De Raad is er ook van overtuigd dat, in voorkomend geval, dit gegeven de betreffende studenten ten goede zal komen in hun verder traject. De universiteit waar de uitwisseling is gebeurd staat normaliter immers vermeld op het diplomasupplement.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde

stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.367 van 23 oktober 2019 in de zaak 2019/573

In zake: Grégoire DE CHABALIER
Woonplaats kiezend te 33110 Le Bouscat (Frankrijk)
Rue Henri Grossard 11

Tegen: HOGERE ZEEVAARTSCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel “Problématique de la navigation”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor en Sciences Nautiques’.

Voor het opleidingsonderdeel “Problématique de la navigation” bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20. Aan verzoeker wordt ook de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Bij aangetekend schrijven van 27 september 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van de interne beroepsmogelijkheden

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* benadrukt verwerende partij dat een beroep bij de Raad slechts ontvankelijk is indien het intern beroep bedoeld in artikel 110 e.v. OER regelmatig is ingesteld en uitgeput.

In casu heeft verzoeker geen intern beroep ingesteld tegen de examenuitslag. Hij heeft zich meteen tot de Raad gewend met zijn beroep, zodat het beroep onontvankelijk is.

Verwerende partij verduidelijkt dat verzoeker op 14 september 2019 een brief aan de Hogere Zeevaartschool heeft gericht. Volgens haar kan die evenwel onmogelijk als een intern beroep in de zin van artikel 110 OER worden beschouwd.

In zijn *wederantwoordnota* vraagt verzoeker zich af waarom niemand hem heeft geïnformeerd over het bestaan van de interne beroepsprocedure. Hij benadrukt dat zijn brief van 14 september 2019 een zeer duidelijke titel had: “*Verzoek om hoger beroep om door te gaan in het bridge section.*”. Verzoeker stelt dat hij na de proclamatie elke dag naar het secretariaat ging om de mogelijkheden te bekijken, maar daar werd niet gesproken over een interne beroepsprocedure.

Beoordeling

De Raad merkt op dat conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. De Raad stelt op basis van het dossier vast dat verzoekende partij geen intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Dit leidt tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep.

In dit verband wenst de Raad verzoeker er evenwel op te wijzen dat overeenkomstig artikel II.21 van het Bestuursdecreet, de termijn voor het instellen van het intern beroep slechts aanvangt bij de kennisgeving van de te bestrijden beslissing op voorwaarde dat de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten op die beslissing zijn vermeld.

Deze verplichting houdt in dat niet alleen de mogelijkheid tot het instellen van een intern beroep moet worden vermeld, maar ook de modaliteiten ter zake. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat enerzijds alle relevante modaliteiten voor het intern beroep moeten worden vermeld en anderzijds de loutere verwijzing naar een andere vindplaats – zoals het onderwijs- en examenreglement – niet volstaat als kennisgeving van de beroepsmodaliteiten.

De Raad herinnert er ook aan dat – sinds de inwerkingtreding van de wijziging op 1 oktober 2016 – artikel II.283, lid 2 van de Codex Hoger Onderwijs het volgende bepaalt:

“De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op:

1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de proclamatie;

2° in het geval van een andere studievoortgangsbepaling: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.”

De Raad stelt vast dat de eerste bestreden beslissing weliswaar de beroepsmogelijkheid en de – modaliteiten vermeldt, doch dat deze niet volledig correct zijn. De Raad leest er immers het volgende: *“Article 115 § 1 L”étudiant qui juge qu’une décision défavorable concernant la progression de sa formation est affectuée par une violation du droit, introduit une requête en révision de la décision relative à la progression de la formation dans un délai de cinq jours de calendrier par lettre recommandée adressée au président de la commission d’examen (...).”* (zie stuk 13 van verwerende partij). Sinds 1 oktober 2016 bedraagt de vervaltermijn echter zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de studievoortgangsbepaling.

Vermits de beroepsmogelijkheden en –modaliteiten betreffende de bestreden studievoortgangsbepaling *prima facie* niet op regelmatige wijze aan verzoeker ter kennis zijn gebracht, heeft dit overeenkomstig artikel II.21 Bestuursdecreet tot gevolg dat de termijn om het intern beroep in te stellen pas begint te lopen vier maanden na de kennisgeving van de beslissing. De termijn om rechtsgeldig intern beroep in te stellen lijkt derhalve – op basis van de gegevens van het dossier – nog niet te zijn verstreken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 oktober 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Pie Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 30 oktober 2019

Arrest nr. 5.406 van 12 november 2019 in de zaak 2019/574

In zake: Alexander VANHAELEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Monique Verbraecken
kantoor houdend te 2500 Lier
Donk 54
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71, bus 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2018, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 12 september 2018 waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de bacheloropleiding en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 september 2018 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De Raad heeft in zijn arrest nr. 4.582 van 4 december 2018 in de zaak 2018/460 het beroep verworpen.

Tegen dit arrest werd cassatieberoep ingesteld bij de Raad van State.

De Raad van State oordeelde in arrest nr. 245.568 van 30 september 2019 dat het cassatieberoep gedeeltelijk gegrond was. Hij vernietigt het arrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen in de mate waarin het uitspraak doet over het derde en het vierde middel. De Raad van State vernietigde het arrest nr. 4.582 van 4 december 2018 in de zaak 2018/460 meer bepaald op grond van volgende overwegingen:

“(…)

6. In zijn inleidend verzoekschrift voor de Raad van State wendt verzoeker het middel van de miskening van de bewijskracht van de akten aan ten aanzien van de beoordeling door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen van zowel het derde (“bijzondere medische omstandigheden”), het vierde (“misleiding duurtijd examen”) als het vijfde middel (“onmogelijkheid tot inzage examen”), zoals door hem voor die rechter aangevoerd.

In zijn samenvattende memorie van wederantwoord brengt verzoeker echter het middel niet langer in verband met het oordeel van de eerste rechter over het door hem aldaar aangevoerde vijfde middel.

Gelet op het bepaalde in artikel 14, derde lid, van het cassatieprocedurereglement, doet de Raad van State uitspraak op basis van de memorie van wederantwoord als samenvattende memorie “waarin alle argumenten van de verzoekende partij op een rij worden gezet” en behoeft het middel in die mate derhalve geen antwoord meer.

7. (...) 8. (...)

9. De bewijskracht van een akte wordt miskend door de rechter die van die akte een uitlegging geeft die met de bewoordingen ervan onverenigbaar is.

10. Het beroepschrift van verzoeker bij de interne beroepsinstantie – de voorzitter van de examencommissie – werd ingediend “tegen de beslissing van de examencommissie waarbij [aan verzoeker] de bachelor Diergeneeskunde geweigerd werd en de resultaten van de testen ‘Skills lab 2’ en met name de onderdelen algemene heelkunde (theorie) en stationsproef (praktijk)”.

Verzoeker vervolgt met een uiteenzetting van “[d]e redenen waarom [hij] met de weigering tot deliberatie en voormelde resultaten niet kan akkoord gaan, en een heroverweging van de beslissing [vraagt]”, waarna hij een opsomming – a) tot c) – geeft van zijn argumenten. Onder a) geeft verzoeker argumenten waarom, volgens hem, hij “wel degelijk voldoe[t] aan de competenties van de opleiding”, onder b) verzoekt hij “om alsnog gedelibereerd te worden” en onder c) signaleert hij, zoals te lezen is in het

zo-even aangehaalde arrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen “een aantal inbreuken op het OER”.

Verzoeker besluit zijn beroepsschrift met te stellen dat hij “[o]m deze redenen en onder voorbehoud van alle andere verder in te roepen, zou [...] willen verzoeken de [...] genomen beslissing [...] te heroverwegen en [hem] de bachelor in de diergeneeskunde toe te kennen”.

11. Door te oordelen “dat uit de opstelling en formulering van het intern beroepsschrift blijkt dat verzoeker deze argumentatie heeft ontwikkeld tegen het examenresultaat van het opleidingsonderdeel en niet tegen de beslissing tot weigering van deliberatie voor de opleiding”, geeft de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen aan het bedoelde beroepsschrift een interpretatie die niet bestaanbaar is met de bewoordingen ervan. Immers, uit niets blijkt dat verzoeker zijn argumenten uitsluitend ten aanzien van slechts één van beide bestreden studievoortgangsbepalingen heeft willen doen gelden. Integendeel, hij vermeldt de beide voorwerpen van zijn beroep samen en geeft vervolgens een doorlopende opsomming van zijn argumenten. Die argumenten moeten dan ook geacht worden ten dienste te staan van de beide vragen van verzoeker.

12. In die mate is het eerste middel gegrond.”.

De Raad heeft de zaak vervolgens ambtshalve geregistreerd onder het rolnummer 2019/574.

Verwerende partij heeft een toelichtende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de diergeneeskunde’.

Op 12 september 2018 werd verzoeker niet geslaagd verklaard.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2018 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 21 september 2018 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de student niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel “Algemene heelkunde, Skills lab II + stage” (8 SP). De student bevindt zich in het full-creditsysteem en kan bijgevolg niet slagen voor de bacheloropleiding Diergeneeskunde. Bij het afleveren van een bachelordiploma moeten alle competenties van de opleiding verworven zijn, onafgezien wat de toekomstige plannen van de betrokken student zijn.

Daarnaast merkt de interne beroepsinstantie op dat artikel 17.1.5 van het OER niet van toepassing is, aangezien hierbij de gezamenlijke studieomvang waarvoor de student niet geslaagd is maximum 6 studiepunten mag zijn. Het tekort van de student bedraagt evenwel 8 studiepunten.

Verder heeft de student in zijn schrijven geen bijzondere omstandigheden van studie-gerelateerde aard of privé-gebonden vermeld waarvoor de examencommissie moet worden samengeroepen.

Ten slotte stelt de interne beroepsinstantie dat er ook geen inbreuken op het OER zijn vastgesteld. Conform artikel 10.3.8 heeft de student inderdaad recht op inzage van het examen. Dit werd ook toegestaan, met name op 1 oktober 2018. Artikel 10.3.5 vermeldt dat het examen niet meer dan vier uur mag beslaan. Op het instructieblad van het examen Heelkunde stond duidelijk vermeld dat het examen drie uur duurt. De student heeft toen ook niet te kennen gegeven dat hij meer tijd nodig zou hebben. Ook artikel 6.2 is niet van toepassing, aangezien de student geen bijzondere faciliteiten heeft aangevraagd. Indien dit wel het geval zou zijn geweest en indien zij werden goedgekeurd door de Dienst Studieadvies en Studentenbegeleiding, dan zou de docent hiervan op de hoogte zijn gebracht.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 21 september 2018 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 september 2018 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Per e-mail van 22 oktober 2019 wil verzoeker de Raad ervan in kennis stellen afstand te willen doen van de huidige procedure. Hij zal niet langer aandringen om de beslissing van 12 september 2018 van de examencommissie bachelor Diergeneeskunde van de Universiteit Antwerpen te vernietigen als onrechtmatig, waarna hem het diploma Diergeneeskunde moet worden toegekend.

De Raad ziet geen redenen om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het geding vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.407 van 12 november 2019 in de zaak 2019/575

In zake: José Fidel GAVILAN BARCENAS
Woonplaats kiezend te 9300 Aalst
Violettestraat 21

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij bindende voorwaarden werden opgelegd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, de heer José Gavilan y Alvarez, die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de communicatiewetenschappen’. Tijdens het academiejaar 2018-2019 heeft verzoeker geen 60% van de opgenomen studiepunten behaald, zodat hem bindende voorwaarden worden opgelegd.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat het beroep overeenkomstig artikel 153, §1 van het OER wordt ingesteld door de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het verzoekschrift niet werd ondertekend. Het werd bovendien niet ingediend door de betrokken student, maar wel door zijn vader. Het beroep is daarom onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 3 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij schrijven van 7 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen

studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker gaat in zijn verzoekschrift niet in op de beslissing van de interne beroepsinstantie om zijn intern beroep onontvankelijk te verklaren.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de vader van verzoeker een intern beroep heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie. Dat werd onontvankelijk verklaard bij beslissing van 23 september 2019. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker geen grieven ontwikkelt tegen deze onontvankelijkheidsbeslissing. Verzoeker gaat ervan uit dat de Raad in het kader van een extern beroep opnieuw tot een feitelijke herbeoordeling van het dossier kan overgaan, *quod non*. Verwerende partij wijst erop dat de Raad optreedt als annulatierechter en hierbij enkel bevoegd is om de wettigheid van de bestreden beslissing te toetsen en de beslissing

desgevallend te vernietigen. De Raad mag dus niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak overgaan. Verwerende partij stipt aan dat het aan verzoeker toekomt om in het verzoekschrift aan te tonen dat de interne beroepsinstantie op kennelijk onredelijke wijze of met miskenning van de stukken van het dossier, waarover de beroepsinstantie beschikte bij het nemen van haar beslissing, tot haar beslissing is gekomen. Volgens verwerende partij slaagt verzoeker hierin *in casu* niet. Hij ontwikkelt ook geen grief tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Verwerende partij benadrukt dat de interne beroepsinstantie terecht heeft vastgesteld dat het intern beroep, dat niet werd ingesteld door de student, maar wel door zijn vader, en dat bovendien niet ondertekend was, niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten vervat in artikel 153, §1 van het OER.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas ingesteld worden nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

In casu stelt de Raad vast dat artikel 153, §1 van het Onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) (stuk 6 van verwerende partij) het volgende bepaalt:

“Artikel 153 (procedure intern beroep met uitzondering van beslissing houdende redelijke aanpassing)

§1. Tegen een studievoortgangsbepaling, waarvan de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft, meent dat deze is aangetast door een schending van het recht, kan hij beroep aantekenen. (...)

Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de Voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. (...).”. (eigen onderlijning)

De Raad stelt vast dat artikel 153, §1 OER aldus bepaalt dat het beroep (1) moet worden ingesteld door de student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft en (2) ondertekend

moet zijn. Er wordt eveneens uitdrukkelijk bepaald dat de vormvereiste van de ondertekening op straffe van niet-ontvankelijkheid moet worden nageleefd.

Hoewel het decreet – in tegenstelling tot de verplichting van een handtekening op straffe van onontvankelijkheid zoals bepaald in artikel II.294, §2, lid 2 Codex Hoger voor het ‘extern’ beroep – niet uitdrukkelijk voorschrijft dat het ‘intern’ beroepsschrift moet zijn ondertekend, acht de Raad het niet onterecht dat dit als een substantiële vormvereiste wordt beschouwd. Op die manier wordt op een duidelijke manier de garantie geboden dat de verzoekende partij zelf het schriftelijk beroep heeft ingesteld. *A fortiori* is een niet-ondertekend intern beroep onregelmatig wanneer de ondertekening uitdrukkelijk op straffe van niet-ontvankelijkheid is voorgeschreven in het onderwijs- en examenreglement, zoals *in casu* in 153, §1, derde lid OER.

De Raad leidt verder uit het dossier af dat verzoeker wel degelijk op de hoogte kon zijn van de vereisten voor het indienen van een intern beroep. Op het puntenblad waarmee aan verzoeker de opgelegde bindende voorwaarden ter kennis werden gebracht, worden immers de modaliteiten voor het indienen van een intern beroep duidelijk vermeld (zie stuk 2 van verwerende partij). Daaruit blijkt duidelijk dat de student zelf het intern beroep moet instellen (*“Indien je meent dat deze studievoortgangsbeslissing is aangetast door een schending van het recht, kan je tegen deze beslissing beroep aantekenen (...)”*) én dat het intern beroepsschrift – op straffe van onontvankelijkheid – ondertekend moet zijn.

De Raad stelt dan ook vast dat verwerende partij het intern beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard omdat het niet was ingesteld door verzoeker zelf, maar door de vader van verzoeker, en omdat het bovendien niet ondertekend was.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, gezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.399 van 6 november 2019 in de zaak 2019/581

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000
Antwerpen Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij bindende voorwaarden worden opgelegd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Gerlinde Gielis, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de farmaceutische zorg’. Aangezien zij geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft behaald, worden haar bindende voorwaarden opgelegd voor het academiejaar 2019-2020.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat er een hele reeks gewettigde afwezigheden terug te vinden zijn in het studieverleden van de studente, niet alleen het laatste academiejaar, maar ook de jaren ervoor. De studente heeft het laatste jaar wel voor elk vak één examenkans benut. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de oranje status geen blokkering van verdere inschrijving inhoudt. Ze kan het argument begrijpen dat deze oranje status extra stress met zich meebrengt, maar dit geldt volgens haar vermoedelijk voor elke student.

De interne beroepsinstantie merkt verder op dat het argument dat de stress van de studente wordt vergroot door een sterk afgenomen leerkrediet niets ter zake doet. De studente beslist immers zelf hoeveel vakken ze volgend academiejaar zal opnemen, binnen de grenzen van haar leerkrediet, en hoeveel risico ze dus wil nemen om op rood of terug op groen te belanden.

Ten slotte stipt de interne beroepsinstantie aan dat de studente gestart is in de master in de farmaceutische zorg in 2009-2010 en in 2012-2013 een academiejaar overstapte naar de geneesmiddelenontwikkeling. Sinds het academiejaar 2013-2014 tot academiejaar 2018-2019 heeft de studente drie credits behaald. Volgens de interne beroepsinstantie is dat te weinig om een uitzondering op de studievoortgangsbewaking te verantwoorden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij bindende voorwaarden worden opgelegd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de initiële commissie. In dat geval verdwijnt de eerste beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoekster onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de beoordeling van haar studierendement (minder dan 60%) in het academiejaar 2018-2019 onredelijk is omdat er sprake is van overmacht. Zij heeft voor geen enkel opleidingsonderdeel beide examenkansen kunnen benutten wegens medische redenen.

Verzoekster merkt verder op dat er volgens de interne beroepsinstantie geen uitzondering kan worden gemaakt op de studievoortgangsbewaking omdat zij in de vorige academiejaren te weinig credits heeft behaald. Verzoekster benadrukt dat zij in de voorbije academiejaren wegens medische redenen verschillende keren niet kon deelnemen aan alle examenkansen. Zij heeft hiervoor een medisch attest ingediend bij de studentenadministratie. Verzoekster stipt nog aan dat de opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking evenwel enkel een gevolg is van haar studierendement van het academiejaar 2018-2019.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster ondertussen een hele studiehistoriek binnen de opleiding Farmaceutische Wetenschappen heeft. Zij is bovendien ook gekend bij de Raad, zoals blijkt uit de talrijke verzoeken tot teruggave van leerkrediet die zij al heeft ingediend. Verwerende partij verduidelijkt dat verzoekster aan haar masteropleiding is gestart in het academiejaar 2009-2010. Van in het begin was haar studierendement laag. Aan het einde van dit academiejaar kwam verzoekster onder studievoortgangsbewaking en aan het einde van het academiejaar 2010-2011 kreeg ze geen toelating meer om terug in te schrijven in de ‘Master in de farmaceutische zorg’. Verzoekster diende een gemotiveerd verzoek in bij de decaan om toch nog te mogen inschrijven, wat haar werd toegestaan. Een jaar later behaalde ze echter opnieuw onvoldoende credits en werd haar inschrijving in de ‘Master in de farmaceutische zorg’ opnieuw geweigerd. Verzoekster besliste om een jaar over te stappen naar een andere master, maar het academiejaar nadien volgde ze opnieuw de ‘Master in de farmaceutische zorg’. Tijdens de academiejaren 2013-2014, 2014-2015 en 2015-2016 nam verzoekster een beperkt studieprogramma op, maar ze behaalde geen credits. Vanaf het academiejaar 2014-2015 diende ze voor de betrokken examens herhaaldelijk doktersattesten in. In de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 behaalde ze telkens één credit. Tijdens het academiejaar 2018-2019 behaalde verzoekster opnieuw geen credits en benutte ze telkens één examenkans. Verwerende partij merkt op dat verzoekster de afgelopen jaren bijzonder veel afwezig was op de dagen van examens, ook voor december 2017, zoals vermeld in haar intern beroep. Zij werd tijdens het academiejaar na elke zitting wel op de hoogte gebracht en gewaarschuwd over haar studievoortgang.

Waar verzoekster beweert dat zij voor geen enkel opleidingsonderdeel beide examenkansen heeft kunnen benutten wegens medische redenen en dat zij ook de vorige jaren verschillende malen niet heeft kunnen deelnemen aan examens omwille van medische redenen, stipt verwerende partij aan dat een student in geen geval recht heeft op een nieuwe examenkans indien men verhinderd is en in het bezit is van een medisch attest. Zij verwijst hiervoor naar artikel 11 van het OER.

Verder merkt verwerende partij op dat de interne beroepsinstantie duidelijk is ingegaan op het argument van verzoekster waarin zij verwijst naar de vorige academiejaren waarin zij eveneens een resem medische attesten heeft ingediend met als gevolg dat zij onder studievoortgangsbewaking komt en meer stress zou hebben door deze maatregel.

Volgens verwerende partij heeft de interne beroepsinstantie terecht geoordeeld dat – gezien het studietraject van verzoekster (tien jaar voor een tweejarige master) – geen gevolg kan worden gegeven aan de vraag van verzoekster om haar oranje status terug te draaien. Ze benadrukt hierbij dat deze oranje status geen weigering tot inschrijving inhoudt.

In haar *wederantwoordnota* werpt verzoekster op dat men zich volgens artikel 19.2 van het onderwijs- en examenreglement enkel moet baseren op het studierendement van het academiejaar 2018-2019. Zij was tijdens dit academiejaar ingeschreven voor de opleidingsonderdelen “Apotheekstage met stage-examens” (30 SP) en “Farmacotherapie en farmaceutische zorg” (5 SP), maar zij heeft voor geen enkel vak een credit behaald omdat er sprake is van overmacht (medische redenen). Deze overmacht is overigens aangetoond in het arrest nr. 5.276 van 10 oktober 2019 in de zaak 2019/393.

Daarnaast stelt verzoekster dat er een aantal feiten in de beschrijving van haar studiehistoriek in de antwoordnota niet correct en/of onvolledig zijn. Zo kon zij haar masteropleiding Farmaceutische Zorg pas starten in het tweede semester van het academiejaar 2009-2010. Toch kwam verzoekster al na het volgen van de studie- en examenactiviteiten gedurende één semester onder studievoortgangsbewaking. Verzoekster verduidelijkt dat zij haar bachelordiploma Farmaceutische Wetenschappen aan een andere universiteit heeft behaald, waardoor ze een andere basiskennis had. Om deze gemiste voorkennis te overbruggen, kwam er voor haar dan ook heel wat zelfstudie van vakken uit de bacheloropleiding van Universiteit Antwerpen aan te pas. Verzoekster had destijds gevraagd of het mogelijk was om enkele hoorcolleges uit het bachelorprogramma mee te volgen om haar zelfstudie te vergemakkelijken, maar dit bleek

absoluut onmogelijk te zijn. Verzoekster begrijpt evenwel niet wat zo storend had kunnen zijn aan de aanwezigheid van één extra student tijdens een hoorcollege.

Verzoekster stipt verder aan dat haar inschrijving aanvankelijk werd geweigerd aan het einde van het academiejaar 2010-2011, na slechts één inschrijving voor de vakken uit het eerste semester en ook van sommige vakken uit het tweede semester. Na de weigering tot inschrijving aan het einde van het academiejaar 2011-2012, heeft verzoekster zich ingeschreven voor een andere masteropleiding. Ze had echter alleen vakken opgenomen die gemeenschappelijk waren in beide masteropleidingen en ze heeft voor al deze vakken (27 studiepunten) een credit behaald. De academiejaren nadien nam verzoekster een beperkt programma op omdat zij zich omwille van de inschrijvingsvereisten voor de stage en de masterproef niet kon inschrijven voor deze opleidingsonderdelen. Bovendien had zij al een credit behaald voor alle keuzevakken na academiejaar 2012-2013.

Op het einde van het academiejaar 2017-2018 heeft verzoekster twee credits behaald. Tijdens dat academiejaar is volgens verzoekster de leerlijn Farmacotherapie echter veranderd. Het vak “Medisch materiaal” was in het oude curriculum niet als afzonderlijk opleidingsonderdeel geprogrammeerd, maar behoorde tot het vak “Farmacotherapie en farmaceutische zorg I en II m.i.v. Medisch materiaal”. Verzoekster stelt dat zij voor het vak “Medisch materiaal” al geslaagd was tijdens het academiejaar 2009-2010. De credits die zij voor dit deel (vroeger 2 SP) had behaald, werden echter verschillende keren geëlimineerd omdat zij niet voor de andere delen van het vak geslaagd was. Doordat verzoekster meerdere keren was ingeschreven voor het vak “Farmacotherapie en farmaceutische zorg I en II m.i.v. Medisch materiaal” is zij in totaal 8 studiepunten verloren.

Volgens verzoekster is dit eveneens het geval voor het opleidingsonderdeel “Galenische farmacie en biofarmacie II: praktijk”. In het huidige studieprogramma is dit van determinerend belang en staat het als afzonderlijk opleidingsonderdeel geprogrammeerd. Voordien behoorde dit tot het vak “Galenische farmacie en biofarmacie II”. Verzoekster stelt dat zij ook voor het practicum (vroeger 3,6 SP) al geslaagd was van bij haar eerste inschrijving voor “Galenische farmacie en biofarmacie II”. Toch heeft ze hiervoor telkens opnieuw leerkrediet moeten inzetten en is zij ongeveer 7 studiepunten verloren.

Door de hervorming van de leerlijn Farmacotherapie is er ook een keuzevak uit het oude curriculum verplicht geworden, namelijk “Farmacotherapie III”. Dit behoort nu ook tot “Farmacotherapie II”, waardoor verzoekster 3 studiepunten extra leerkrediet moet inzetten. Nochtans had verzoekster tijdens het academiejaar 2012-2013 voor meer dan het minimum aantal vereiste credits aan keuzevakken uit het masterprogramma behaald (9 SP extra). Ze merkt op dat men zich in het oude curriculum niet mocht inschrijven voor het keuzevak “Farmacotherapie III” als men geen credit had behaald voor “Farmacotherapie I” en “Farmacotherapie II”. Daardoor kon verzoekster dit keuzevak niet opnemen tijdens het academiejaar 2012-2013.

Waar verwerende partij in haar antwoordnota aanhaalt dat *“verzoekster [] de afgelopen jaren bijzonder veel afwezig [was] op de dagen van examens, ook voor december 2017 zoals vermeld in haar intern beroep”*, merkt verzoekster op dat zij nergens in haar intern beroep heeft vermeld dat zij afwezig was op een examen in december 2017. Dit klopt ook niet aangezien zij toen geen examen had. Verzoekster verduidelijkt dat zij tijdens het academiejaar 2017-2018 stage heeft gelopen van september 2017 tot 29/03/2018. Al haar examens vielen in de junizittijd.

Verzoekster denkt dat verwerende partij in haar antwoordnota wil refereren naar het argument dat zij in haar intern beroepsschrift heeft vermeld en waarop de interne beroepsinstantie niet heeft geantwoord. Het gaat om het gegeven dat zij tijdens haar stage in het academiejaar 2017-2018 een tennisselleboog heeft opgelopen. Zij heeft toen wel een geldig stagegetuigschrift behaald, waardoor zij tijdens het academiejaar 2018-2019 niet opnieuw stage moest lopen. Tijdens dit academiejaar 2018-2019 heeft verzoekster zich echter niet kunnen inschrijven voor het vak Apotheekstage voor 31 oktober 2018 omwille van haar beperkt leerkreditsaldo. Daardoor kon zij ook niet deelnemen aan het examen in de januarizittijd en zat er bijgevolg meer dan één jaar tussen het beëindigen van haar stage en het stage-examen tijdens academiejaar 2018-2019. Verzoekster merkt op dat de stage wel als doel heeft om de leerinhoud te verwerken.

Verder wil verzoekster nog opmerken dat haar bindende voorwaarde van 60% studierendement in haar geval wordt herleid tot 100% aangezien ze op het einde van haar studieprogramma van de ‘Master in de farmaceutische zorg’ zit en dat hoofdzakelijk nog bestaat uit vakken met een groot aantal studiepunten, met name de stage (30 SP) en de masterproef (24 SP).

Waar verwerende partij aanhaalt dat de oranje status geen weigering tot inschrijving inhoudt, benadrukt verzoekster dat dit geen reden is om deze oranje status niet terug te draaien. Volgens haar werd deze immers onterecht opgelegd omdat zij door medische redenen niet aan alle examens heeft kunnen deelnemen. Het aantal medische attesten in haar dossier levert ook voldoende bewijs dat er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Beoordeling

Uit het verzoekschrift kan worden begrepen dat verzoekster zich beroept op de schending van de motiveringsplicht in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing waarbij haar bindende voorwaarden worden opgelegd.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing inzake het opleggen van bindende voorwaarden bij een volgende inschrijving als studievoortgangsbewakingsmaatregel betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student moet de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis stellen van zijn/haar bijzondere omstandigheden.

In casu heeft verzoekster haar concreet dossier voorgelegd aan de interne beroepsinstantie, die moet nagaan of de individuele omstandigheden van verzoekster voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde studievoortgangsregels.

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs, dat gradueel is opgebouwd, wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (60% van de opgenomen studiepunten).¹ Ingeval een student vervolgens niet voldoet aan deze bindende voorwaarden, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd. Deze bepaling kan instellingsoverschrijdend werken, wat impliceert dat studenten die in een andere opleiding/instelling niet de decretaal bepaalde studie-efficiëntie behalen, ook onmiddellijk bij een nieuwe inschrijving onder bindende voorwaarden kunnen worden ingeschreven.

In het betreffende artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt ook bepaald dat een inschrijving van studenten kan worden geweigerd indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling ligt, die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het reeds volledig afgelegde studietraject van een student.

In casu wordt verzoekster een oranje status toegekend, wat *in casu* impliceert dat ingeval zij volgend academiejaar opnieuw geen 60% studierendement behaalt de verder inschrijving zal worden geweigerd. Verzoekster betwist het opleggen van deze bindende voorwaarde. Haar verzoek werd echter niet ingewilligd door de interne beroepsinstantie, die – samengevat – van oordeel was dat er geen uitzondering kon worden gemaakt op de studievoortgangsbewaking omdat verzoekster de afgelopen academiejaren te weinig credits heeft behaald. Haar oranje status werd behouden.

¹ **Art. II.246. §1:** “Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

1° (...)

1°/1 indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden.

Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden.

Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang.

Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

(§1 en 2 verv. bij OD XXV, art. IV.57, inw. 01.09.2015)

§2 (...).

Verzoekster geeft aan dat de opgelegde maatregel niet conform artikel 19.2 van het OER is. Volgens het reglement kan het opleggen van een bindende voorwaarde enkel een gevolg zijn van haar studierendement van het academiejaar 2018-2019. Om haar lage studierendement van dit academiejaar te verklaren, wijst verzoekster op haar afwezigheid wegens ziekte voor één examenkans, zowel voor “Apotheekstage met stage-examens” (30 SP) als voor “Farmacotherapie en farmaceutische zorg II” (5 SP), waarvoor zij ook de nodige medische attesten heeft neergelegd. Verzoekster wijst ook op de door de Raad vastgestelde overmachtssituatie wat deze opleidingsonderdelen betreft (zie arrest nr. 5.276 van 10 oktober 2019 in de zaak 2019/393).

De Raad stelt vooreerst vast dat verwerende partij *prima facie* wel conform het decreet en de reglementaire bepalingen heeft gehandeld. Het decreet laat namelijk toe dat een student die geen 60% van de opgenomen studiepunten heeft behaald, een bindende voorwaarde wordt opgelegd. Verzoekster was tijdens het academiejaar 2018-2019 ingeschreven voor 35 studiepunten, maar behaalde geen enkele credit. Deze maatregel is verder ook conform artikel 19 van het OER, op grond waarvan een student die geen 60% studie-efficiëntie heeft behaald een bindende voorwaarde kan worden opgelegd (zie stuk 1 van verwerende partij).

De Raad onderzoekt hierna of het opleggen van de bindende voorwaarde *in casu*, in het licht van de door verzoekster ingeroepen omstandigheden, de toets van de redelijkheid kan doorstaan.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van het al dan niet opleggen van bindende voorwaarden rekening moet worden gehouden met de door verzoekster geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren – enerzijds, en met de informatie over de wijze waarop verzoekster in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

De Raad stelt verder vast dat verzoekster zich beroept op een met medische attesten gestaafde medische situatie, waaruit *prima facie* blijkt dat zij wegens ziekte gewettigd afwezig was voor één examenkans van de opleidingsonderdelen “Apotheekstage met stage-examens” (30 SP) en “Farmacotherapie en farmaceutische zorg II” (5 SP).

De Raad leest in het dossier dat verwerende partij na onderzoek van het dossier stelde dat (1) verzoekster gedurende haar studieverleden reeds meerdere gewettigde afwezigheden heeft

ingediend, (2) zij het afgelopen academiejaar wel voor elk vak één examenkans heeft benut, (3) de oranje status geen blokkering inhoudt, (4) verzoekster zelf beslist hoeveel studiepunten zij volgend academiejaar (in het licht van haar sterk dalend leerkrediet) wenst op te nemen, (5) voor elke student het opleggen van een oranje status mogelijk stress met zich meebrengt en (6) verzoekster sinds het academiejaar 2013-2014 slechts drie credits heeft verworven.

De Raad volgt verzoekster in haar stelling dat deze motivering in het bijzonder is gebaseerd op haar ruime studieverleden, daar waar de concrete overmachtssituatie van het afgelopen academiejaar, waardoor verzoekster niet aan de opgelegde studie-efficiëntie heeft kunnen voldoen en waardoor de bindende voorwaarde overeenkomstig artikel 19 van het OER in principe werd opgelegd, niet in het onderzoek is betrokken. Een gedegen onderzoek naar deze specifieke situatie blijkt alleszins niet afdoende uit de genomen beslissing en het neergelegde dossier.

De Raad is van oordeel dat de algemene en summiere motivering van de interne beroepsinstantie, die voornamelijk is gebaseerd op het gehele reeds afgelegde traject van verzoekster niet kan standhouden om een beslissing te verantwoorden zoals thans voorligt, met name het opleggen van een bindende voorwaarde aangezien het voorgaande academiejaar niet de vereiste 60% studie-efficiëntie werd behaald. In voorkomend geval moet verwerende partij zorgvuldig de door verzoekster opgegeven medische situatie – waarvoor zij medische attesten heeft ingediend en die ook naderhand door de Raad in zijn arrest nr. 5.276 van 10 oktober 2019 in de zaak 2019/393 als een overmachtssituatie blijkt te zijn beschouwd – gedegen onderzoeken en motiveren waarom deze geen verantwoording kan bieden voor het niet behalen van de vereiste studie-efficiëntie in het academiejaar 2018-2019.

Het middel is in de aangeven mate gegrond.

De overige middelonderdelen kunnen pas worden getoetst nadat verwerende partij het gevraagde onderzoek heeft uitgevoerd en op basis daarvan een nieuwe beslissing heeft genomen.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2019.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk tegen 18 november 2019 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.408 van 12 november 2019 in de zaak 2019/583

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Christophe Vangeel
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Lange Lozanastraat 24
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Manon Lafere, die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw Gerlinde Gielis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Toegepaste economische wetenschappen’.

Op 10 september 2019 heeft de fraudecommissie beslist dat de onregelmatigheid die tijdens het examen van “Inleiding tot de financiële markten 1” werd vastgesteld als fraude moet worden aanzien. Zij legt aan verzoekster volgende sanctie op:

‘De student mag in het betrokken semester of in de betrokken tweede zittijd niet meer deelnemen aan de examens en behaalt in dat semester of in de betrokken tweede zittijd geen creditbewijzen.’.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt dat er geen argumenten zijn om de eerdere beslissing te herzien. Ze stelt vast dat de studente in haar beroep vraagt om de beslissing van de fraudecommissie te herzien. De fraudecommissie heeft de derde sanctie uit het Onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) van de Universiteit Antwerpen opgelegd: *‘De student mag in het betrokken semester of in de betrokken tweede zittijd niet meer deelnemen aan de examens en behaalt in dat semester of in de betrokken tweede zittijd geen creditbewijzen.’.*

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente deze sanctie te zwaar vindt. Zij heeft in de eerste zittijd minder goed gepresteerd, waardoor zij een heel aantal examens in de tweede zittijd moest afleggen. Zij heeft dan haar uiterste best gedaan om alsnog voor zoveel mogelijk opleidingsonderdelen een credit te behalen. Voor de meerderheid van de opleidingsonderdelen is dit haar gelukt, waardoor ze uiteindelijk meer dan 60% van haar opgenomen credits heeft behaald. Door de derde sanctie is dit percentage echter naar 15% gezakt, waardoor zij nu onder studievoortgangsbewaking valt.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat het OER vermeldt dat ‘indien een student die zich voor de eerste keer inschrijft voor een bacheloropleiding aan de Universiteit Antwerpen na de eerste inschrijving minder dan 30% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven, hij/zij enkel opnieuw kan inschrijven voor dezelfde opleiding na een voorafgaand gesprek met de studietrajectbegeleider of een andere door de faculteit aangeduide

studiebegeleider. Het gesprek kan pas plaatsvinden indien de student bij de aanvraag van het gesprek een schriftelijke reflectie indient.’.

De interne beroepsinstantie merkt op dat de studente aangeeft dat zij eigenlijk de vijfde sanctie heeft gekregen, namelijk *‘uitsluiting van verdere inschrijving in de instelling in ernstige, uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld recidive)’*. De studente vraagt daarom de beslissing te herzien en de eerste sanctie toe te kennen, namelijk enkel voor “Inleiding tot de financiële markten 1” geen creditbewijs toe te kennen.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat er geen twijfel bestaat over het feit dat de onregelmatigheid als fraude moet worden aanzien. Er werd gewezen op het feit dat een smartphone of andere hulpmiddelen niet kunnen worden getolereerd. Artikel 15.2.1 van het OER bepaalt bovendien duidelijk dat het bezit van dergelijke toestellen als fraude wordt beschouwd. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente zich inderdaad heeft herpakt in de tweede zittijd en dat zij verschillende creditbewijzen heeft behaald. Door de mindere resultaten in de eerste zittijd en de betere resultaten in de tweede zittijd is dit dan ook een relatief zware sanctie voor haar.

De interne beroepsinstantie beslist om de eerder genomen beslissing “sanctie 3” te handhaven. De studente krijgt echter wel de toelating om opnieuw in te schrijven in de opleiding.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 27 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van de motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht alsook op de schending van artikel II.225, §1 Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vooreerst dat de bestreden beslissing niet afdoende is gemotiveerd. Zij verwijst naar haar intern beroepsschrift en merkt op dat zij daarin verschillende elementen heeft aangehaald die een lichtere sanctie zouden kunnen rechtvaardigen. De interne beroepsinstantie is hier echter niet op ingegaan. Voor verzoekster is het onduidelijk waarom werd beslist om specifiek sanctie 3 toe te kennen. Verzoekster merkt ook op dat de interne beroepsinstantie geen rekening houdt met de zware gevolgen die deze beslissing voor haar heeft. In feite gaat het immers om een uitsluiting (sanctie 5).

Verder stelt verzoekster dat er sprake is van een tegenstrijdigheid in de motivering. Volgens haar erkent de interne beroepsinstantie namelijk dat de sanctie relatief zwaar is, maar beslist zij *bijgevolg* om de sanctie te bevestigen. Verzoekster wijst er ook op dat de sanctie ingaat tegen het dossier: er is geen sprake van recidive en de straf wordt extra zwaar door de fase van de opleiding waarin verzoekster zit.

Ten slotte merkt verzoekster op dat zij in haar intern beroep uitdrukkelijk heeft gevraagd om de eerste sanctie op te leggen. De interne beroepsinstantie legt echter niet uit waarom ze hier niet op ingaat.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie wel degelijk duidelijk heeft gemotiveerd, met verwijzingen naar de betreffende bepalingen van het OER, dat er geen twijfel over bestaat dat de onregelmatigheid als fraude moet worden aanzien. Daarnaast gaat zij ook in op de argumentatie van verzoekster dat zij zich in de tweede zitting heeft herpakt.

Volgens verwerende partij gaat de interne beroepsinstantie aldus in op de argumenten van verzoekster, maar kan zij hiermee geen rekening houden bij de beoordeling van de fraude en de toepassing van de sanctie. Verwerende partij merkt op dat het feit dat de toepassing van de sanctie in het concrete geval van verzoekster betekent dat deze sanctie een zwaardere weerslag heeft geen afbreuk doet aan de ernst van de inbreuk en de op te leggen sanctie.

Verwerende partij benadrukt dat zij op een andere manier wel heeft getracht begrip op te brengen voor de situatie van verzoekster, met name door de studievoortgangsbewaking te wijzigen van rood (= uitsluiting inschrijving) naar groen. Volgens verwerende partij haalt verzoekster in haar verzoekschrift dan ook verkeerdelijk aan dat de zwaarste sanctie werd opgelegd. Ze wijst er ook op dat, gelet op de omvang en de ernst van de feiten, de derde sanctie geenszins disproportioneel is.

Vervolgens stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing ook niet tegenstrijdig is, zoals verzoekster beweert. Het is correct dat de interne beroepsinstantie erkent dat de sanctie relatief zwaar is. Dit betekent echter in geen geval dat ze te zwaar zou zijn. Volgens verwerende partij kan de interne beroepsinstantie perfect oordelen dat de sanctie relatief zwaar is, maar ze niettemin toepassen.

Verwerende partij merkt verder op dat verzoekster, in tegenstelling tot wat zij beweert, in haar intern beroepsschrift niet ondubbelzinnig heeft gevraagd dat sanctie 1 wordt opgelegd. Zij benadrukt ook dat, gelet op de omvang en de ernst van de feiten, het toepassen van sanctie 1 niet realistisch is voor een doeltreffend fraudebeleid van de instelling.

Waar verzoekster ten slotte beweert onvoldoende te zijn ingelicht over de redenen waarom de derde zwaarste sanctie werd toegepast, wijst verwerende partij erop dat de interne beroepsinstantie de beslissing van de fraudecommissie heeft bevestigd. Zij verwijst naar deze beslissing van 11 september 2019 en wil nogmaals de ernst van de feiten benadrukken waarbij duidelijk is dat verzoekster de fraude (1) met voorbedachten rade en (2) in groepsverband heeft gepleegd. Verwerende partij merkt daarbij op dat de fraudecommissie in haar beslissing zelfs rekening houdt met het feit dat verzoekster in het verleden geen onregelmatigheid heeft begaan om aldus niet sanctie 4 op te leggen. Volgens verwerende partij zou er een zwaardere sanctie zijn opgelegd indien geen rekening zou zijn gehouden met de concrete situatie van verzoekster.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op de schending van het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt in de rechtsleer te lezen dat de Raad zal ingrijpen wanneer er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de ernst van de feiten en de zwaarte van de sanctie. De Raad vraagt expliciet om bij het bepalen van de strafmaat de gevolgen in het specifieke geval mee te nemen om zo de redelijkheid van de examentuchtsanctie te kunnen garanderen.

Verzoekster verwijst naar een vergelijkbare casus en merkt op dat zij door de fase van haar opleiding verregaande nadelen door de bestreden beslissing ondervindt, waarmee geen rekening werd gehouden. Ze stipt ook aan dat de fraudecommissie heeft vastgesteld dat ze nog nooit een inbreuk had begaan en dat ze ook onmiddellijk open kaart heeft gespeeld. Deze verzachtende omstandigheden werden evenmin mee in rekening gebracht.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat de casus waarnaar verzoekster verwijst niet vergelijkbaar is. Daarnaast benadrukt verwerende partij dat verzoekster de fraude (1) met voorbedachten rade en (2) in groepsverband heeft gepleegd. Volgens haar verantwoordt een doeltreffend antifraudebeleid minstens een sanctie 3.

Waar verzoekster aanhaalt dat geen rekening werd gehouden met de concrete uitwerking van de sanctie, wijst verwerende partij erop dat zij toch begrip heeft opgebracht voor de situatie van verzoekster. Zij heeft dit niet gedaan in het fraudedossier, maar zij heeft wel besloten om verzoekster niet onder studievoortgangsbewaking te houden en om haar status te wijzigen van rood (= uitsluiting inschrijving) naar groen. Verwerende partij stipt aan dat verzoekster vervolgens op 21 september 2019 is ingeschreven voor 66 studiepunten.

C. Beoordeling van beide middelen samen

Tijdens de tweede zitperiode werd vastgesteld dat verzoekster zich schuldig had gemaakt aan examenfraude. Zij erkent dit ook. Verzoekster beroept zich wat de opgelegde sanctie betreft op de schending van de motiveringsverplichting in samenhang met het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

In het kader van een examentuchtbeslissing moet de Raad niet zelf oordelen of er effectief examenfraude is gepleegd. De verwerende partij moet de omschrijving van wat onder examenfraude wordt begrepen nauwkeurig in het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) vastleggen. De Raad gaat wel na of de verwerende partij in alle redelijkheid tot deze

vaststelling is gekomen, in het bijzonder rekening houdend met de omstandigheden en de feitelijke gegevens van het concrete dossier.

Het komt aan de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling ook toe om de passende sanctie voor de examentuchtfeiten te bepalen. De Raad gaat echter binnen zijn controlebevoegdheid na of de opgelegde tuchtsanctie niet buitenproportioneel of onevenredig is. De Raad wijst erop dat de bevoegde instantie bij het bepalen van de passende examentuchtsanctie ook alle belangen en gegevens mee in rekening moet nemen.

Het is binnen deze contouren dat de Raad voorliggende examentuchtbeslissing zal toetsen.

De Raad komt in dat verband tot de hiernavolgende vaststellingen en overwegingen. Artikel 15 van het OER bepaalt inzake examenfraude onder meer het volgende (zie stuk 1 van verwerende partij):

“15.2 Begrippen ‘fraude’ en ‘plagiaat’

15.2.1 Als fraude wordt beschouwd het bedrog bij het afleggen van examens alsook andere onregelmatigheden die van aard kunnen zijn de uitslag van het examen te beïnvloeden. Ook het bezit met de mogelijkheid tot gebruik van middelen waarmee fraude kan worden gepleegd (bv. GSM, iPod, enz.), wordt als fraude beschouwd, zelfs als dit slechts achteraf mocht worden vastgesteld. (...)”

“15.5 Beslissingen op het gebied van fraude en plagiaat

15.5.1 De fraudecommissie onderzoekt de feiten en oordeelt of het om fraude of plagiaat gaat. De fraudecommissie deelt binnen een termijn van tien kalenderdagen na de melding van de feiten haar beslissing mee aan de student.

15.5.2 In het geval de fraudecommissie beslist heeft dat het om fraude of plagiaat gaat, bepaalt ze, binnen een vervaltermijn van tien kalenderdagen na de beslissing, een van de volgende sancties:

1° de student krijgt geen creditbewijs voor het betrokken opleidingsonderdeel of voor het betrokken deel van het opleidingsonderdeel,

2° de student krijgt geen creditbewijs toegekend voor meerdere opleidingsonderdelen in het betrokken semester of in de betrokken tweede zitting;

3° de student mag in het betrokken semester of in de betrokken tweede zitting niet meer deelnemen aan de examens en behaalt in dat semester of in de betrokken tweede zitting geen creditbewijzen;

4° de student mag in geen enkele examenzitting van het lopende academiejaar nog deelnemen aan de examens en behaalt in het lopende academiejaar geen creditbewijzen meer;

5° de student wordt uitgesloten van verdere inschrijving in de instelling in ernstige, uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld recidive). (...)”.

In casu werd aan verzoekster sanctie 3 opgelegd. Verzoekster ontkent niet dat zij examenfraude heeft gepleegd. Zij gebruikte samen met een medestudente haar smartphone tijdens het examen en zij heeft ook onderling informatie over de cursus uitgewisseld tijdens het examen. Verzoekster pleegde dergelijke feiten voor de eerste maal en ze heeft de feiten onmiddellijk toegegeven. Deze omstandigheden werden in rekening genomen en hebben ertoe geleid dat de fraudecommissie – in het licht van de ernst van de overtreding enerzijds en in het licht van het gegeven dat verzoekster de feiten niet heeft betwist en voor de eerste maal dergelijke feiten heeft gepleegd anderzijds – de derde zwaarste van de vijf mogelijke sancties heeft opgelegd. De interne beroepsinstantie heeft beslist deze sanctie te handhaven. Volgens haar is er geen twijfel over het feit dat de onregelmatigheid als fraude moet worden aanzien, maar zij stipt ook aan dat verzoekster zich in de tweede zitting inderdaad heeft herpakt en dat zij verschillende creditbewijzen heeft behaald.

De Raad stelt vooreerst vast dat het bestaan van het examentuchtfeit ‘fraude’ in alle redelijkheid uit het dossier kan worden afgeleid. Verzoekster ontkent ook niet dat zij examenfraude heeft gepleegd.

Verzoekster wijst wel op de onevenredige zwaarte *in concreto* van de opgelegde derde sanctie. Zij merkt op dat zij in de tweede zitting verschillende creditbewijzen en een beduidend beter resultaat dan in de eerste zitting heeft behaald. Deze resultaten kunnen als gevolg van de derde sanctie echter niet mee haar studievoortgang bepalen. Het gevolg is dat haar studievoortgang is gezakt naar 15%, waardoor ze onder studievoortgangsbewaking wordt geplaatst. Het gevolg hiervan is dat *de facto* de weigering tot inschrijving zou volgen en dat verzoekster dus onrechtstreeks door een sanctie 5 wordt getroffen, die enkel in zeer zware gevallen wordt genomen.

Alleen wanneer vaststaat dat er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de ernst van de feiten en de zwaarte van de sanctie is er volgens de Raad een onrechtmatige beslissing. De zwaarte van de sanctie kan gerechtvaardigd zijn in het licht van diverse omstandigheden (vb. herhaling van feiten). Het al dan niet kunnen verder studeren is volgens de Raad een belangrijke factor in de beoordeling van de redelijkheid van de straf (in het bijzonder naar de gevolgen).

In casu blijkt uit het dossier dat de opgelegde derde zwaarste sanctie *de facto* inderdaad zeer zwaar zou doorwegen op de rechtspositie van verzoekster, die hierdoor onmogelijk nog de opgelegde studie-efficiëntie kon behalen. De Raad stelt echter vast dat verwerende partij wel degelijk de gevolgen van de opgelegde tuchtsanctie in de concrete situatie van verzoekster heeft getoetst. Uit het neergelegde dossier blijkt immers dat de status van verzoekster in het kader van studievoortgangsbewaking werd aangepast van ‘rood’ (wat een weigering tot inschrijving inhoudt) naar ‘groen’ (zie stuk 2 van verwerende partij). In het licht hiervan acht de Raad de opgelegde derde sanctie niet onredelijk. Deze sanctie heeft *in concreto* niet tot gevolg dat verzoekster valt onder de zwaarste sanctie (met name uitsluiting), zoals zij aangeeft. Een dergelijke sanctie zou – zoals verzoekster terecht stelt – in haar geval – gezien zij geen recidive heeft gepleegd – bijzonder zwaar doorwegen op haar rechtspositie, *quod non*.

De Raad acht de sanctie in het licht van de aangepaste studievoortgangsbewakingsbeslissing, niet kennelijk onredelijk. De vastgestelde ernstige overtreding verantwoordt naar het oordeel van de Raad het opleggen van de derde zwaarste sanctie.

Het middel is niet gegrond.

VI. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.409 van 12 november 2019 in de zaak 2019/585

In zake: Haya SALMAN
Woonplaats kiezend te 2610 Antwerpen
Dokter Donnyplein 32

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Gerlinde Gielis, die verschijnt voor de verwerende partij.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

Verzoekster vraagt om zich te mogen inschrijven voor 96 studiepunten, wat haar niet wordt toegestaan.

Verzoekende partij stelde op datum van 24 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 30 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat artikel 5.3.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) een studieprogramma met een maximum van 66 studiepunten voorschrijft. De studente geeft aan dat ze tijdens het voorbije jaar 24 studiepunten heeft verworven, zodat ze een studieprogramma wenst op te nemen van 4x het aantal studiepunten waarvoor ze vorig academiejaar geslaagd is. De interne beroepsinstantie volgt de redenering van de studente dat een bepaald aantal studiepunten niet moet worden meegerekend in de studiebelasting van volgend academiejaar, aangezien zij voor bepaalde onderdelen binnen een samengesteld opleidingsonderdeel wel geslaagd is, niet.

De interne beroepsinstantie besluit dat het studieprogramma van de studente in het academiejaar 2019-2020 kan bestaan uit maximaal 75 studiepunten, doch zij suggereert om minder studiepunten op te nemen omdat de studente onder studievoortgangsbewaking staat. De interne beroepsinstantie geeft hierbij nog mee dat het als arts-in-spe heel belangrijk is dat een student naar zichzelf kan kijken en realistische doelen vooropstelt. Een voltijds studiejaar bestaat uit 60 studiepunten in verschillende opleidingen en landen. Dit wordt ingeschat als een haalbare kaart om die stof (kennis, vaardigheden en attitude) op een correcte manier op te nemen, te verwerken en te integreren. Een student kan daar een beetje van afwijken afhankelijk van de situatie, maar een voorstel van 96 studiepunten is niet haalbaar en daar wil de interne beroepsinstantie een student tegen beschermen. Zij is ervan overtuigd dat de studente zichzelf daarmee geen enkele dienst bewijst. Uit ervaring kan nog worden meegegeven dat een student een veel beter arts zal worden als de aangeboden leerstof, vaardigheden en attitudes op een aanvaardbaar tempo verwerkt worden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 30 september 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt op dat veel vakken in de bacheloropleiding geneeskunde uit deelvakken bestaan. Daardoor heeft ze op het eerste gezicht veel studiepunten verloren, terwijl het in feite veel minder is. Verzoekster verduidelijkt dat ze een maximum heeft opgelegd gekregen van 15 studiepunten die ze dit academiejaar mag meenemen. Dit stemt overeen met één opleidingsonderdeel, met name “Hart, longen, nier en bloed I”, waarvan ze enkel ‘long I’ (voor 5 studiepunten) moet herkansen. Verzoekster moet hiervoor echter wel 15 studiepunten inzetten, wat aldus niet correspondeert met de studielast.

Verzoekster benadrukt vervolgens dat de cijfers van haar andere vakken laten zien dat zij geen ‘laxe’ of ‘luie’ student is. Zij heeft voor veel van haar vakken een redelijk goed cijfer behaald. Dit toont volgens haar ook aan dat ze serieus ingesteld is om haar studie op een degelijke manier af te ronden alsook dat ze de capaciteiten heeft om deze studie te volgen.

Verzoekster stipt nog aan dat ze vorig academiejaar veel heeft moeten doorstaan door haar medische situatie: ze wordt in Londen behandeld voor haar zeldzame chronische aandoening. Dit academiejaar zal verzoekster minder vaak langs moeten gaan voor een controleafspraak, wat haar perspectief zal verbeteren en haar meer tijd zal laten om zich te focussen op de studie. Verzoekster verduidelijkt dat haar een kans werd geboden om haar behandeling in Nederland voort te zetten en om haar masteropleiding daar af te ronden. Ze heeft niet de indruk dat hieraan gehoor is gegeven vanuit de universiteit, aangezien haar – integendeel – een voorstel werd gedaan waardoor ze een jaar studievertraging oploopt. Dit kan er eventueel ook voor zorgen dat ze in de toekomst weer met hetzelfde probleem kampt.

Verzoekster stelt verder dat zij een degelijk voorstel heeft ingediend, meer bepaald om zich eerst te bewijzen in het eerste semester van dit academiejaar. Ze zou tijdens het eerste semester alle vakken van het eerste semester van vorig academiejaar opnemen, samen met alle vakken van het eerste semester van dit academiejaar. Als ze voor alle vakken slaagt, wil ze graag de mogelijkheid krijgen om de resterende vakken van vorig academiejaar op te nemen in het tweede semester. Volgens verzoekster werd dit verzoek niet in overweging genomen. Zij merkt ook op dat medestudenten die vorig academiejaar in eenzelfde soort situatie zaten wel de kansen hebben aangeboden gekregen om vakken van het tweede en derde bachelorjaar te combineren.

Verzoekster benadrukt ten slotte dat de beslissing een grote stempel op haar toekomst drukt. Ze krijgt enkel maar voorstellen van de faculteit die één jaar vertraging tot gevolg hebben. Dit zorgt zowel voor financiële als psychische last. Verzoekster heeft niet de indruk dat naar haar specifieke situatie is gekeken. Volgens haar moet de interne beroepsinstantie meedenken met de student, wat in haar geval betekent inzien dat zij (1) prima resultaten heeft behaald en (2) door een tegenvallend persoonlijk jaar net niet voldoende resultaat heeft geleverd.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat het eigen is aan de opleiding dat er verschillende deelvakken zijn. Ze benadrukt dat van tevoren werd vastgelegd hoe het eindresultaat voor de opleidingsonderdelen wordt bepaald alsook hoe de deelvakken worden geëvalueerd.

Vervolgens wijst verwerende partij op artikel 4 OER, waaruit blijkt dat een studieprogramma in principe beperkt is tot 66 studiepunten. De interne beroepsinstantie laat in het geval van verzoekster maximaal 75 studiepunten in één academiejaar toe, aangezien een deel van de hernomen opleidingsonderdelen uit samengestelde opleidingsonderdelen bestaat en omdat zij van oordeel is dat 75 studiepunten te realiseren kunnen zijn. De interne beroepsinstantie suggereert evenwel aan verzoekster om een kleiner studieprogramma te nemen, gezien ze onder studievoortgangsbewaking staat. Volgens verwerende partij bevestigt het argument van verzoekster dat het opleidingsonderdeel “Hart, longen, nier en bloed I” alleen al 15 studiepunten telt en dat verzoekster enkel het partim ‘longen 1’ moet hernemen (met in haar ogen een studiebelasting van 5 studiepunten) de stelling dat 75 studiepunten de absolute limiet is. Verwerende partij benadrukt dat een student zich voor een volledig opleidingsonderdeel

inschrijft en dat men niet slechts een deel van het opleidingsonderdeel kan opnemen in het studieprogramma.

Verder stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing op geen enkele wijze aangeeft dat verzoekster laks of lui is. Wat de medische situatie van verzoekster betreft, merkt verwerende partij op dat zij kennis heeft genomen van dit argument. Zij stelt evenwel vast dat dit niet verder gedocumenteerd wordt met bewijsstukken. Verwerende partij stipt ook aan dat een (moeilijke) persoonlijke situatie geen hoger aantal op te nemen studiepunten kan verantwoorden. Volgens haar lijkt het dan eerder aangewezen om net een lager aantal studiepunten op te nemen. Verwerende partij merkt ook op dat er geen rekening kan worden gehouden met niet-gestaafde privétoekomstplannen bij het maken van een beslissing. Zij benadrukt dat aan verzoekster reeds een afwijking werd toegestaan: ze mag al meer dan 66 studiepunten opnemen. Een studieprogramma van meer dan 75 studiepunten wordt echter niet realistisch, noch haalbaar geacht.

Wat het beweerd gemotiveerd verzoek van verzoekster betreft, stelt verwerende partij dat dit gewoonweg onmogelijk is. Zij staat immers fundamenteel achter de beslissing dat het studieprogramma voor het volledige academiejaar moet bestaan uit de te hernemen studiepunten van tweede bachelor (36 studiepunten), aangevuld met maximaal 39 studiepunten uit de derde bachelor (maar bij voorkeur minder). De motivering hiervoor is uitvoerig opgenomen in de interne beroepsbeslissing.

Waar verzoekster beweert dat andere studenten wel toegelaten zouden worden om vakken te combineren, stelt verwerende partij vast dat het gaat om vage beweringen zonder concrete stavingstukken. Verwerende partij heeft hiervan ook geen weet. Daarnaast stipt verwerende partij nog aan dat zij niet verantwoordelijk is voor de studievertraging van verzoekster. Zij kan enkel een gemotiveerde beslissing nemen op basis van het dossier en daarbij kan zij geen rekening houden met alle gevolgen (zoals de financiële en psychische last die verzoekster aanhaalt) van deze beslissing.

Verwerende partij verduidelijkt ten slotte dat zij op basis van artikel 5.3.2 van het OER moet beoordelen of het voorgestelde studieprogramma te realiseren is. Bij elke aanvraag wordt er gekeken naar de argumenten die de student aanhaalt, naar de geldende regels waaraan de instelling zich moet houden, naar de haalbaarheid en naar de specifieke situatie van de student.

Bij de beoordeling van het studieprogramma wordt bovendien ook rekening gehouden met de zwaarte van de studiejaren zoals die wordt ervaren bij de studenten. Een studieprogramma van 96 studiepunten kan aldus niet worden goedgekeurd.

Beoordeling

De Raad is op grond van artikel I.3, 69° g) Codex Hoger Onderwijs bevoegd om te oordelen over het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven. Voorliggende zaak heeft meer specifiek betrekking op een verzoek tot inschrijving voor een geïndividualiseerd traject met een studieprogramma dat bestaat uit 96 studiepunten, wat ver boven de volgens de reglementering toegelaten studieomvang per academiejaar ligt.

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoekster zich beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel. De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing inzake het weigeren van een bijkomende inschrijving voor bepaalde opleidingsonderdelen betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen een bepaalde inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

Verzoekster kreeg de toestemming om zich in te schrijven voor 75 studiepunten, maar zij verzoekt om een inschrijving van 96 studiepunten. Haar verzoek om in te schrijven voor een studieprogramma van 96 studiepunten werd niet ingewilligd door de interne beroepsinstantie,

aangezien zij van oordeel was dat er geen sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die een dergelijke grote afwijking van de voorziene maximale omvang zouden kunnen verantwoorden. Verwerende partij wil *in se* met deze beslissing voorkomen dat verzoekster door de extra opleidingsonderdelen een te zware studielast zou opnemen, wat de moeilijkheidsgraad van het studieprogramma in principe niet toelaat.

De beslissing van de interne beroepsinstantie was in eerste instantie gebaseerd op artikel 5.3.2. van het OER, dat voorschrijft dat een student maximaal 66 studiepunten kan opnemen per academiejaar, behoudens in het geval van uitzonderlijke omstandigheden (zie stuk 1 van verwerende partij).

Verwerende partij geeft in haar antwoordnota aan dat elke aanvraag tot uitbreiding wel individueel onderzocht wordt in het licht van de geldende regels, de haalbaarheid en de specifieke situatie van de student. Daarnaast houdt de instelling bij haar beoordeling van een studieprogramma ook rekening met de zwaarte van de studiejaren zoals deze wordt ervaren bij de studenten.

Verzoekster roept samengevat de hiernavolgende omstandigheden in:

- Door de samengestelde opleidingsonderdelen verliest zij heel wat studiepunten voor deelopleidingsonderdelen die zij *de facto* wel heeft verworven;
- De beperking tot 15 extra studiepunten leidt ertoe dat verzoekster naar volgend academiejaar toe slechts één opleidingsonderdeel bijkomend kan opnemen, waarvan ze slechts één onderdeel moet herkansen;
- Haar scores op de reeds afgelegde opleidingsonderdelen bewijzen dat ze een goede ingesteldheid en de nodige capaciteiten heeft om de studie succesvol af te werken;
- Door haar medische situatie is ze beland in een geïndividualiseerd traject en heeft ze studievertraging opgelopen;
- De vertraging in studievoortgang bezorgt haar financiële en psychische last;
- Deze last zou sterk verminderen ingeval ze na afronding van haar bacheloropleiding volgend academiejaar haar masteropleiding in Nederland zou kunnen volgen;
- Medestudenten krijgen wel kansen om opleidingsonderdelen te combineren.

De Raad stelt op basis van het dossier vast dat de interne beroepsinstantie de ingeroepen bijzondere omstandigheden van verzoekster in overweging heeft genomen, maar niet als afdoende bewezen noch doorslaggevend heeft beschouwd.

De Raad komt tot de volgende vaststellingen en overwegingen:

(1) Verwerende partij heeft ten dele wel rekening gehouden met de problematiek van de samengestelde opleidingsonderdelen. In het licht daarvan kreeg verzoekster de toelating om extra opleidingsonderdelen op te nemen, tot maximaal 75 studiepunten, wat de interne beroepsinstantie mogelijk wel realiseerbaar acht.

(2) De ECTS -fiche van het opleidingsonderdeel “Hart, longen, nier en bloed 1” is duidelijk op het punt dat een credit pas wordt behaald als de verschillende delen succesvol zijn afgelegd (zie stuk 2 van verwerende partij). Verzoekster moet derhalve nog steeds voor het volledige opleidingsonderdeel inschrijven.

(3) Verzoekster volgt momenteel een geïndividualiseerd studieprogramma en staat onder studievoortgangsbewaking omdat zij het afgelopen academiejaar onvoldoende studierendement heeft behaald. In het academiejaar 2018-2019 heeft ze slechts 24 studiepunten verworven, wat – zoals verwerende partij aangeeft – slechts een vierde is van het studieprogramma waarvoor ze met huidige aanvraag wenst in te schrijven.

(4) De studiebelasting van een voltijds studieprogramma dat tijdens één academiejaar van een ‘normstudent’ kan worden gevraagd om bepaalde kennis, vaardigheden en attitude te verwerven ligt in principe tussen 54 en 66 studiepunten (zie de artikelen I.3, 67° en II.200, §3 Codex Hoger Onderwijs). De afwijking die verzoekster vraagt, ligt ver boven de algemeen aanvaarde werklast per academiejaar.

(5) Verzoekster heeft inderdaad mooie cijfers behaald, maar deze zijn niet dermate uitzonderlijk om te concluderen dat haar capaciteiten ver boven deze van een normstudent liggen.

Verwerende partij heeft akte genomen van de medische toestand van verzoekster, maar heeft vastgesteld dat deze niet gestaafd werd met bewijstukken, die evenmin in het kader van het extern beroep zijn neergelegd. De Raad volgt verwerende partij ook in de stelling dat deze

medische situatie de opname van een uitzonderlijk zwaar studieprogramma zeker niet vanzelfsprekend maakt.

De Raad vindt het niet onredelijk dat verwerende partij het noodzakelijk acht om een goede arts te worden dat de aangeboden leerstof, vaardigheden en attitudes op een aanvaardbaar tempo worden verwerkt. De Raad benadrukt in dit verband dat de uitbreiding van een studieprogramma tot boven het reguliere programma een gunst voor de student betreft, maar geen recht. Het behoort tot de autonome bevoegdheid van de onderwijsinstelling om dit al dan niet binnen bepaalde omstandigheden toe te staan en om daar, in voorkomend geval, voorwaarden aan te koppelen.

De Raad betreurt het dat verzoekster hierdoor haar toekomstplannen moet uitstellen, maar begrijpt dat verwerende partij hiermee geen rekening kan houden gezien deze inderdaad onzeker zijn en bovendien niet opwegen tegen de risico's die gepaard gaan met een falen voor een veel te zwaar studieprogramma (onder meer op het vlak van studievoortgangsbewaking).

De mogelijk financiële en psychische belasting die een studievertraging met zich meebrengt, is voor elke student aanwezig, maar kan – zoals reeds is aangegeven – nog zwaarder zijn ingeval van falen voor een onrealistisch zwaar studieprogramma.

De Raad betreurt het dat verzoekster door deze maatregel volgend academiejaar niet met een propere lei aan de masteropleiding in Nederland kan starten, dichtbij haar familie. Dat de interne beroepsinstantie het door haar voorgestelde studieprogramma niet realistisch acht, is evenwel zeer aannemelijk in het licht van de zwaarte van dit specifieke studieprogramma en het voorgelegd dossier, waaruit niet overtuigend blijkt dat verzoekster plots zeer uitzonderlijk zou kunnen gaan presteren.

De Raad is van oordeel dat verzoekster niet afdoende aantoont dat haar situatie dermate uitzonderlijk is, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat haar een inschrijving voor een dermate uitgebreid studieprogramma werd geweigerd, op basis van de correct nageleefde reglementair bepaalde voorschriften.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.410 van 12 november 2019 in de zaak 2019/589

In zake: Sjors DEKKERS
 Woonplaats kiezend te 3081RX Rotterdam (Nederland)
 Moerkerkestraat 104 A 2

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
 Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
 Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij de herinschrijving wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2019.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de computerwetenschappen’. Aan het einde van het academiejaar 2017-2018 worden bindende voorwaarden opgelegd aan verzoeker. Aangezien hij die niet heeft behaald in het academiejaar 2018-2019, wordt hem de verdere inschrijving voor deze opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2019 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie verwijst vooreerst naar artikel 153, §2 van het OER, op basis waarvan de voorzitter van de beroepscommissie het beroep dat onontvankelijk is op gemotiveerde wijze afwijst.

De interne beroepsinstantie stipt vervolgens aan dat het beroep overeenkomstig artikel 153, §1 van het OER wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na de kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat het verzoekschrift niet werd ondertekend. Het beroep is dan ook onontvankelijk.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker gaat in zijn verzoekschrift niet in op de beslissing van de interne beroepsinstantie om zijn intern beroep onontvankelijk te verklaren.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat verzoeker een intern beroep heeft ingediend bij de interne beroepsinstantie. Dat werd onontvankelijk verklaard bij beslissing van 27 september 2019. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker in zijn verzoekschrift erkent dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard. Hij ontwikkelt echter geen grieven tegen deze onontvankelijkheidsbeslissing. Volgens verwerende partij gaat verzoeker ervan uit

dat de Raad in het kader van een extern beroep opnieuw tot een feitelijke herbeoordeling van het dossier kan overgaan, *quod non*. Verwerende partij wijst erop dat de Raad optreedt als annulatierechter en hierbij enkel bevoegd is om de wettigheid van de bestreden beslissing te toetsen en de beslissing desgevallend te vernietigen. De Raad mag dus niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak overgaan. Verwerende partij stipt aan dat het aan verzoeker toekomt om in het verzoekschrift aan te tonen dat de interne beroepsinstantie op kennelijk onredelijke wijze of met miskennen van de stukken van het dossier, waarover de beroepsinstantie beschikte bij het nemen van haar beslissing, tot haar beslissing is gekomen. Volgens verwerende partij slaagt verzoeker hierin *in casu* niet. Hij ontwikkelt ook geen grief tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Verwerende partij benadrukt dat terecht werd vastgesteld dat het intern beroep van verzoeker, dat niet ondertekend was, niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten vervat in artikel 153, §1 van het OER.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas ingesteld worden nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

In casu stelt de Raad vast dat artikel 153, §1, derde lid van het Onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) (stuk 6 van verwerende partij) uitdrukkelijk bepaalt dat het verzoek ondertekend moet zijn. Er wordt eveneens uitdrukkelijk bepaald dat deze vormvereiste op straffe van onontvankelijkheid moet worden nageleefd.

Hoewel het decreet – in tegenstelling tot de verplichting van een handtekening op straffe van onontvankelijkheid zoals bepaald in artikel II.294, §2, lid 2 Codex Hoger voor het ‘extern’ beroep – niet uitdrukkelijk voorschrijft dat het ‘intern’ beroepsschrift moet zijn ondertekend, acht de Raad het niet onterecht dat dit als een substantiële vormvereiste wordt beschouwd. Op die manier wordt op een duidelijke manier de garantie geboden dat de verzoekende partij zelf het schriftelijk beroep heeft ingesteld. *A fortiori* is een niet-ondertekend intern beroep

onregelmatig wanneer de ondertekening uitdrukkelijk op straffe van niet-ontvankelijkheid is voorgeschreven in het onderwijs- en examenreglement, zoals *in casu* in artikel 153, §1, derde lid OER.

De Raad leidt verder uit het dossier af dat verzoeker wel degelijk op de hoogte kon zijn van deze substantiële vormvereiste. Op het puntenblad waarmee de weigering tot herinschrijving ter kennis werd gebracht aan verzoeker wordt immers de vereiste van de ondertekening van het intern beroepsschrift expliciet vermeld (zie stuk 2 van verwerende partij).

De Raad stelt dan ook vast dat verwerende partij het intern beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard wegens de niet-ondertekening ervan.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.